

WILAYAH
EKONOMI
PANTAI
TIMUR

LAPORAN TAHUNAN 2017

RAKYAT SEJAHTERA

RASIONAL

Imej muka hadapan Laporan Tahunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER) 2017 mencerminkan kesediaan Wilayah ini untuk menjadi pemain global, khususnya sebagai sebuah destinasi pelaburan bertaraf dunia dan peneraju Industri 4.0 di rantau Asia.

Ia juga melambangkan kesediaan rakyat Wilayah ini, terutama para usahawan tempatan, untuk melangkah maju ke arena antarabangsa. Reka bentuk glob dengan warna-warna Jalur Gemilang yang ditampilkan turut mewakili program-program ECER yang bersifat inklusif dan telah memberi manfaat kepada Rakyat daripada segenap lapisan masyarakat.

Imej wau pula melambangkan kelestarian identiti serta warisan kesenian dan budaya Pantai Timur yang unik. Keindahan alam sekitar dan khazanah alam semulajadi di ECER juga turut dipaparkan dalam imej tersebut, yang mana ia akan terus dipelihara untuk generasi akan datang.

KANDUNGAN

18

**LAPORAN KETUA PEGAWAI EKSEKUTIF
MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR**

38

PEMBUATAN

72

PERNIAGAAN TANI

112

**KEMAMAPAN
ALAM SEKITAR**

50

**MINYAK, GAS
& PETROKIMIA**

84

**PEMBANGUNAN
MODAL INSAN DAN
KEUSAHAWANAN**

120

INFRASTRUKTUR

28

GERBANG PELABUR

56

PELANCONGAN

106

**PROJEK KHAS:
KAWASAN BEKAS
LEMBAGA KEMAJUAN
PAHANG TENGGARA
(DARA) DAN LEMBAGA
KEMAJUAN WILAYAH
JENGKA (LKWJ)**

132

**WARGA KERJA
ECERDC**

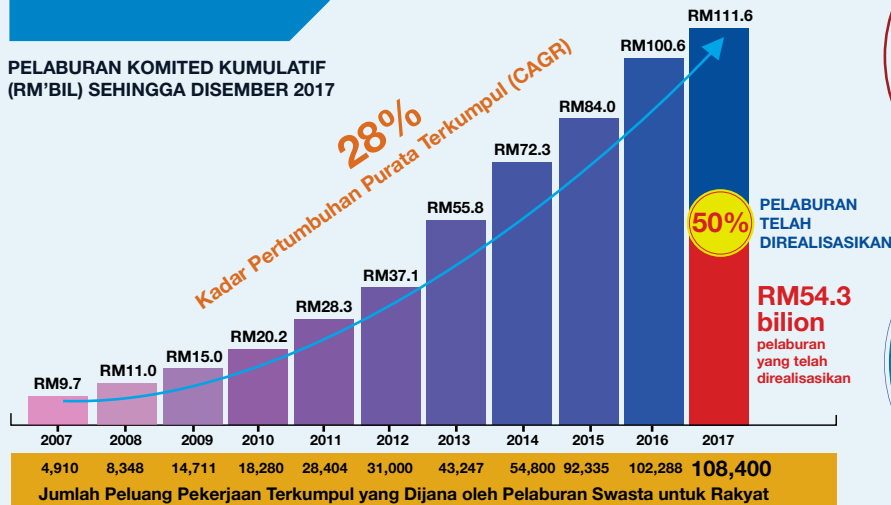
Muka Surat

- 2 Ringkasan Pencapaian
- 4 Mengenai ECER
- 5 Kawasan Pembangunan Utama ECER
- 6 Fungsi ECERDC
- 8 Struktur Organisasi
- 9 Peranan ECERDC
- 10 Strategi Pembangunan ECER
- 11 Kerangka Strategik Petunjuk Prestasi Utama (KPI)
- 12 Prestasi 2017
- 14 Anggota Majlis
- 14 Jawatankuasa Audit
- 15 Jawatankuasa Pelaksanaan dan Penyelarasan
- 17 Jawatankuasa Pengurusan
- 18 Laporan Ketua Pegawai Eksekutif Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur
- 28 Gerbang Pelabur
- 38 Pembuatan
- 50 Minyak, Gas dan Petrokimia
- 56 Pelancongan
- 72 Perniagaan Tani
- 84 Pembangunan Modal Insan dan Keusahawanan
- 106 Projek Khas: Kawasan Bekas Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara (DARA) dan Lembaga Kemajuan Wilayah Jengka (LKWJ)
- 112 Kemampanan Alam Sekitar
- 120 Infrastruktur
- 132 Warga Kerja ECERDC
- 142 Penyata Kewangan
- 175 Laporan Jawatankuasa Audit 2017

RINGKASAN PENCAPAIAN 2007-2017

EKONOMI MODAL

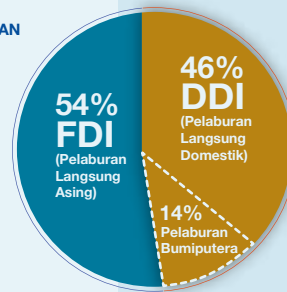
PELABURAN KOMITED KUMULATIF
(RM'BIL) SEHINGGA DISEMBER 2017

Telah Mencapai
RM111.6 bilion
Pelaburan Swasta

1:14

NISBAH PELABURAN
AWAM/SWASTA

Menjana
108,400

Peluang
Pekerjaan Darpada
Pelaburan Komited

57,800

Peluang Pekerjaan
telah Direalisasi

9,660

Peluang
Keusahawanan

Pelaburan Awam
(Bajet Perbelanjaan
Pembangunan)

RMKe-9
2008-2010
RM1.4 bilion

RMKe-10
2011-2015
RM4.8 bilion

RMKe-11
2016-2017
RM1.6 bilion

RM7.8 bilion

EKONOMI RAKYAT

PROGRAM PEMBANGUNAN MODAL INSAN ECER ADALAH
INKLUSIF DAN EFEKTIF DALAM PEMBANGUNAN
TENAGA KERJA MAHIR DAN USAHAWAN

41,000 peluang
pekerjaan

21,540 Usahawan
Mikro/PKS

77,610 peserta

8,105
peserta
**RM10,000 -
RM300,000**
peningkatan
pendapatan bulanan

entrepreneur ECER
Program Pembangunan
Modal Insan

Program
Pembangunan
Modal Insan
Inklusif
di
29 Lokasi

17,014
peserta
**RM1,000 -
RM10,000**
peningkatan
pendapatan bulanan
15,704
pekerjaan
13,435
usahawan

51,400
pelajar
81%
peningkatan gred

Dengan usahasama:

Program-program berteraskan rakyat yang dilaksanakan di 29 lokasi ECER berperanan meningkatkan taraf hidup peserta, terutamanya di kawasan luar bandar dan pekan-pekan kecil. Program-program ini menyokong aktiviti pelaburan di ECER dengan menyediakan tenaga kerja mahir dan membangunkan usahawan.

RAKYAT SEJAHTERA

Pihak Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECERDC) telah mengambil **pendekatan yang menyeluruh dan bersepadu** dalam membangunkan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER) melalui **pelaksanaan projek-projek infrastruktur strategik** dan **program-program pembangunan modal insan** bagi menarik pelaburan swasta untuk memacu pertumbuhan di Wilayah ini. **Ekosistem** yang dibangunkan oleh ECERDC ini telah terbukti keberkesanannya melalui **model penjana nilai secara menyeluruh**, dengan cara menyediakan **aliran manfaat yang berterusan** antara pelaksanaan projek, program-program modal insan dan penarikan pelaburan swasta yang berjaya memacu pembangunan sosioekonomi di Wilayah ini.

Sejumlah **131 projek** di ECER telah diluluskan sehingga kini untuk pelaksanaan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9), RMKe-10 dan RMKe-11 dengan kos projek sebanyak **RM7.8 bilion**. Projek-projek tersebut merangkumi lima kluster ekonomi utama iaitu **Pembuatan, Minyak, Gas dan Petrokimia, Pelancongan, Perniagaan Tani** dan **Pembangunan Modal Insan**.

Pelaksanaan projek-projek tersebut adalah amat penting dan melibatkan **projek-projek infrastruktur dan utiliti** bagi menarik pelaburan swasta, serta **program-program pembangunan modal insan** untuk memenuhi kehendak dan keperluan para pelabur. Pada masa yang sama, projek-projek dan program-program berkenaan bertujuan **menaik taraf sosioekonomi Rakyat**, yang mana ia dilaksanakan di kesemua Kawasan Pembangunan Utama (KDA) di ECER, sekaligus menggalakkan **integrasi kawasan pedalaman-bandar** (*rural-urban integration*).

Pembinaan dan penaiktarafan **infrastruktur asas dan strategik** di ECER telah menyediakan persekitaran yang kondusif untuk **menarik pelaburan dari dalam dan luar negara**, yang seterusnya **menjana peluang-peluang pekerjaan dan aktiviti keusahawanan baharu**. Melalui program-program pembangunan modal insan yang dilaksanakan oleh ECERDC, pertumbuhan ini dapat dilestarikan menerusi **penyediaan tenaga kerja yang berkemahiran, penaiktarafan usahawan mikro tempatan**, serta **siap siaga para pelajar** bagi memastikan masa hadapan yang lebih cerah untuk mereka.

MENGENAI ECER

Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER) ditubuhkan untuk memastikan pengagihan kemakmuran secara seimbang di Malaysia, selaras dengan aspirasi nasional untuk menjadi sebuah negara maju berpendapatan tinggi menjelang 2020.

ECER, yang merangkumi 51% daripada keluasan Semenanjung Malaysia, terdiri daripada negeri Kelantan, Terengganu dan Pahang serta daerah Mersing di Johor, dengan jumlah penduduk seramai 4.3 juta orang.

Melalui pelaksanaan Pelan Induk ECER, yang telah mengenal pasti tujuh Kawasan Pembangunan Utama (KDA) yang memanfaatkan kelebihan daya saing setiap lokasi, Wilayah ini dijangka menjadi sebuah Wilayah maju menjelang 2020.

Pertumbuhan ekonomi di Wilayah ini dipacu oleh lima kluster ekonomi utama iaitu Pembuatan, Pelancongan, Minyak, Gas & Petrokimia, Perniagaan Tani, dan Pembangunan Modal Insan dan Keusahawanan. Ini turut disokong oleh pembangunan dalam bidang Infrastruktur dan Kemampanan Alam Sekitar, untuk menjadikan ECER sebuah destinasi yang ideal untuk pelaburan, perniagaan dan kehidupan yang berkualiti.

VISI

**MENJADI WILAYAH
MAJU MENJELANG**

2020

• DISTINGTIF • DINAMIK • BERDAYA SAING

MISI

Misi ECER meliputi lima teras utama dan setiap satunya mempunyai petunjuk prestasi utama khusus yang digunakan untuk mengukur tahap pencapaian.

Teras-teras utama misi adalah seperti berikut:

- Meningkatkan rantai nilai ekonomi
- Meningkatkan kapasiti pengetahuan dan inovasi
- Menangani ketidaksamaan sosioekonomi secara konstruktif dan produktif
- Menambah baik kemampanan dan tahap kualiti kehidupan
- Memantapkan keupayaan institusi dan pelaksanaan

KAWASAN PEMBANGUNAN UTAMA ECER

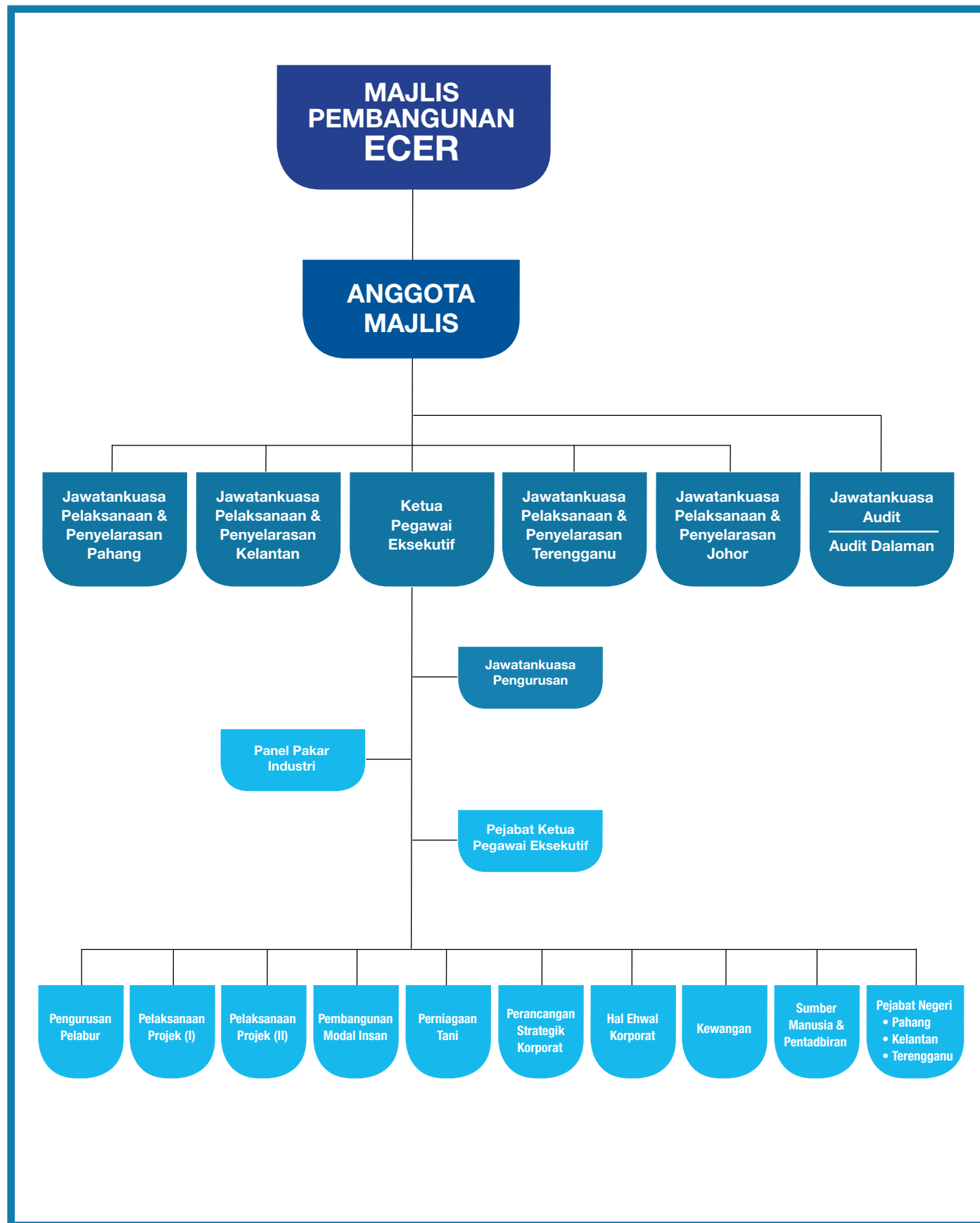

Seksyen 7
Akta Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur 2008
(Akta 688)

7. Tertakluk kepada seksyen 23, Majlis hendaklah melaksanakan fungsi-fungsi yang berikut:
- (a) untuk menetapkan arah, dasar, strategi dan inisiatif berhubung dengan pembangunan di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur dan pelaksanaan Pelan Induk Wilayah Ekonomi Pantai Timur;
 - (b) untuk menggalakkan, merangsang, memudahkan, menyelaraskan, membuat penilaian dan kajian semula apa-apa pembangunan di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur yang dijalankan oleh mana-mana entiti Kerajaan, atau badan atau orang, sama ada tempatan atau asing, dan turut serta dalam membangunkan Wilayah Ekonomi Pantai Timur, termasuk –
 - (i) pembangunan ekonomi seperti pelancongan dan pembangunan pertanian termasuk memodenkan, mempelbagaikan dan mengkomersialkan sektor pertanian;
 - (ii) pembangunan industri dan perdagangan seperti industri minyak dan gas dan petrokimia, pengilangan dan perusahaan lain dan aktiviti dan industri baru dengan nilai tambah yang lebih tinggi;
 - (iii) pembangunan sosial seperti kesihatan umum dan pembangunan kemudahan kesihatan dan perubatan dan pembangunan kesenian, dan aktiviti kebudayaan, sukan dan rekreasi;
 - (iv) pembangunan sumber manusia seperti pembangunan pendidikan awam dan pembangunan kemudahan pendidikan, termasuk institusi vokasional dan teknikal dan pusat kecemerlangan bagi penyelidikan, pengajaran dan latihan; dan
 - (v) pembangunan infrastruktur seperti pembangunan pusat pelaburan dan logistik, kawasan bebas cukai, kawasan perumahan dan kemudahan awam, dan pembangunan hartanah;
 - (c) untuk merancang, melaksanakan secara berperingkat, menyelaraskan, dan membuat penilaian dan kajian semula apa-apa aktiviti yang dijalankan oleh mana-mana entiti Kerajaan, atau badan atau orang, sama ada tempatan atau asing, di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur yang difikirkan oleh Majlis sebagai mempunyai kepentingan strategik kepada negara atau bermanfaat bagi negara demi menjayakan objektif Majlis;
 - (d) untuk melaksanakan strategi dan inisiatif bagi pembangunan perdagangan dan pemasaran di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur;

- (e) untuk memberikan khidmat nasihat dan perundingan berhubung dengan pelaburan atau potensi pelaburan di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur termasuk-
 - (i) untuk menasihati mana-mana entiti Kerajaan tentang insentif yang boleh diberikan kepada para pelabur;
 - (ii) untuk mendekati secara langsung atau tidak langsung mana-mana pelabur atau pelabur berpotensi, sama ada tempatan atau asing, dengan tujuan untuk menggalakkan pelaburan sektor swasta di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur; dan
 - (iii) untuk mengadakan dan membuat kajian semula kriteria bagi insentif yang diuruskan dan ditadbir secara terus dan eksklusif oleh Majlis dengan kelulusan Kerajaan Persekutuan, dari semasa ke semasa, untuk diberikan kepada para pelabur di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur, dan untuk memproses dan membuat penilaian bagi pemberian apa-apa insentif kepada para pelabur yang layak;
- (f) untuk mengenal pasti kemahiran yang diperlukan bagi meneruskan dan mengembangkan ekonomi Wilayah Ekonomi Pantai Timur dan membangunkan strategi dan inisiatif bagi memastikan bahawa kemahiran itu dapat dibentuk dan dipupuk;
- (g) untuk mengintegrasikan penyelidikan saintifik dan teknologi dengan pengeksploitan secara komersial hasil penyelidikan itu dalam kerangka ekonomi Wilayah Ekonomi Pantai Timur;
- (h) untuk menjalankan kajian, membuat tinjauan, dan mengumpul semak dan menganalisis maklumat, statistik dan faktor yang mempengaruhi atau berkaitan dengan pembangunan, perniagaan atau pelaburan di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur, dan untuk menyiarkan dan menyebarkan maklumat, statistik dan faktor itu kepada mana-mana entiti Kerajaan, badan, orang dan para pelabur berpotensi, sama ada tempatan atau asing;
- (i) untuk menetapkan dasar, arah, strategi dan inisiatif berhubung dengan pembangunan mampan, termasuk perlindungan, pengurusan dan pemuliharaan alam sekitar di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur; dan
- (j) untuk melakukan segala perkara yang suai manfaat, berfaedah atau perlu bagi, atau yang bersampingan dengan, sebagai tambahan kepada, atau yang berbangkit daripada, pelaksanaan fungsi Majlis dan pentadbiran Majlis yang sewajarnya dan berkesan demi menjayakan objektif Majlis dan bagi melaksanakan maksud Akta dengan lebih baik.

STRUKTUR ORGANISASI

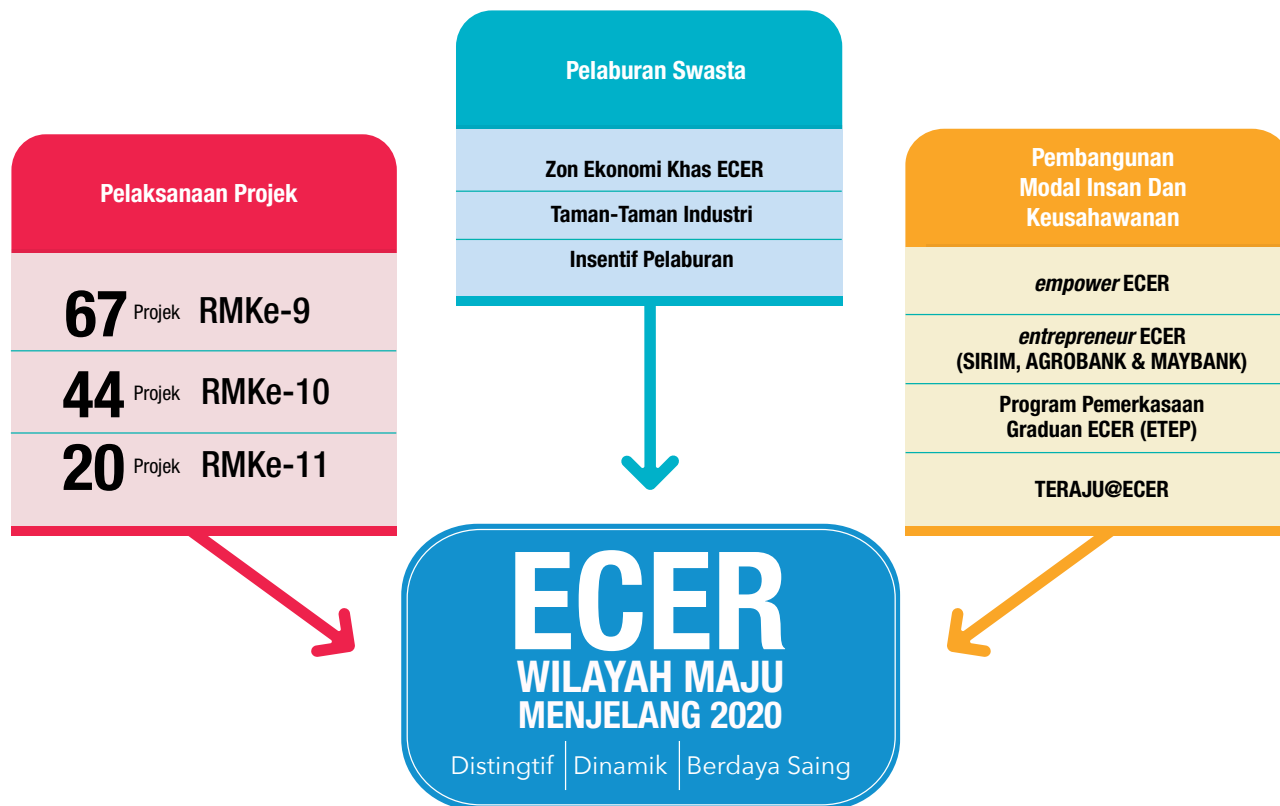

MENINGKATKAN TARAF KEHIDUPAN RAKYAT DI ECER

STRATEGI PEMBANGUNAN ECER

MENINGKATKAN TARAF KEHIDUPAN RAKYAT DI ECER

SASARAN PEMBANGUNAN ECER SEHINGGA 2020

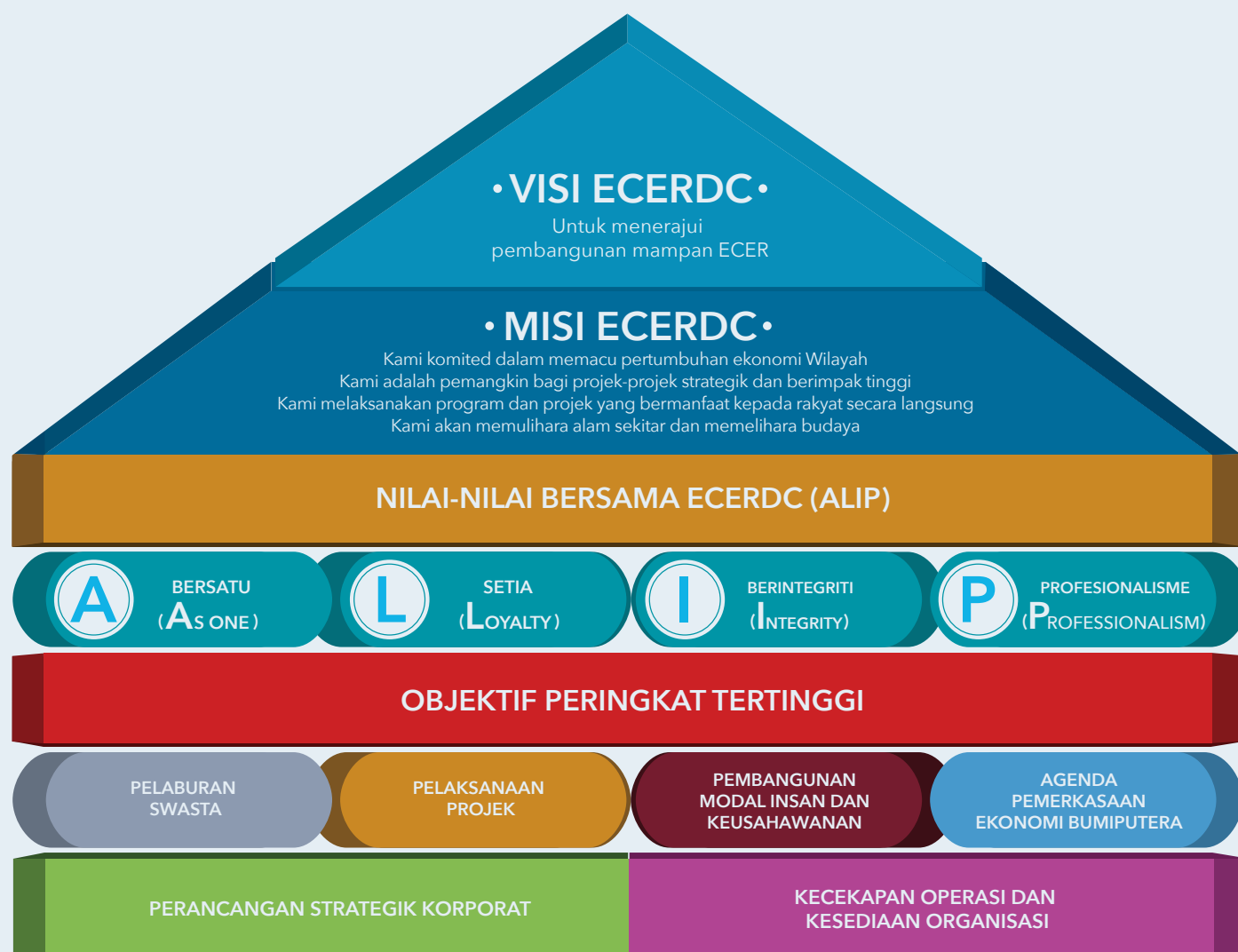
Projek dan program di Wilayah ini yang dilaksanakan oleh Kerajaan Pusat melalui ECERDC telah berjaya meningkatkan taraf hidup rakyat selaras dengan Program Transformasi Kerajaan (GTP) dan Program Transformasi Ekonomi Negara (ETP) yang bermatlamat mewujudkan masyarakat berpendapatan tinggi di Malaysia.

Strategi pembangunan ECER adalah berteraskan kepada pelaksanaan projek, penarikan pelaburan dan pembangunan modal insan dan keusahawanan. Projek-projek tersebut termasuklah projek strategik utama yang bertujuan

mewujudkan persekitaran fizikal yang kondusif untuk para pelabur, dan juga program pembangunan modal insan yang bertujuan meningkatkan status sosioekonomi penduduk ECER.

Di bawah Rancangan Malaysia Ke-9 dan Ke-10, sejumlah 111 projek bernilai RM6.2 bilion telah diluluskan. Di bawah RMKe-11 (*Rolling Plan 2*), Kerajaan Persekutuan telah meluluskan tambahan sebanyak RM1.6 bilion untuk pelaksanaan 20 projek dan program di ECER.

KERANGKA STRATEGIK PETUNJUK PRESTASI UTAMA (KPI)

STRATEGI UNTUK MENERUSKAN TRANSFORMASI

Untuk meneruskan keberkesanan pelaksanaan projek-projek dan program-program di ECER, pihak ECERDC telah merangka Kerangka Strategik Petunjuk Prestasi Utama (KPI) untuk memantau pencapaian matlamat

dan hasil pelaksanaan projek-projek dan program-program. Antara KPI yang diberi penekanan ialah Pemerkasaan Ekonomi Bumiputera dan Golongan Wanita.

PRESTASI 2017

HLO 1 – PELABURAN SWASTA

Bil.	Petunjuk Prestasi Utama (KPI)	Sasaran 2017	Pencapaian 2017
1	Pelaburan komited	RM12.0 bil.	RM12.5 bil.
2	Pelaburan direalisasikan terkumpul	RM49.0 bil.	RM54.3 bil.

HLO 2 – PELAKSANAAN PROJEK

Bil.	Petunjuk Prestasi Utama (KPI)	Sasaran 2017	Pencapaian 2017
3	% Projek fizikal dimulakan mengikut jadual	100%	69%
4	% Projek fizikal disiapkan mengikut jadual	100%	71%
5	% Penggunaan bajet pembangunan	100%	96%
6	Bilangan insiden kemalangan di tapak projek yang melibatkan kematian	Sifar	1
7	Bilangan syarikat induk yang dilantik	2	1
8	% Pencapaian KPI syarikat induk	75%	74%

HLO 3 - PEMBANGUNAN MODAL INSAN (HCD) DAN KEUSAHAWANAN

Bil.	Petunjuk Prestasi Utama (KPI)	Sasaran 2017	Pencapaian 2017
9	% Kelulusan pelajar di bawah program akademik empower ECER		
	a) UPSR	70%	72%
	b) PT3	60%	60%
	c) SPM	90%	94%
10	Bilangan peserta miskin Agropolitan yang aktif dalam program Agropolitan	1,180	1,091
11	Purata peningkatan pendapatan bulanan peserta Agropolitan	10%	7%
12	Bilangan peluang pekerjaan yang dijana	20,900	17,964
	a) Fasa Pembinaan		
	i. Projek Pelaburan Swasta	1,500	889
	ii. Projek Pelaburan Awam	3,600	1,467
	b) Fasa operasi oleh pelabur swasta	8,000	5,124
	c) Oleh usahawan program HCD ECER	7,800	10,484
13	Usahawan yang diwujudkan	9,320	7,487
	a) Melalui program HCD ECER	7,500	5,943
	b) Peluang Keusahawanan	1,820	1,544
14	% Bilangan usahawan wanita yang diwujudkan melalui program HCD ECER	60%	65%

HLO 4 – AGENDA PEMERKASAAN EKONOMI BUMIPUTERA			
Bil.	Petunjuk Prestasi Utama (KPI)	Sasaran 2017	Pencapaian 2017
15	% Peluang pekerjaan yang dijana untuk Bumiputera melalui program HCD ECER	80%	93%
16	Usahawan Bumiputera yang diwujudkan		
	a) % Usahawan Bumiputera yang diwujudkan	80%	86%
	b) % Usahawan Wanita Bumiputera yang diwujudkan melalui program HCD ECER	60%	70%
17	% Nilai kontrak ECERDC yang dianugerah kepada syarikat Bumiputera	60%	97.73%
18	Bilangan penyertaan Orang Asli dalam program-program ECER	1,200	1,300
HLO 5 – PERANCANGAN STRATEGIK KORPORAT			
Bil.	Petunjuk Prestasi Utama (KPI)	Sasaran 2017	Pencapaian 2017
19	Menghasilkan petunjuk prestasi utama (KPI) tahunan organisasi	4 Disember	4 Disember
20	Nilai perhubungan awam (PR) daripada liputan media	RM30.0 juta	RM33.95 juta
21	Kajian Semakan Pelan Induk dan Pembangunan Strategik Sosioekonomi ECER	30 Jun	Oktober 2017
22	Pelaksanaan <i>Disaster Recovery Centre</i> di bawah Pelan Kesenambungan Perniagaan (<i>Business Continuity Plan</i>)	31 Oktober	N/A
HLO 6 – KECEKAPAN OPERASI DAN KESEDIAAN ORGANISASI			
Bil.	Petunjuk Prestasi Utama (KPI)	Sasaran 2017	Pencapaian 2017
23	Maklumat tepat di laman web ECERDC	Semasa	Semasa
24	Penggunaan Bajet Perbelanjaan Mengurus	100%	99.99%
25	Audit Indeks Akauntabiliti (Oleh Jabatan Audit Negara)	80%	90.34%
26	Meningkatkan kebolehan serta kecekapan kakitangan di dalam bidang pengurusan perniagaan dan kepimpinan	100%	100%

ANGGOTA MAJLIS

1. **Perdana Menteri Malaysia**
YAB Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak (Pengerusi)
2. **Timbalan Perdana Menteri Malaysia**
YAB Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi
3. **Menteri Besar Pahang**
YAB Dato' Sri Diraja Haji Adnan bin Haji Yaakob
4. **Menteri Besar Johor**
YAB Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin
5. **Menteri Besar Kelantan**
YAB Ustaz Dato' Haji Ahmad bin Yakob (Dato' Bentara Kanan)
6. **Menteri Besar Terengganu**
YAB Dato' Seri Haji Ahmad Razif bin Abd. Rahman
7. **Menteri Kewangan II**
YB Datuk Seri Johari bin Abdul Ghani
8. **Menteri di Jabatan Perdana Menteri**
YB Datuk Seri Abdul Rahman bin Dahlan
9. **Ketua Setiausaha Negara Malaysia**
YBhg. Tan Sri Dr. Ali bin Hamsa
10. **Presiden dan Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan, Petroliaam Nasional Berhad (PETRONAS)**
YBhg. Tan Sri Wan Zulkiflee bin Wan Ariffin
11. **Pengerusi Eksekutif, Dialog Group Berhad**
YBhg. Tan Sri Dr. Ngau Boon Keat
12. **Ketua Pegawai Eksekutif, ECERDC**
YBhg. Datuk Seri Jebasingam Issace John (Setiausaha Majlis)

Anggota ex-Officio

1. **Menteri Pengangkutan**
YB Dato' Sri Liow Tiong Lai
2. **Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri**
YB Dato' Sri Mustapa bin Mohamed
3. **Ketua Setiausaha Perbendaharaan, Kementerian Kewangan**
YBhg. Tan Sri Dr. Mohd Irwan Serigar bin Abdullah
4. **Ketua Pengarah, Unit Perancangan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg. Dato' Nik Azman bin Nik Abdul Majid
5. **Ketua Pengarah, Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg. Tan Sri Ahmad Zaki Ansore Mohd Yusof
6. **Ketua Pengarah, Unit Kerjasama Awam Swasta, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg. Datuk Seri Ahmad Husni bin Hussain

Jawatankuasa Audit

1. **Presiden dan Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan, Petroliaam Nasional Berhad (PETRONAS)**
YBhg. Tan Sri Wan Zulkiflee bin Wan Ariffin
2. **Ketua Pengarah, Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg. Tan Sri Ahmad Zaki Ansore bin Mohd Yusof
3. **Timbalan Ketua Setiausaha Perbendaharaan (Pengurusan) Kementerian Kewangan**
YBhg. Datuk Seri Hashmuddin bin Mohammad
4. **Pengerusi Eksekutif, Dialog Group Berhad**
YBhg. Tan Sri Dr. Ngau Boon Keat
5. **(Setiausaha Jawatankuasa Audit) Pengurus Kanan, Audit Dalaman ECERDC**
Hj. Amir Abdullah bin Othman

JAWATANKUASA PELAKSANAAN DAN PENYELARASAN (ICC)

ICC Pahang

1. **Menteri Besar Pahang**
YAB Dato' Sri Diraja Haji Adnan bin Haji Yaakob
2. **Setiausaha Kerajaan Negeri Pahang**
YB Dato' Sri Muhammad Safian bin Ismail
3. **Ketua Pegawai Eksekutif, ECERDC**
YBhg. Datuk Seri Jebasingam Issace John
4. **Timbalan Ketua Setiausaha (Industri), Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri Malaysia**
YBhg Dato' Nik Rahmat bin Nik Taib
5. **Timbalan Ketua Pengarah (Dasar), Unit Kerjasama Awam Swasta, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg Datuk Dyg Sadiah binti Abg Bohan
6. **Pengarah Belanjawan Negara, Kementerian Kewangan**
YBhg Datuk Ahmad Badri bin Mohd Zahir
7. **Timbalan Pengarah III, Seksyen Pembangunan Wilayah, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri**
YBrs Puan Noriyah binti Kandar
8. **Pegawai Kemajuan Negeri Pahang**
YH Dato' Indera Haji Zulkifli bin Haji Yaacob
9. **Pengarah, Pejabat Pengarah Tanah & Galian Negeri Pahang**
YH Dato' Nazri bin Abu Bakar
10. **Timbalan Setiausaha Kerajaan (Pembangunan)/Pengarah Bahagian Perancang Ekonomi Negeri**
YH Dato' Suhaimi bin Mohd Yunus
11. **Pengarah, Jabatan Perancangan Bandar & Desa**
YH Dato' Hajah Hazizah binti Sulaiman

ICC Terengganu

1. **Menteri Besar Terengganu**
YAB Dato' Seri Haji Ahmad Razif bin Abd. Rahman
2. **Setiausaha Kerajaan Negeri Terengganu**
YB Dato' Haji Wan Nawawi bin Haji Wan Ismail
3. **Ketua Pegawai Eksekutif, ECERDC**
YBhg. Datuk Seri Jebasingam Issace John
4. **Timbalan Ketua Setiausaha (Industri), Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri Malaysia**
YBhg Dato' Nik Rahmat bin Nik Taib
5. **Timbalan Ketua Pengarah (Dasar), Unit Kerjasama Awam Swasta, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg Datuk Dyg Sadiah binti Abg Bohan
6. **Pengarah Belanjawan Negara, Kementerian Kewangan**
YBhg Datuk Ahmad Badri bin Mohd Zahir
7. **Timbalan Pengarah III, Seksyen Pembangunan Wilayah, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri**
YBrs Puan Noriyah binti Kandar
8. **Timbalan Setiausaha Kerajaan (Pembangunan)/Pengarah Unit Perancang Ekonomi Negeri Terengganu**
YBrs Encik Rosman bin Roslan
9. **Pengarah, Pejabat Pengarah Tanah & Galian Negeri Terengganu**
YBhg Dato' Haji Mohd Akil bin Haji Mat
10. **Pegawai Kemajuan Negeri Terengganu**
YBhg Dato' Indera Nik Nasarudin bin Mohd Zawawi
11. **Pengarah, Jabatan Perancangan Bandar & Desa**
YBrs Puan Rohaya binti Abdul Kadir

JAWATANKUASA PELAKSANAAN DAN PENYELARASAN (ICC)

ICC Kelantan

1. **Menteri Besar Kelantan**
YAB Ustaz Dato' Haji Ahmad bin Yakob (Dato' Bentara Kanan)
2. **Setiausaha Kerajaan Negeri Kelantan**
YB Dato' Haji Mohd Faudzi bin Haji Che Mamat
3. **Ketua Pegawai Eksekutif, ECERDC**
YBhg. Datuk Seri Jebasingam Issace John
4. **Timbalan Ketua Setiausaha (Industri), Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri Malaysia**
YBhg Dato' Nik Rahmat bin Nik Taib
5. **Timbalan Ketua Pengarah (Dasar), Unit Kerjasama Awam Swasta, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg Datuk Dyg Sadiyah binti Abg Bohan
6. **Pengarah Belanjawan Negara, Kementerian Kewangan**
YBhg Datuk Ahmad Badri bin Mohd Zahir
7. **Timbalan Pengarah III, Seksyen Pembangunan Wilayah, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri**
YBrs Puan Noriyah binti Kandar
8. **Timbalan Setiausaha Kerajaan (Pembangunan)/Pengarah Unit Perancang Ekonomi Negeri Kelantan**
YM Dato' Dr Tengku Mohamed Faziharudean bin Tengku Feissal (Tengku Kaya Perkasa)
9. **Pengarah, Pejabat Pengarah Tanah & Galian Negeri Kelantan**
YBhg Dato' Haji Nazran bin Muhammad
10. **Pengarah, Jabatan Perancangan Bandar & Desa**
YBrs Tuan Haji Nik Husni bin Nik Rashid
11. **Pengarah, Jabatan Pembangunan Persekutuan Negeri Kelantan**
YBhg Dato' Haji Yahaya bin Mamat
12. **Ketua Eksekutif Kumpulan, Perbadanan Kemajuan Iktisad Negeri Kelantan**
YBhg Dato' Dr Haji Wan Zawawi bin Wan Ismail
13. **Ketua Pegawai Eksekutif Kumpulan, Perbadanan Menteri Besar Kelantan**
YBrs Tuan Haji Abdul Rashid bin Mohd Yusoff

ICC Johor

1. **Menteri Besar Johor**
YAB Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin
2. **Setiausaha Kerajaan Negeri Johor**
YB Dato' Haji Azmi bin Rohani
3. **Ketua Pegawai Eksekutif, ECERDC**
YBhg. Datuk Seri Jebasingam Issace John
4. **Timbalan Ketua Setiausaha (Industri), Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri Malaysia**
YBhg Dato' Nik Rahmat bin Nik Taib
5. **Timbalan Ketua Pengarah (Dasar), Unit Kerjasama Awam Swasta, Jabatan Perdana Menteri**
YBhg Datuk Dyg Sadiyah binti Abg Bohan
6. **Pengarah Belanjawan Negara, Kementerian Kewangan**
YBhg Datuk Ahmad Badri bin Mohd Zahir
7. **Timbalan Pengarah III, Seksyen Pembangunan Wilayah, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri**
YBrs Puan Noriyah binti Kandar
8. **Timbalan Setiausaha Kerajaan (Pembangunan)/Pengarah Unit Perancang Ekonomi Negeri Johor**
YBrs Tuan Haji Salehuddin bin Haji Hassan
9. **Pengarah, Pejabat Pengarah Tanah & Galian Negeri Johor**
YBrs Tuan Haji Mohd Halim bin Hasbullah
10. **Pengarah, Jabatan Perancangan Bandar & Desa**
YBrs Dr. Shamsaini binti Shamsuddin
11. **Pegawai Daerah Mersing**
YBrs Tuan Haji Ashari bin Kasnan

JAWATANKUASA PENGURUSAN

Berdiri dari kiri

Fariza binti Zakaria

Pengurus Besar
Bahagian Hal Ehwal Korporat

Kauthar binti Ali

Penasihat Kanan
Undang-undang

YBhg. Dato' Mohd Mazlan bin Sharudin

Pengurus Besar
Pejabat Negeri Pahang

Arizan bin Arifin

Pengurus Besar
Bahagian Pelaksanaan Projek (I)

Ahmad Fuad bin Sulaiman

Pengurus Besar
Pejabat Negeri Terengganu

Megat Shah Rizal bin Noor Ikhsan

Pengurus Besar
Perniagaan Tani

Ir. Mamman K.T. George

Pengurus Besar
Bahagian Pelaksanaan Projek (II)

Jalaludin bin Omar

Pengurus Besar
Pejabat Negeri Kelantan

Shareefa Faridha binti Syed Haniff

Pengurus Besar
Bahagian Sumber Manusia & Pentadbiran

Syed Mohamed Shahariz bin Syed Hussein

Pengurus Kanan
Sekretariat Majlis

Duduk dari kiri

Zulkifli bin Ya'acob

Pengurus Besar
Bahagian Pembangunan Modal Insan

Saifol Bahri bin Mohamad Shamlan

Pengurus Besar
Bahagian Pengurusan Pelabur

YBhg. Datuk Seri Jebasingam Issace John

Ketua Pegawai Eksekutif

Baidzawi bin Che Mat

Pengurus Besar
Bahagian Kewangan

YBhg. Dato' Ragu Sampasivam

Pengurus Besar
Bahagian Perancangan
Strategik Korporat

LAPORAN

KETUA PEGAWAI EKSEKUTIF

MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR

YBHG. DATUK SERI JEBASINGAM ISSACE JOHN

Selaku Ketua Pegawai Eksekutif Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECERDC), saya dengan sukacitanya membentangkan laporan pelaksanaan projek dan pembangunan di Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER) bagi tahun berakhir 31 Disember 2017.

Tahun 2017 merupakan satu lagi tahun yang amat bermakna buat ECERDC dalam usahanya memacu pembangunan yang berterusan di Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER) demi kesejahteraan Rakyat. Setelah hampir satu dekad penubuhannya, ECERDC terus giat menjalankan usaha bagi menarik pelaburan swasta ke ECER, serta melaksanakan pelbagai projek infrastruktur strategik dan program-program pembangunan modal insan dan keusahawanan yang bermatlamat meningkatkan taraf hidup dan pendapatan warga setempat.

Hasilnya, ECER telah berjaya menarik masuk pelaburan swasta berjumlah **RM111.6 bilion** sejak tahun 2007 hingga 2017, sekaligus melangkaui sasaran pelaburan asalnya menjelang tahun 2020 sebanyak RM110 bilion, tiga tahun lebih awal. Pelaburan swasta ini akan menjana hampir **108,400 peluang pekerjaan dan melebihi 9,660 peluang keusahawanan** untuk Rakyat. Setakat tahun 2017, 50% daripada jumlah pelaburan ini telah direalisasikan dan ini telah menyumbang secara signifikan kepada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) ECER secara keseluruhan, dengan peningkatan sebanyak RM9.7 bilion atau bersamaan dengan 1.8 peratus daripada 3.9 peratus pertumbuhan KDNK yang dicatatkan dari tahun 2007 hingga 2016.

Daripada jumlah tersebut, 54 peratus adalah merupakan pelaburan langsung asing (FDI), manakala 46 peratus lagi adalah pelaburan langsung domestik (DDI). Lebih membanggakan, 14 peratus daripada pelaburan keseluruhan adalah daripada syarikat-syarikat Bumiputera. Salah satu faktor di sebalik pencapaian tersebut ialah pengenalan program TERAJU@ ECER pada 2012 yang telah berjaya memperkasakan usahawan Bumiputera tempatan.

Sejak pelancaran TERAJU@ECER pada tahun 2012 sehingga 2017, sebanyak 115 syarikat Bumiputera telah menerima bantuan kewangan di bawah Dana Mudahcara berjumlah RM292.8 juta dengan jumlah keseluruhan pelaburan bernilai RM2.26 bilion. Sebanyak 94 Syarikat Bumiputera Berprestasi Tinggi (TeraS) dengan nilai pelaburan keseluruhan berjumlah RM617.8 juta pula telah mendapat manfaat dari segi pembiayaan dan khidmat nasihat perniagaan, serta peluang-peluang perniagaan yang berdasarkan merit.

Kluster pembuatan kekal sebagai penyumbang pelaburan swasta terbesar di ECER dengan pelaburan sebanyak **RM54 bilion** bagi tempoh 2007-2017, yang merupakan 48 peratus daripada jumlah keseluruhan pelaburan di ECER. Ini diikuti sektor pelancongan (19 peratus), minyak dan gas (12 peratus), bioekonomi (7 peratus) dan hartanah (6 peratus).

Dalam tempoh yang sama, Kerajaan Persekutuan telah memperuntukkan **RM7.8 bilion** bagi melaksanakan projek-projek infrastruktur strategik dan program-program pembangunan modal insan serta keusahawanan di ECER, sekaligus menjadikan nisbah pelaburan awam-swasta di Wilayah ini sebanyak **1:14**. Setakat ini, sebanyak **RM5.6 bilion** sudah diterima.

Pelaburan awam tersebut telah diperuntukkan untuk pelaksanaan 131 projek, yang mana 97 projek telah pun siap, 28 sedang dilaksanakan, manakala 6 lagi kini dalam perancangan. Perincian pelaksanaan projek-projek tersebut mengikut negeri adalah seperti yang tertera di **Rajah 1 hingga 4**. Projek-projek tersebut telah menyumbang terhadap kejayaan strategi dan pencapaian matlamat pelaburan di ECER, serta pembangunan modal insan di Wilayah ini.

Pelabuhan Kuantan yang diperluaskan akan mampu menerima kedatangan kapal dengan muatan sehingga 200,000 DWT

Antara projek yang mempunyai impak yang besar terhadap pembangunan ECER ialah **Peluasan Pelabuhan Kuantan** menjadi sebuah pelabuhan laut dalam, yang akan membolehkannya menerima kedatangan kapal-kapal yang lebih besar dengan muatan sehingga 200,000 DWT, sekaligus mengukuhkan kedudukan Wilayah ini sebagai **gerbang ke rantau Asia Pasifik**. Pelabuhan Kuantan dan Taman Industri Kuantan Malaysia-China (MCKIP) juga merupakan komponen penting dalam inisiatif **“Belt and Road”** negara China. Pelabuhan Kuantan menawarkan pelabur di MCKIP laluan terpantas ke pelabuhan-pelabuhan utama di China, dengan tempoh pelayaran selama 3 hingga 4 hari. Hasilnya, rangkaian **“Belt and Road Initiative”** akan mengukuhkan lagi ekonomi di ECER dan Malaysia secara menyeluruh, sekaligus menjadikan ECER sebagai sebuah destinasi pelaburan yang lebih menarik dan berdaya saing.

Pencapaian 2017

Untuk tahun 2017 sahaja, sebanyak **RM12.5 bilion** pelaburan baharu telah berjaya ditarik masuk oleh ECER berbanding sasaran RM12 bilion yang ditetapkan untuk tahun tersebut. Pelaburan tersebut akan menjana 11,672 peluang pekerjaan baharu dan 1,544 peluang keusahawanan untuk warga setempat. Kejayaan berterusan ECER dalam menarik pelaburan swasta membuktikan daya saing Wilayah ini sebagai **Gerbang Pelabur ke Asia Pasifik**.

Pelaburan-pelaburan tersebut adalah merangkumi RM5.2 bilion dalam sektor minyak, gas dan petrokimia (41 peratus), RM3.5 bilion dalam sektor hartanah (28 peratus), dan RM1.6 bilion dalam sektor pembuatan (13 peratus).

Satu lagi faktor yang telah berjaya menarik jumlah pelaburan yang tinggi ke ECER ialah kewujudan infrastruktur fizikal yang baik, termasuklah taman-taman perindustrian khusus yang berperanan sebagai pengupaya dalam sektor pembuatan. Sehingga 2017, terdapat 12 taman industri khusus yang berdaya saing telah dibangunkan termasuk di Zon Ekonomi Khas ECER (ECER SEZ), antaranya ialah **MCKIP, Taman Biopolimer Kertih (KBP), Taman Automotif Pekan (PAP), Taman Industri Berat Kemaman (KHIP), Taman Teknologi Pahang (PTP) dan taman-taman Halal di Gambang dan Pasir Mas**.

Taman-taman perindustrian ini terletak berdekatan dengan pelabuhan seperti Pelabuhan Kuantan dan Pelabuhan Kemaman, serta jaringan jalan raya dan lebuh raya utama. Pihak ECERDC akan memastikan agar taman-taman perindustrian di ECER terus berupaya menarik pelabur melalui penyediaan infrastruktur asas dan kemudahan awam yang berkualiti, termasuk kemudahan internet jalur lebar, bagi membolehkan industri-industri berasaskan teknologi maklumat dan teknologi tinggi dibangunkan secara efisien di Wilayah ini demi memberikan kelebihan kepada para pelabur dari segi tahap kecekapan lebih tinggi, sekaligus menghasilkan kos perniagaan lebih kompetitif untuk menjalankan aktiviti-aktiviti mereka.

LAPORAN KETUA PEGAWAI EKSEKUTIF ECERDC

Projek Ladang Nanas Bersepadu Rompin (RIPP) berjaya memberi manfaat kepada penduduk Orang Asli tempatan

MCKIP, yang merupakan Taman Perindustrian Nasional yang pertama seumpamanya di Malaysia, merupakan taman industri di ECER yang mendapat permintaan paling tinggi daripada pelabur. Setakat 2017, ia telah berjaya menarik pelaburan sebanyak RM27 bilion yang akan menjana lebih daripada 14,000 peluang pekerjaan untuk rakyat Malaysia. Pelaburan tersebut adalah dalam sektor-sektor pembuatan, infrastruktur serta minyak, gas dan petrokimia.

Pelabur terbesar di MCKIP, Alliance Steel (M) Sdn Bhd, telah melabur sebanyak RM5.6 bilion untuk pembinaan sebuah kilang besi dan keluli bersepadu di taman industri tersebut. Syarikat tersebut telah membuktikan komitmennya untuk mengambil rakyat tempatan sebagai pekerja mereka melalui penganjuran beberapa karnival kerjaya di Pahang, Terengganu dan Kelantan dengan kerjasama ECERDC.

Dalam hal ini, Taman Teknologi Pahang (PTP) telah mencipta sejarah pada 2017 dengan pemeteraian Memorandum Persefahaman (MoU) antara ECERDC dengan Bayern International GmbH dan Technische Universität München (TUM) dari Jerman bagi penubuhan Pusat Kecemerlangan

Asia bagi Teknologi Pintar (*Asia Centre of Excellence for Smart Technologies – ACES*) di Bangunan Cybercentre, PTP. Antara bidang tumpuan yang telah dikenal pasti ialah pembuatan automotif, operasi pelabuhan dan logistik, penambahbaikan proses pembuatan dan R&D untuk minyak, gas dan petrokimia, bahan pembinaan, telekomunikasi, bioteknologi dan latihan peralatan robotik. Seterusnya, kerjasama dengan universiti tempatan untuk menyediakan latihan mengenai Industri 4.0 kepada para pelabur di ECER juga akan dilaksanakan. Kerjasama ini akan menjadikan ECER sebagai peneraju Revolusi Perindustrian Keempat (Industri 4.0) bukan sahaja di Malaysia, malah di rantau Asia.

Kluster perniagaan tani yang berteraskan kerjasama sektor awam-swasta dan pembangunan kawasan luar bandar turut mencatatkan pencapaian memberangsangkan, yang mana sektor ini berjaya menarik pelaburan swasta bernilai RM102 juta setakat penghujung tahun 2017. Lapan Syarikat Induk telah dilantik untuk mengendalikan projek-projek Perniagaan Tani utama di Wilayah ini, antaranya **Pusat Penyelidikan dan Inovasi Lembu Muadzam Shah (MSCRIC), Ladang Nanas Bersepadu Rompin (RIPP) dan Taman Herba Pasir Raja**. Projek-projek tersebut telah menyumbang kepada pengeluaran dan pengeksporan produk-produk makanan negara seperti pengeluaran susu segar di MSCRIC yang kini mencapai tahap 15 peratus daripada kadar pengeluaran negara dan nanas MD2 dari RIPP sebanyak 32.6 peratus daripada kadar eksport negara.

Setakat ini, projek-projek perniagaan tani di ECER telah berjaya mewujudkan 431 peluang pekerjaan dan melahirkan 42 usahawan tani termasuk peladang kontrak dan satelit serta usahawan tenusu (*dairypreneurs*).

Program Pemeriksaan Graduan ECER (ETEP) turut berperanan sebagai satu insentif untuk pelabur

Ekonomi Rakyat

Sementara itu, ECER turut mencatatkan pencapaian yang membanggakan dari segi Ekonomi Rakyat dalam tempoh hampir sedekad penubuhannya. Transformasi sosioekonomi ECER telah membawa impak positif kepada lebih 960,000 Rakyat di Wilayah ini, sama ada secara langsung atau tidak langsung, menerusi pewujudan lebih 149,000 peluang pekerjaan dan 31,200 peluang keusahawanan. Peluang-peluang tersebut berjaya dijana hasil daripada kemasukan pelaburan swasta, pemantapan infrastruktur, dan kejayaan program-program pembangunan modal insan yang telah dilaksanakan oleh pihak ECERDC.

Daripada jumlah tersebut, 490,000 warga ECER telah menerima manfaat daripada program-program pembangunan modal insan ECERDC seperti **empower ECER**, **entrepreneur ECER**, **TERAJU@ECER**, Program Pemerkasaaan Graduan ECER (ETEP) dan Agropolitan secara langsung dan tidak langsung, yang mana lebih 97 peratus daripada mereka adalah daripada komuniti B40 yang meliputi segenap lapisan masyarakat, termasuklah komuniti Orang Asli.

empower ECER, misalnya, telah merubah kehidupan 68,400 rakyat di Wilayah ini, yang terdiri daripada 51,400 pelajar yang kini mencatatkan prestasi akademik yang lebih baik dan hampir 17,000 peserta dewasa yang menerima pendapatan bulanan tambahan sehingga RM10,000 sebulan menerusi kemahiran baharu yang mereka perolehi.

Sementara itu, seramai 8,105 usahawan telah mendapat manfaat daripada program **entrepreneur ECER**, yang dilaksanakan menerusi kerjasama dengan SIRIM, Maybank dan Agrobank, di mana mereka bukan sahaja telah berjaya meningkatkan pendapatan kepada RM10,000 hingga RM300,000 sebulan, malah telah berjaya mewujudkan lebih 25,000 peluang-peluang pekerjaan baharu untuk Rakyat di komuniti mereka.

Di bawah perkongsian strategik ECERDC dengan Agrobank dan Maybank, peserta **entrepreneur ECER** yang layak boleh mendapatkan pembiayaan kredit mikro Islamik pada kadar yang lebih rendah berbanding kadar pasaran, yang mana 50 peratus daripada kadar keuntungan pembiayaan ditanggung oleh ECERDC dengan menggunakan mekanisma penampungan kadar keuntungan atau "*topping up of profit rate*". Dengan kolaborasi ini, nisbah pembiayaan kerajaan kepada bank berbanding jumlah pinjaman adalah rendah, iaitu pada kadar 1:6, sekaligus dapat membantu lebih ramai usahawan mendapat pembiayaan dan mengurangkan risiko kepada kerajaan. Peminjam yang membayar pinjaman mengikut jadual yang ditetapkan akan ditawarkan rebat tambahan. Hasilnya, kadar pinjaman tidak berbayar (NPL) dalam kalangan peserta **entrepreneur ECER** adalah amat rendah iaitu hanya 1.5 peratus (bagi Agrobank) dan 2.9 peratus (bagi Maybank) setakat akhir 2017.

Program-program pembangunan modal insan ECERDC terbukti berkesan dalam meningkatkan taraf hidup dan pendapatan warga ECER

LAPORAN KETUA PEGAWAI EKSEKUTIF ECERDC

Perladangan kelapa sawit merupakan salah satu aktiviti ekonomi utama di bawah projek Agropolitan

Penternakan bebiri Dorper merupakan satu lagi aktiviti ekonomi utama di Agropolitan

Sementara itu, kolaborasi ECERDC dengan SIRIM telah memupuk dan membangunkan usahawan tempatan dengan menyediakan bimbingan dan latihan kepada mereka mengenai kualiti produk, pelabelan dan penjenamaan, sijil halal, pengurusan kewangan serta pemasaran, bagi membantu mereka menembusi pasaran nasional dan global. Peserta **entrepreneur ECER** yang terpilih turut diberi peluang oleh ECERDC untuk mempromosi produk mereka di acara antarabangsa, seperti Ekspo China-ASEAN (CAEXPO), yang menyaksikan mereka memperoleh kontrak-kontrak baharu daripada pembeli asing.

Manakala Program Pemeraksanaan Graduan ECER (ETEP) telah memberi manfaat kepada graduan tempatan yang telah diambil untuk latihan sambil bekerja di syarikat-syarikat di ECER, antaranya, HICOM Automotive Manufacturers (Malaysia) Sdn Bhd, Kaneka (Malaysia) Sdn Bhd, BASF PETRONAS Chemicals Sdn Bhd, dan Tosoh Advanced Materials Sdn Bhd. Sejumlah 98 peratus daripada graduan-graduan tersebut telah diserap masuk sebagai pekerja di syarikat-syarikat di ECER.

Program pembasmian kemiskinan Agropolitan pula telah memberi manfaat kepada 1,091 peserta dan keluarga masing-masing, termasuk 90 peserta Orang Asli di Runchang, yang kini terlibat dalam aktiviti-aktiviti berkaitan pertanian sebagai sumber pendapatan utama. Mereka kini meraih pendapatan purata sebanyak RM2,100 sebulan dan hidup selesa di rumah baharu yang disediakan lengkap dengan perabot oleh ECERDC. Anak-anak peserta yang masih bersekolah turut

Peserta Agropolitan dan keluarga mereka kini hidup lebih selesa di rumah baharu yang dibina ECERDC

diberi peluang untuk menghadiri kelas motivasi dan bimbingan menerusi program **empower ECER** bagi meningkatkan prestasi akademik mereka.

Pembangunan yang dilaksanakan oleh ECERDC tetap menitikberatkan aspek kelestarian alam semula jadi Wilayah ini. Sehubungan itu, aktiviti-aktiviti pemuliharaan dan pemeliharaan khazanah alam sekitar seperti **Rizab Biosfera Tasik Chini, Taman Negara, Taman Negara Endau-Rompin dan Taman Negeri Setiu Wetlands** akan terus dilaksanakan demi memastikan warisan yang tidak ternilai harganya ini akan terus kekal terpelihara untuk generasi yang akan datang.

Bunga teratai merupakan simbol ikonik bagi Tasik Chini, Rlزاب Biosfera UNESCO yang pertama di Malaysia

Langkauan Seterusnya

Setelah hampir 10 tahun penubuhannya, ECER kini bersedia untuk memasuki era langkauan pertumbuhan seterusnya atau “*The Next Leap*” yang akan dipacu oleh **Pelan Induk ECER 2.0 (2018-2025)**.

Peluang pertumbuhan yang lebih luas kini menanti ECER, dan untuk siap siaga Wilayah ini dan penduduknya dalam menghadapi masa hadapan, model pembangunan ECER akan dianjak ke arah **ekonomi berasaskan produktiviti**, dengan penekanan terhadap rangkaian logistik yang efisien, aktiviti nilai tambah yang tinggi, dan pembangunan modal insan yang berorientasikan industri, dengan Rakyat sebagai teras utama agenda pembangunan Wilayah ini.

Sehubungan itu, ECERDC telah mengenal pasti enam inisiatif strategik di bawah Pelan Induk ECER 2.0 yang merangkumi peningkatan produktiviti tenaga kerja, kepelbagaian asas ekonomi, memudah cara ekonomi skala, mobilisasi tenaga kerja, memanfaatkan kesalinghubungan, dan penaiktarafan infrastruktur pengupaya. Kesemua ini akan membolehkan ECER mengubah semula struktur sosioekonominya daripada ekonomi berasaskan input kepada ekonomi berasaskan pengetahuan dan produktiviti. Ini adalah penting memandangkan perkembangan dalam ekonomi digital dan Industri 4.0 akan mencetuskan evolusi dalam keseluruhan rantaian nilai di pasaran global.

Saya ingin mengambil kesempatan ini untuk merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua pihak yang terlibat dalam menjayakan pembangunan di ECER, terutamanya kepada pihak Kerajaan-kerajaan Negeri ECER, atas sokongan, peranan dan sumbangan yang telah dicurahkan oleh mereka dalam menjayakan transformasi sosioekonomi di Wilayah ini. Ribuan terima kasih juga diucapkan kepada pihak pengurusan dan kakitangan ECERDC atas komitmen dan usaha gigih mereka selama ini dalam menjayakan agenda pembangunan ECER.

Dengan kerjasama dan sokongan semua pihak yang terlibat, saya yakin bahawa ECER mampu mencapai matlamatnya untuk menjadi sebuah Wilayah maju dan berpendapatan tinggi, sekaligus merapatkan jurang ketidakseimbangan Wilayah antara Pantai Timur dan Pantai Barat Semenanjung Malaysia demi kesejahteraan Rakyat.

Terima kasih.

YBhg. Datuk Seri Jebasingam Issace John
Ketua Pegawai Eksekutif

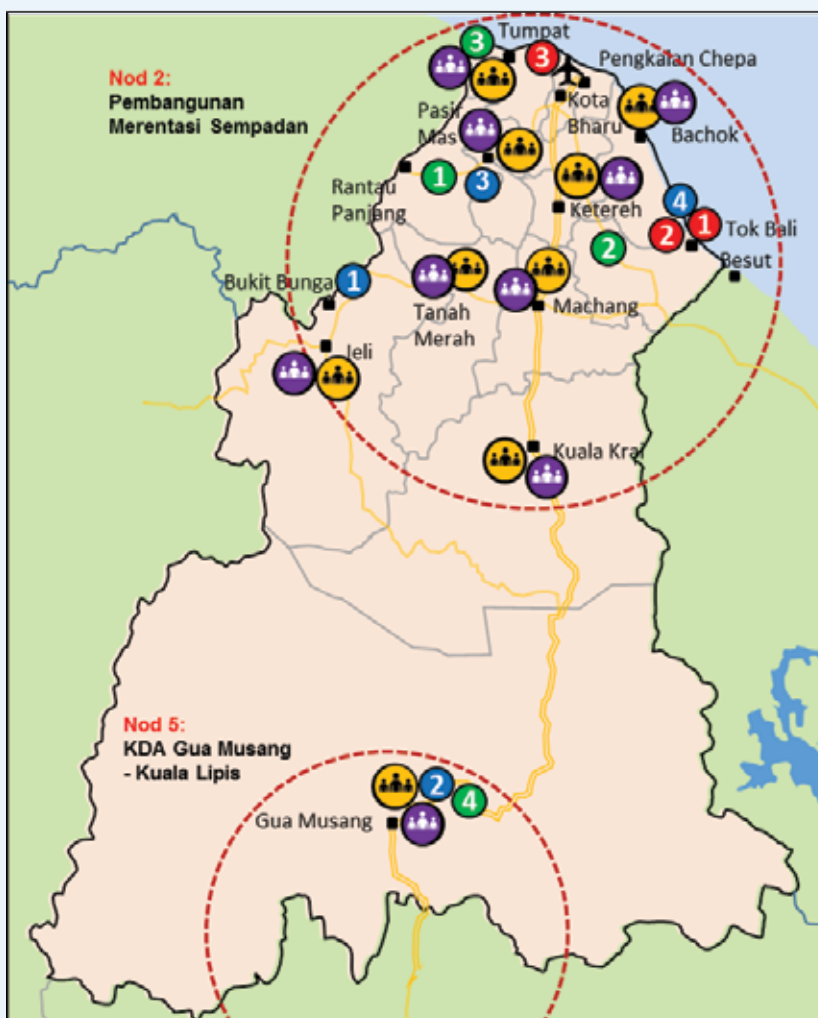
PROJEK-PROJEK ECER MENGIKUT NEGERI

PROJEK-PROJEK ECER DI KELANTAN

RAJAH 1

Projek/Program Yang Telah Siap	
Taman Industri Halal Pasir Mas a) Kerja Tanah & Infrastruktur (Fasa 1A) b) Kompleks Perniagaan Usahawan (EBC)	1
Taman Perikanan Bersepadu Tok Bali a) Naik Taraf Loji Rawatan Air Wakaf Bunut b) Kerja Tanah dan Infrastruktur (Pakej 1)	2
Pusat Pengumpulan, Pemprosesan & Pembungkusan (CPPC) Produk Berasaskan Ikan Pengkalan Kubor	3
Agropolitan Kelantan Selatan a) 625 unit rumah b) Perladangan Kelapa Sawit & Penanaman Koko	4
Program Pembangunan Modal Insan a) empower ECER b) entrepreneur ECER c) Program Pemerkasaan Graduan ECER (ETEP) d) Suri@Home e) Pusat Kecemerlangan (COE)	

Projek Fizikal/Program Dalam Pelaksanaan	
Plaza IMT-GT	1
Agropolitan Kelantan Selatan Aktiviti Keusahawanan	2
Taman Industri Halal Pasir Mas a) Loji Rawatan Air Kelar (Fasa 1) - Pembinaan <i>Horizontal Collector Wall</i> (HCW) b) Kerja Tanah dan Infrastruktur (Fasa 2)	3
Taman Perikanan Bersepadu Tok Bali Kerja Tanah dan Infrastruktur (Pakej 2)	4
Program Pembangunan Modal Insan a) empower ECER b) entrepreneur ECER c) Program Pemerkasaan Graduan ECER (ETEP)	

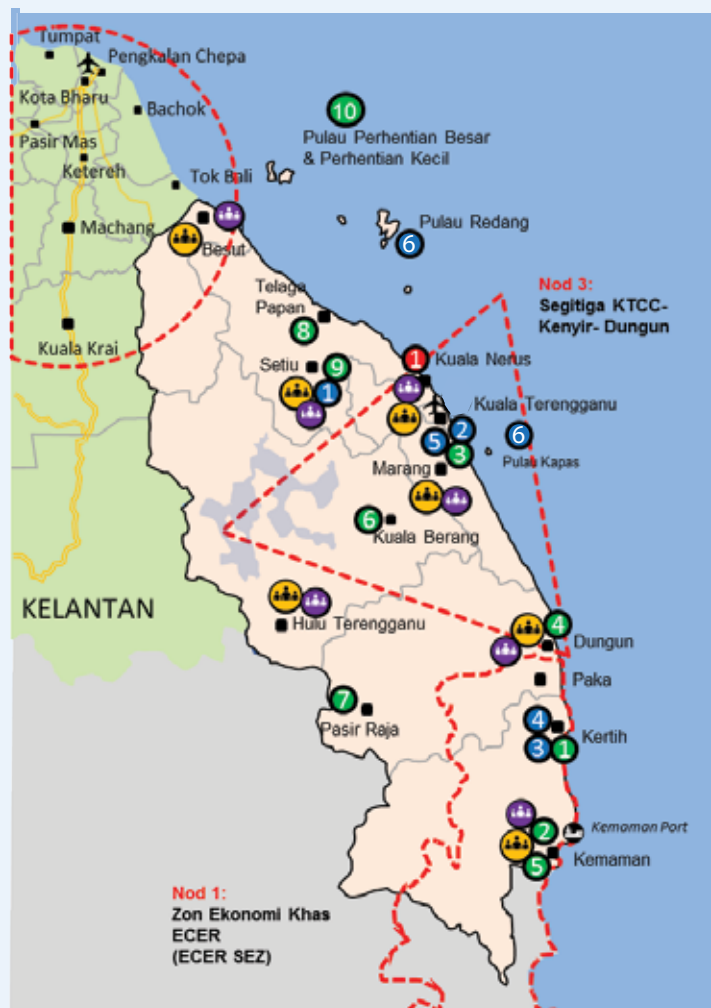

Projek Dalam Perancangan	
Kerja-karya Infrastruktur bagi Pelabuhan Tok Bali	1
Taman Industri Tok Bali	2
Pembangunan Semula Kampung Laut	3

PROJEK-PROJEK ECER DI TERENGGANU

RAJAH 2

Projek/Program Yang Telah Siap	
Taman Biopolimer Kertih (KBP) Kerja tanah & Infrastruktur (Fasa 1 & 2)	①
Taman Industri Berat Kemaman	②
Pembangunan Pusat Bandar Kuala Terengganu (KTCC) Muara Utara dan Muara Selatan	③
Pelancongan Pesisir Pantai Dungun Kawalan Hakisan Pantai Teluk Lipat	④
Pembinaan Jambatan Bukit Kuang, Kemaman	⑤
Pusat Pembiakbakaan dan Inovasi Bebiri Kuala Berang	⑥
Pembangunan Kluster Herba Bersepadu Pasir Raja	⑦
Pembangunan Ladang Pengganda dan Komersial Kambing Telaga Papan	⑧
Agropolitan Besut-Setiu a) 100 unit rumah & 52 kandang (APU) b) Penternakan Bebiri Dorper	⑨
Pelancongan Pulau Pulau Perhentian	⑩
Program Pembangunan Modal Insan a) empower ECER b) entrepreneur ECER c) Program Pemerikasaan Graduan ECER (ETEP) d) Suri@Home e) Pusat Kecemerlangan (COE)	⑪

Projek Dalam Perancangan

Akuapolitan Kuala Nerus

①

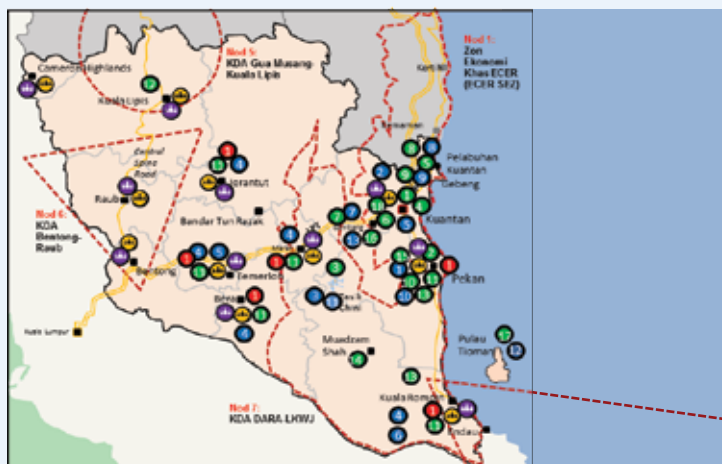
Projek Fizikal/Program Dalam Pelaksanaan			
Agropolitan Besut- Setiu a) Penanaman Fodder b) Pembinaan APU tambahan c) Aktiviti keusahawanan	①	Taman Biopolimer Kertih (Fasa 3) - Kerja tanah dan Infrastruktur	④
Pembinaan Jalan Dari Lapangan Terbang Kuala Terengganu ke KTCC Pakej 1 (Jalan Baharu 3.8km)	②	Pembangunan Pusat Bandar Kuala Terengganu (KTCC) - Jambatan Angkat (Drawbridge)	⑤
Taman Biopolimer Kertih (Fasa 2) Kompleks Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS)	③	Pelancongan Pulau Pulau Kapas & Pulau Redang	⑥
Pembangunan Modal Insan a) empower ECER b) entrepreneur ECER c) Program Pemerikasaan Graduan ECER (ETEP)	⑪		

PROJEK-PROJEK ECER MENGIKUT NEGERI

PROJEK-PROJEK ECER DI PAHANG

RAJAH 3

Projek/Program Yang Telah Siap	
Kuantan Waterfront (Fasa 1 & 2) a) Kuantan Promenade b) Laman Teruntum c) Serambi Teruntum (PKS)	1
Pembangunan Pelancongan Warisan Pekan	2
Rizab Biosfera Tasik Chini a) Rehabilitasi, penstabilan cerun dan tebing & penanaman semula pokok b) Kompleks Makmal Air Tawar	3
Taman Pemprosesan Ikan Kuantan	4
Taman Industri Bersepadu Kuantan Kerja tanah & Infrastruktur	5
Taman Industri Halal Gambang Kerja tanah & Infrastruktur	6
Kerja-kerja Infrastruktur di Ganchong a) Loji Rawatan Air Ganchong b) Sistem agihan utama dari Ganchong ke Peramu	7
Perluasan Pelabuhan Kuantan Kerja infrastruktur luaran (Pakej 1-3)	8
Program Pembangunan Modal Insan a) empower ECER b) entrepreneur ECER , c) Program Pemeraksanaan Graduan ECER (ETEP) d) Suri@Home e) Pusat Kecemerlangan (COE)	
Pembangunan Bandar Pelabuhan Kuantan a) Tangki Air R2 & R8 b) Port Link Road (Pakej 1 & 2)	9
Taman Automotif Pekan Kerja tanah & Infrastruktur (Fasa 1 & 2)	10
Peruntukan Khusus untuk Kawasan Bekas DARA & LKWJ 807 Projek telah siap (2010-2017)	11
Pembangunan Kluster Herba Bersepadu Chegar Perah	12
Pembangunan Ladang Nanas Bersepadu Rompin	13
Pusat Penyelidikan & Inovasi Lembu Muadzam Shah	14
Agropolitan Pekan a) 415 unit rumah b) Penternakan bebiri Dorper & perladangan kelapa sawit	15
Taman Teknologi Pahang a) Kerja tanah dan infrastruktur (Fasa 1A) b) Bangunan Cybercentre	16
Pulau Tioman a) Boardwalk, jeti dan jambatan b) Sistem kumbahan, gerai, dataran & tembok penahan ombak	17
Loji Rawatan Air Panching	18

Projek Fizikal/Program Dalam Pelaksanaan

Program Pembangunan Modal Insan

- a) **empower ECER**,
- b) **entrepreneur ECER**
- c) Program Pemeraksanaan Graduan ECER (ETEP)

Agropolitan Pekan

Aktiviti Keusahawanan

Taman Industri Kuantan Malaysia-China (MCKIP)

Rizab Biosfera Tasik Chini (Fasa 2)

Pembinaan asrama

Peruntukan Khusus untuk Kawasan Bekas DARA & LKWJ

41 projek dalam pelaksanaan

Kuantan Waterfront (Fasa 3)

Mercu Teruntum

Taman Negara Endau - Rompin

Kerja-kerja Infrastruktur di Ganchong

Saluran paip agihan utama dari Peramu ke Tg. Agas

Peluasan Pelabuhan Kuantan

Kerja-kerja pembinaan pemecah ombak

Pembangunan Bandar Pelabuhan Kuantan

Jalan Port Link (Pakej 3A, 3B & 4)

Taman Automotif Pekan

Kompleks Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS)

Rizab Biosfera Tasik Chini (Fasa 3)

Perhutanan semula dan pembenihan teratai

Pulau Tioman

Jeti Kg. Genting, Jambatan Sg. Mangkai & Kajian Bekalan Air

Taman Teknologi Pahang

Kerja tanah dan Infrastruktur (Fasa 1B)

Projek Dalam Perancangan

Peruntukan Khusus Kawasan Bekas DARA & LKWJ

27 Projek

PROJEK-PROJEK ECER DI MERSING, JOHOR

RAJAH 4

Projek/Program Yang Telah Siap		Projek Fizikal/Program Dalam Pelaksanaan	
Penaiktarafan Jalan Kahang ke Taman Negara Endau-Rompin (Dari Sg. Emas ke Kg. Peta)	1	Pembangunan Pelancongan Tanjung Penyabong	1
Medan Ikan Bakar Endau, Mersing	2	Kepulauan Mersing a) Pulau Besar - Pusat Informasi dan Perkhidmatan Taman Laut Sultan Iskandar (PIPTLSI) b) Pulau Pemanggil	2
Mersing Harbour Centre	3	Taman Negara Endau-Rompin	3
Kepulauan Mersing Pulau Sibul, Pulau Aur & Pulau Tinggi	4	Program Pembangunan Modal Insan a) empower ECER b) entrepreneur ECER c) Program Pemerikasaan Graduan ECER (ETEP)	4
Program Pembangunan Modal Insan a) Program Pembangunan Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera (BCIC) & Perusahaan Kecil Sederhana (PKS) b) empower ECER c) entrepreneur ECER	4		
		Projek Dalam Perancangan	
		Taman Pemprosesan Ikan Endau-Mersing	1
		Pembangunan Pelancongan <i>Kampungstay</i> Mersing	2

Peningkatan infrastruktur dan rangkaian pengangkutan yang lebih baik, hasil daripada pelaksanaan **projek-projek berimpak tinggi** oleh ECERDC sejak sedekad yang lalu, telah menjadikan **ECER berada di kedudukan yang lebih kukuh** untuk menjadi sebuah **hab pelaburan dan logistik bagi para pelabur yang berhasrat menembusi pasaran-pasaran ASEAN dan Asia Pasifik**. Dalam hal ini, peluasan pelabuhan Kuantan menjadi sebuah pelabuhan laut dalam akan memberi manfaat kepada para pelabur di ECER dari segi kos perniagaan yang lebih rendah dan tempoh penghantaran kargo yang lebih pantas.

RM111.6 billion
PELABURAN SWASTA
BERJAYA DITARIK
(2007-2017)

LEBIH
108,400
PELUANG PEKERJAAN
(2007-2017)

RM12.5 billion
PELABURAN SWASTA
PADA 2017

54% PELABURAN
LANGSUNG ASING
46% PELABURAN
LANGSUNG DOMESTIK
(2007-2017)

Pelabuhan Kuantan

GERBANG PELABUR

GERBANG PELABUR

Peluasan Pelabuhan Kuantan akan mengukuhkan kedudukan ECER sebagai Gerbang Pelabur ke ASEAN dan Asia Pasifik

Sejak penubuhan ECER sedekad yang lalu, Kerajaan telah melaksanakan pelbagai **projek infrastruktur** di Wilayah ini yang merangkumi pembinaan dan penaiktarafan infrastruktur pengangkutan utama seperti lebuh raya, pelabuhan maritim dan lapangan terbang untuk meningkatkan kesalinghubungannya dengan kawasan-kawasan lain di seluruh Malaysia dan juga di dunia.

Projek-projek berimpak tinggi tersebut termasuklah **Peluasan Pelabuhan Kuantan** menjadi sebuah pelabuhan laut dalam, pembinaan lebuh raya **Central Spine Road**, dan **Laluan Rel Pantai Timur (ECRL)** yang **bakal mengubah lanskap sosioekonomi** Wilayah ini serta **laluan perdagangan** di rantau ASEAN dan Asia Pasifik.

Peningkatan dalam rangkaian kesalinghubungan ini akan mengukuhkan lagi kedudukan ECER sebagai **Gerbang ke Asia Pasifik** di kalangan pelabur tempatan dan antarabangsa. **ECRL**, misalnya, akan menghubungkan **Pelabuhan Kuantan ke Pelabuhan Klang** di Pantai Barat apabila ia siap kelak. Jalinan terus antara kedua-dua pelabuhan utama di Semenanjung Malaysia ini akan **mengurangkan tempoh perjalanan sebanyak 30 jam** yang biasanya diperlukan bagi penghantaran kargo melalui Singapura, lantas menawarkan pilihan yang lebih kompetitif dari segi kos bagi para pelabur dan pedagang.

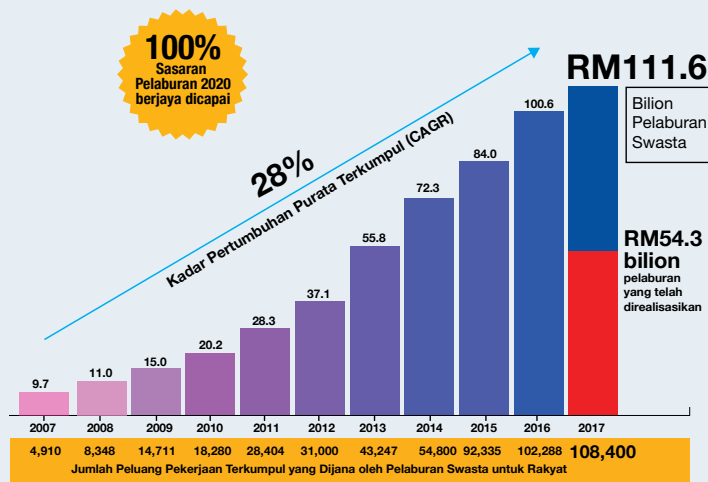
Di samping itu, ECERDC turut giat melaksanakan aktiviti **promosi pelaburan** serta menawarkan **pakej insentif fiskal dan bukan fiskal yang kompetitif** untuk menarik lebih ramai pelabur ke Wilayah ini. Usaha-usaha yang dilaksanakan oleh ECERDC selama ini ternyata membuahkan hasil, yang mana setakat penghujung tahun 2017, ECER telah berjaya menarik pelaburan swasta berjumlah **RM111.6 bilion**, sekaligus melangkaui sasaran asal pelaburannya sebanyak RM110 bilion menjelang 2020.

Kejayannya melepasi sasaran tersebut dalam tempoh tiga tahun lebih awal jelas membuktikan keupayaan Wilayah ini sebagai sebuah **destinasi pelaburan yang Distingtif, Dinamik dan Berdaya Asing**. Lebih penting lagi, pelaburan-pelaburan tersebut telah mewujudkan lebih **108,400 peluang pekerjaan baharu**, sejajar dengan aspirasi Kerajaan untuk meningkatkan pendapatan dan taraf hidup Rakyat di negara ini.

Setakat 2017, sektor **pembuatan** kekal sebagai penyumbang utama pelaburan swasta di Wilayah ini dengan jumlah pelaburan sebanyak **RM54 bilion atau 48 peratus**, diikuti sektor pelancongan dengan RM21 bilion (19 peratus), **minyak dan gas** RM13.4 bilion (12 peratus), **bioekonomi** RM8.3 bilion (7 peratus) dan **hartanah** RM6.4 bilion (6 peratus).

Turut membanggakan ialah terdapat **keseimbangan dalam nisbah pelaburan langsung asing (FDI) dan pelaburan langsung domestik (DDI)** di ECER. Bagi tempoh 2007 hingga 2017, **FDI** telah menyumbang sebanyak **54 peratus** daripada jumlah keseluruhan pelaburan di Wilayah ini, manakala **DDI** pula menyumbang sebanyak **46 peratus**.

Satu lagi pencapaian ECER ialah **kemasukan pelaburan-pelaburan swasta di kawasan luar bandar dan pekan kecil**, contohnya seperti di Gua Musang, Kelantan; Ajil, Terengganu; dan Raub, Pahang, hasil daripada peningkatan infrastruktur dan rangkaian pengangkutan di Wilayah ini. Perkembangan ini dapat **merapatkan jurang ketidakseimbangan Wilayah** yang wujud antara Pantai Timur dan Pantai Barat, dan juga **membantu integrasi kawasan pedalaman-bandar** (*rural-urban integration*).

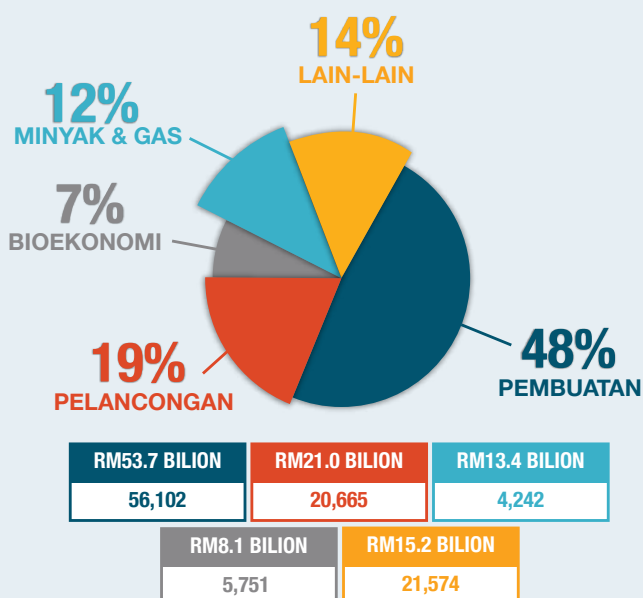

Pelaburan Langsung Asing (FDI)

Sebahagian besar daripada pelaburan asing di Wilayah ini datang dari negara-negara seperti **Amerika Syarikat, Jepun, Korea Selatan, Jerman dan China**. Antara nama-nama besar yang telah melabur di ECER termasuklah BASF dari Jerman, CJ CheilJedang dan CS Wind (Malaysia) Sdn Bhd dari Korea, Kaneka Group dan Rohm Wako Electronics dari Jepun serta Arkema dari Perancis, yang mencerminkan daya saing ECER yang tinggi di peringkat global.

Pelaburan langsung asing ini bukan sahaja telah **menjana peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan baharu** untuk Rakyat, malah telah menyumbang dari segi **pemindahan teknologi dan pengetahuan kepada pekerja tempatan**, terutama dalam industri-industri baharu yang sedang meningkat naik.

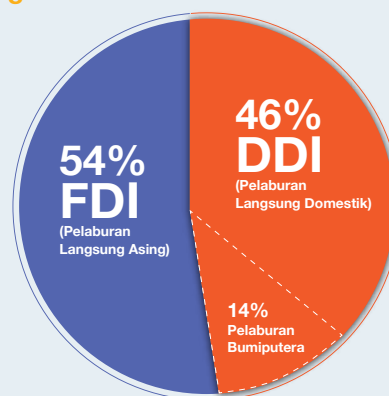
Kluster-kluster Ekonomi Utama di ECER

PELABURAN-PELABURAN INI MEWUJUDKAN HAMPIR 108,400 PELUANG PEKERJAAN BAHARU

Peranan pelabur asing dijangka akan menjadi bertambah penting dengan penerapan **Industri 4.0** di Wilayah ini, yang memerlukan **kemahiran baharu** dalam bidang-bidang terkini seperti robotik termaju dan kecerdasan buatan, pengkomputeran awan, Internet Benda (**Internet of Things**), dan banyak lagi.

Agihan Pelaburan Swasta Di ECER

Taburan pelaburan swasta di ECER adalah seimbang antara pelabur asing dan domestik

Pelaburan Langsung Domestik (DDI)

Pelaburan langsung domestik turut memainkan peranan penting dalam merangsang pertumbuhan ekonomi ECER. Dipacu oleh **para usahawan mikro dan Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS)**, pelabur tempatan telah membuktikan bahawa mereka juga mampu menjadi pemain utama dalam sektor ekonomi Wilayah ini, yang mana mereka juga merupakan **salah satu sumber pekerjaan dan peluang keusahawanan** bagi warga tempatan.

Pelaburan Syarikat Bumiputera

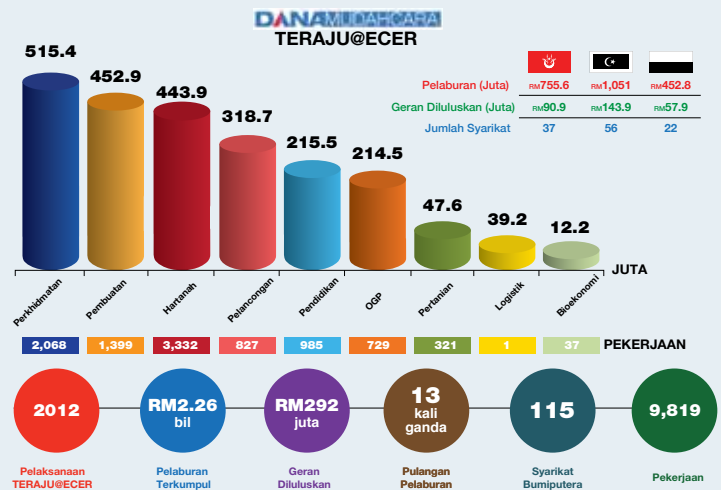
Satu trend positif yang dapat dilihat ialah **peningkatan peranan pelabur Bumiputera** dalam memacu transformasi sosioekonomi di Wilayah ini, yang mana **14 peratus** daripada jumlah pelaburan swasta di ECER kini datang daripada pelabur Bumiputera. Mereka terdiri daripada **177 syarikat Bumiputera** dengan nilai pelaburan **RM16.2 bilion**, yang seterusnya telah mewujudkan lebih **19,000 peluang pekerjaan** untuk Rakyat.

GERBANG PELABUR

Lebih membanggakan, **pelaburan mereka kini tidak hanya terhad kepada industri-industri tradisional** seperti pengeluaran makanan tempatan, malah semakin banyak syarikat Bumiputera dalam ECER kini menerokai **sektor-sektor yang mempunyai nilai tambah yang tinggi** seperti minyak dan gas, perkhidmatan kesihatan, tenaga boleh diperbaharui dan pelancongan.

Projek-projek oleh syarikat bumiputera tempatan di Wilayah ini telah mendapat manfaat daripada insentif cukai ECERDC atau Dana Mudahcara TERAJU@ECER, atau kedua-duanya. Sejak pelancaran TERAJU@ECER pada 2012, sebanyak **115 syarikat Bumiputera** telah diberikan bantuan kewangan berjumlah **RM292.8 juta** di bawah **Dana Mudahcara**, yang telah menjana **pelaburan bernilai RM2.26 bilion**.

PENGLIBATAN SYARIKAT-SYARIKAT PELABUR BUMIPUTERA DI ECER

Butiran Mengenai Dana Mudahcara TERAJU@ECER

Selain itu, **94 syarikat Bumiputera berprestasi tinggi** telah dikenal pasti sebagai **Syarikat TeraS**, di mana mereka telah mendapat manfaat daripada program sokongan seperti pembiayaan, pembangunan bakat, dan penyertaan dalam peluang perniagaan berdasarkan merit. Sehingga kini, pembiayaan sebanyak RM120 juta telah diluluskan untuk syarikat-syarikat TeraS, dengan **nilai pelaburan terkumpul sebanyak RM617.8 juta**.

Pembangunan Bersepadu Pusat Penyelenggaraan Merkuri oleh Upstream Downstream Process and Services Sdn Bhd

Testimoni Syarikat

Hatimuda Sdn Bhd telah ditubuhkan pada 1994 oleh pengasasnya, YBhg. Dato' Hj Zainal Bachik. Kini beliau memiliki pelbagai anak syarikat di bawah payung Kumpulan Hatimuda, dengan lebih 600 pekerja di seluruh negara. Bermula dengan perniagaan berkaitan air, syarikat tersebut kini menceburi pelbagai sektor seperti Sistem Informasi Global (GIS), telekomunikasi, teknologi maklumat (IT), dan lain-lain.

“

Pada tahun 2014, kami telah menerima geran berjumlah RM7.5 juta di bawah program TERAJU@ECER untuk membangunkan hospital kami di Kuala Terengganu, iaitu Pusat Perubatan Salam Kuala Terengganu. Geran tersebut telah membolehkan syarikat mengurangkan jumlah pinjaman kami dengan ketara. Ia juga membolehkan kami merancang aliran tunai syarikat dengan lebih efisien. Kos operasi yang ditanggung pada peringkat awal operasi juga berjaya dikurangkan secara signifikan. Dengan kemudahan geran dan sokongan yang diberikan oleh Kerajaan, pelan peluasan kami untuk masa hadapan dapat dipercepat dan berupaya menjadi lebih mapan.

”

Pencapaian Pelaburan bagi Tahun 2017

Untuk tahun 2017 sahaja, sebanyak **RM12.5 bilion** pelaburan baharu telah berjaya ditarik masuk oleh ECER berbanding sasaran RM12 bilion yang ditetapkan untuk tahun tersebut. Pelaburan tersebut telah menjana **11,672 peluang pekerjaan baharu** dan **1,544 peluang keusahawanan** untuk warga setempat.

Pelaburan-pelaburan tersebut adalah merangkumi **RM5.2 bilion** dalam **sektor minyak, gas dan petrokimia** (41 peratus), **RM3.5 bilion** dalam **sektor hartanah** (28 peratus), dan **RM1.6 bilion** dalam **sektor pembuatan** (13 peratus).

Pelaburan Mengikut Negeri

Seperti tahun-tahun sebelumnya, negeri **Pahang** merupakan negeri yang paling banyak menerima aliran masuk pelaburan swasta di ECER. Antara faktor yang menyumbang terhadap kemasukan pelaburan tersebut ialah peningkatan dari segi kesalinghubungan, terutama melalui peluasan pelabuhan Kuantan dan kewujudan Lebuh raya Pantai Timur (LPT), serta kewujudan taman-taman perindustrian utama seperti **Taman Automotif Pekan (PAP), Taman Industri Kuantan Malaysia-China (MCKIP), Taman Teknologi Pahang (PTP)** dan **Taman Halal Gambang (GHP)**, antara lain.

Sejak 2007 sehingga 2017, jumlah pelaburan swasta di Pahang telah meningkat pada kadar pertumbuhan purata tahunan terkumpul (CAGR) sebanyak 44.5 peratus sehingga mencecah **RM63.5 bilion**. Pelaburan-pelaburan tersebut telah mewujudkan **52,805 peluang pekerjaan baharu** dan **3,926 peluang keusahawanan** di negeri tersebut.

Ini diikuti Terengganu dengan jumlah pelaburan swasta sebanyak **RM33.7 bilion**, yang mewakili pertumbuhan terkumpul sebanyak 16.2 peratus dalam tempoh yang sama.

Pembinaan kilang milik CS Wind (Malaysia) Sdn Bhd yang bakal mengeluarkan menara kincir angin

Pelaburan swasta tersebut telah menjana **32,646 peluang pekerjaan baharu untuk Rakyat** dan **3,547 peluang keusahawanan** untuk Rakyat. Antara projek pelaburan utama di negeri ini ialah pembangunan **Kuala Terengganu City Centre (KTCC)** yang telah berjaya menarik pelaburan berjumlah RM4.5 bilion dan **Taman Biopolimer Kertih (KBP)** dengan pelaburan sebanyak RM6.1 bilion.

Negeri Kelantan pula telah menerima pelaburan **RM12 bilion** setakat akhir 2017, iaitu peningkatan terkumpul sebanyak 65 peratus antara tahun 2007 hingga 2017, yang telah menjana **16,805 peluang pekerjaan** dan **1,984 peluang keusahawanan** di negeri tersebut. Pelaburan tersebut adalah dalam kluster pembuatan dan logistik, seperti projek Pangkalan Bersepadu Tok Bali oleh TB Supply Base Sdn Bhd (TBSB) bernilai RM300 juta.

Insentif Pelaburan: Kelebihan Daya Saing ECER

Untuk menarik kemasukan lebih ramai pelabur ke ECER, Kerajaan telah memperkenalkan **pakej insentif fiskal dan bukan fiskal yang menarik** yang direka khusus berdasarkan **perspektif Wilayah**. Ini kerana ECER merupakan **sebuah Wilayah yang masih ketinggalan** di belakang Pantai Barat Semenanjung Malaysia; justeru itu, adalah penting bagi insentif-insentif ini direka dengan mengambil kira senario dan cabaran semasa yang dihadapi oleh Wilayah ini.

GERBANG PELABUR

Di samping itu, memandangkan 85 peratus daripada jumlah penduduk Wilayah ini terdiri daripada **komuniti Bumiputera**, insentif-insentif tersebut juga perlu menangani keperluan para pelabur, selaras dengan **Agenda Pemerkasaan Ekonomi Bumiputera** Kerajaan.

Menyedari akan kesemua faktor ini, Kerajaan telah mengamalkan dasar insentif yang lebih fleksibel untuk ECER, di mana keutamaan diberikan kepada **perspektif wilayah** berbanding perspektif nasional untuk memberikan Wilayah ini **kelebihan daya saing** berbanding destinasi-destinasi pelaburan lain. Syarat-syarat sewajarnya untuk kelulusan insentif, yang lebih bersesuaian dengan **keperluan dan kehendak tempatan**, telah diperkenal untuk menjadikan Wilayah ini lebih menarik di kalangan pelabur.

Pakej Insentif Fiskal

Pakej insentif fiskal untuk ECER yang komprehensif ini juga berperanan **mengurangkan ketidakseimbangan wilayah serta meningkatkan produktiviti dan kecekapan**. Pakej Insentif ECER kini ditawarkan untuk pelaburan dalam aktiviti-aktiviti yang dipromosikan di Wilayah ini, khususnya dalam sektor pembuatan, **perniagaan tani, pelancongan, minyak, gas dan petrokimia, pendidikan dan ICT, serta kebudayaan dan warisan**. Insentif yang direka khusus, sama ada yang berupa pengecualian cukai atau elaun cukai pelaburan, turut ditawarkan bagi projek-projek melibatkan produk nilai tambah tinggi yang membabitkan pemindahan teknologi serta penyelidikan dan pembangunan (R&D).

Di samping insentif ECER, para pelabur turut mempunyai akses kepada insentif-insentif Kerajaan yang lain yang boleh dimudah cara oleh ECERDC. Ini termasuk **pengecualian duti import** ke atas bahan mentah, komponen, mesin, peralatan, alat ganti dan bahan kegunaan yang tidak dihasilkan di negara ini dan digunakan secara langsung untuk aktiviti pengeluaran.

Program Pemerkasaan Graduan ECER (ETEP) bertujuan meningkatkan kebolehpasaran graduan tempatan melalui latihan sambil bekerja

Pakej Insentif Bukan Fiskal

Di samping insentif fiskal, insentif-insentif bukan fiskal juga turut disediakan untuk pelabur yang layak di ECER, iaitu:

- **Prospek untuk membawa ekspatriat** bagi jawatan-jawatan pengurusan penting, yang akan memastikan pelaburan dapat direalisasi dan seterusnya menyokong objektif ECER untuk membangunkan tenaga kerja berkemahiran di kalangan warga tempatan.
- Fasilitasi **latihan pekerja** melalui program-program pembangunan modal insan ECERDC, antaranya, Program Pemerkasaan Graduan ECER (ETEP).
- **Harga tanah yang kompetitif** untuk pelabur dan **ketersediaan taman-taman perindustrian khusus** dengan infrastruktur asas dan fasiliti umum di Wilayah ini.

Program Pemerkasaan Graduan ECER (ETEP)

Untuk menambah daya tarikan ECER sebagai sebuah destinasi pelaburan, serta membantu para pelabur dari segi penyediaan tenaga kerja berkemahiran yang mampu memenuhi keperluan mereka, ECERDC telah memperkenalkan Program Pemerkasaan Graduan ECER (ETEP). Melalui program ini, graduan tempatan dari pelbagai bidang diberikan latihan praktikal sambil bekerja di syarikat milik pelabur. Program ini bertujuan meningkatkan kemahiran insaniah dan teknikal graduan dari ECER, terutama mereka yang sedang menganggur, sekaligus meningkatkan kebolehpasaran mereka.

ETEP juga merupakan sebahagian daripada insentif yang ditawarkan kepada pelabur di Wilayah ini, yang membantu mereka mengurangkan kos permulaan untuk melatih pekerja baharu.

Diperkenal buat pertama kali di Pahang pada 2014, pelaksanaan ETEP kini telah diperluaskan ke seluruh ECER. Setakat tahun 2017, sebanyak 15 syarikat pelabur telah menjadi rakan kongsi strategik ETEP, iaitu HICOM Automotive Manufacturers (Malaysia) Sdn Bhd, Kaneka (Malaysia) Sdn Bhd, Polyplastics Asia Pacific Sdn Bhd, BASF PETRONAS Chemicals Sdn Bhd, MGV Industries Sdn Bhd, Highplus Engineering Sdn Bhd, Tosoh Advanced Materials Sdn Bhd, Terengganu Silica Consortium Sdn Bhd, Significant Technologies Sdn Bhd, ZF Chassis Systems Sdn Bhd, Elektro Serve (Malaysia) Sdn Bhd, Silverpack Sdn Bhd dan Rimbun Dahan Sdn Bhd.

Pencapaian Utama 2017

- ECERDC menandatangani Memorandum Persefahaman (MoU) dengan Bayern International GmbH dan Technische Universität München (TUM) dari Jerman bagi penubuhan **Pusat Kecemerlangan Asia bagi Teknologi Pintar (Asia Centre of Excellence for Smart Technologies - ACES)** di Bangunan Cybercentre, Taman Teknologi Pahang. Kerjasama ini akan menjadikan ECER sebagai peneraju Revolusi Perindustrian Keempat (Industri 4.0) di rantau Asia.
- Peningkatan semula minat pelabur dalam **sektor minyak, gas dan petrokimia** antaranya oleh New Ocean Energy Ltd.
- Kajian geofizikal udara telah dilaksanakan oleh Jabatan Mineral dan Geosains untuk mengenal pasti **sumber-sumber mineral berpotensi** di ECER dan mengemas kini data berkenaan deposit mineral di Wilayah ini. Antara mineral yang telah dikenal pasti adalah bijih besi, batu kapur, silika, tanah liat, feldspar, dan granit.
- **Pembangunan Lembah Silika** di Jambu Bongkok, Marang, Terengganu.
- Penganjuran **Karnival Kerjaya Alliance Steel (M) Sdn Bhd** untuk warga ECER di Pahang, Terengganu dan Kelantan.

Prospek

ECERDC akan mempergiat usaha untuk **menarik lebih banyak pelaburan yang dipacu oleh produktiviti dan berorientasikan teknologi**, terutama yang mengamalkan **Industri 4.0**. Sehubungan itu, peningkatan dari segi **infrastruktur jalur lebar** akan diberi penekanan bagi memastikan Wilayah ini benar-benar bersedia dari segi prasarana untuk menerima pelaburan dalam sektor-sektor ini.

Pengenalan sektor **Logistik dan Fasilitasi Perdagangan** sebagai salah satu kluster ekonomi utama baharu di ECER dijangka merancakkan lagi aktiviti pelaburan dan perdagangan di Wilayah ini. Ia juga akan memainkan peranan penting dalam meningkatkan daya saing ECER dengan **mengenal pasti, menggabungkan dan menangani isu-isu berkaitan rantaian bekalan merentasi sektor**, terutama dalam kluster-kluster Perniagaan Tani, Minyak, Gas dan Petrokimia, Pembuatan, serta Pelancongan.

Untuk mengukuhkan lagi kedudukan global ECER sebagai Gerbang ke Asia Pasifik, ECERDC juga akan memanfaatkan perjanjian perdagangan bebas sedia ada antara Malaysia dan negara-negara anggota lain, serta inisiatif multilateral seperti **Segitiga Pertumbuhan Indonesia-Malaysia-Thailand (IMT-GT)** dan inisiatif **“Belt and Road”** China.

Kerjasama yang telah dijalin dengan pihak berkuasa Bavaria di Jerman dan TUM juga akan dimanfaatkan untuk menarik kehadiran lebih ramai pelabur dari sektor pembuatan maju negara tersebut ke ECER.

Pada masa yang sama, penekanan akan turut diberi terhadap **aktiviti-aktiviti hiliran** yang mampu **menambah nilai kepada sumber-sumber semulajadi** yang terdapat di Wilayah ini, contohnya dalam sektor mineral perindustrian dan bioteknologi.

Pembangunan sumber manusia juga akan terus diberi perhatian, khususnya melalui program **ETEP** dan juga penubuhan **ACES**, agar warga kerja tempatan memiliki kemahiran terkini yang diperlukan oleh industri.

Di samping itu juga, pakej insentif ECER **masih perlu ditambah baik** bagi meningkatkan lagi daya saing Wilayah ini, walaupun ia merupakan antara yang terbaik ditawarkan buat masa ini. Memandangkan insentif fiskal ECER akan tamat pada tahun 2020, **adalah penting bagi insentif-insentif ini dilanjutkan sehingga 2025**, bagi menarik lebih banyak pelaburan nilai tambah tinggi dan dipacu teknologi intensif ke Wilayah, dan membantu ECER mencapai sasaran pelaburan RM180 bilion menjelang 2025.

Program TERAJU@ECER juga perlu dilanjutkan sehingga 2025 untuk memastikan lebih ramai pelabur Bumiputera berupaya mendapat manfaat daripada inisiatif ini, sejajar dengan aspirasi Kerajaan.

Kesemua faktor di atas berupaya mengukuhkan kedudukan ECER sebagai sebuah gerbang pelaburan yang Distingtif, Dinamik dan Berdaya Saing, yang seterusnya akan memacu transformasi sosioekonomi Wilayah ini ke tahap yang lebih tinggi.

GERBANG PELABUR

Asia Centre of Excellence for Smart Technologies (ACES)

Kedudukan ECER sebagai Gerbang Pelabur ke Asia Pasifik bakal diperkukuhkan lagi dengan penubuhan **Pusat Kecemerlangan untuk Teknologi Pintar Asia (Asia Centre of Excellence for Smart Technologies - ACES)** yang akan dibangunkan mulai tahun 2018.

ACES merupakan komponen penting dalam penerapan keupayaan Revolusi Industri keempat yang dikenali sebagai Industri 4.0 di ECER, yang mana ia akan menjadikan Wilayah ini sebagai **peneraju Industri 4.0** bukan sahaja di **Malaysia**, malah di **rantau Asia**. Langkah ini juga adalah selaras dengan peningkatan peranan yang dimainkan oleh negara dalam rantai nilai dan produk di rantau ini.

Industri 4.0 akan membabitkan teknologi baharu dalam pelbagai bidang termasuk **automasi, robotik, pengkomputeran awan, kecerdasan buatan** dan **Internet Benda (IoT)**, di samping kemajuan dalam bidang **komunikasi**.

Agenda Industri 4.0 ECER bermatlamat **menarik kemasukan pelabur-pelabur luar negara** yang mengaplikasikan teknologi tinggi ke Wilayah ini, diikuti oleh **penerapan teknologi Industri 4.0 oleh para pelabur tempatan**. Ia adalah sejajar dengan hasrat Kerajaan untuk membantu syarikat-syarikat tempatan menggunapakai teknologi, automasi dan sistem IT terkini dalam merangsang pelaburan, agar perubahan ke arah struktur ekonomi yang berteraskan produktiviti dapat direalisasikan.

Sehubungan itu, ACES akan dibangunkan dengan kerjasama Technische Universität München (TUM) dan Universiti Malaysia Pahang (UMP) bagi mempercepatkan usaha-usaha ke arah meningkatkan lagi tahap kemahiran pekerja tempatan dan memacu aktiviti-aktiviti pelaburan berasaskan teknologi tinggi dan inovasi dalam sektor pembuatan di ECER.

Kolaborasi ini juga akan menyasarkan para pelajar universiti dan pekerja syarikat bagi memastikan ECER mempunyai tenaga kerja berkemahiran yang berupaya memenuhi kehendak para pelabur dalam membangunkan kilang-kilang Industri 4.0 mereka. Ini sekaligus akan membantu meningkatkan jumlah pekerjaan berkualiti dan berpendapatan tinggi yang berpadanan dengan kelayakan generasi muda di Wilayah ini, serta mengurangkan kebergantungan kepada pekerja asing.

Demi mencapai matlamat tersebut, ECERDC telah menandatangani satu memorandum persefahaman pada tahun 2017 dengan TUM, yang mana ia akan bekerjasama dengan universiti tersebut yang akan menyediakan bluprin dan hala tuju, latihan, pensijilan, serta khidmat nasihat dan rundingan bagi memperkenalkan dan menaik taraf teknologi berkaitan Industri 4.0 dalam pelbagai bidang untuk sektor awam dan swasta, serta lain-lain teknologi pintar dan inovatif.

KE ARAH PELABURAN DAN EKONOMI BERPRODUKTIVITI TINGGI / BERTEKNOLOGI INTENSIF

PELAN INDUK ECER 2.0

Di bawah Pelan Induk ECER 2.0, ekonomi Wilayah ini pada masa hadapan akan dipacu oleh produktiviti

Menarik projek-projek bernilai tinggi dan industri-industri pembuatan termaju yang menggunakan:

Teknologi sensor & robotik

Internet Benda (IoT) & Pengkomputeran Awam

Kecerdasan Buatan

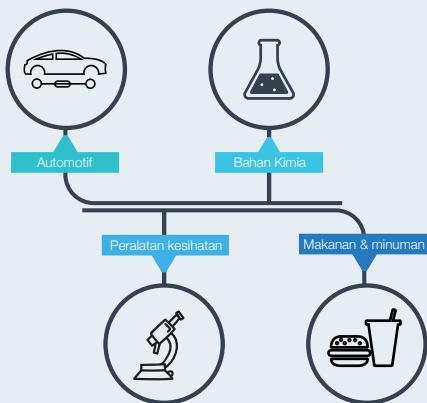

Sistem siber fizikal/ antara muka manusia-mesin

Secara ringkasnya: Industri 4.0

Industri-industri bernilai tinggi dan berteknologi intensif bagi mewujudkan pekerjaan berasaskan pengetahuan dengan pendapatan yang lebih tinggi untuk pekerja dan komuniti perniagaan

**ACES -
Pusat Kecemerlang Asia
untuk Teknologi Pintar**

Rakan Kerjasama Strategik :

**Universiti
Malaysia
PAHANG**
Engineering • Technology • Creativity

NEGARA-NEGARA PELABUR SASARAN

German

China

Jepun

Korea Selatan

SASARAN PENCAPAIAN

Pelaburan masuk dari Jerman, China, Jepun, Korea dan negara-negara lain

Pertumbuhan program Pendidikan Tinggi STEM untuk Modal Insan

ECER sebagai Wilayah pelaburan bagi industri termaju

Penaiktarafan fasiliti pembuatan untuk Industri 4.0

Tenaga kerja bernilai / berpendapatan tinggi

Pemindahan pengetahuan & teknologi

Industri-industri berteknologi dan bernilai tambah tinggi akan menjadi tumpuan utama bagi pelaburan di ECER pada masa hadapan, bagi mewujudkan pekerjaan berasaskan pengetahuan dengan pendapatan yang lebih tinggi untuk para pekerja dan komuniti perniagaan, dalam mengubah ekonomi ECER.

Sektor pembuatan merupakan penyumbang pelaburan swasta yang terbesar di ECER sejak satu dekad yang lalu, yang mana sebahagian besar daripada pengeluaran sektor ini adalah daripada pembuatan berasaskan sumber. Kini, dengan **peningkatan infrastruktur fizikal dan digital di Wilayah ini** yang merupakan hasil daripada pelaksanaan **projek-projek berimpak tinggi** oleh ECERDC, ECER bersedia untuk menerima lebih banyak pelaburan dalam **kluster pembuatan** berteraskan produktiviti dan teknologi maju, di samping menggalakkan aktiviti hiliran bernilai tambah tinggi bagi industri-industri sedia ada.

RM54 bilion
PELABURAN SWASTA
(2007-2017)

LEBIH
56,000 PELUANG
PEKERJAAN
(2007-2017)

12 TAMAN
INDUSTRI
KHUSUS

MOU PENUBUHAN
ASIA CENTRE OF EXCELLENCE
FOR SMART TECHNOLOGIES
(ACES)

Sektor pembuatan merupakan penyumbang pelaburan swasta yang terbesar di ECER

PEMBUATAN

PEMBUATAN

Pemandangan kilang bersepadu Alliance Steel (M) Sdn Bhd dari udara

Sepanjang sedekad pembangunan ECER, kluster Pembuatan terus memainkan peranan utama dalam menarik pelaburan dari luar dan dalam negara untuk memacu pertumbuhan ekonomi di Wilayah ini.

Sektor pembuatan di Wilayah yang sememangnya kaya dengan pelbagai sumber asli ini tertumpu kepada aktiviti-aktiviti penambahan nilai dalam usaha menghasilkan produk-produk menggunakan sistem dan proses berteknologi tinggi untuk memenuhi permintaan pasaran domestik dan eksport.

Sejak 2007 hingga 2017, kluster Pembuatan ECER telah berjaya menarik pelaburan sebanyak **RM54 bilion** dan telah mewujudkan lebih 56,000 peluang pekerjaan untuk rakyat tempatan. Jumlah pelaburan ini merupakan 48 peratus dari jumlah keseluruhan pelaburan di ECER yang telah mencapai RM111 bilion.

Sepanjang tahun 2017 sahaja, jumlah pelaburan ke dalam sektor ini mencecah RM1.62 bilion, yang telah menjana 4,032 peluang pekerjaan baharu.

PELABURAN DALAM SEKTOR PEMBUATAN ADALAH

48% DARIPADA JUMLAH KESELURUHAN PELABURAN DI ECER

TAMAN-TAMAN INDUSTRI

Salah satu faktor yang telah berjaya menarik jumlah pelaburan yang tinggi ke ECER ialah kewujudan infrastruktur yang telah dibangunkan oleh pihak Kerajaan melalui ECERDC untuk menyediakan persekitaran pelaburan yang kondusif untuk para pelabur. Ini termasuk taman-taman perindustrian yang berperanan sebagai pengupaya dalam sektor pembuatan.

Sehingga 2017, terdapat 12 taman industri khusus yang berdaya saing telah dibangunkan di Wilayah ini, termasuk di Zon Ekonomi Khas ECER (ECER SEZ), yang dilengkapi dengan kemudahan-kemudahan infrastruktur asas seperti jalan, bekalan utiliti dan juga keperluan komunikasi dan teknologi maklumat (ICT), serta fasiliti umum.

Kewujudan taman-taman perindustrian ini yang terletak berdekatan dengan pelabuhan seperti Pelabuhan Kuantan dan Pelabuhan Kemaman, serta jaringan jalan dan lebuh raya utama turut memberikan kelebihan kepada para pelabur dari segi tahap kecekapan yang lebih tinggi, sekaligus menjadikan kos perniagaan lebih kompetitif untuk menjalankan aktiviti-aktiviti mereka.

Taman Industri Kuantan Malaysia-China (MCKIP)

Taman Industri Kuantan Malaysia-China (MCKIP) yang dilancarkan pada tahun 2013 merupakan taman perindustrian pertama di Malaysia yang dibangunkan secara kerjasama antara negara Malaysia dan China.

Projek ini juga menjadi lambang keakraban perhubungan perdagangan dua-hala negara Malaysia dan China. Ia dibangunkan sebagai taman berkembar kepada Taman Perindustrian China-Malaysia Qinzhu (CMQIP) di negara China, di mana kedua-dua taman ini telah mendapat status “Taman Perindustrian Nasional” di kedua-dua negara.

KLUSTER PEMBUATAN ECER TELAH **BERJAYA** **MENARIK** PELABURAN SEBANYAK **RM54 BILION**

MCKIP juga memainkan peranan penting dalam inisiatif **“Belt and Road”** negara China, dan telah dikenal pasti untuk dijadikan pusat pembangunan inisiatif berasaskan teknologi antara Malaysia dan China.

Semenjak dibangunkan, MCKIP telah mendapat sambutan yang sangat menggalakkan daripada pihak pelabur, di mana sebahagian besar kawasan yang dibangunkan di bawah MCKIP 1 taman ini telahpun diduduki sepenuhnya. Untuk memenuhi permintaan pelabur-pelabur berpotensi, taman industri ini telah diperluas menjadi MCKIP 2 dan MCKIP 3 yang kini giat dibangunkan.

Secara keseluruhan, MCKIP akan meliputi kawasan seluas 3,500 ekar, berbanding keluasan asalnya yang hanya 1,250 ekar.

MCKIP 1 dan MCKIP 2 dibangunkan untuk menampung industri berat, sederhana dan kecil, sementara MCKIP 3 akan menyediakan komponen-komponen pembangunan bersepadu yang merangkumi bukan sahaja taman perindustrian, tetapi juga hab logistik MCKIP serta fasiliti dan kemudahan komersial, peruncitan, rekreasi dan kediaman bagi menyokong keperluan keseluruhan taman industri tersebut. Syarikat tempatan, Asas Panorama Sdn Bhd, adalah pemaju bagi MCKIP 2 dan MCKIP 3.

TAMAN-TAMAN PERINDUSTRIAN ECER

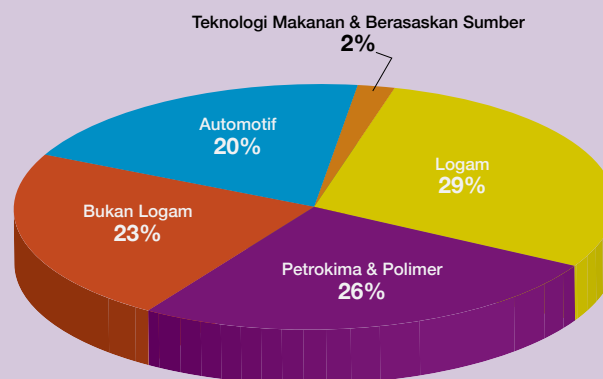
Taman-taman Industri ECER telah dibangunkan bagi memacu pertumbuhan kluster pembuatan ECER. Memfokuskan kepada pembuatan bernilai tambah tinggi bagi mengoptimumkan rantai nilai bekalan, taman-taman perindustrian tersebut bertindak sebagai pengubah strategi dalam mempertingkatkan daya saing Wilayah ini.

Setakat tahun 2017, MCKIP telah berjaya menarik pelaburan sebanyak **RM27 bilion** dan membuka lebih **14,000** peluang pekerjaan.

Pelabur terbesar di Fasa 1 MCKIP 1 ialah Alliance Steel (M) Sdn Bhd yang telah melabur RM5.6 bilion untuk pembinaan sebuah kilang besi dan keluli bersepadu. Kilang ini sedang giat dibangunkan dan dijangka akan beroperasi secara berperingkat mulai dari tahun 2018 dan akan menyediakan lebih dari 4,000 peluang pekerjaan untuk rakyat Malaysia.

Alliance Steel dengan kerjasama ECERDC telah mengadakan beberapa karnival kerjaya di Pahang, Terengganu dan Kelantan pada tahun 2017 yang bertujuan merekrut rakyat tempatan untuk memenuhi kekosongan pekerjaan di syarikat tersebut.

Susulan kejayaan MCKIP 1, taman industri tersebut turut berjaya menarik pelabur dari industri pembuatan produk seramik dan kaolin, serta bateri untuk kenderaan cepak tenaga dan hybrid untuk bertapak di MCKIP 2 dan MCKIP 3. Berikut merupakan pecahan pelaburan yang komited di MCKIP berdasarkan sub-kluster sektor pembuatan:

Sub-Kluster Sektor Pembuatan

PEMBUATAN

Aktiviti membina dan membaiki kapal di Taman Industri Berat Kemaman (KHIP), Terengganu

Taman Industri Berat Kemaman (KHIP)

Taman Industri Berat Kemaman pada asalnya telah dibangunkan sebagai pangkalan industri berat di ECER. Setakat 2017, ECERDC telah merekodkan jumlah pelaburan sebanyak **RM5.5 bilion**, yang menyediakan hampir **7,000** peluang pekerjaan kepada rakyat tempatan.

Antara syarikat-syarikat yang beroperasi di KHIP ialah **Tosoh Advanced Materials Sdn Bhd**, sebuah syarikat dari Jepun. Kilang pengeluaran *synthetic zeolite* yang melibatkan pelaburan RM325 juta merupakan kilang pertama syarikat ini di Asia selain daripada negara pengeluar asal, iaitu Jepun.

Selain dari Tosoh Advanced Materials, syarikat **Huntsman Pigments and Additives Asia Sdn Bhd** yang berasal daripada Amerika Syarikat telah beroperasi di taman Industri ini sejak tahun 1992, yang mana ia telah mengembangkan pengeluaran pigmen titanium dioksida untuk pasaran domestik dan eksport pada tahun 2016.

Taman Biopolimer Kertih (KBP)

Taman Biopolimer Kertih (KBP) dibangunkan untuk menjadi **hab bioekonomi** utama di Malaysia. Ia merupakan sebuah taman industri bersepadu bagi syarikat-syarikat bioteknologi yang mengkhusus kepada pengeluaran produk biokimia peringkat pertengahan berasaskan bahan mentah biojisim dan juga petrokimia.

Kilang Tosoh Advanced Materials Sdn Bhd di KHIP yang menghasilkan pigmen titanium dioksida untuk pasaran tempatan dan luar negara

Sehingga 2017, KBP telah berjaya menarik pelaburan berjumlah RM6.1 bilion daripada 7 pelabur, di mana pembangunan Fasa 1 dan Fasa 2 taman industri ini hampir terjual sepenuhnya dan mewujudkan hampir 5,500 peluang pekerjaan.

Pembangunan Fasa 3 taman ini telah dimulakan dan dijangka akan terus menarik syarikat-syarikat bioteknologi untuk beroperasi di sini, sekaligus akan membuka peluang-peluang pekerjaan untuk rakyat di masa akan datang.

Dua gergasi bioteknologi iaitu CJ BioMalaysia Sdn Bhd dan Arkema Thiochemicals Sdn Bhd ialah antara pelabur-pelabur utama di KBP, di mana kedua-dua syarikat ini telah komited untuk mengembangkan operasi mereka di taman ini.

Pada tahun 2017, syarikat **Encompass Industry Sdn Bhd** dari Taiwan telah melancarkan kilang bersepadu untuk pengeluaran lateks *Nitrile Butadiene Rubber* (NBR) dan sarung tangan pemeriksaan NBR yang melibatkan pelaburan sebanyak RM924 juta dan akan mewujudkan 4,230 peluang pekerjaan.

Selain membuka peluang kepada pihak pelabur asing, pihak ECERDC juga sedang membina lot-lot khusus untuk PKS tempatan di KBP bagi membolehkan mereka mengambil bahagian dan memanfaatkan peluang-peluang di dalam aktiviti-aktiviti hiliran.

Taman Automotif Pekan (PAP)

Taman Automotif Pekan (PAP) dibangunkan pada tahun 2010 untuk mengukuhkan lagi industri automotif yang telah lama bertapak di Pekan. Taman ini menjadi pilihan syarikat-syarikat automotif terkemuka daripada dalam dan luar negara seperti DRB-Hicom, Volkswagen, Mercedes-Benz dan Isuzu sebagai pusat operasi pengeluaran rantau ASEAN mereka.

Sehingga 2017, PAP telah menerima pelaburan sebanyak **RM1.3 bilion** yang telah menyediakan **1,300 peluang pekerjaan** untuk rakyat tempatan. Selain dari syarikat-syarikat pengeluar automotif terkemuka, PAP juga berjaya menarik pelaburan daripada syarikat-syarikat pengeluar komponen yang dibekalkan kepada syarikat-syarikat pengeluar automotif tersebut.

Syarikat Encompass Industries Sdn. Bhd. yang akan mengeluarkan lateks Nitrile Butadiene Rubber (NBR) dan sarung tangan pemeriksaan NBR

Antara pelabur terkini ialah ZF Chassis Systems Sdn Bhd yang membina kilang pemasangan sistem gandar (*axle*) untuk Mercedes-Benz, yang melibatkan pelaburan sebanyak RM75 juta dan akan membuka 59 peluang pekerjaan baharu.

Usaha-usaha ke arah menjadikan PAP lebih berdaya saing juga sedang diambil oleh ECERDC, termasuk mengukuhkan ekosistem rantai pengilang peralatan asal (OEM) untuk pembuatan alat ganti dengan mensasarkan kepada bidang-bidang baharu seperti kenderaan elektrik dan mengembangkan pasaran, terutamanya di luar negara.

Syarikat Isuzu dari Jepun merupakan salah satu pengeluar automotif ternama dunia yang beroperasi di PAP

PEMBUATAN

Bangunan Cybercentre di Taman Teknologi Pahang (PTP) menurut gambaran artis

Taman Teknologi Pahang (PTP)

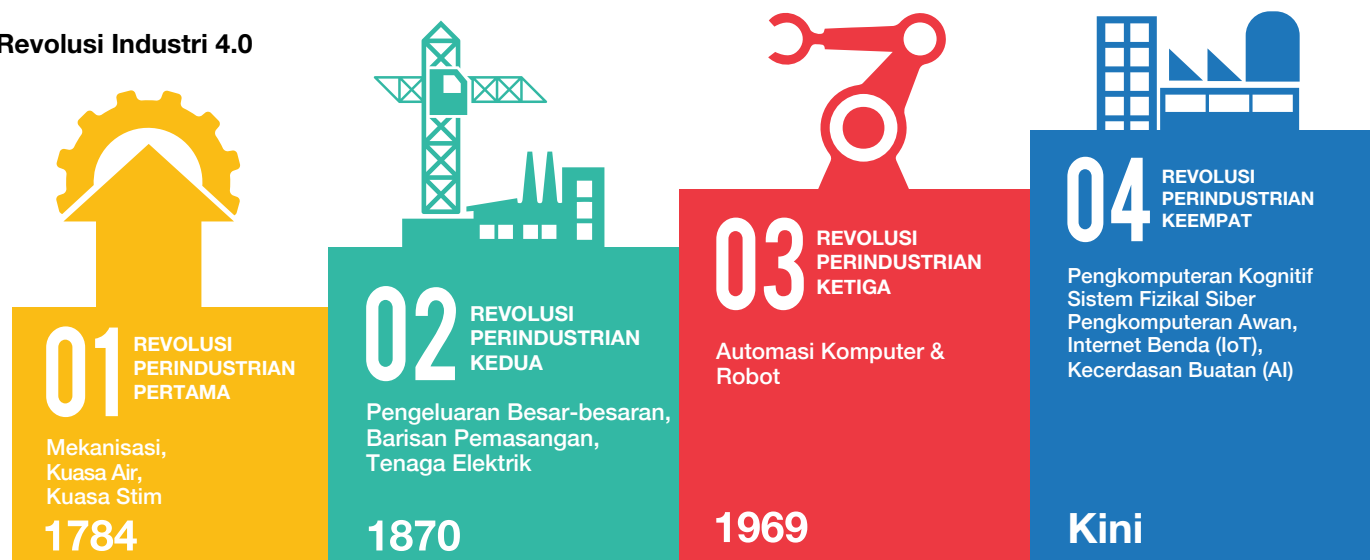
Taman Teknologi Pahang (PTP) di Gambang dibangunkan khusus untuk memainkan peranan penting sebagai pusat kecemerlangan ilmu dan inovasi teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) bagi menyokong pertumbuhan industri yang berteknologi dan bernilai tinggi di ECER.

PTP, yang dibangunkan secara berperingkat, akan menjadi hab bagi industri-industri berkaitan ICT seperti Pusat Animasi Global, Pusat Antarabangsa Pertukaran Perniagaan Digital, Stesen Pendaratan Kabel, Pusat Data dan Internet, serta sektor pembuatan barangan elektrik dan elektronik.

PTP juga akan memainkan peranan penting dalam membangunkan industri ICT di Wilayah ini, terutamanya di Zon Ekonomi Khas ECER (SEZ), serta dalam persiapan ECER untuk menerima gelombang Revolusi Perindustrian Keempat atau Industri 4.0.

Bangunan Cybercentre yang merupakan nadi PTP kini telahpun siap, yang mana ACES bakal merupakan salah satu daripada penghuninya.

Revolusi Industri 4.0

Taman-taman Perindustrian ECER

PEMBUATAN

TAMAN-TAMAN INDUSTRI HALAL

Taman-taman industri halal yang telah dibangunkan di ECER, iaitu **Taman Industri Halal Gambang** dan **Taman Industri Halal Pasir Mas** bertujuan memanfaatkan pertumbuhan pesat pasaran halal di peringkat rantau Asia dan antarabangsa.

Taman-taman ini juga dibina selaras dengan aspirasi Malaysia untuk menjadi hab halal global, dan dirancang untuk bersifat saling melengkapi dengan projek-projek lain yang dibangunkan ECERDC berdekatan dengan lokasi taman-taman ini.

Taman Industri Halal Gambang dibangunkan untuk para pelabur menjalankan aktiviti-aktiviti hiliran bagi pengeluaran produk makanan dan bukan makanan yang halal, termasuk farmaseutikal, kosmetik dan barangan pengguna yang lain.

Taman ini telah berjaya memperoleh persijilan HALMAS daripada Perbadanan Pembangunan Industri Halal (HDC) yang diiktiraf di peringkat antarabangsa. Usaha-usaha ke arah mempertingkatkan lagi piawaian pembuatan halal di taman ini sedang giat diteruskan.

Taman Industri Halal Pasir Mas di Kelantan pula merupakan salah satu inisiatif untuk memajukan industri halal dengan menyokong Perusahaan Kecil dan Sederhana tempatan menerusi penyediaan fasiliti-fasiliti seperti pusat komersial dan Kompleks Perniagaan Usahawan.

Taman industri ini menumpukan kepada pembuatan produk-produk makanan bagi memanfaatkan kedudukannya yang strategik berhampiran dengan kawasan Selatan Thailand untuk mendapatkan sumber bahan mentah yang dibekalkan kepada pengusaha-pengusaha di taman tersebut.

Sehingga 2017, terdapat 9 syarikat yang komited dalam menjalankan perniagaan mereka di taman industri ini dengan nilai pelaburan sebanyak RM37 juta.

EBC di Taman Industri Halal Pasir Mas, Kelantan

AKTIVITI PEMBUATAN DI LUAR TAMAN-TAMAN INDUSTRI

Selain taman-taman industri yang dibina khusus di Zon Ekonomi Khas ECER (ECER SEZ) dan kawasan-kawasan perindustrian utama yang lain, kawasan luar bandar Wilayah ini juga telah berjaya menarik kedatangan pelabur.

Antara pelaburan-pelaburan yang dilaksanakan di luar taman-taman industri adalah seperti berikut:

AKTIVITI PEMBUATAN DI LUAR TAMAN-TAMAN INDUSTRI

KELANTAN	AKTIVITI
Rohm Wako Electronics (M) Sdn Bhd	Pengeluaran diod
Komitmen Mantap Sdn Bhd	Penghasilan tenaga boleh diperbaharui
BW Yee Seng (Timur) Sdn Bhd	Pengeluaran bumbung besi

TERENGGANU	AKTIVITI
Pointray (M) Sdn Bhd	Pengeluaran produk kenaf secara komersial
MGV Industries Sdn Bhd	Pembangunan kilang tambahan bagi pembuatan minuman yang dilengkapi dengan mesin berteknologi tinggi untuk memenuhi pasaran tempatan
RD Papers Sdn Bhd	Pusat sehenti kitar semula
N-Inspirasi Sdn Bhd	Pembangunan kilang dan gudang pemprosesan beras
MBM Dagang Sdn Bhd	Pembangunan kilang pengeluaran pakaian industri kalis api (<i>Fire Retardant</i>)
Kilang Padi Bukit Kor Sdn Bhd (PRM Sdn Bhd)	Projek pembangunan kilang padi di Bukit Pengkalan Batangan, Mukim Rusila, Marang
Sunway Paving Solutions Sdn Bhd	Pengeluaran penurap konkrit mesra alam
Synerlitz (M) Sdn Bhd	Pengeluaran peralatan di darat (<i>onshore</i>) dan luar pesisir (<i>offshore</i>)
Pro-Qaseh Technique Sdn Bhd	Pengeluaran kabin dan kontena
Perindustrian Timur (PG) Sdn. Bhd	Pengeluaran pelindung jejalur (<i>thread protectors</i>)
Avialite Sdn Bhd	Pengeluaran LED berintensiti rendah

PAHANG	AKTIVITI
Able Return Sdn Bhd	Projek perlombongan emas
Wasco Coating Insulation Sdn Bhd (dahulunya dikenali sebagai PPSC Insulation System Sdn Bhd)	Pengeluaran <i>synthetic insulating coating</i>
South Pacific Sdn Bhd	Penghasilan <i>liquid sodium silicate</i>
Malaysian Solar Resources (San-Du Solar) Sdn Bhd	Pengeluaran panel <i>solar</i> foto bervoltan
CS Wind (Malaysia) Sdn Bhd	Pengeluaran menara kincir angin
Encore Agricultural Industries Sdn Bhd	Pengeluar fiber biojisim kelapa sawit
Engtex Pipe Industry Sdn Bhd	Pengeluar paip gegelung
Gurney Stream Sdn Bhd	Pengeluar paip dikimpal kalis elektrik

PEMBUATAN

PROSPEK

Untuk mengekalkan kemampanan pertumbuhan sektor pembuatan di ECER, pihak ECERDC akan meneruskan usaha-usaha untuk meningkatkan lagi daya saing taman-taman industri di Wilayah ini, termasuk yang sedia ada mahupun yang baharu.

Tumpuan juga akan terus diberikan kepada sektor-sektor yang mampu menjana pertumbuhan baharu dan juga menarik pelaburan-pelaburan asing dari negara-negara seperti Jerman, Jepun, Korea dan China. Langkah-langkah ini juga akan membolehkan penekanan terhadap aspek-aspek Industri 4.0 dan pekerjaan berkemahiran tinggi.

Dalam hal ini, ECERDC akan memanfaatkan sepenuhnya penubuhan ACES di Taman Teknologi Pahang, yang dijangka menjadi nukleus bagi pembangunan Industri 4.0 di ECER.

Kerjasama dengan TUM, yang merupakan universiti berkedudukan teratas di Jerman mengikut *QS World University Ranking* dan telah melahirkan seramai 17 pemenang Anugerah Nobel, akan memberikan kelebihan kepada ECER dalam memastikan agenda Industri 4.0 Wilayah ini tercapai.

Sementara itu, usaha-usaha juga akan diteruskan untuk menarik pelaburan baharu ke kawasan pedalaman ECER, serta memupuk perkembangan ekonomi skala PKS tempatan.

Bagi tahun 2018, kluster Pembuatan ECER akan memberi tumpuan kepada industri-industri berikut:

- Besi dan logam bukan ferus
- Pembuatan mesin dan peralatan
- Bahan pembuatan bangunan
- Teknologi tinggi
- Pembuatan maju
- Tenaga Boleh Diperbaharui
- Lain-lain industri pembuatan am
- Lain-lain industri berat

Untuk sub-kluster bioekonomi pula, terdapat prospek dalam:

- Projek tenaga boleh diperbaharui seperti biojisim, sisa pepejal dan biogas yang ditukar menjadi tenaga elektrik
- Kerjasama dengan rakan strategik untuk mengenal pasti bahan kimia khusus dari minyak kelapa sawit, derivatif minyak kelapa sawit, atau lain-lain sumber semula jadi.
- Projek-projek biomedikal, seperti peranti perubatan, biologik, dan ramuan aktif untuk Taman Industri Halal Gambang.

PAP telah berjaya menarik pelaburan berjumlah RM1.3 bilion setakat 2017, yang telah menjana 1,055 peluang pekerjaan untuk rakyat tempatan

Sektor minyak, gas dan petrokimia (OGP) di ECER selama ini telah berjaya **menarik kehadiran syarikat gergasi antarabangsa** yang kebanyakannya berpusat di **Kompleks Petrokimia Bersepadu Kertih (KIPC)** di Terengganu dan juga **Kompleks Petrokimia Bersepadu Gebeng (GIPC)** di Pahang. Kini, kluster OGP di Wilayah ini semakin menarik minat para pelabur dalam sektor hiliran, serta syarikat-syarikat tempatan yang berhasrat mengambil bahagian dalam sektor-sektor sokongan seperti penyediaan perkhidmatan dan peralatan, serta logistik maritim bagi menyokong operasi luar pesisir.

RM13.4 billion
PELABURAN SWASTA
(2007-2017)

LEBIH
4,200 PELUANG
PEKERJAAN
(2007-2017)

RM5.2 billion
PELABURAN SWASTA
2017

2 KOMPLEKS
PETROKIMIA BERSEPADU
SEDIA ADA (KIPC & GIPC)

Kompleks Petrokimia Bersepadu PETRONAS (PPIC), Kertih

MINYAK, GAS & PETROKIMIA

MINYAK, GAS & PETROKIMIA

Kompleks Petrokimia Bersepadu Kertih (KIPC)

Industri minyak, gas dan petrokimia (OGP) telah lama bertapak dan berkembang di ECER, yang kini merupakan salah satu hab penting bagi industri ini, bukan sahaja di Malaysia tetapi juga di rantau Asia. Ini selaras dengan aspirasi kerajaan untuk menjadikan negara ini sebagai sebuah pusat perkhidmatan minyak dan gas di Asia Pasifik.

Pertumbuhan kluster Minyak, Gas dan Petrokimia didorong oleh kewujudan dua kompleks bersepadu di Wilayah ini, iaitu **Kompleks Petrokimia Bersepadu Kertih (KIPC)** di Terengganu dan juga **Kompleks Petrokimia Bersepadu Gebeng (GIPC)** di Pahang. Kedua-dua kompleks ini menempatkan operasi beberapa syarikat besar antarabangsa yang dibangunkan secara usahasama dengan syarikat minyak dan gas negara PETRONAS.

KIPC mempunyai loji-loji petrokimia yang mengeluarkan produk berasaskan etilena manakala GIPC pula memberi tumpuan kepada produk-produk berasaskan polipropilena. Kedua-dua loji ini beroperasi secara serba lengkap disokong oleh kemudahan utiliti berpusat dan fasiliti sampingan yang lain.

Terdapat juga beberapa syarikat pengeluar produk kimia multinasional yang telah beroperasi di Gebeng selain di GIPC dan menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi di kawasan ini.

Salah satu pelabur utama dalam kluster ini ialah BASF PETRONAS Chemicals Sdn Bhd, yang baru-baru ini telah memulakan operasi kilang terbaharunya di GIPC, yang mengeluarkan polyisobutene bereaktif tinggi (*highly reactive polyisobutene*) atau HR-PIB. Kilang tersebut merupakan fasiliti yang pertama seumpamanya di Asia Tenggara dan mempunyai kapasiti untuk mengeluarkan 50,000 tan metrik produk tersebut setahun.

HR-PIB merupakan produk pertengahan penting untuk pembuatan bahan api berprestasi tinggi dan juga bahan tambahan untuk pembuatan pelincir.

Terkini, PETRONAS juga sedang membangunkan Kompleks Bersepadu Pengerang atau PIC di Johor yang merupakan pelaburan hilir terbesar PETRONAS di Malaysia. PIC terdiri dari loji penapisan minyak dan juga rangkaian loji-loji pengeluaran produk-produk petrokimia khusus dan berbeza.

PIC terletak berhampiran dengan daerah Mersing, yang merupakan sebahagian daripada ECER. Pembangunannya dijangka akan memberi limpahan impak positif kepada pertumbuhan OGP di ECER dan juga kepada sosioekonomi penduduk di Wilayah ini memandangkan daerah Mersing terletak di antara Zon Ekonomi Khas ECER (ECER SEZ) dan juga PIC.

PENCAPAIAN KESELURUHAN 2017

Tahun 2017 menyaksikan kebangkitan minat pelabur di dalam sektor hilir OGP di ECER, di mana beberapa projek telah dicadang untuk dibangunkan di Wilayah ini. Ini sejajar dengan usaha-usaha pihak ECERDC untuk menarik pelaburan dalam sektor pertengahan industri ini.

Ini termasuk cadangan membangunkan loji penapisan minyak yang bukan sahaja akan membantu mengukuhkan lagi kedudukan Wilayah ini sebagai sebuah hab minyak, gas dan petrokimia tetapi juga akan membuka peluang-peluang pekerjaan dan pertumbuhan industri sokongan dalam sektor ini.

Di Kuantan, NewOcean Energy (M) Sdn Bhd, anak syarikat NewOcean Energy Holdings Ltd yang disenaraikan di Bursa Saham Hong Kong, akan melabur USD1.1 bilion untuk membina sebuah kompleks penapisan minyak di kawasan Pelabuhan Kuantan.

Kompleks penapisan tersebut akan mempunyai kapasiti pengeluaran tahunan sebanyak 3.5 juta tan dan akan turut merangkumi pembangunan fasiliti sokongan seperti terminal laut dan kemudahan penyimpanan produk petroleum untuk menyimpan, mengimport dan mengeksport produk-produk petroleum serta minyak mentah.

Ia akan dibina di kawasan seluas 60 ekar dan bakal menggunakan kawasan berlabuh (*berth*) sedia ada dan baharu di Pelabuhan Kuantan. Projek ini akan dilaksanakan dalam dua fasa, yang mana fasa pertama dijangka akan siap dalam tempoh 2.5 tahun dan akan meliputi kapasiti 1.5 juta tan. Fasa

kedua akan meliputi kapasiti tambahan sebanyak dua juta tan, yang dijangka akan siap dalam tempoh 30 bulan lagi.

Pembangunan kompleks ini dan pembinaan terminal laut dalam di Pelabuhan Kuantan akan melonjakkan kedudukan pelabuhan tersebut sebagai salah satu gerbang perkapalan utama untuk pasaran Asia Pasifik.

Selain itu, syarikat-syarikat Bumiputera turut bergiat cergas dalam sektor OGP di ECER, dengan jumlah pelaburan sebanyak RM1.87 bilion yang membuka 3,044 peluang pekerjaan untuk Rakyat.

PELABURAN SYARIKAT BUMIPUTERA DALAM SEKTOR OGP

TERENGGANU	AKTIVITI
PETRONAS Gas Berhad	Loji Pemprosesan Gas
HHA Associates Sdn Bhd	Pembangunan Gudang Perkhidmatan Kejuruteraan Minyak dan Gas Secara Bersepadu
Upstream Downstream Process & Services Sdn Bhd	Pembangunan Bersepadu Pusat Penyelenggaraan Merkuri
Elektro Serve (M) Sdn Bhd	Pembangunan Pejabat dan Gudang Setempat Bagi Perkhidmatan Kejuruteraan Elektrikal & Mekanikal, Membaikpulih Peralatan Motor Elektrik, Penjana Kuasa dan Penaiktarafan Mesin dan Peralatan bagi Industri Minyak & Gas
CKJ Engineering & Services Sdn Bhd	Pembangunan Pusat Sehentri Industri Dilengkapi Kilang IBS, Bengkel Fabrikasi Logam, Depoh Baik Pulih Peralatan & Kenderaan Industri dan Pejabat Operasi Syarikat
Upstream Downstream Process & Services Sdn Bhd	Pembangunan Pejabat Operasi Baharu Bagi Perkhidmatan Industri Pemangkin
Baseera Engineering Sdn Bhd	Pembangunan Gudang Fabrikasi Logam, Pejabat, Bengkel ' <i>Blasting & Painting</i> ' dan Fasiliti bagi Perkhidmatan Minyak dan Gas
Serimatik Sdn Bhd	Pembangunan Gudang dan Pejabat Baharu bagi Industri Minyak & Gas dalam Perkhidmatan Kejuruteraan
H2R Oil And Gas Services Sdn Bhd	Pembangunan gudang dan penyelenggaraan fasiliti secara bersepadu dilengkapi dengan mesin dan peralatan baharu bagi perkhidmatan Minyak, Gas dan Petrokimia
Jakar Machinery Sdn Bhd	Pembangunan Pejabat Operasi Baharu dan Kilang Baharu
Duta Klasik Sdn Bhd	Pembangunan Kilang Pejabat (3 Tingkat) yang mengandungi 1 Tingkat Kilang dan 2 Tingkat Pejabat yang dilengkapi dengan Mesin dan Peralatan Baharu bagi Perkhidmatan Minyak, Gas dan Petrokimia

PAHANG	AKTIVITI
Gas Malaysia IEV Sdn Bhd	Pemampatan Gas Asli
Nufa Engineering & Consultancy Sdn Bhd	Pembangunan Pejabat, Bengkel Fabrikasi, <i>Blasting & Painting</i> dan Fasiliti bagi Perkhidmatan Industri Minyak, Gas dan Petrokimia

MINYAK, GAS & PETROKIMIA

MENEMPA KEJAYAAN DALAM INDUSTRI MINYAK, GAS & PETROKIMIA

Syarikat **CKJ Engineering Services Sdn Bhd (CKJES)** ditubuhkan pada tahun 1998 sebagai sebuah kontraktor perkhidmatan kejuruteraan mekanikal dan sivil berskala kecil di Pangkalan Bekalan Kemaman, Terengganu.

Syarikat ini terus mendapat kepercayaan pelanggan untuk memperoleh kontrak-kontrak yang lebih besar dan penting. Dalam tempoh 20 tahun beroperasi, syarikat CKJES telah berjaya menyiapkan pelbagai projek dalam industri minyak, gas, petrokimia dan pembinaan untuk pihak Kerajaan Malaysia dan swasta. Syarikat ini, yang merupakan salah satu penerima Dana Mudahcara Teraju@ECER, juga telah diiktiraf oleh Kementerian Kerja Raya Malaysia sebagai salah satu daripada 22 Syarikat Kontraktor Wibawa Tahun 2015.

“Hasrat kami ialah untuk terus memperkukuh kedudukan syarikat dalam perniagaan teras kami, di samping mengenalpasti peluang-peluang di dalam bidang-bidang lain di sepanjang tempoh 2018 hingga 2020. Kami juga berhasrat untuk terus membantu menaikkan ekonomi dan menyumbang kepada masyarakat setempat.”

Tuan Haji Che Ku Junaidi Bin Che Ku Sin

Pengarah Urusan / Ketua Pegawai Eksekutif,
CKJ ENGINEERING & SDN BHD

PROSPEK

Kluster Minyak, Gas dan Petrokimia terus mempunyai potensi yang tinggi untuk mengembangkan pertumbuhan dan keupayaan syarikat-syarikat tempatan untuk menyokong industri ini, terutamanya di sektor hiliran dan juga sektor perkhidmatan dan peralatan minyak dan gas (OGSE).

Pangkalan Bekalan Tok Bali berperanan menyokong kegiatan luar persisir bagi sektor minyak & gas

Penumpuan khas akan diberikan kepada usaha-usaha membina keupayaan sektor perkhidmatan untuk menyokong projek-projek hulu yang sedang dan akan dijalankan di medan-medan minyak dan gas di luar persisiran pantai, dan juga projek-projek membangunkan fasiliti-fasiliti sokongan OGP di Wilayah ini.

Antara inisiatif-inisiatif yang sedang dalam perancangan pihak ECERDC termasuk mencadangkan agar galakan dan insentif diberikan kepada syarikat-syarikat OGSE untuk mengambil manfaat sepenuhnya daripada pembangunan medan-medan minyak dan gas marginal di masa hadapan, dan juga daripada aktiviti-aktiviti pemulihan minyak (*enhanced oil recovery*) dipertingkatkan.

Sehubungan ini, peranan **Pangkalan Bekalan Tok Bali** sebagai pusat sehati bagi kontraktor Kontrak Kongsy Pengeluaran (PSC) dan syarikat-syarikat perkhidmatan di Kawasan Pembangunan Bersama Malaysia-Thailand (JDA) akan terus diperkembangkan. Pangkalan ini juga akan menjadi pusat sehati kepada syarikat-syarikat yang menyediakan perkhidmatan di Lembangan Melayu Utara (**North Malay Basin**), Lembangan Indo-Cina dan juga Kawasan Aturan Komersial Malaysia-Vietnam. Selain itu, Tok Bali juga dikenal pasti untuk dijadikan hab baharu untuk menyokong pembangunan medan-medan minyak dan gas marginal di Semenanjung Malaysia.

Operasi Upstream Downstream Process & Services Sdn Bhd di Mukim Teluk Kalong, Kemaman

Penumpuan juga akan diberi kepada pembangunan sebuah hab penyimpanan minyak dan pindahan antara kapal (*transshipment*) yang akan menyokong aktiviti-aktiviti

pembangunan dan pengeluaran medan-medan minyak dan gas di kawasan pembangunan bersama (JDA), khususnya untuk pasaran eksport.

ECERDC juga sedang mengkaji potensi untuk membangunkan sebuah fasiliti penyingkiran karbon dioksida yang akan memanfaatkan cadangan penyambungan saluran paip gas asli dari Kertih ke Songkhla di masa akan datang.

Di Terengganu, Pangkalan Bekalan Kemaman kini menempatkan lebih 200 syarikat-syarikat perkhidmatan sokongan, manakala Taman Industri Berat Kemaman akan dijadikan sebagai hab fabrikasi peralatan dan komponen industri minyak dan gas untuk terus menyokong pertumbuhan sektor ini.

Untuk mendorong pertumbuhan sektor ini di ECER, Pulau Kerengga di Terengganu telah dikenal pasti untuk dijadikan pangkalan sokongan kepada syarikat-syarikat OGP di masa hadapan, di mana ia akan mempunyai satu kompleks limbungan khusus untuk kegiatan logistik maritim dan kapal sokongan luar pesisir.

RANGKAIAN BEKALAN GAS DAN PERINDUSTRIAN DI ECER

Keindahan alam semulajadi dan budayanya yang unik telah menjadikan **sektor pelancongan** sebagai **salah satu penyumbang ekonomi utama di ECER**. Pembangunan projek-projek pelancongan oleh ECERDC di Wilayah ini memberikan penekanan terhadap kesejahteraan rakyat tempatan, khususnya melalui peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan, serta aspek kelestarian alam sekitar agar aset yang tidak ternilai ini dapat terus dinikmati oleh generasi akan datang.

RM21 billion
PELABURAN SWASTA
(2007-2017)

20,665 PELUANG
PEKERJAAN
(2007-2017)

RM407 juta
PELABURAN BAHARU
PADA 2017

PRODUK &
PENGALAMAN
PELANCONGAN
UNIK DAN INKLUSIF

Pulau Kapas, Terengganu

PELANCONGAN

PELANCONGAN

Keindahan taman-taman laut di ECER merupakan salah satu tarikan pelancongan utama di Wilayah ini

Khazanah alam semulajadi yang indah serta kekayaan seni warisan dan budaya yang unik telah lama sinonim dengan negeri-negeri ECER, sekaligus menjadikan Wilayah ini begitu popular di kalangan pelancong yang menginginkan pengalaman percutian yang berbeza daripada biasa. Ini amat bersesuaian dengan visi ECERDC untuk membangunkan Wilayah ini sebagai sebuah **“Destinasi Pelancongan Unggul dan Mampan dengan Pengekalan Budaya dan Warisan.”**

Kelebihan ini juga menjadikan kluster pelancongan Wilayah ini sebagai salah satu penyumbang tertinggi kepada pembangunan sosioekonomi dan memainkan peranan penting sebagai pemangkin untuk mewujudkan peluang pekerjaan dan memupuk semangat keusahawanan di kalangan rakyat setempat.

Sepanjang sedekad yang lalu, berbagai projek pembangunan infrastruktur telah dilaksanakan di samping usaha-usaha memulihara dan memelihara aset semulajadi dan alam sekitar untuk menarik lebih ramai pelancong ke Wilayah ini.

Sehingga kini, pembangunan kluster pelancongan ECER telah berjaya menarik pelaburan sebanyak **RM21 bilion** yang telah memberi banyak manfaat kepada Rakyat melalui penyediaan **20,665** peluang pekerjaan. Jumlah pelaburan dalam kluster pelancongan juga adalah yang kedua tertinggi di ECER, iaitu **19 peratus** daripada jumlah keseluruhan pelaburan di ECER yang telah mencecah RM111 billion setakat ini.

Untuk tahun 2017 sahaja, kluster ini telah **menarik pelaburan baharu sebanyak RM407** juta yang dijangka mewujudkan kira-kira 633 peluang pekerjaan dan 279 peluang keusahawanan.

**KLUSTER PELANCONGAN
MERUPAKAN PENYUMBANG
PELABURAN SWASTA KEDUA
TERBESAR
DI ECER**

19%

**DARIPADA
JUMLAH
KESELURUHAN
PELABURAN**

ECERDC mempunyai matlamat untuk terus membangunkan sektor pelancongan di ECER, yang mana seluruh Wilayah ini akan menjadi sebuah destinasi yang menawarkan **jejak pelancongan (tourism trail)** yang merangkumi **pelbagai jenis produk dan pengalaman pelancongan yang inklusif dan unik** kepada para pengunjung. Peningkatan dan penambahbaikan infrastruktur di Wilayah ini, yang merangkumi pembinaan dan penaiktarafan lebuh raya dan jalan raya, lapangan terbang, rel, serta kemudahan-kemudahan awam yang lain, akan melonjakkan lagi pembangunan kluster pelancongan di ECER, sekaligus menjana peluang-peluang ekonomi baharu untuk Rakyat.

Jambatan angkat (drawbridge) di KTCC bakal menjadi mercu tanda ikonik bagi Kuala Terengganu dan dijangka akan menarik kedatangan lebih ramai pelancong

Jambatan angkat di KTCC menurut gambaran artis

PELANCONGAN BANDAR DAN PESIRIS PANTAI

Pembangunan Pelancongan Bandar dan Pesisiran Pantai di Wilayah ini menekankan **pengekalan budaya dan identiti yang unik** agar dapat dimanfaatkan sepenuhnya sebagai salah satu sumber meningkatkan tahap sosioekonomi dan kesejahteraan warga tempatan.

Pusat Bandar Kuala Terengganu (KTCC)

KTCC bakal melonjakkan Kuala Terengganu sebagai **“Bandaraya Warisan Pesisir Air”** yang lestari dan berdaya saing, yang memaparkan unsur-unsur budaya, lanskap dan seni bina unik yang akan mengukuhkan kedudukannya sebagai salah satu destinasi pelancongan utama di masa akan datang.

Pelan Induk KTCC merangkumi komponen komersial, kediaman, bekerja dan rekreasi, yang mana ia telah dirangka dengan teliti untuk menarik pelaburan di dalam pelbagai bidang termasuk pembangunan hartanah, pelancongan dan perdagangan.

KTCC dijangka mewujudkan **10,170 peluang** pekerjaan baharu di Muara Utara dan Muara Selatan menjelang tahun 2020. Lebih banyak pembangunan di Muara Utara dan Muara Selatan akan diterajui oleh pihak swasta, di mana nilai keseluruhan pelaburan dianggarkan sebanyak **RM5 bilion**.

Antara mercu tanda baharu yang sedang giat dilaksanakan ialah Jambatan Angkat yang menghubungkan Muara Utara dan Muara Selatan yang dijangka siap menjelang suku keempat 2018. Jambatan ini merupakan yang pertama seumpamanya di rantau Asia Tenggara dan merupakan salah satu komponen penting dalam pembangunan KTCC. Dilengkapi dengan empat menara dan dua ‘skybridge’ yang menempatkan sebuah restoran termasuk dek tinjauan dan sebuah galeri, ia dijangka menarik kedatangan lebih ramai pelancong dari dalam dan luar negara.

Di kedua-dua Muara Utara dan Muara Selatan, prasarana asas telah siap dibina oleh ECERDC untuk membolehkan pelaksanaan pembangunan susulan seperti pembangunan hartanah komersial dan kediaman.

PELANCONGAN

Kuantan Waterfront

Bandar Kuantan mempunyai pelbagai aset pelancongan yang kini giat dibangunkan untuk terus menjana pertumbuhan industri pelancongan yang bakal memberi manfaat kepada warga penduduk Pahang.

Pembangunan Kuantan sebagai sebuah bandar pesisiran pantai merangkumi lima komponen utama yang telah siap dan sedang dilaksanakan. Komponen-komponen yang telah siap termasuk **penaiktarafan Kuantan Esplanade dan Hutan Paya Bakau**, serta **pembinaan Laman Teruntum, Serambi Teruntum** dan juga **Dataran Kuantan**.

Bandar Kuantan juga bakal memiliki satu lagi mercu tanda baharu, iaitu **Menara Teruntum** yang akan didirikan di kawasan Laman Teruntum. Kewujudan Menara Teruntum, yang akan menempatkan sebuah restoran dan menara tinjau, dijangka dapat menarik lebih ramai pelancong ke bandar tersebut.

Pembinaan mercu tanda baru ini turut disertai dengan projek pemanjangan siar kaki (*promenade*) untuk menampung keperluan dan keselesaan pengunjung riadah ke kawasan ini. Pembinaan projek ini telah bermula pada Ogos 2017 dan ia dijangka siap sepenuhnya pada tahun 2019.

Ilustrasi gambaran Menara Teruntum

Plaza IMT-GT Bukit Bunga menurut gambaran artis

Plaza IMT-GT Bukit Bunga

Di negeri Kelantan, pembangunan kluster pelancongan ECER membabitkan beberapa inisiatif penting berimpak tinggi, termasuk pembinaan Plaza IMT-GT (*Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle*) di Bukit Bunga yang merupakan salah satu pintu masuk utama Malaysia dan Thailand.

Lokasinya yang strategik berhampiran sempadan Thailand bukan sahaja akan menggalakkan **aktiviti pelancongan tetapi juga aktiviti perdagangan rentas sempadan** di

kawasan Jeli dan Bukit Bunga. Plaza ini juga akan berfungsi sebagai sebuah pusat sehenti untuk para usahawan tempatan mempromosikan dan memasarkan produk mereka.

Kerja-kerja pembinaan Plaza IMT-GT yang terletak berhampiran Kompleks Kastam, Imigresen dan Kuarantin Bukit Bunga ini telah bermula pada suku akhir 2017 dan dijangka siap pada suku kedua 2019.

Inisiatif Perlindungan Pantai Teluk Lipat yang dilaksanakan oleh ECERDC telah berjaya meningkatkan kedatangan pengunjung ke pantai tersebut, sekaligus meningkatkan peluang keusahawanan di kalangan penduduk tempatan

Perlindungan Pantai Teluk Lipat, Dungun (Kawalan Hakisan Pantai)

Bagi menghalang degradasi pantai akibat hakisan yang disebabkan oleh monsun, ECERDC telah melaksanakan inisiatif Perlindungan Pantai Teluk Lipat di Dungun, Terengganu yang melibatkan pembinaan empat tanjung buatan (artificial headland) dan perluasan pantai secara penambahan pasir di persisiran pantai.

Tiga tanjung buatan pertama telah siap pada tahun 2014 manakala tanjung buatan yang keempat telah siap pada April 2017, yang melindungi Pantai Teluk Lipat sepanjang lebih kurang 2.5 kilometer.

Projek ini telahpun menghasilkan impak yang positif, di mana keempat-empat struktur tersebut telah berjaya melindungi aset pelancongan dan infrastruktur sedia ada di Pantai Teluk Lipat selepas setiap monsun.

Hasilnya, pantai tersebut kini menjadi tarikan utama para pelancong yang berkunjung ke Dungun, sekaligus memberi manfaat kepada penduduk tempatan yang kini berjaya menceburi bidang keusahawanan, antaranya sebagai pengusaha kedai makanan dan motel.

DESTINASI PELANCONGAN UNGGUL DAN MAMPAN DENGAN PENGKALAN BUDAYA DAN WARISAN

Gerei-gerai makanan berkembang dengan pesat di kawasan Pantai Teluk Lipat

PELANCONGAN

Pembangunan Pelancongan Pesisir Pantai di Mersing, Johor

Daerah Mersing di negeri Johor sememangnya terkenal dengan kepelbagaian aset pelancongan yang sentiasa memberikan pengalaman menarik kepada pengunjung tempatan dan asing. Projek-projek dalam kluster pelancongan ECER di daerah ini tertumpu kepada pembangunan secara holistik untuk menjadikannya sebagai destinasi utama yang akan membawa impak positif kepada penduduk tempatan.

Pembangunan pelancongan di Tanjung Leman dan Tanjung Penyabong sebagai **destinasi peranginan premier** misalnya, dijangka menjana kesan limpahan ekonomi kepada Rakyat dari segi mewujudkan peluang-peluang pekerjaan dan perniagaan baharu.

Setakat 2017, Mersing telah berjaya menarik masuk pelaburan berjumlah **RM1.6 billion** dan membuka sebanyak **1,710 peluang pekerjaan** yang telah dimanfaatkan kepada penduduk tempatan. Lebih 60 peratus daripada jumlah pelaburan adalah bagi projek-projek pembangunan.

Pada tahun ini juga, Kompleks Perusahaan Kecil Sederhana (PKS), **Mersing Harbour Centre**, telah siap dibina. Projek bernilai RM12 juta itu merupakan satu lagi usaha ECER untuk mengukuhkan kedudukan Mersing sebagai sebuah destinasi pelancongan utama di Wilayah ini.

Projek ini juga telah berjaya memberi manfaat kepada lebih daripada 50 pengusaha-pengusaha tempatan untuk menjalankan aktiviti perniagaan bagi menampung kehidupan mereka. Selain daripada ruang-ruang niaga, *Mersing Harbour Centre* juga menyediakan pusat informasi untuk mempromosi tarikan-tarikan dan destinasi pelancongan di sekitar Mersing kepada pengunjung. Ini dijangka memperkenalkan destinasi-destinasi ini kepada lebih ramai pelancong dari seluruh dunia.

Mersing Harbour Centre juga kini berfungsi sebagai pusat komuniti di mana berbagai acara dan aktiviti dijalankan di sini oleh pelbagai pihak untuk manfaat masyarakat setempat.

Sementara itu, Tanjung Leman akan dibangunkan sebagai **hab pelancongan pulau** yang bakal memudahkan pergerakan dan perjalanan pengunjung ke kepulauan Mersing.

Di kawasan utara Mersing, pembangunan **Tanjung Penyabong** sedang giat dilaksanakan merangkumi pembinaan sebuah kompleks gerai makanan laut dan pusat kraftangan, serta penaiktarafan jeti untuk kemudahan pelancong dan komuniti nelayan. Pembangunan ini akan membolehkan Tanjung Penyabong menjadi pintu masuk alternatif untuk pelancong ke pulau-pulau di daerah Mersing, sekaligus membawa limpahan sosioekonomi kepada penduduk setempat. Apabila siap pada Mei 2019, lebih daripada 23 peluang pekerjaan dan 15 peluang keusahawanan akan diwujudkan di kawasan ini.

Perasmian Mersing Harbour Centre oleh DYMM Sultan Johor

Hotel Royale Chulan, Cherating

Cherating, Pahang

Cherating telah lama dikenali sebagai salah satu destinasi pelancongan terkemuka di Malaysia dan berjaya menyokong perkembangan sosioekonomi rakyat tempatan melalui pelbagai peluang keusahawanan berkaitan pelancongan dan hospitaliti.

Di bawah perancangan pembangunan kluster pelancongan ECER, Cherating akan terus dimajukan melalui pelan Pembangunan Pelancongan Pesisiran Cherating yang akan mewujudkan pelbagai produk dan aktiviti pelancongan yang bertujuan memberi nafas baharu kepada kawasan ini sebagai destinasi pelancongan pesisiran pantai yang unggul di Pahang.

Pembinaan laluan pejalan kaki di Pulau Kapas

PELANCONGAN PULAU

Kewujudan pulau-pulau indah di negeri-negeri di ECER telah menjadikan Wilayah ini sebuah destinasi kepulauan yang popular di kalangan pelancong dari seluruh dunia, terutama para pencinta keindahan semula jadi alam maritim. Pelbagai usaha telah dijalankan oleh ECERDC memastikan pulau-pulau ini terus menjadi destinasi pilihan, termasuk pembinaan atau naik taraf berbagai kemudahan infrastruktur untuk keselesaan para pengunjung di destinasi-destinasi pulau, khususnya di Terengganu, Pahang dan Mersing, Johor. Pembangunan pelancongan pulau di ECER juga terus berjaya menarik minat pelabur, khususnya dalam membangunkan pusat peranginan bertaraf dunia.

Terengganu

Di Terengganu, tumpuan terus diberikan kepada **pembinaan dan penambahbaikan infrastruktur dan kemudahan asas** di pulau-pulau popular seperti Pulau Perhentian Besar, Pulau Perhentian Kecil, Pulau Redang, Pulau Kapas dan Pulau Lang Tengah. Di Pulau Redang, misalnya, pembinaan sebuah jeti baru di Teluk Bakau telah dimulakan pada bulan Jun 2017 yang akan memberikan kemudahan yang lebih selesa kepada pengunjung pulau pelancong tersebut. Di Pulau Kapas, kerja-kerja penambahbaikan jeti juga telah dimulakan, sementara projek-projek pembinaan dan naik taraf kemudahan awam di kedua-dua Pulau Perhentian telahpun siap sepenuhnya.

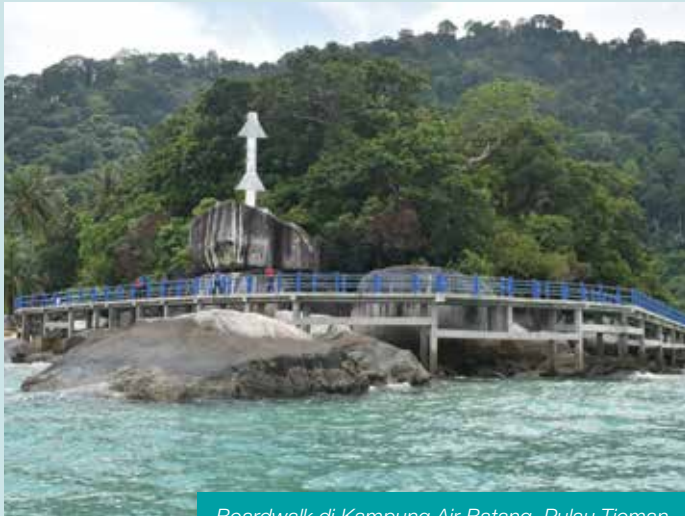

Penaiktarafan Jeti Teluk Kalong di Pulau Kapas

PELANCONGAN

Pahang

Di negeri Pahang, pelbagai kerja pembinaan infrastruktur rancak dilaksanakan pada 2017 di Pulau Tioman untuk keselesaan para pengunjung, dalam usaha menarik lebih ramai pelancong ke destinasi pelancongan terkemuka tersebut.

Boardwalk di Kampung Air Batang, Pulau Tioman

Antara inisiatif tersebut ialah pembinaan *boardwalk* di Kampung Air Batang dan jambatan di Sungai Tanjung Said, Sungai Batang Sabut dan Sungai Tekek. Jeti di Kampung Air Batang juga telah dibina semula, manakala kerja-kerja pembinaan Jambatan Sungai Lalang dan menaik taraf Dataran Tioman juga telah dimuktamadkan sepanjang tahun 2017.

Kepulauan Mersing

Di kepulauan Mersing, kerja-kerja pembinaan **Pusat Informasi dan Perkhidmatan Taman Laut Sultan Iskandar (PIPTLSI)** di Pulau Besar sedang rancak dilaksanakan sejak 2017 dan dijangka siap pada suku kedua tahun 2019. Pusat informasi ini juga akan berfungsi sebagai pusat transformasi luar bandar yang akan memberi pelbagai kemudahan perkhidmatan dan manfaat kepada penduduk tempatan.

Di Pulau Besar juga, projek penyediaan bekalan air telaga melalui tiub, sistem rawatan dan perpaipan juga telah dilaksanakan sepanjang tahun 2017.

Di Pulau Pemanggil, pembinaan jeti baharu dan juga kerja-kerja memperbaiki tembok penahan hakisan ombak telah bermula dan dijangka siap pada suku kedua 2019.

MERANCAKKAN SEKTOR HOSPITALITI DAN PELANCONGAN ECER

"Bantuan daripada TERAJU@ECER ini sangat bernilai kerana kami dapat meningkatkan tahap prestasi dan operasi kami. Kami mempunyai visi untuk menjadikan Manor Beach Resort sebuah hotel butik terulung di Terengganu dan akan mengembangkan lagi hotel ini melalui Fasa Ketiga. Oleh itu, Dana Mudahcara amat diperlukan bagi membolehkan resort ini terus membangun dengan lebih pesat."

Selain itu, aspirasi kami adalah untuk memberi impak yang positif kepada masyarakat setempat. Sehingga kini, 100 peratus pekerja kami adalah anak tempatan, dan kami juga menjadikan usahawan tempatan sebagai pembekal utama kami untuk perkhidmatan dobi, membaik pulih dan servis alat-alat elektrik serta penyaman udara, membekalkan bahan makanan, dan banyak lagi. Kami berharap kewujudan kami akan terus memberi manfaat kepada usahawan-usahawan kecil tempatan dan juga penduduk-penduduk setempat."

Hjh. Mariam@Rahimah Mukhtar
Pengarah Urusan
Rank Mark (M) Sdn Bhd

Puan Hjh. Mariam Pengarah Urusan syarikat Rank Mark (M) Sdn Bhd, salah sebuah syarikat TERAJU@ECER

EKOPELANCONGAN

ECERDC telah mengambil pelbagai langkah untuk memelihara dan memulihara persekitaran Wilayah untuk menjadikan khazanah aslinya sebagai destinasi ekopelancongan yang lestari. Pembangunan pelancongan di Wilayah ini akan berpandukan kepada **Pelan Pengurusan Bersepadu Alam Sekitar (IEMP)** yang telah disediakan oleh ECERDC.

IEMP tersebut adalah bagi pemuliharaan, pemeliharaan dan pembangunan **Taman Negara** yang merentasi negeri Pahang, Terengganu dan Kelantan; **Taman Negara Endau-Rompin** antara Pahang dan Johor; **Tasik Chini** di Pahang, yang juga merupakan Rizab Biosfera pertama UNESCO di Malaysia; **Taman Negeri Setiu Wetlands** di Terengganu dan **Tanah Tinggi Lojing** di Kelantan.

Taman Negara Endau-Rompin

Pihak ECERDC akan mengetengahkan **Taman Negara Endau-Rompin** sebagai sebuah **hab biodiversiti** dan **destinasi ekopelancongan antarabangsa**. Ia kini dipromosi sebagai sebahagian daripada komponen pelancongan berkonsepkan “*Rainforest to Reef*” (R2R) bagi daerah Mersing, yang menghubungkan khazanah hutan hujan tropika dengan aset pelancongan pesisiran pantai dan gugusan pulau-pulau yang berhampiran.

Pembinaan Pusat Penerokaan Hutan Hujan atau *Rainforest Discovery Centre* (RDC) di Taman Negeri Endau-Rompin, Pahang kini giat dijalankan. Projek ini yang merangkumi penaiktarafan pusat pelawat dan pembinaan fasiliti penyelidikan akan mampu meningkatkan jumlah pengunjung ke taman negeri ini apabila siap sepenuhnya pada akhir 2018.

Pembinaan RDC di Kinchin, Pahang

Bunga teratai adalah lambang ikonik bagi Tasik Chini dan merupakan salah satu tarikan utama pelancong di Rizab Biosfera UNESCO tersebut.

Pemeliharaan Dan Pemuliharaan Tasik Chini, Pahang

Tasik Chini yang merupakan destinasi pelancongan yang terkenal di negeri Pahang juga telah diberi status Rizab Biosfera yang pertama di Malaysia oleh pihak UNESCO pada tahun 2009. Ia mempunyai ekosistem dan rizab hidupan liar yang penting untuk dinikmati bersama sebagai tempat rekreasi dan mencari rezeki, selain menjadi tempat tinggal Orang Asli suku Jakun dan Semai.

Status Rizab Biosfera ini penting untuk dikekalkan kerana ia akan membantu melonjakkan imej Tasik Chini sebagai satu destinasi ekopelancongan utama negara, di samping meningkatkan kesedaran orang ramai terhadap usaha pemeliharaan dan pemuliharaan di Tasik Chini.

Sepanjang tahun 2017, Fasa 2 Projek Tasik Chini giat dijalankan. Ini termasuk pembinaan kompleks penginapan penyelidik, kuarters kakitangan, dataran komuniti dan jeti yang kesemuanya dijangka siap pada suku kedua 2018. Apa yang menarik tentang dataran komuniti tersebut ialah ia akan menjadi pusat untuk mempamerkan kraftangan dan juga budaya Orang Asli yang telah lama bermastautin di sekitar kawasan Tasik Chini.

Tanah Tinggi Lojing

Pembangunan ekopelancongan di Tanah Tinggi Lojing di Kelantan merangkumi pembinaan **Taman Konservasi Rafflesia** dan usaha-usaha mempromosi **Malayan Tiger Trail**, yang akan merubah Gua Musang sebagai sebuah **Gerbang Ekopelancongan**.

PELANCONGAN

Pembangunan Temerloh Titik Tengah Semenanjung (TTTS) mengikut gambaran artis

Taman Negeri Setiu Wetlands

Fasa pertama inisiatif pembangunan Taman Negeri Setiu Wetlands telah pun disempurnakan, yang melibatkan penyiapan pelan-pelan zon pentadbiran khas yang akan memastikan pembangunan kawasan ini dilaksanakan secara lestari dengan impak yang minimum terhadap alam sekitar.

Pembangunan Temerloh Titik Tengah Semenanjung Malaysia

Pembangunan Temerloh Titik Tengah Semenanjung (TTTS) telah dikenal pasti sebagai salah satu projek strategik dalam kluster pelancongan ECER. Projek ini akan melibatkan pembangunan sebuah **mercu tanda ikonik di Kg. Paya Siput di Temerloh** yang bertujuan mempromosikan Temerloh sebagai Titik Tengah Semenanjung dan destinasi-destinasi pelancongan sedia ada yang terletak berhampiran seperti Pusat Konservasi Gajah Kebangsaan (PKGK) di Kuala Gandah. Pembinaan mercu tanda dan kerja-kerja menaik taraf fasiliti di PKGK ini dijadualkan bermula pada 2018.

Matlamat projek ini adalah untuk meningkatkan kedatangan pelancong ke Temerloh dan kawasan persekitarannya, selain mewujudkan kesan pengganda ekonomi dari segi peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan baharu.

Kerja-kerja tanah bagi pembangunan TTTS

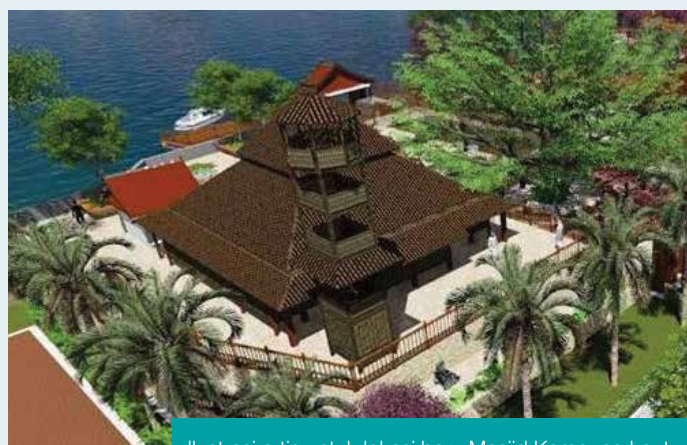
PELANCONGAN KESENIAN, BUDAYA & WARISAN

Pembangunan sub-kluster pelancongan kesenian, budaya dan warisan di ECER mengetengahkan keunikan tradisi warisan serta budaya masyarakat di Wilayah ini sebagai produk untuk menarik minat pengunjung dari dalam dan luar negara.

Antara projek strategik yang telah dikenal pasti untuk dibangunkan ialah **Pembangunan Kampung Laut di Tumpat, Kelantan, Pembangunan Pelancongan Warisan Pekan di Pahang**, dan **Pembangunan Pelancongan Kampungstay Air Papan di Mersing, Johor**.

Masjid Kg. Laut akan dipindahkan semula ke lokasi asalnya

Ilustrasi artis untuk lokasi baru Masjid Kampung Laut

Pembangunan Kampung Warisan di Kampung Laut, Kelantan

Kawasan Kampung Laut akan dibangunkan sebagai sebuah Kampung Warisan berkonsepkan “muzium hidup” (*“living museum”*) bagi mengetengahkan keunikan pelbagai tradisi dan cara hidup masyarakat setempat sebagai produk pelancongan.

Tiga komponen utama projek Pembangunan Kampung Laut ialah **Laman Warisan, Laman Galeri dan Laman Seni**.

Laman Warisan merupakan Pusat Perusahaan Kecil dan Sederhana yang akan menempatkan pengusaha-pengusaha dan pengeluar-pengeluar produk seperti serunding, dodol dan lain-lain produk makanan di dalam sebuah persekitaran yang teratur dan mempunyai pensijilan halal. Ini dijangka

melonjakkan lagi potensi perusahaan-perusahaan yang telah diwarisi sejak zaman-berzaman kepada satu tahap yang lebih maju, sekaligus membuka peluang baharu kepada pengusaha tempatan.

Aspek-aspek kebudayaan dan tradisi di Kampung Laut akan diketengahkan kepada pengunjung melalui Laman Galeri. Ini termasuk persembahan, pameran dan mural.

Laman Seni pula akan menempatkan bengkel-bengkel kebudayaan yang terkenal dan sinonim dengan negeri Kelantan seperti pembuatan wayang kulit dan rebana kerching. Ia juga akan mengekalkan nilai-nilai sejarah Kampung Laut, termasuk projek memindahkan kembali Masjid Kampung Laut yang telah diiktiraf sebagai masjid kayu tertua di Malaysia yang kini ditempatkan di Nilam Puri. Ciri-ciri seni bina masjid ini juga akan diterapkan di dalam bangunan-bangunan yang akan dibina di seluruh kawasan ini.

Fasa reka bentuk Pembangunan Kampung Laut telah siap pada bulan Ogos 2017, dan kerja-kerja pembinaan dijangka bermula secara berperingkat mulai dari suku ketiga tahun 2018.

Selaras dengan pembangunan ini, satu projek pembinaan benteng tebatan banjir juga akan dilaksanakan di Kampung Laut untuk mengelakkan kawasan ini daripada bencana banjir. Beberapa inisiatif lain juga akan dibangunkan di sini termasuk projek pengindahan kawasan tebing sungai dan pembinaan jeti baharu untuk kegunaan bot penambang dan kemudahan orang-ramai.

PELANCONGAN

Keindahan seni bina Muzium Masjid Sultan Abdullah yang telah diubahsuai oleh ECERDC

Pembangunan Pelancongan Warisan Bandar Diraja Pekan

Bandar Diraja Pekan telah mengalami perubahan yang mengagumkan sejak beberapa tahun kebelakangan ini di bawah pelan perancangan dan visi ECERDC untuk menjadikannya sebagai sebuah Bandar Warisan Diraja di negeri Pahang.

Beberapa inisiatif telah dilaksanakan oleh ECERDC untuk meningkatkan kedatangan pelancong ke Bandar Diraja tersebut, antaranya, pengubahsuaian Muzium Sultan Abu Bakar dan Masjid Sultan Abdullah. Kedua-dua bangunan tersebut adalah warisan sejarah terunggul negeri Pahang yang telah dibina pada tahun 1929.

Bangunan Muzium Sultan Abu Bakar pada satu ketika dahulu merupakan Istana Rasmi Negeri yang dikenali sebagai Istana Kota Beram. ECERDC telah menjalankan kerja-kerja pengubahsuaian yang merangkumi pembinaan bangunan tambahan dan bilik pameran, serta pengisian artifak bersejarah bagi menjadikannya salah satu tarikan pelancong utama di Pekan. Muzium yang diubah suai ini telah mendapat pengiktirafan antarabangsa apabila ia diumumkan sebagai pemenang anugerah *Design for Asia* (DFA) di Majlis Penyampaian Anugerah DFA 2015 di Hong Kong.

Masjid Sultan Abdullah pula pernah menjadi masjid utama bagi penduduk Pekan selama 44 tahun, sebelum ia digantikan oleh masjid baharu dan dijadikan sebagai Pusat Dakwah Islamiah dan Perpustakaan Islam Daerah Pekan. Pada tahun 1994, pusat itu telah ditutup dan bangunan tersebut tidak lagi digunakan. Kerja-kerja restorasi dan pengisian artifak telah dimulakan oleh ECERDC pada tahun 2013 dan ia telah siap pada bulan September 2015. Dirasmikan oleh KDYMM Pemangku Raja Pahang Tengku Mahkota Tengku Abdullah Al-Hajj Ibni Sultan Haji Ahmad Shah Al-Musta'in Billah pada 2016, bangunan bersejarah tersebut kini dinamakan Muzium Masjid Sultan Abdullah.

Pembangunan dan pertumbuhan sektor pelancongan di Pekan turut disokong oleh pelaksanaan Kompleks PKS Serambi Pekan dan Kompleks Medan Selera Anjung Warisan yang sudah mula beroperasi sejak tahun 2015.

Pelancaran Muzium Masjid Sultan Abdullah oleh KDYMM Pemangku Raja Pahang

Keindahan alam semula jadi dikekalkan di persekitaran Muzium Sultan Abu Bakar

Keunikan bahan-bahan pameran dalam muzium menggamit kedatangan pelancong luar dan tempatan

Muzium Sultan Abu Bakar, Pekan yang dulunya sebuah istana telah diberi nafas baru dan dinaik taraf sebagai sebuah muzium dan menjadi tarikan kepada pelancong-pelancong dari dalam dan luar negara

Antara artifak dan barang-barang antik yang dipamerkan dalam Muzium Sultan Abu Bakar

PELANCONGAN

Pembangunan Pelancongan *Kampungstay* Air Papan, Mersing

Di Mersing pula, antara inisiatif yang akan dilaksanakan ialah Pembangunan Pelancongan *Kampungstay* di Air Papan, di mana kampung ini akan dijadikan sebuah destinasi inap desa yang unggul di Malaysia. Projek pelancongan berasaskan komuniti ini merupakan evolusi konsep *homestay* yang telah lama wujud di kawasan ini.

Untuk memberikan pengalaman kehidupan desa yang lebih menyeluruh kepada pelancong, pihak ECERDC akan membina 10 buah chalet di kawasan ini yang akan dikendalikan oleh koperasi yang akan ditubuhkan, dan juga fasiliti untuk persembahan kebudayaan, pusat pengunjung serta pusat kraf tangan. Penaiktarafan kemudahan sedia ada seperti jeti, laluan mendaki, pasar dan restoran juga akan dilaksanakan untuk kemudahan para pelancong.

Apabila siap kelak, operasi *kampungstay* ini akan dijalankan oleh Koperasi *Kampungstay* Air Papan yang dianggotai oleh 23 pengusaha *homestay*.

PROSPEK

Di sepanjang dekad yang berlalu, sebahagian besar pengunjung ke ECER terdiri daripada pelancong tempatan, yang menyumbang sebanyak **81 peratus daripada kedatangan pelancong** pada tahun 2015 sahaja. Malah, antara 2007 dan 2015, ketibaan pelancong domestik telah meningkat dengan ketara sebanyak 71 peratus.

Walau bagaimanapun, **masih terdapat banyak peluang** yang menanti untuk diterokai dari segi menarik kedatangan pelancong asing ke ECER. Sehubungan itu, ECERDC akan memanfaatkan trend-trend global dan sinergi yang diwujudkan oleh peningkatan eksponen pelancongan di Asia Pasifik dan ASEAN untuk meningkatkan kedatangan pelancong asing.

Kesalinghubungan pengangkutan yang lebih baik di ECER melalui projek ECRL, *Central Spine Road*, Lebuhraya Pantai Timur dan penaiktarafan lapangan terbang, akan menjadi faktor utama dalam menarik lebih banyak pelancong antarabangsa ke Wilayah ini.

Pembangunan pelancongan *Kampungstay* Air Papan akan melibatkan pembinaan chalet dan penaiktarafan rumah-rumah pengusaha *homestay* serta kemudahan pelancong

SENIKOME PÉNG HÈNG

Pada tahun 2017, **Pusat Kesenian & Kebudayaan Pantai Timur “SeniKome Péng Heng”** telah dibuka di First World Plaza di Genting Highlands, Pahang. Ia merupakan salah satu inisiatif pelabur swasta di ECER dalam mengekalkan warisan seni dan budaya wilayah ini, yang mana ia kini merupakan salah satu tarikan pelancongan utama di pusat peranginan tersebut.

“Seni Kome” bermaksud “Seni Kami” dalam dialek Pahang, manakala “Péng Heng” pula merupakan nama yang digunakan sewaktu zaman dinasti Ming yang merujuk kepada kawasan Pantai Timur Semenanjung negara ini. Pusat tersebut memaparkan keindahan dan keunikan warisan seni dan budaya dari wilayah pantai timur, khususnya dari negeri-negeri Pahang, Terengganu dan Kelantan.

Keunikan pusat tersebut terletak pada pamerannya yang bersifat imersif, di mana para pelancong dapat melihat dan menikmati sendiri pelbagai jenis kraf tangan, permainan, makanan dan muzik tempatan dari Pantai Timur Semenanjung Malaysia, termasuklah dari komuniti Orang Asli tempatan. Ini adalah selaras dengan matlamat ECER untuk memelihara dan mengekalkan warisan kesenian dan budaya tempatan untuk generasi akan datang.

Pembangunan kluster perniagaan tani di Wilayah ini diterajui oleh pihak swasta, manakala pihak Kerajaan melalui ECERDC pula memainkan peranan penting dengan menyediakan pelbagai insentif dan kemudahan infrastruktur untuk menarik kedatangan lebih ramai pelabur dalam sektor ini. Kerjasama erat antara sektor awam dan swasta ini berjaya memastikan kelancaran **projek-projek perniagaan tani di ECER**, yang telah **menjadi pemangkin pertumbuhan ekonomi tempatan menerusi pewujudan peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan baharu untuk Rakyat**.

RM102 JUTA
PELABURAN
BERJAYA DITARIK
(2007-2017)

431
PELUANG PEKERJAAN
(2007-2017)

8 SYARIKAT
INDUK TELAH
DILANTIK

42 USAHAWAN TANI
BERJAYA DILAHIRKAN
(PELADANG KONTRAK, PELADANG
SATELIT & USAHAWAN TENUSU -
DAIRYPRENEURS)

Aktiviti-aktiviti Perniagaan Tani di ECER

PERNIAGAAN TANI

PERNIAGAAN TANI

Taman Herba Pasir Raja, Terengganu

Pertanian merupakan salah satu aktiviti ekonomi tradisi di ECER dan tumpuan kini akan diberikan untuk membangunkan ladang-ladang berskala kecil menjadi perusahaan perniagaan tani komersial yang berskala besar. Kluster perniagaan tani juga telah menyumbang secara signifikan kepada program pembasmian kemiskinan ECERDC, terutama menerusi projek Agropolitan yang telah merubah kehidupan lebih 1,100 penduduk tempatan.

Beberapa strategi telah dikenal pasti untuk memastikan kejayaan usaha-usaha perniagaan tani di Wilayah ini, antaranya, replikasi projek-projek yang berjaya menerusi penggunaan model perniagaan **Syarikat Induk**, pelantikan **peladang-peladang kontrak dan satelit, agropelancongan** untuk merancakkan ekonomi tempatan, dan program-program **Penyelidikan dan Pembangunan (R&D)** melalui agensi-agensi berkenaan, serta penerapan **Industri 4.0** untuk meningkatkan produktiviti.

Model ini juga menjadi contoh keberhasilan **kerjasama antara pihak kerajaan** melalui ECERDC yang menyediakan prasarana dan melancarkan proses pelaburan, **dengan pihak swasta** yang berperanan melabur, mengendali dan menguruskan pelaksanaan projek-projek dan hasil pertanian secara menyeluruh, yang merangkumi pengurusan perladangan, pemprosesan produk, pengagihan dan pemasaran.

Ia juga telah memberi banyak manfaat kepada rakyat tempatan yang dilantik menjadi peladang kontrak dan peladang satelit oleh Syarikat-syarikat Induk, sekaligus menjamin punca pendapatan yang mapan dan meningkatkan pengetahuan mereka dalam pelbagai aspek operasi perniagaan tani.

PENCAPAIAN 2017

Sehingga tahun 2017, sektor Perniagaan Tani menyumbang sebanyak dua peratus kepada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) ECER, dan menyediakan satu peratus dari jumlah keseluruhan peluang pekerjaan di Wilayah ini.

Setakat ini, pihak ECERDC telah melantik **8 Syarikat Induk** untuk melaksana dan mengendalikan projek-projek Perniagaan Tani utama di Wilayah ini. Projek-projek tersebut telah berjaya mewujudkan **431 peluang pekerjaan** dan **42 usahawan tani** yang terdiri daripada peladang-peladang kontrak dan satelit serta usahawan tenusu (*dairypreneurs*), sekaligus meningkatkan lagi pendapatan dan tahap sosioekonomi penduduk dan usahawan setempat. Malah, pembangunan projek-projek perniagaan tani telah banyak membantu mengurangkan kadar kemiskinan rakyat di Wilayah ini, terutama melalui projek Agropolitan.

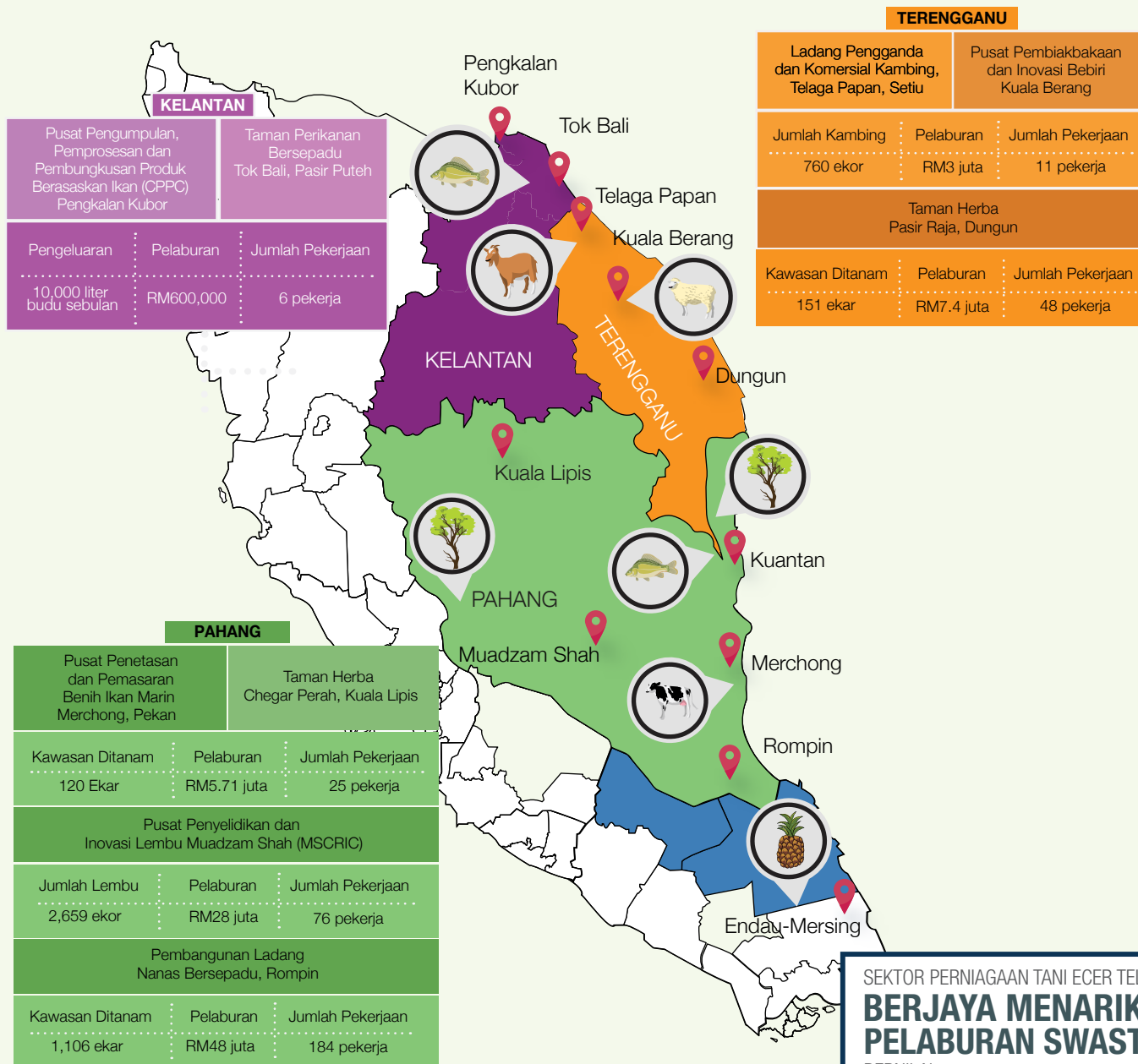
Kejayaan projek-projek Perniagaan Tani di ECER seperti **Pusat Penyelidikan dan Inovasi Lembu Muadzam Shah (MSCRIC)** di Pahang dan **Ladang Nanas Bersepadu Rompin (RIPP)** telah membuktikan keberkesanan penggunaan model perniagaan Syarikat Induk dalam kluster tersebut, yang mana ia akan direplikasi untuk memastikan kejayaan projek-projek perniagaan tani yang lain di Wilayah ini.

Projek-projek lain yang sedang giat dilaksanakan ialah **Pembangunan Kluster Herba Bersepadu** yang merangkumi **Taman Herba Chegar Perah** di Kuala Lipis serta **Pusat Penetasan dan Pemasaran Benih Ikan Merchong** di Pahang, dan **Taman Herba Pasir Raja** di Dungun, Terengganu; **Pusat Pembiakbakaan dan Inovasi Bebiri** di Kuala Berang, Terengganu; **Ladang Pengganda dan Komersial Kambing Telaga Papan** di Setiu, Terengganu; **Pusat Pengumpulan, Pemprosesan dan Pembungkusan Produk Berasaskan Ikan Pengkalan Kubor**, Kelantan, dan **Kuantan Integrated Fish Processing Park** di Mersing.

Antara peladang-peladang tempatan yang terlibat dengan projek Taman Herba Pasir Raja, Terengganu

KLUSTER PERNIAGAAN TANI ECER YANG BERTERASKAN KERJASAMA SEKTOR AWAM-SWASTA TELAH BERJAYA MENJADI PEMANGKIN PERTUMBUHAN EKONOMI TEMPATAN

SEKTOR PERNIAGAAN TANI ECER TELAH BERJAYA MENARIK PELABURAN SWASTA BERNILAI

RM102 JUTA
SETAKAT 2017

PERNIAGAAN TANI

HAIWAN TERNAKAN

Projek-projek penternakan haiwan di ECER bertujuan mengurangkan kebergantungan negara terhadap produk tenusu dan daging import, yang mana ia memberi penekanan kepada penggunaan teknologi moden serta pembabitkan komuniti setempat sebagai pekerja dan usahawan tani yang kini mampu menjana pendapatan yang lebih tinggi.

Pusat Penyelidikan dan Inovasi Lembu Muadzam Shah (MSCRIC), Pahang

Projek **MSCRIC** merupakan salah satu projek utama di ECER yang telahpun terbukti kejayaannya, yang mana ia dikendalikan oleh syarikat induk **The Holstein Milk Company Sdn Bhd (Holstein)** yang dilantik oleh ECERDC pada tahun 2014.

Projek ini bukan sahaja telah menerima anugerah Ladang Tenusu Cemerlang di *Livestock Asia 2015*, tetapi juga telah merubah industri tenusu negara menerusi penghasilan susu segar sebanyak 4.3 juta liter setahun yang dipasarkan di bawah jenama **Farm Fresh**.

Produk tenusu berjenama **Farm Fresh** kini mewakili kira-kira 16 peratus daripada jumlah pengeluaran susu domestik di Semenanjung Malaysia. Malah, jenama ini telah berjaya mencetuskan femonena baharu di kalangan rakyat Malaysia untuk menikmati lebih banyak susu segar berbanding sebelum ini.

Setakat 2017, MSCRIC telah berjaya menarik pelaburan sebanyak **RM28 juta** dan mewujudkan **76 peluang pekerjaan dan peluang keusahawanan** kepada masyarakat setempat, termasuklah dari komuniti **Orang**

'Home dealers' produk Farm Fresh berjaya meningkatkan pendapatan masing-masing melalui jualan secara terus kepada pelanggan

Asli tempatan. Di samping itu, projek ini telah melahirkan kira-kira **122 wakil jualan dari rumah** atau *Home Dealers* yang mengedarkan rangkaian produk Holstein seperti susu segar, yogurt dan keju. Mereka kini berjaya meraih pendapatan antara RM700 dan RM3,500 sebulan, sekaligus meningkatkan taraf hidup masing-masing dan keluarga.

Dalam tahun 2017 juga, Holstein telah melantik **6 usahawan tenusu** untuk menjadi sebahagian dari rangkaian pembekalnya, sekaligus menjamin sumber pendapatan tetap yang mapan kepada usahawan-usahawan tersebut, selain dari membina keupayaan dan pengetahuan mereka dalam sektor ini.

Bagi meningkatkan lagi prestasi perusahaan tersebut dan memenuhi permintaan pasaran, sebuah kilang pemprosesan susu sedang dibina di tapak projek berkenaan dan dijangka siap menjelang pertengahan tahun 2018. Pembinaan kilang tersebut akan meningkatkan kadar pengeluaran susu segar di MSCRIC.

Penggunaan teknologi moden di MSCRIC

Kilang pemprosesan susu di MSCRIC

Kejayaan MSCRIC akan menjadi contoh dan direplikasi dalam projek-projek perniagaan tani yang lain di ECER, antaranya, pembangunan Lembah Tenusu di Jemaluang, Mersing yang akan bersifat saling melengkapi dengan MSCRIC. Projek baharu ini akan mengurangkan kadar import susu segar negara dan akan meningkatkan lagi pendapatan rakyat dan usahawan setempat.

Aktiviti memberi makan ternakan di Ladang Pengganda dan Komersial Kambing di Telaga Papan, Terengganu

Ladang Pengganda dan Komersial Kambing di Telaga Papan, Terengganu

Projek ini diterajui oleh syarikat induk **Urban Agro Yield Sdn Bhd** yang telah melabur RM3 juta untuk menternak lebih daripada 1,000 ekor kambing berbaka Boer. Projek ini bakal memenuhi permintaan yang semakin tinggi untuk bekalan daging dan baka kambing yang berkualiti, serta menjana peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan di Terengganu.

Untuk menyokong operasi dan kemampunan bekalan kambing di pasaran tempatan, dua ladang satelit juga telah dikenalpasti untuk dilantik oleh syarikat induk, sekaligus membuka peluang pekerjaan dan keusahawanan kepada penduduk tempatan.

Pusat Pembiakbakaan dan Inovasi Bebiri Kuala Berang (KBSBIC)

KBSBIC memainkan peranan penting dalam menghasilkan **baka bebiri berkualiti tinggi** yang sesuai ditenak dalam keadaan cuaca dan persekitaran di Malaysia untuk pasaran komersial, sekaligus membantu mengurangkan kebergantungan negara terhadap daging import.

Untuk mencapai matlamat ini, penyelidikan dan pembangunan (R&D) akan dijalankan secara sistematik di Ladang R&D dan Ladang Nukleus KBSBIC, di mana baka bebiri yang dihasilkan akan dihantar ke Ladang Pengganda seperti di Telaga Papan, projek-projek Agropolitan ECER di Pekan dan Besut-Setiu, serta penternak-penternak komersial tempatan.

Pusat Pembiakbakaan dan Inovasi Bebiri Kuala Berang (KBSBIC), Terengganu

Projek KBSBIC akan memberi manfaat kepada Rakyat dari segi berikut:

- Membantu mengurangkan kos pembelian baka di kalangan penternak;
- Menjadi pusat latihan dan pemindahan teknologi kepada penternak setempat dengan keupayaan untuk melatih 2,000 penternak dari seluruh Malaysia;
- Mempromosikan agropelancongan berdasarkan pelancongan pendidikan (*edutourism*) di kalangan pelajar-pelajar universiti dan institusi pengajian tinggi;
- Mewujudkan peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan;
- Meningkatkan mampu diri negara dalam sektor pengeluaran daging kambing dan bebiri daripada 13 peratus kepada 35 peratus menjelang 2025, dengan penghasilan sebanyak 11,000 tan metrik daging kambing dan biri-biri menjelang tahun tersebut.

Menerusi projek KBSBIC ini, adalah dianggarkan pengeluaran kambing dan biri-biri tempatan akan mencapai sekurang-kurangnya **108,000** ekor dengan anggaran hasil sebanyak **RM144 juta** menjelang tahun 2025.

Projek KBSBIC dijangka menjana **700 peluang pekerjaan** dan melahirkan **60 peladang satelit dan kontrak** menjelang **2025**. Peladang satelit dan kontrak ini diunjurkan akan menikmati pendapatan bersih bulanan sebanyak RM2,000 hingga RM3,000, dan dijangka mewujudkan sebanyak 100 peluang pekerjaan tambahan untuk masyarakat tempatan.

KBSBIC telah mula beroperasi pada 2015 dan dikendalikan oleh syarikat induk **Genetic Improvements and Farm Technologies Sdn Bhd**. Syarikat induk ini telah melabur sebanyak **RM1.0 juta** dalam projek ini bagi memperkukuh dan membangunkan program pembiakan bebiri yang efisien dan lestari di ECER.

PERNIAGAAN TANI

Aktiviti menuai nanas di RIPP

TANAMAN

Pembangunan Ladang Nanas Bersepadu Rompin (RIPP), Pahang

Projek RIPP di kawasan seluas 1,200 ekar ini merupakan satu lagi contoh kisah kejayaan perniagaan tani di ECER. Projek yang diterajui syarikat induk Rompin Integrated Pineapple Industries Sdn Bhd (RIPi) ini merangkumi keseluruhan rantai pengeluaran nanas, termasuk nurseri, ladang dan juga pusat pengumpulan, pemprosesan dan pembungkusan nanas di mana keseluruhan operasinya memenuhi piawaian untuk pasaran antarabangsa.

Pembangunan ladang bersepadu ini merangkumi ladang-ladang nukleus, ladang koperasi dan ladang usahawan kontrak, di mana konsep ini telah berjaya menaik taraf kehidupan penduduk setempat, serta membantu usaha-usaha pembasmian kemiskinan di sekitar kawasan Rompin.

Pekerja Orang Asli tempatan memainkan peranan penting dalam projek Ladang Nanas Bersepadu Rompin (RIPP)

RIPP juga telah berjaya merubah kehidupan Orang Asli tempatan yang kini menikmati taraf kehidupan yang lebih baik melalui penyertaan mereka dalam projek ini. Setakat 2017, RIPP telah menyediakan 187 peluang pekerjaan kepada warga setempat, yang mana 134 daripada mereka adalah daripada komuniti Orang Asli, yang kini berupaya menjana pendapatan sehingga RM1,570 sebulan. RIPP juga berjaya melahirkan 17 peladang kontrak setakat ini, dengan nilai pengeluaran semasa sebanyak RM300,000 setahun.

Nanas berjenama "Rompine" keluaran RIPP kini bukan sahaja mendapat tempat di pasaran tempatan, malahan di pasaran antarabangsa

Lebih membanggakan, warga Orang Asli tempatan dari Kg. Tanam di kawasan tersebut telah berjaya menubuhkan koperasi mereka sendiri, yang kini menguruskan 250 ekar kawasan penanaman nanas untuk RIPP. Koperasi tersebut setakat ini telah berjaya menjana dividen sebanyak RM200 sebulan untuk 85 orang ahlinya.

Sehingga penghujung 2017, RIPP telah berjaya menarik pelaburan swasta sebanyak RM48 juta, iaitu melebihi sasaran asal sebanyak RM26 juta menjelang 2020. Projek ini berjaya mengeluarkan 1,571 metrik tan nanas untuk tempoh 12 bulan kitaran pertama, iaitu mencapai 100 peratus sasaran yang ditetapkan.

Produk nanas MD2 yang dihasilkan di RIPP dipasarkan di bawah jenama Rompine, yang mana ia telah berjaya menembusi pasaran-pasaran eksport utama seperti Jepun, Korea dan China. Malah, RIPP merupakan satu-satunya syarikat Malaysia yang dapat menembusi pasaran nanas Jepun, dengan penjualan nanas Rompine di 600 cawangan pasar raya “Outlet Life Supermarket” di Osaka.

Ladang Nanas Bersepadu Rompin (RIPP) – Pencapaian 2017

- Pelaburan: RM48 juta setakat akhir 2017
- Melangkaui sasaran pelaburan RM26 juta menjelang 2020
- 187 peluang pekerjaan, termasuk 134 di kalangan Orang Asli (Pendapatan: Sehingga RM1,570 sebulan)
- 17 Peladang Kontrak (Nilai pengeluaran semasa RM300,000 setahun)

Herba Kacip Fatimah di Taman Herba Pasir Raja

Pembangunan Kluster Herba Bersepadu

Permintaan yang semakin meningkat terhadap herba tropika daripada industri-industri farmaseutikal, nutraseutikal dan kosmeseutikal dari seluruh dunia telah mendorong pembangunan kelompok herba bersepadu secara komersial di ECER, khususnya di **Pasir Raja, Terengganu** dan **Chegar Perah, Pahang**.

Taman Herba Pasir Raja, Terengganu

Taman Herba Pasir Raja ini dibangunkan dengan melibatkan penanaman herba di kawasan seluas 974 ekar. Bermula tahun 2018, Bioalpha Holdings Bhd akan membangunkan Pusat Pengumpulan, Pemprosesan dan Pembungkusan Bersepadu di tapak projek tersebut untuk menyokong proses pengeluaran yang telah mencapai skala komersial.

Tanaman Tongkat Ali di Taman Herba Pasir Raja

Syarikat induk tersebut juga telah melantik sebelas peladang kontrak dan telah menyediakan peluang pekerjaan kepada 48 orang rakyat tempatan. BioAlpha Holdings dijangka melabur sebanyak RM30 juta dalam projek ini menjelang tahun 2020.

Taman Herba Chegar Perah

Pembangunan **Taman Herba Chegar Perah** di **Kuala Lipis** yang berkeluasan lebih 600 ekar diterajui oleh syarikat induk **CSC Integrated Herbal Farm Sdn Bhd**. Pelaksanaan Fasa 1 yang melibatkan kawasan penanaman seluas 120 ekar telah dimulakan untuk tanaman herba-herba seperti Tongkat Ali, serai dan asam gelugur.

Penanaman herba-herba lain seperti misai kucing, hempedu bumi, halia dan *roselle* turut diusahakan bagi memenuhi permintaan pasaran tempatan dan eksport.

Selain itu, tanaman sampingan seperti durian Musang King juga telah diusahakan oleh syarikat induk untuk mempelbagaikan lagi sumber pendapatan perniagaannya. Projek ini telahpun bermula dan berjaya menarik pelaburan sebanyak **RM5.71 juta**, yang akan membuka 81 peluang pekerjaan baharu, serta memberi peluang kepada 15 peladang kontrak menjelang 2020.

PERNIAGAAN TANI

Para pekerja di Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Kuantan (KIFPP)

PERIKANAN

Penangkapan ikan merupakan salah satu sumber pendapatan utama penduduk ECER sejak turun-temurun. Untuk merubah lanskap sektor ini ke tahap yang lebih moden yang akan memberi jaminan pendapatan yang lebih tinggi untuk rakyat, beberapa projek berimpak tinggi telah dan akan terus dilaksanakan, dalam usaha membangunkan industri perikanan di Wilayah ini.

Pusat Pengumpulan, Pemprosesan dan Pembungkusan Produk Berasaskan Ikan (CPPC) Pengkalan Kubor

Pusat ini dikendalikan oleh syarikat induknya, Perusahaan Warisan Ketereh, yang merupakan pengeluar budu terkenal di Pantai Timur. CPPC Pengkalan Kubor ini, yang berperanan sebagai pusat pengeluaran sos ikan dan budu, telah mula beroperasi sejak tahun 2015.

Tujuan utama pusat ini dibangunkan ialah untuk mengeluarkan sos ikan berkualiti tinggi untuk pasaran tempatan dan eksport, sebagai alternatif kepada sos ikan yang diimport.

CPPC Pengkalan Kubor kini mengeluarkan kira-kira 10,000 liter budu sebulan dan kapasiti ini dijangka bertambah kepada **25,000 liter sebulan** menjelang tahun 2020 dengan pelaburan sebanyak RM2.5 juta oleh syarikat tersebut. Ia turut menghasilkan sos ikan yang kini dalam peringkat percubaan pasaran.

Pada 2017, Perusahaan Warisan Ketereh telah berjaya menerima pensijilan Halal dan MeSTi, dan ia dijangka menerima Akreditasi HACCP pada tahun 2020, yang akan membuka peluang untuk memasarkan produknya ke pasaran antarabangsa.

Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Kuantan (KIFPP)

Di Kuantan, Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu di Tanah Putih telah siap sepenuhnya, di mana operasinya telah bermula pada Mei 2018 dengan diterajui syarikat induk MHC Cold Storage Sdn Bhd.

Syarikat tersebut dijangka melabur sebanyak RM33 juta menjelang 2020 untuk mengeluarkan 40 tan ikan sehari serta akan membuka peluang pekerjaan secara langsung kepada 35 rakyat tempatan dan peluang keusahawanan kepada enam usahawan setempat.

Perusahaan budu dan sos ikan di CPPC Pengkalan Kubor

Taman Perikanan Bersepadu Tok Bali

Objektif utama Taman Perikanan Bersepadu Tok Bali ialah untuk membangunkan industri pemprosesan ikan di kawasan tersebut dengan memanfaatkan aktiviti pendaratan ikan yang rancak berjalan di jeti Tok Bali. Ketika ini, kebanyakan ikan yang ditangkap di kawasan berkenaan dieksport ke Thailand; sehubungan itu, pihak Kerajaan melalui ECERDC berhasrat untuk memperkukuh industri perikanan di Tok Bali dengan menggunakan stok ikan tuna yang datang dari perairan Malaysia untuk tujuan pemprosesan, sekaligus mewujudkan peluang-peluang pekerjaan dan menarik pelaburan swasta.

Projek ini dijangka menjana kesan limpahan ekonomi dengan mewujudkan 500 peluang pekerjaan baharu menjelang 2020, serta melahirkan lebih banyak PKS dalam rantai nilai industri.

Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Endau-Mersing

Projek ini bertujuan melonjakkan industri perikanan di kawasan Mersing ke tahap yang lebih tinggi, dengan penekanan terhadap tiga aktiviti utama iaitu **pemprosesan otoshimi dan surimi, pemprosesan produk hiliran berasaskan ikan, dan kemudahan bilik sejuk**.

Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Endau-Mersing akan dilaksanakan menerusi **Model Pengurusan Taman** berdasarkan kepada pertimbangan berikut:

- Mengurangkan kos pelaburan untuk PKS yang berminat menempatkan perusahaan mereka di taman tersebut melalui penyediaan kemudahan umum dan infrastruktur asas;
- Membina bangunan memproses yang mematuhi piawaian dan pensijilan antarabangsa seperti HALAL, MeSti, HACCP dan GMP;
- Memfokus kepada pembangunan industri pemprosesan PKS yang berasaskan bahan mentah ikan; dan,
- Sokongan oleh pelbagai agensi kerajaan yang berkaitan, serta penyediaan perkhidmatan sokongan seperti kemudahan bilik sejuk, bantuan pembiayaan, pembekalan ais, dan sebagainya.

Ilustrasi Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Endau-Mersing

Fasa 1 projek ini akan dilaksanakan di kawasan seluas 2.85 ekar, dengan komponen-komponen utama merangkumi bilik sejuk, kilang ais, fasiliti kilang, bot-bot nelayan, piawaian keselamatan makanan dan daya jejak antarabangsa. Kerja-kerja pembinaan bagi taman pemprosesan ini dijangka bermula pada suku ketiga 2018 dan dijangka siap untuk beroperasi menjelang 2020.

Komponen-komponen utama Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Endau-Mersing

Pusat Penetasan dan Pemasaran Benih Ikan Marin Merchong

Pembangunan Pusat Pembiakan/Pembenihan dan Pemasaran Benih Ikan Marin Merchong bertujuan menghasilkan benih ikan marin dan udang berkualiti tinggi untuk dibekalkan kepada penternak-penternak di seluruh tanahair, sekaligus memberi manfaat kepada negara dari segi pengurangan import benih ikan marin dan udang dari negara luar.

Syarikat induk bagi projek ini telah dilantik pada 2018, manakala kerja-kerja pembinaan juga akan dimulakan pada tahun yang sama dan dijangka siap menjelang 2020.

PERNIAGAAN TANI

Pembangunan menyeluruh AKN turut memberi penekanan akademik anak-anak peserta

Akuapolitan Kuala Nerus, Terengganu (AKN)

Akuapolitan Kuala Nerus (AKN) di Terengganu merupakan sebuah program menyeluruh dan bersepadu yang menyasarkan **peningkatan pendapatan isi rumah dan kualiti hidup, serta memupuk kelestarian di kalangan nelayan tempatan.** Dilancarkan pada pertengahan 2016, projek ini merangkumi tiga komponen iaitu pembangunan modal insan, industri perikanan laut dalam dan agropelancongan, yang disokong oleh infrastruktur utiliti asas dan kediaman. Ia akan memberi manfaat kepada lebih **450 keluarga nelayan dan ahli keluarga mereka** di Kuala Nerus, yang membabitkan sejumlah lebih 2,000 penduduk tempatan. AKN melibatkan **pembangunan menyeluruh dalam rantai nilai perikanan**, daripada aktiviti perikanan hulu ke aktiviti hiliran. Di bawah projek ini, para nelayan terlibat disasarkan akan meraih pendapatan bulanan sebanyak RM3,500 menjelang 2020 dan RM5,000 menjelang 2025.

Di samping pembangunan perikanan, AKN juga akan menerapkan **komponen pembangunan komersial dan kediaman**, yang dijangka mula beroperasi dalam tempoh empat tahun akan datang. Pembangunan komersial ini akan dijalankan oleh sektor swasta, manakala ECERDC akan membangunkan komponen kediaman yang membabitkan pembinaan 200 buah rumah untuk para peserta projek yang layak.

Kerja-kerja pembangunan AKN dijangka bermula menjelang setengah tahun pertama 2018. Walau bagaimanapun, ECERDC telahpun memulakan pelaksanaan program-program pembangunan modal insannya iaitu Latihan Akademik serta

Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER** bagi memastikan peserta bersedia untuk mengambil bahagian dalam aktiviti-aktiviti ekonomi baharu apabila projek AKN dimulakan kelak.

AGROPELANCONGAN

Fasa seterusnya bagi pembangunan kluster Perniagaan Tani ECER akan melibatkan pelaksanaan projek-projek agropelancongan yang bersifat saling melengkapi dengan projek-projek sedia ada. Langkah ini juga dapat membantu mempromosikan projek-projek perniagaan tani di Wilayah ini, di samping mendidik masyarakat mengenai peranan dan kepentingan projek-projek tersebut.

Inisiatif agropelancongan di ECER turut memberi peluang kepada orang ramai untuk mengalami sendiri pengalaman dan aktiviti di ladang, yang seterusnya diharap dapat memberi inspirasi kepada mereka untuk turut bergiat aktif dengan kegiatan pertanian. Ini sekaligus membantu mengurangkan kebergantungan negara kepada hasil pertanian yang diimport dari luar negara.

Pihak Holstein misalnya, bercadang untuk membangunkan taman tema "*Moorassic Park*" di MSCRIC untuk menarik kedatangan pelancong tempatan dan asing, yang mana ia akan menjadi sumber pendapatan tambahan untuk Syarikat Induk tersebut.

Di samping itu juga, projek agropelancongan turut dirancang di RIPP, serta di taman-taman herba di Pasir Raja dan Chegar Perah. Di RIPP, misalnya, inisiatif agropelancongan tersebut akan dikenali sebagai "*Rompine Park*" yang akan memaparkan konsep "Perladangan Nanas Berintegrasikan Orang Asli." Projek ini yang disasarkan kepada pelawat dalam negeri dan antarabangsa, bukan sahaja akan menggalakkan kegiatan agropelancongan dalam industri nanas di Malaysia, malah akan memberi peluang pekerjaan dan keusahawanan kepada Orang Asli dan masyarakat tempatan di RIPP.

Ahli keluarga peserta AKN turut mendapat manfaat melalui penyertaan mereka dalam program empower ECER

PARA NELAYAN DI AKN
DISASARKAN AKAN MERAIH
PENDAPATAN BULANAN
SEBANYAK RM3,500
MENJELANG 2020 DAN **RM5,000**
MENJELANG 2025.

Sementara itu, projek agropelancongan di Taman Herba Pasir Raja dan Taman Herba Chegar Perah akan mengetengahkan pelancongan berbentuk pendidikan (*edutourism*), di mana para pelajar universiti dan institusi pengajian tinggi berpeluang mendapatkan latihan amali dan pengalaman kerja di kedua-dua taman tersebut.

Konsep yang sama juga akan dilaksanakan di KBSBIC, di mana pusat tersebut akan menjadi pusat kecemerlangan dalam pendidikan dan pengajaran menerusi Pusat Latihan dan Pemindahan Teknologi kepada penternak setempat, pelajar, graduan dan ahli sains, dengan keupayaan untuk melatih 2,000 orang setahun dari seluruh Malaysia.

PROSPEK

Pada masa hadapan, sektor perniagaan tani akan memainkan peranan penting dalam mempertingkatkan pembangunan dan pertumbuhan sosioekonomi di kawasan pedalaman ECER, khususnya melalui projek-projek yang diterajui syarikat swasta yang melibatkan penyertaan masyarakat tempatan.

Untuk melonjakkan lagi kluster perniagaan tani ECER, ECERDC sudah merangka beberapa strategi untuk tahun 2018 sehingga 2025 untuk terus memacu pertumbuhan sektor ini dan menyediakan peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan baharu yang mampan kepada rakyat.

Ini termasuk perlantikan peladang-peladang kontrak dan peladang-peladang satelit untuk menyokong rantai bekalan sektor tersebut, pembangunan agropelancongan sebagai sumber pendapatan baharu, replikasi projek-projek yang telah berjaya dan juga menjalankan penyelidikan dan pembangunan melalui agensi-agensi berkaitan seperti Perbadanan Pembangunan Teknologi Malaysia (MTDC), serta penerapan teknologi Industri 4.0.

Untuk masa hadapan, projek-projek yang akan dilaksanakan dalam kluster perniagaan tani ECER termasuk Taman Perikanan Bersepadu Tok Bali di Kelantan; penternakan burung walit untuk sarangnya, penanaman gaharu, dan penternakan lebah kelulut di Terengganu dan Pahang; Taman Bio-Aromatik Pahang, Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Kuantan, Pusat Penetasan dan Pemasaran Benih Ikan Merchong, dan penanaman durian secara komersial di Pahang, serta Taman Pemprosesan Ikan Bersepadu Endau-Mersing, dan Lembah Tenusu di Jemaluang, Mersing.

Pembangunan modal insan di ECER memainkan dua peranan penting dalam menjayakan transformasi sosioekonomi di Wilayah ini: Pertama, ia bertujuan menyokong pertumbuhan kluster-kluster ekonomi utama, khususnya dari segi **penyediaan tenaga kerja yang berkemahiran dan mampu memenuhi kehendak industri**. Kedua, ia juga berperanan sebagai sebuah **agen ekonomi utama bagi meningkatkan pendapatan dan taraf hidup Rakyat**, terutamanya di kalangan isi rumah berpendapatan 40 peratus terbawah (B40), melalui pewujudan **peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan** baharu.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN MENGUBAH KEHIDUPAN RAKYAT

empower ECER (2007-2017)
LATIHAN KEMAHIRAN & KEUSAHAWANAN
17,000 PESERTA | **14,438** USAHAWAN | **15,704** PEKERJAAN

entrepreneur ECER
30% PENINGKATAN PENDAPATAN | **25,315** PEKERJAAN | **8,105** USAHAWAN

empower ECER
LATIHAN AKADEMIK
51,400 PELAJAR | **81%** PENINGKATAN GRED

Agropolitan (SETAKAT 2017)
1,091 PESERTA » **RM2,100** PENDAPATAN ISI RUMAH

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Golongan belia merupakan salah satu kumpulan sasaran bagi program Latihan Kemahiran & Keusahawanan **empower ECER**

Pembangunan modal insan dan keusahawanan merupakan salah satu pemacu utama dalam membangunkan ECER menjadi sebuah wilayah berpendapatan tinggi dan maju. Selain bertindak **menyokong pembangunan sektor-sektor ekonomi utama** di ECER, ia juga merupakan **inisiatif penting** yang mampu **menjana pertumbuhan ekonomi** melalui pewujudan peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan baharu untuk Rakyat di Wilayah ini.

Program-program pembangunan modal insan dan keusahawanan ECERDC telah direka untuk menangani cabaran-cabaran yang dihadapi oleh Wilayah ini, iaitu:

- Kadar penyertaan yang rendah di kalangan belia dan wanita dalam tenaga kerja
- Kadar produktiviti yang rendah (KDNK per kapita) di ECER
- Kebanyakan Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) wujud secara tidak formal
- Penghijrahan keluar rakyat tempatan ke Pantai Barat.

PROGRAM **empower ECER** AKAN
TERUS DILAKSANAKAN DI KESEMUA

29 LOKASI

BAGI MEMASTIKAN RAKYAT DI
ECER TETAP BERPELUANG UNTUK
MENINGKATKAN TAHAP PENCAPAIAN
AKADEMIK DAN **PENDAPATAN**
RAKYAT

Menyedari kepentingan tenaga kerja yang mahir dan komuniti keusahawanan yang berdaya saing dalam peralihan ke arah ekonomi yang berlandaskan produktiviti, ECERDC telah melaksanakan pelbagai program modal insan dan keusahawanan seperti **empower ECER**, **entrepreneur ECER**, Program Pemerksaan Graduan ECER (**ETEP**), **TERAJU@ECER** dan **Agropolitan** untuk memperkasa Rakyat bagi membolehkan mereka mengambil bahagian secara aktif dalam transformasi sosioekonomi Wilayah ini.

Inisiatif-inisiatif pembangunan modal insan ini disasarkan kepada Rakyat dari semua lapisan masyarakat, termasuklah komuniti Orang Asli. Pendekatan inklusif ini adalah bagi memastikan tiada sesiapa yang tertinggal dalam pembangunan sosioekonomi di Wilayah ini, terutamanya golongan B40 di kawasan pedalaman.

Program-program pembangunan modal insan ECERDC direka khusus mengikut keperluan dan kehendak komuniti serta industri, yang mana ia telah berjaya **meningkatkan pencapaian akademik pelajar luar bandar dan keluarga miskin**, **meningkatkan kehidupan isi rumah B40** menerusi kemahiran yang boleh dipasarkan, **meningkatkan daya saing PKS tempatan dan syarikat Bumiputera**, serta **meningkatkan kebolehpasaran graduan tempatan**.

Sehingga kini, program-program pembangunan modal insan ECERDC telah memberi manfaat kepada **490,000 warga tempatan** sama ada secara langsung atau tidak langsung, di mana lebih 97 peratus daripada mereka adalah daripada komuniti **B40**.

PROGRAM-PROGRAM PEMBANGUNAN MODAL INSAN ECER TELAH MEMBERI MANFAAT KEPADA 490,000 WARGA TEMPATAN

PEMBANGUNAN SEIMBANG BAGI MENINGKATKAN TARAF HIDUP GOLONGAN B40

EKONOMI MODAL

EKONOMI RAKYAT

Strategi Industri Berasaskan Pembangunan Modal Insan Berorientasikan Kehendak Industri

PROGRAM PEMBANGUNAN MODAL INSAN ECER BERPERANAN MENYOKONG PERMINTAAN KLUSTER DAN MEMBINA GENERASI BERPENGETAHUAN UNTUK MENGIMBANGI PERTUMBUHAN EKONOMI PADA MASA HADAPAN

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

STATISTIK PESERTA MENGIKUT NEGERI						
						
		Akademik	Kemahiran		Agropolitan	Jumlah
BILANGAN PESERTA	Pahang	28,361	9,130	3,564	401	41,456
	Kelantan	11,834	3,800	2,279	600	18,513
	Terengganu	8,805	3,484	1,907	90	14,286
	Mersing, Johor	2,400	600	355	-	3,355
		51,400	17,014	8,105	1,091	77,610
						Jumlah
		Kemahiran				
PEWUJUDAN PEKERJAAN	Pahang	8,617		10,809		19,426
	Kelantan	3,779		7,321		11,100
	Terengganu	2,707		6,383		9,090
	Mersing, Johor	601		802		1,403
		15,704		25,315		41,019
						Jumlah
		Kemahiran				
PEWUJUDAN USAHAWAN	Pahang	7,535		3,564		11,099
	Kelantan	3,063		2,279		5,342
	Terengganu	2,254		1,907		4,161
	Mersing, Johor	583		355		938
		13,435		8,105		21,540

Pencapaian Utama 2017

Seramai 46 peserta Agropolitan Pekan di Batu 8, Lepar telah menerima surat hak milik rumah yang mereka duduki setelah enam tahun menjadi peserta Projek Agropolitan. Surat hak milik tersebut telah disampaikan oleh YAB Perdana Menteri pada 22 April 2017.

empower ECER memberi peluang kepada semua peringkat umur.

ECERDC menjalin kerjasama dengan Yayasan MyKasih untuk melaksanakan program **empower ECER** yang direka khusus untuk pelajar Orang Asli.

Pengenalan kursus-kursus yang lebih menyeluruh di bawah **empower ECER** untuk memenuhi keperluan industri, contohnya, Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (OSH).

Penekanan terhadap pemasaran dalam talian bagi produk-produk yang dihasilkan oleh para peserta program pembangunan modal insan ECERDC melalui kolaborasi bersama MDEC.

Seramai 20 peserta **entrepreneur ECER** telah terpilih untuk mempromosi produk-produk mereka di Ekspo China-ASEAN 2017 (CAEXPO) 2017, yang mana dua peserta telah berjaya menandatangani memorandum persefahaman (MOU) manakala seorang peserta berjaya menandatangani memorandum perjanjian (MOA).

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Program **empower ECER** - Latihan Akademik

AZNI A/L MUHAMAD

SMK Paloh Hinai, Pekan
Sebelum: 4A, 1A-, 2C, 1 E

Selepas: 4A, 2A-, 1 B+, 1D (SPM 2017)

Anak keenam daripada lapan orang adik-beradik, Azni merupakan seorang pelajar Orang Asli yang tinggal di Kampung Melai, Tasik Chini, sebuah kawasan pedalaman di daerah Pekan, Pahang. Bapa beliau bekerja sendiri manakala ibunya pula seorang suri rumah. Keadaan rumah beliau yang daif serta tidak mempunyai bekalan air dan elektrik tidak pernah mematahkan semangat Azni untuk berjaya dalam pelajaran. Azni kemudian tinggal di asrama kerana perjalanannya ke sekolah agak jauh dan sukar. Bercita-cita untuk menjadi seorang guru, beliau dikenali sebagai seorang pelajar yang mempunyai daya kepimpinan tinggi dan telah dilantik sebagai ketua pengawas perpustakaan dan ketua asrama. Beliau bertekad untuk belajar bersungguh-sungguh demi mengubah kehidupan keluarganya.

TAN CHONG XIANG

SMK Bandar Kerayong
Sebelum: 3A 2B

Selepas: 5A (SPM 2017)

Tan merupakan anak ketiga daripada empat orang adik-beradik dan berasal dari Bera, Pahang. Bapanya bekerja sebagai penoreh getah manakala ibunya pula merupakan seorang penjaja makanan. Semasa cuti sekolah, Tan mengikut ayahnya menoreh getah di ladang. Mereka sekeluarga hidup menumpang di rumah nenek kerana masih belum mampu memiliki rumah sendiri. Lebih malang lagi, ibu Tan menghidap penyakit darah tinggi yang kronik dan tidak dapat melakukan kerja-kerja berat sejak beberapa bulan lepas. Namun begitu, pencapaian akademik Tan telah menunjukkan peningkatan setelah beliau menyertai program **empower ECER**. Tan berhasrat untuk menyambung pelajaran di peringkat menara gading dan memohon biasiswa untuk tidak membebankan ibu bapanya.

KIROSHINI A/P THAYALAN

Peperiksaan: UPSR 2017
Sebelum: 1A

Selepas: 6A (UPSR 2017)

Bapa Kiroshini bekerja sebagai buruh kasar di ladang Kemayan manakala ibunya adalah suri rumah sepenuh masa. Kesedaran beliau terhadap pengorbanan ayahnya membuatkan Kiroshini memasang niat untuk membantu keluarga dan belajar bersungguh-sungguh bagi mengubah nasib mereka.

“Saya sangat gembira kerana terpilih mengikuti **empower ECER**. Terima kasih diucapkan atas segala ilmu yang saya perolehi melalui program ini.”

empower ECER

Program **empower ECER** merupakan salah satu program utama ECERDC yang menggunakan **pendekatan serampang dua mata** dalam membangunkan modal insan di Wilayah ini. Bertujuan merapatkan jurang sosioekonomi antara masyarakat bandar dan luar bandar, **empower ECER** terdiri daripada **Program Latihan Akademik dan Program Kemahiran dan Keusahawanan** untuk golongan isi rumah B40, terutama para ibu tunggal, belia yang menganggur dan golongan kelainan upaya.

empower ECER telah merubah kehidupan **68,400 Rakyat** di Wilayah ini, yang terdiri daripada **51,400 pelajar** dan lebih **17,000 peserta dewasa** yang kini mencatatkan prestasi akademik lebih baik dan pendapatan lebih tinggi menerusi kemahiran baharu yang mereka peroleh.

Diformulasi berdasarkan **Strategi Lautan Biru Nasional (NBOS)**, **empower ECER** melibatkan kerjasama dengan agensi-agensi persekutuan, negeri dan tempatan, universiti tempatan, sektor swasta dan rakan strategik ECER dalam menggabungkan sumber-sumber, pengalaman dan kepakaran masing-masing. Strategi ini telah membawa kejayaan kepada program ini dalam membangunkan modal insan di ECER.

Program Latihan Akademik **empower ECER**

Program Latihan Akademik **empower ECER** bertujuan membantu pelajar luar bandar yang lemah dari segi akademik dan datang dari keluarga berpendapatan rendah memperbaiki prestasi akademik mereka, terutama yang akan menduduki Ujian Penilaian Sekolah Rendah (UPSR), Pentaksiran Tingkatan Tiga (PT3) dan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM). Menerusi pencapaian akademik lebih baik, pelajar terbabit akan dapat melanjutkan pengajian mereka ke peringkat lebih tinggi, yang merupakan kunci untuk menaikkan taraf sosioekonomi mereka serta mencegah kemiskinan pada masa hadapan.

Bagi tujuan ini, ECERDC telah menjadi rakan strategik dengan beberapa universiti tempatan dan pihak lain untuk melaksanakan Program Latihan Akademik **empower ECER** di 29 daerah di ECER. Pelajar terbabit diberikan kelas tuisyen percuma dan latihan motivasi serta kepimpinan untuk membantu memperbaiki kemahiran belajar dan meningkatkan keyakinan diri mereka. Bantuan turut diberikan kepada peserta cemerlang dari segi penempatan di sekolah berasrama penuh dan institusi pengajian tinggi. Pada akhir 2017, program ini telah memberi manfaat kepada lebih 51,400 pelajar di sekolah rendah dan menengah di ECER.

Satu faktor penting yang telah menyumbang kepada kejayaan program ini ialah penyertaan dan penglibatan aktif masyarakat setempat, termasuk ibu bapa dan guru, yang telah membantu mewujudkan persekitaran yang lebih kondusif dan sistem sokongan pembelajaran yang lebih baik untuk melahirkan pelajar yang cemerlang.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Program **empower** ECER - Latihan Akademik

NURHAFIZUDDIN BIN ABD HALIM

Sek Kebangsaan Getang, Hulu Terengganu
Sebelum : 4A, 1B, 1C

Selepas : 6A (UPSR 2017)

Nurhafizuddin ialah anak kedua daripada dua orang adik-beradik. Ibunya merupakan seorang ibu tunggal yang bekerja sebagai pembuat kuih, dengan pendapatan kira-kira RM650 sebulan.

“Penganjuran program-program seperti kelas tambahan, kem-kem serta program motivasi di bawah **empower** ECER telah banyak membantu meningkatkan prestasi saya. Terima kasih diucapkan kepada semua pihak yang terlibat dalam program ini.”

NURIN SABRINA BT ABD HALIM

SMK Bukit Diman, Hulu Terengganu
Sebelum : 1A, 3B, 1D, 1E, 2F

Selepas : 5A

Nurin merupakan anak kepada seorang kerani dan suri rumah. Menurutinya, program **empower** XChange telah banyak membantu beliau untuk lebih mengenali kemampuan diri yang sebenarnya.

“Program Boost Camp@UniSZA juga banyak memberi semangat dan motivasi kepada diri saya untuk berubah daripada seorang pelajar yang gagal kepada seorang pelajar cemerlang.”

AIMAN FAIZ BIN ABD GHANI

SMK Rusila, Marang
Sebelum : 2B, 2C, 2D, 3E

Selepas : 7A, 1B, 1C (SPM 2017)

Aiman merupakan anak kedua daripada tujuh orang adik-beradik dan kesemuanya masih bersekolah. Bapanya bekerja sebagai mekanik manakala ibunya pula seorang suri rumah. Pendapatan bapanya yang tidak menentu serta jumlah tanggungan yang ramai memaksa bapa beliau melakukan pelbagai kerja untuk mendapatkan wang. Aiman dihantar ke sekolah oleh bapanya setiap hari dengan menaiki motosikal. Beliau bercita-cita untuk menjadi seorang guru dan berazam akan mengubah kehidupan keluarganya suatu hari nanti.

MUHAMAD AZAN BIN MOHD KHARUDDIN

SK Manek Urai, Kuala Krai
Sebelum : 3A, 1B, 1C, 1D

Selepas : 6A (UPSR 2017)

Muhamad Azan merupakan anak kelima daripada enam orang adik-beradik. Bapanya melakukan kerja-kerja kampung manakala ibunya bekerja sebagai penoreh getah. Kesempitan hidup mengakibatkan beliau tidak pernah menghadiri sebarang tuisyen berbayar. Namun begitu, Muhamad Azan tetap menjadi pelajar contoh, yang mana beliau merupakan wakil sekolah dalam sukan bola sepak dan juga tilawah al-Quran. Sewaktu cuti sekolah, Muhammad Azan turut membantu ayahnya melakukan kerja-kerja kampung. Hasil penyertaannya dalam program Latihan Akademik **empower ECER**, beliau berjaya meraih keputusan 6A dalam UPSR 2017.

AMIRTHAGANESAN A/L MAKALINGAM

SJK T Jerantut
Sebelum : 1A, 3B, 4C

Selepas : 5A, 1B, 2C (UPSR 2017)

Amirthaganesan tinggal bersama ibu bapanya yang bekerja sebagai pencuci kereta dengan pendapatan keluarga RM1,600 sebulan. Mereka tinggal di rumah pusaka peninggalan datuk neneknya, yang mempunyai satu bilik yang terpaksa dikongsi bersama. Namun begitu, kesulitan hidup tidak menghalang beliau untuk mencapai kejayaan, terutama setelah menyertai program **empower ECER**.

NUR HANNAN BINTI MOHD FAUZI

SMA Al-Khairiah, Mersing
Sebelum : 1A, 3B, 5C, 1D

Selepas : 8A (PT3 2017)

Nur Hannan mempunyai lapan orang ahli keluarga yang ditanggung oleh bapanya yang berpendapatan hanya RM500 sebulan. Manakala ibu beliau pula menderita sakit kulit dan menerima sumbangan RM300 sebulan. Walaupun menghadapi pelbagai cabaran, Nur Hannan berjaya meningkatkan pencapaian akademiknya hingga berjaya meraih 8A dalam Pentaksiran Tingkatan 3 (PT3) 2017, hasil daripada bimbingan yang diterima di bawah program **empower ECER**.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Program **empower ECER** - Latihan Akademik

NOOR AZARUL IMAN BIN MOHAMAD

SMK Kadok, Kateroh
Sebelum : 2A, 3B, 1C, 2D

Selepas : 9A, 1B, 1C (PT3 2017)

Ayah Noor Azarul menghidap penyakit buah pinggang hingga memaksa ibu beliau berhenti kerja untuk menjaga suaminya. Perbelanjaan keluarga terpaksa dibantu oleh adik-beradik ibu bapa Noor Azarul. Namun begitu, Noor Azarul tetap cekat dalam menimba ilmu dan sentiasa berusaha meningkatkan prestasinya.

“Program yang dianjurkan oleh **empower ECER** telah banyak membantu saya dalam PT3, terutama dalam meningkatkan keyakinan diri. Secara tidak langsung, ia juga membantu masalah kewangan yang dihadapi keluarga saya kerana kami tidak perlu membayar sebarang yuran untuk menyertai kelas tambahan anjuran **empower ECER**. Malah, saya turut mendapat makanan percuma setiap kali menghadiri program.”

LEE TZE KENT

SJK C Chung Hwa, Lipis
Sebelum : 1C, 7E

Selepas : 1B, 2C, 5D (UPSR 2017)

Lee adalah anak sulung daripada empat orang adik-beradik. Beliau menghidap penyakit asma sejak kecil yang kadang-kadang menyebabkannya tidak dapat memberikan fokus dalam pelajaran. Bapanya adalah seorang mekanik dengan pendapatan bulanan RM1,200 dan ibunya pula ialah seorang suri rumah. Hasil penyertaan beliau dalam **empower ECER**, Lee telah berjaya meningkatkan pencapaian akademik beliau.

Pada 2017, ECERDC telah memeterai satu perkongsian strategik dengan **Yayasan MyKasih** untuk menjalankan program **empower ECER** yang direka khusus untuk pelajar Orang Asli. Program ini telah memanfaatkan 117 pelajar Orang Asli di Tasik Chini, Pahang dan 131 pelajar di Sungai Rual, Jeli di Kelantan. Melalui program **empower ECER-MyKasih** ini, para pelajar Orang Asli bukan sahaja diberikan bimbingan akademik menerusi program pembelajaran berstruktur, tuisyen dan kem motivasi di bawah Latihan Akademik **empower ECER** malahan mereka turut menerima bantuan makanan harian dan keperluan pembelajaran menerusi kad pintar bursari pelajar “Love My School” dari Yayasan MyKasih. Kedua-dua pendekatan tersebut bersifat saling melengkapi dan penting untuk membantu perkembangan pelajar secara menyeluruh, baik dari segi akademik mahupun fizikal.

Fasa permulaan program ini telah bermula dengan program Bantuan Makanan dan ‘Kembali ke Sekolah’ selain kerja-kerja menaik taraf di Asrama Villa Gumum di Tasik Chini pada tahun 2017. Program ini telah memanfaatkan pelajar Orang Asli dengan menyediakan persekitaran pembelajaran yang lebih kondusif, yang mana kesan positif telah mula dapat dilihat dari segi kehadiran ke sekolah dan keputusan akademik yang lebih baik.

Pelancaran Program “Love My School” dan Makmal Komputer Abad Ke-21 di Jeli, Kelantan

Sekolah Kebangsaan Sungai Rual misalnya, telah mencatatkan peningkatan kehadiran pelajar ke sekolah sebanyak 87 peratus, manakala Sekolah Kebangsaan Tasik Chini menyaksikan peningkatan sebanyak 93 peratus. Penempatan pelajar Orang Asli dari sekolah-sekolah tersebut ke sekolah menengah juga turut mencatatkan angka yang memberangsangkan, iaitu 100 peratus bagi Sekolah Kebangsaan Sungai Rual dan 97 peratus bagi Sekolah Kebangsaan Tasik Chini. Perkembangan positif ini dapat memastikan isu keciciran pelajar Orang Asli ke peringkat pendidikan yang lebih tinggi dapat dibendung dari awal.

Program **empower** ECER - Testimoni Pelajar Orang Asli

RAFIZAN A/L RAZIS

SK Menson, Cameron Highlands
Sebelum : 1C, 5E

Selepas : 1B, 1C, 3D, 1E (UPSR 2017)

Bercita-cita menjadi seorang jurutera, Rafizan kini berjaya menguasai lima subjek UPSR berbanding hanya satu subjek sebelum ini.

“Kem Gemilang dan Program ‘*Smart Study*’ telah banyak membantu saya untuk lulus lima subjek dalam peperiksaan UPSR. Para pembimbing daripada **empower ECER** sentiasa memberi dorongan dan membantu saya dalam subjek-subjek tersebut.”

ARNIWATI A/P ARIFFIN

SK RUNCHANG, PEKAN
Sebelum : 5A, 1B

Selepas : 4A, 1B, 1C

Arniwati a/p Ariffin merupakan pelajar Orang Asli dan juga penolong ketua pegawai di Sekolah Kebangsaan Runchang. Adik Arniwati menjadi kebanggaan keluarganya kerana mendapat keputusan yang cemerlang dalam peperiksaan UPSR. Ayahnya En Arifin a/l Lee Kong Tian hanya berniaga secara kecil-kecilan di Agropolitan Pekan, Runchang, manakala ibunya adalah peserta projek Agropolitan tersebut. Arniwati merupakan anak sulung dalam keluarga dan menjadi tanggungjawab beliau untuk menjaga adiknya ketika ibu dan ayahnya bekerja. Dalam kesibukan membuat kerja-kerja di rumah, Arniwati pandai membahagikan masa dalam pembelajaran beliau. Dorongan ibubapa dan juga guru meningkatkan lagi kesungguhan Arniwati untuk berjaya memperoleh keputusan 4A dalam UPSR. Beliau kini melanjutkan pelajarannya di Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) di Muadzam Shah.

ZETTY NORASHIMA A/P MOHD NORHIZAM

SK RUNCHANG, PEKAN
Sebelum : 3A, 2B, 1D

Selepas : 4A, 1B, 1C

Zetty Norashima a/p Mohd Norhizam merupakan pelajar harapan Orang Asli di Sekolah Kebangsaan Runchang. Beliau merupakan anak sulung daripada tiga beradik. Berkat usaha beliau, Zetty dapat melanjutkan pelajarannya di Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) di Muadzam Shah. Kejayaan ini pastinya membanggakan bapanya, Mohd Norhizam A/L Rahman yang merupakan peserta di Agropolitan Pekan, Runchang. Manakala ibunya adalah suri rumah sepenuh masa. Adik Zetty juga ingin membuktikan bahawa golongan Orang Asli juga boleh berdiri sama tinggi dengan golongan lain.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Satu lagi elemen penting yang turut diperkenalkan di bawah program **empower ECER-MyKasih** ini ialah pengenalan “21st Century Classroom” atau Pembelajaran Abad Ke-21, yang mana sekolah terbabit dilengkapi dengan komputer riba dan projektor, bagi mendedahkan para pelajar Orang Asli kepada pembelajaran dengan menggunakan komputer, sekaligus mereka tidak akan ketinggalan dalam mengikuti arus teknologi terkini.

Program Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER**

Program Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER** bertujuan untuk memperkasa golongan belia dan dewasa dari komuniti B40, terutamanya ibu tunggal, belia menganggur dan orang kelainan upaya, dengan kemahiran teknikal dan vokasional yang akan membolehkan mereka

menjana pendapatan tambahan untuk isi rumah mereka. Menerusi inisiatif kemahiran ini, kehidupan para pesertanya telah banyak berubah kerana mereka kini mampu mendapatkan pekerjaan dengan upah atau gaji yang lebih tinggi untuk memulakan perniagaan sendiri, menghasilkan produk yang berjaya dipasarkan di dalam dan di luar daerah mereka, serta menyediakan peluang pekerjaan kepada keluarga terdekat mahupun penduduk setempat.

Bagi menggalakkan penyertaan di kalangan kumpulan sasaran, terutamanya mereka yang tinggal di kawasan luar bandar, ECERDC telah mewujudkan **pusat latihan sehenti** dan bekerjasama dengan pelbagai agensi di 29 daerah di seluruh ECER untuk memudahkan peserta mengikuti latihan. Kursus-kursus kemahiran yang ditawarkan di bawah program ini adalah seperti **kursus masakan, jahitan, andaman pengantin, hospitaliti, juruperancah (scaffolding), penyeliaan tapak, dan membaiki telefon bimbit**. Program latihan dijalankan pada hujung minggu bagi membolehkan mereka yang mempunyai komitmen keluarga dan kerjaya turut berpeluang mengambil bahagian.

Di samping kemahiran teknikal dan vokasional, program ini turut menggabungkan **kemahiran keusahawanan** yang berkaitan dan sokongan dari segi **bimbingan dan mentor** bagi membantu peserta membangunkan perniagaan mereka sendiri. Antara modul yang dipelajari ialah kaedah pemasaran dalam talian, pendaftaran syarikat, bantuan kewangan, pengurusan kakitangan dan lawatan ke premis-premis usahawan berjaya bagi membantu meluaskan pemahaman peserta mengenai faktor-faktor kemampanan sesebuah perniagaan.

Setakat ini, Program Latihan Keusahawanan dan Kemahiran **empower ECER** telah memberi manfaat kepada lebih **17,000 peserta** di Wilayah ini, yang kini menjana pendapatan tambahan antara **RM1,000 dan RM10,000 sebulan**.

Program **empower ECER** - Latihan Kemahiran & Keusahawanan

NUR ASIAH BINTI ABDULLAH

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER Jeli**
Kursus: Spa
Perniagaan: Spa dan urutan tradisional bergerak
Lokasi: Jeli, Kelantan

Di usia muda yang penuh cabaran, Nur Asia bangkit demi sebuah kejayaan. Beliau merupakan seorang pemegang Kad Orang Kurang Upaya (OKU) dalam kategori cacat penglihatan. Namun begitu, kecacatan tidak menjadi penghalang untuk beliau berjaya dalam perniagaan spa dan urutan tradisional secara bergerak. Malah, setelah menyertai program Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER Jeli**, pendapatan beliau kini telah mencecah RM2,500 sebulan.

Program **empower ECER** - Latihan Kemahiran & Keusahawanan

ROSMALINDA BINTI PAUZI

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER Bachok**
Kursus: Jahitan
Perniagaan: Kedai Jahit
Lokasi: Kok Lanas, Bachok, Kelantan

Setelah menyertai program Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER Bachok**, Rosmalinda kini memiliki kedai jahitannya sendiri yang diusahakan bersama suaminya di Kok Lanas. Beliau mempunyai 7 pekerja tetap dan 15 mesin jahit pelbagai fungsi bagi menjalankan perniagaannya.

“Sebelum ini saya tidak mempunyai pendapatan sendiri; namun kini, saya mampu meraih pendapatan bersih kira-kira RM13,700 sebulan.”

MOHAMAD FADZLI BIN MAT ARIFFIN

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER Bachok**
Kursus: Perancah (Scaffolding)
Nama Perniagaan: Sky Venture Management
Lokasi: Bachok, Kelantan

Sebelum ini kehidupan beliau agak terumbang-ambing dengan pendapatan yang tidak stabil. **empower ECER** telah memberi peluang untuk beliau pergi lebih jauh, selepas mendapat kerja dalam bidang perancah (*scaffolding*).

“Kini, saya berjaya meraih pendapatan bulanan mencecah RM5,000 serta turut dilantik sebagai sub-kontraktor bagi pemasangan *scaffolding* di tapak projek dengan anggaran nilai projek RM20,000 sebulan. Sekarang, hampir 20 orang pekerja bekerja di bawah saya, di mana beberapa orang daripada mereka juga adalah merupakan peserta **empower ECER**.”

AZIZAH BINTI KARIM

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER Mersing**
Kursus: Masakan
Perniagaan: Makanan dan minuman
Lokasi: Lot F&B Mersing Harbour Centre

Hasil bantuan **empower ECER** beliau telah memohon lot kedai F&B di *Mersing Harbour Centre* (MHC), Mersing. Menerusi sokongan **empower ECER**, beliau akhirnya berjaya memperoleh sebuah lot perniagaan yang diberikan nama “*Miracle Kitchen*”. Menu masakan beliau yang mendapat sambutan ialah Laksa JDT dan Mi Rebus Ketam, yang semakin popular di daerah Mersing.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Menyadari akan kepentingan **ekonomi digital dan e-dagang** kepada usahawan tempatan, ECERDC telah berkolaborasi dengan **Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC)** sejak 2016 dalam melaksanakan program **e-Usahawan** untuk peserta **empower ECER**.

entrepreneur ECER

Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) memainkan peranan penting dalam pertumbuhan ekonomi ECER, yang mana mereka juga mempunyai potensi besar untuk terus dibangunkan hingga ke peringkat global. Sehubungan itu, ECERDC telah memperkenalkan program **entrepreneur ECER** menerusi kerjasama dengan SIRIM, Maybank dan Agrobank bagi membantu dan memupuk usahawan mikro dan PKS di Wilayah ini. Di bawah perkongsian strategik ECERDC dengan Agrobank dan Maybank, peserta **entrepreneur ECER** yang layak boleh mendapatkan pembiayaan kredit mikro Islamik sehingga RM50,000 atau pinjaman mudah (*soft loan*) berjumlah sehingga RM250,000 untuk mengembangkan perniagaan mereka.

Kadar pembiayaan adalah lebih rendah berbanding kadar pasaran, yang mana 50 peratus daripada kadar pembiayaan ditanggung oleh ECERDC dengan menggunakan mekanisme penampungan kadar faedah atau *topping up of interest rate*. Peminjam yang membayar pinjaman mengikut jadual yang ditetapkan akan ditawarkan rebat tambahan. Hasilnya, kadar pinjaman tidak berbayar (NPL) dalam kalangan peserta **entrepreneur ECER** hanyalah 1.5 peratus (bagi Agrobank) dan 2.9 peratus (bagi Maybank) setakat akhir 2017, yang secara signifikan adalah lebih rendah daripada kadar NPL industri pada 17 peratus.

Sementara itu, kolaborasi ECERDC dengan SIRIM bertujuan memupuk dan membangunkan usahawan tempatan dengan menyediakan bimbingan dan latihan kepada mereka mengenai kualiti produk, pelabelan dan penjenamaan, sijil halal, pengurusan kewangan dan pemasaran, bagi membantu mereka menembusi pasaran nasional dan global. Peserta **entrepreneur ECER** yang terpilih akan turut diberi peluang oleh ECERDC untuk mempromosi produk mereka di acara antarabangsa, seperti Ekspo China-ASEAN (CAEXPO), yang menyaksikan mereka memperoleh kontrak-kontrak baharu daripada pembeli asing.

Setakat penghujung 2017, seramai 8,105 peserta telah mendapat manfaat daripada program **entrepreneur ECER** ini, yang mana mereka bukan sahaja telah berjaya meningkatkan pendapatan kepada RM10,000 hingga RM300,000 sebulan, malah telah berjaya mewujudkan **peluang-peluang pekerjaan baharu untuk Rakyat di komuniti mereka**.

Program *entrepreneur* ECER - Transformasi Usahawan

AHMAD BASRI BIN RIJALULLAH

Syarikat : FB Frozen Enterprise
Lokasi : Kuala Terengganu

¥ JUALAN TAHUNAN
RM720,000

¥ PENINGKATAN **100%**

“Permintaan yang tinggi memerlukan sistem pengeluaran yang cepat dan pastinya saya mahu pekerja saya menjalankan proses seharian dengan selesa. Keuntungan yang diperoleh saya guna untuk beli mesin yang membolehkan pengeluaran saya **meningkat 100%** berbanding sebelumnya.”

NAZIRAH BT MAT DESA

Syarikat : Azyra Enterprise
Lokasi : Kuantan, Pahang

¥ JUALAN TAHUNAN
RM228,000

¥ PENINGKATAN **42%**

“Pengubahsuaian premis pengeluaran merupakan pelaburan yang tidak sia-sia bagi membolehkan perolehan sijil HALAL. Kini, produk saya telah dipasarkan ke stesen MESRA Petronas dan pasaraya *hypermarket*.”

Program *empower* ECER - Latihan Kemahiran & Keusahawanan

NOORIZAN BINTI MOHD JABAR

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan *empower* ECER Raub
Kursus: Masakan 1Malaysia
Perniagaan: Restoran
Lokasi: Lot Kedai Bangunan UMNO, Raub

Berbekalkan ilmu yang ditimba dari program *empower* ECER, Puan Noorizan kini mampu mengurus dan mengembangkan perniagaan makanan tradisi Pahang yang semakin mendapat sambutan. Kini, ramai pengunjung dari luar negeri datang ke restoran beliau untuk menikmati makanan tradisional Pahang yang disediakan seperti sambal hitam, nasi kebuli dan halwa belimbing.

MARINA BINTI TURIMAN

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan *empower* ECER Maran
Kursus: Jaguh Chef
Perniagaan: Bakeri
Lokasi: D'Mara Maran, Pahang

Setelah menyertai program Latihan Kemahiran dan Keusahawanan *empower* ECER, Puan Marina kini mempunyai bakerinya sendiri yang telah dirasmikan oleh YB Dato' Shahaniza Bt Hj Shamsuddin, Pengerusi Jawatankuasa Pembangunan Wanita dan Keluarga, Komunikasi dan Multimedia Negeri Pahang. Beliau juga merupakan salah seorang penerima Dana Bantuan Peralatan di bawah program TERAJU.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Program **empower ECER** - Latihan Kemahiran & Keusahawanan

NUR HAFEZA ADILA BINTI ZULKIFLI

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan
Kursus: Katering & Kulinari
Nama Syarikat: Dylaz Bakery
Lokasi: Kampung Nibong, Dungun

Nur Hafeza merupakan contoh usahawan muda yang berjaya pada usia 20 tahun hasil daripada kemahiran yang diperolehi melalui kursus Hospitaliti & Kulinari program **empower ECER**. Beliau merupakan pemilik bakeri yang terletak di Kampung Nibong, Dungun dan telah mengambil seorang pekerja untuk membantu mengendalikan perniagaan. Beliau turut terlibat dalam program e-usahawan untuk mempromosikan lagi produk beliau secara dalam talian demi meningkatkan jualan. Untuk membantu perniagaan beliau, pihak UniSZA telah menyumbangkan sebuah oven bagi kegunaan bakeri tersebut.

MURNI IDAYU BINTI SHAFIE

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER** Besut
Kursus: Dandan Rambut
Nama Syarikat: Munie Beauty & Spa
Lokasi: Alor Lintang, Besut

Puan Murni merupakan seorang ibu tunggal yang tabah, yang mana beliau menjual barangan kosmetik dan memberikan perkhidmatan spa dari rumah ke rumah dengan hanya bermotosikal sebelum menyertai program **empower ECER**. Ilmu yang diperolehi beliau setelah mengikuti kursus **empower ECER** telah memberi keyakinan untuk Puan Murni membuka kedai spa dan salun di Alor Lintang pada Oktober 2014. Beliau kini mampu berbangga apabila berjaya membeli sebuah kereta Perodua Viva dan Alza.

BADROL HISYAM BIN HASHIM

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER** Kemaman
Kursus: Penyelia Keselamatan Tapak (*Site Safety Supervisor*)
Pekerjaan: Eksekutif
Majikan: PETRONAS Gas Berhad
Lokasi: Kertih, Kemaman

Sebelum menyertai program ini, Encik Badrol Hisyam bin Hashim tidak mempunyai pekerjaan tetap dan sentiasa bertukar-tukar kerja dengan pendapatan yang diperolehi sekitar RM1,000 sebulan. Pendapatan ini nyata tidak cukup untuk menampung perbelanjaan keluarga memandangkan beliau mempunyai empat orang anak. Setelah mengetahui **empower ECER** menawarkan kursus Penyelia Keselamatan Tapak, beliau terus mengambil peluang ini dengan menyertai kursus yang ditawarkan sehingga melayakkan beliau memiliki sijil yang diiktiraf. Kini, beliau bekerja sebagai Penyelia Keselamatan Tapak di PETRONAS Gas Berhad dengan pendapatan sebanyak RM3,500 sebulan.

CHE WAN MOHD FADZIL BIN CHE WAN NAZRI

Peserta Latihan Kemahiran dan Keusahawanan **empower ECER** Dungun
Kursus: Prancah (*Scaffolding*)
Nama Profitrise Sdn Bhd
Lokasi: Paka, Dungun

"Sijil kompetensi yang diperolehi melalui kursus Scaffolding di bawah program **empower ECER** telah menjadikan saya lebih berkelayakan untuk mendapatkan pekerjaan dalam sektor minyak dan gas. Hasil kepercayaan yang diberikan kepada saya dalam pekerjaan, saya kini dapat meningkatkan pendapatan sendiri selain meringankan beban hidup dalam menyara keluarga."

Program Pemerksaan Graduan ECER (ETEP)

Program Pemerksaan Graduan ECER (ETEP) ialah satu program pembangunan yang diperkenal oleh ECERDC dengan beberapa objektif utama, antaranya untuk **menjadikan ECER lebih kompetitif dan menarik kepada pelabur dengan membangunkan sekumpulan pekerja mahir di kalangan bakat tempatan** yang berupaya memenuhi kehendak pelabur.

Program itu melibatkan kolaborasi strategik antara ECERDC dan pelabur di ECER, yang mana graduan tempatan dari pelbagai bidang diberi latihan praktikal sambil bekerja di syarikat milik pelabur. Program ini bertujuan meningkatkan kemahiran teknikal graduan terbabit sekaligus meningkatkan kebolehpasaran mereka.

ETEP juga adalah sebahagian daripada insentif yang ditawarkan kepada pelabur di Wilayah ini, yang membantu mereka mengurangkan kos permulaan untuk melatih pekerja baharu. Pada masa yang sama, ETEP turut memberi manfaat kepada Rakyat tempatan, terutama para graduan yang mencari pekerjaan, dengan menyediakan mereka dengan kemahiran relevan yang dikehendaki oleh industri.

Memberi Peluang Kepada Peserta Meningkatkan Kemahiran

“ETEP telah membantu saya mendapatkan latihan yang berharga mengenai sistem rawatan efluen perindustrian yang berkait rapat dengan tugas harian saya. Di samping itu juga, ia telah membantu saya untuk menjadi lebih prihatin terhadap alam sekitar, terutamanya ketika menjalankan operasi yang melibatkan banyak bahan kimia berbahaya.”

MOHD HANAFI BIN SULAIMAN

Jurutera Pengeluaran, Tosoh Advanced Materials Sdn Bhd
CEPIETSO-PCP (Physical-Chemical Process)
(Bekas Peserta ETEP)

Memberi Peluang Kepada Peserta Menjalani Latihan di Luar Negara

“Saya telah berpeluang menjalani latihan di Jepun bagi mempelajari peraturan-peraturan untuk memasuki ruang yang terbatas. Antara lain, saya belajar mengenai keadaan yang memerlukan *Authorised Entrant and Standby Person (AESP)* dan jenis ruangan yang dikategori sebagai ruang terbatas. Latihan ini benar-benar membantu saya dalam menghadapi situasi sedemikian ketika menjalankan tugas harian. ETEP ternyata telah memberi nilai kepada pihak syarikat sehingga mereka sanggup menghantar kami untuk menjalani latihan di luar negara walaupun kosnya amat mahal.”

MOHD AZHARUDDIN BIN FIKRI

Eksekutif Logistik, Tosoh Advanced Materials Sdn Bhd
Latihan Pekerjaan Logistik Di Kilang (Jepun)
(Bekas Peserta ETEP)

Setakat 2017, program ETEP telah memberi manfaat kepada 496 graduan yang telah diambil untuk latihan sambil bekerja di 15 syarikat di ECER. Pelabur yang menyertai program ini setakat ini termasuk HICOM Automotive Manufacturers (Malaysia) Sdn Bhd; Kaneka (Malaysia) Sdn Bhd; Polyplastics Asia Pacific Sdn Bhd; BASF PETRONAS Chemicals Sdn Bhd; MGVI Industries Sdn Bhd; Highplus Engineering Sdn Bhd and Tosoh Advanced Materials Sdn Bhd.

Sebagai mengiktiraf peranannya dalam memupuk bakat tempatan, ECERDC juga telah diiktiraf oleh Unit Perancang Ekonomi (EPU) sebagai antara agensi pelaksana bagi **Latihan dan Pendidikan Vokasional dan Teknikal (TVET)** serta **Latihan Peningkatan Kemahiran** di bawah Rancangan Malaysia ke-11.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

AGROPOLITAN

Projek Agropolitan merupakan sebuah program yang bermatlamat membasmi kemiskinan tegar di ECER, yang mana ia melibatkan **penempatan semula para peserta** ke rumah-rumah baharu yang dibina oleh ECERDC, serta pembabitan mereka dalam **aktiviti-aktiviti ekonomi berkaitan pertanian** seperti penternakan biri-biri Dorper dan perladangan kelapa sawit, bagi membolehkan peserta menjana pendapatan yang stabil dan mampan.

Projek Agropolitan buat pertama kalinya diperkenalkan oleh ECERDC pada 2009, bermula dengan **Agropolitan Pekan** di Runchang, Pahang. Hari ini, program itu telah dilaksanakan di lima lokasi, tiga di Pekan iaitu **Runchang, Batu 8 (Lepar)** dan **Tanjung Batu; Rantau Manis di Gua Musang, Kelantan** dan **Besut-Setiu di Terengganu**.

Untuk menyokong aktiviti ekonomi utama, peserta dan anggota keluarga mereka turut digalakkan untuk menjalankan aktiviti sekunder seperti penternakan ayam serta penanaman koko dan cili untuk meningkatkan pendapatan isi rumah.

Secara keseluruhan, seramai **1,091 peserta dan keluarga** masing-masing telah mendapat manfaat daripada penyertaan mereka dalam projek Agropolitan, termasuk **74 peserta Orang Asli** di Runchang, yang mana mereka kini mendapat pendapatan purata sebanyak **RM2,100 sebulan**.

Di samping mendiami rumah baharu yang serba selesa dan lengkap dengan perabot, peserta Agropolitan juga turut menikmati pelbagai kemudahan awam seperti surau, rumah kedai, gelanggang futsal, dan dewan orang ramai. Anak-anak peserta yang masih bersekolah turut diberi peluang untuk menghadiri kelas motivasi dan tuisyen menerusi program **empower ECER** bagi meningkatkan prestasi akademik mereka.

Pada awal tahun 2017, ECERDC telah melaksanakan **Program Transformasi Agropolitan** yang bertujuan untuk mencapai sasaran kemampanan projek menjelang tahun 2020 melalui pelaksanaan program-program pengukuhan terhadap operasi primer seperti **amalan baik perladangan** dan penternakan **untuk menghasilkan produk premium** di pasaran. Impak daripada Program Transformasi ini adalah penghasilan baka Dorper yang setanding baka dihasilkan di Australia dan mendapat penarafan daripada Jabatan Perkhidmatan Veterinar.

Peserta Agropolitan juga diberikan pendedahan dan latihan berterusan dalam bidang kemahiran berkaitan aktiviti primer yang dijalankan dengan bimbingan dan latihan intensif oleh agensi kerajaan berkaitan seperti Jabatan Perkhidmatan Veterinar, Lembaga Koko Malaysia dan Jabatan Pertanian. Impak daripada pendedahan ini, peserta telah menguasai pengetahuan dan kemahiran untuk penyediaan dan penghasilan makanan tambahan ternakan seperti penghasilan silaj dan penyediaan *Total Mix Ration (TMR)*. Kemahiran ini penting untuk memastikan kecukupan makanan ternakan serta kualiti bekalan makanan ternakan terjamin dari segi ketahanan dan kandungan nutrisi yang diperlukan.

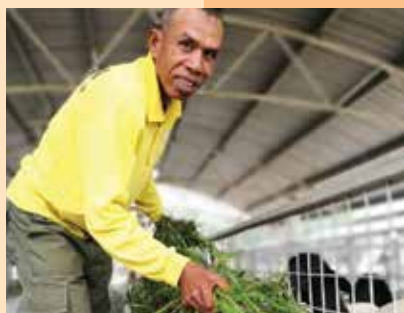
Program dan latihan keusahawanan turut diperkenalkan di kalangan peserta dan ahli keluarga untuk menggalakkan mereka menceburi bidang perniagaan terutama pendedahan berkaitan pemasaran. Peserta telah mula memperkenalkan dan memasarkan produk baharu seperti jualan baka Dorper dan lain-lain produk hiliran menggunakan media sosial seperti Facebook.

Pada bulan April 2017, seramai **46** peserta Agropolitan Pekan di Batu 8, Lepar telah **menerima surat hak milik rumah** daripada YAB Perdana Menteri setelah enam tahun menjadi peserta projek tersebut. Baki peserta dijangka akan menerima surat hak milik rumah masing-masing pada 2018 setelah memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan.

Projek Agropolitan – Kisah Kejayaan Peserta

MOHD FAZLI BIN SIDEK

Peserta Projek Agropolitan Besut-Setiu

“Setelah dipilih menjadi peserta Agropolitan sejak 2013, saya kini memperoleh pendapatan yang stabil dan kediaman yang selesa. Saya juga turut berbangga apabila projek ini diiktiraf sebagai projek ternakan bebiri moden dan terbesar di Terengganu dan menjadi tanda aras kemajuan di daerah Setiu.”

MOHD. KHADRI BIN OMAR

Peserta Projek Agropolitan Pekan (Batu 8)

“Pelbagai program yang telah dianjurkan oleh ECERDC di bawah Projek Agropolitan bukan sahaja telah meningkatkan pendapatan saya, malah memberi peluang kepada ahli keluarga terutama anak-anak untuk berjaya dalam bidang pelajaran dan kemahiran.”

ZULKARNAIN BIN JUSOH

Peserta Projek Agropolitan Besut-Setiu

“Projek Agropolitan telah memberi peluang kepada saya untuk memajukan diri dalam bidang penternakan dan secara tak langsung meningkatkan pendapatan isi rumah. Kalau dahulu, saya hanya bergantung kepada hasil menoreh getah yang tidak menentu tetapi sekarang saya mempunyai pendapatan yang lebih stabil malah diberikan kediaman yang selesa.”

PEMBANGUNAN MODAL INSAN DAN KEUSAHAWANAN ECER

Projek Agropolitan – Kisah Kejayaan Peserta

JAMALUDDIN BIN BAKAR

Peserta Projek Agropolitan Pekan (Batu 8)

“Program kepimpinan dan keusahawanan yang dianjurkan oleh ECERDC di Projek Agropolitan menjadi inspirasi kepada saya dan isteri memulakan perniagaan sendiri serta memperoleh pendapatan yang lebih stabil, seterusnya menjalani hidup yang selesa bersama keluarga.”

RAHIM A/L RUK

Peserta Projek Agropolitan Pekan (Runchang)

“Kehidupan kami sekeluarga bertambah baik dengan adanya kemudahan rumah yang selesa dan lengkap dengan kemudahan asas, berbanding kehidupan kami dahulu yang serba kekurangan.”

RIDZUAN A/L AH CHAI

Peserta Projek Agropolitan Pekan (Runchang)

“Peluang untuk menjadi peserta di Projek Agropolitan ini saya gunakan sepenuhnya untuk memajukan diri dan keluarga. Hari ini, pendapatan saya adalah stabil dan saya juga lebih berkeyakinan untuk memajukan diri demi masa hadapan yang lebih cerah.”

PROSPEK

ECERDC akan meneruskan dasar-dasar pembangunan modal insannya yang sedia ada dengan **pengenalan elemen-elemen baharu** seperti penekanan terhadap **Industri 4.0** dan **ekonomi digital**. Program-program khusus juga akan diperkenal untuk membentuk lebih ramai usahawan di kalangan graduan tempatan dalam usaha memantapkan lagi kualiti modal insan di Wilayah ini.

Untuk 2018, ECERDC juga merancang untuk menubuhkan sebuah '*digital mall*' yang berperanan sebagai sebuah platform untuk memasarkan produk-produk dari Pantai Timur yang dihasilkan oleh usahawan mikro dan PKS tempatan.

Di samping itu, program **empower ECER** akan terus dilaksanakan di kesemua 29 lokasi bagi memastikan rakyat di ECER tetap berpeluang untuk meningkatkan tahap pencapaian akademik dan pendapatan mereka. Kursus-kursus yang ditawarkan juga akan terus ditambah baik bagi menyokong dan memantapkan industri tempatan.

Bagi program **entrepreneur ECER**, ECERDC akan bekerjasama dengan satu lagi rakan strategik baharu iaitu **Bank Rakyat**, bagi menyediakan pembiayaan kepada para peserta.

“

Alhamdulillah, dengan adanya program Latihan Akademik empower ECER di daerah Machang, pelajar-pelajar daripada keluarga yang berpendapatan rendah telah berjaya meningkatkan pencapaian mereka serta berpeluang melanjutkan pelajaran ke institusi pendidikan tinggi di negara ini.

”

Haji Azmi Bin Daud

Pejabat Pendidikan Daerah Machang, Kelantan

Golongan wanita merupakan antara penerima manfaat terbesar program-program pembangunan modal insan ECERDC

Pembangunan modal insan yang berkualiti di ECER bermula dari peringkat awal

Integrasi antara **kawasan luar bandar** dan **bandar** adalah amat penting bagi memastikan **pembangunan sosioekonomi** dan **pengagihan kemakmuran yang saksama** di ECER. Dalam hal ini, pembangunan kawasan-kawasan yang dahulunya ditadbir oleh Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara (DARA) dan Lembaga Kemajuan Wilayah Jengka (LKWJ) telah dijadikan model bagi integrasi kawasan pedalaman-bandar di Wilayah ini, yang mana kawasan-kawasan tersebut kini mendapat nafas baharu melalui Peruntukan Khusus yang disediakan oleh Kerajaan Persekutuan menerusi ECERDC.

**PERUNTUKAN
RM400 JUTA
(2010-2017)**

**807 PROJEK
TELAH SIAP
(SETAKAT 2017)**

**875 PROJEK
DILULUSKAN
(2010-2017)**

**6 MAJLIS DAERAH/PERBANDARAN
& KAMPUNG-KAMPUNG TRADISI**

Projek-projek di kawasan Bekas DARA dan LKWJ

PROJEK KHAS: KAWASAN BEKAS LEMBAGA KEMAJUAN PAHANG TENGGERA (DARA) DAN LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH JENGKA (LKWJ)

PROJEK KHAS: KAWASAN BEKAS LEMBAGA KEMAJUAN PAHANG TENGGARA (DARA) DAN LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH JENGKA (LKWJ)

PERUNTUKAN KHUSUS UNTUK PELAKSANAAN 875 PROJEK DI KAWASAN BEKAS DARA-LKWJ

Ilustrasi Kompleks Sukan Ketapang di Pekan, Pahang

Peruntukan Khusus Untuk Kawasan Bekas DARA dan LKWJ

ECERDC amat menitikberatkan **keseimbangan pembangunan di antara kawasan luar bandar dan bandar** bagi menggalakkan pertumbuhan ekonomi yang bersifat saksama. Sehubungan itu, pembangunan kawasan-kawasan yang dahulunya ditadbir oleh **Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara (DARA)** dan **Lembaga Kemajuan Wilayah Jengka (LKWJ)** telah dijadikan model bagi **integrasi kawasan pedalaman-bandar** di ECER.

Sejarah pembangunan kawasan bekas DARA dan LKWJ ini bermula sejak tahun 2010, apabila ECERDC diamanahkan untuk menguruskan **Peruntukan Khusus** yang digunakan untuk tujuan pembangunan dan kerja-kerja penyelenggaraan di kawasan-kawasan tersebut. Kawasan-kawasan terbabit merangkumi lima Majlis Daerah iaitu **Jerantut, Maran, Pekan, Rompin** dan **Bera**, serta satu Majlis Perbandaran iaitu **Temerloh**.

Peruntukan khusus ini digunakan untuk **menjalankan pembangunan dan kerja-kerja penyelenggaraan** serta **projek-projek infrastruktur dan strategik** di kawasan terbabit, yang didapati agak ketinggalan berikutan pembubaran DARA dan LKWJ. Mulai tahun 2011, liputan tersebut telah diperluas bagi merangkumi pembangunan dan kerja-kerja penyelenggaraan di **kampung-kampung tradisi**.

Pendekatan yang digunakan oleh ECERDC ialah dengan melibatkan kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan bagi memastikan dana yang disalurkan ini digunakan secara berkesan.

Pada 2012, kawasan-kawasan bekas DARA dan LKWJ dinamakan sebagai **Kawasan Pembangunan Utama (KDA) – Nod Tujuh** di ECER bagi memudah cara pembangunan secara lebih fokus, selain memudahkan operasi, kerja-kerja penyelenggaraan dan pelaksanaan projek-projek strategik oleh ECERDC.

Setakat 2017, sejumlah **RM400 juta** telah diperuntuk oleh Kerajaan Persekutuan menerusi ECERDC di bawah Peruntukan Khusus untuk pelaksanaan **875 projek** di kawasan bekas DARA dan LKWJ. Daripada jumlah itu, sebanyak 807 projek telah siap, 41 masih berjalan manakala 27 lagi bakal dilaksanakan.

Daripada sejumlah 875 projek yang diluluskan di kawasan-kawasan bekas DARA dan LKWJ, 365 adalah untuk kemudahan awam, 144 infrastruktur, 29 untuk operasi dan penyelenggaraan, 267 untuk kampung tradisi, 9 ialah projek strategik manakala 61 lagi adalah sekolah agama dan projek lain.

Tasik Bera, Pahang

Kategori Projek Pembangunan 2010-2017	
Pelaburan Awam Peruntukan 2010-2017: RM400 juta (Peruntukan Tahunan: RM50 juta)	Projek: 875 Dalam Pelaksanaan: 41 Siap: 807 Akan Dilaksanakan: 27
Kategori Projek	Keterangan
Strategik	Telah Siap - Jengka Sentral sebagai pusat komersial tumpuan penduduk - Serambi Pekan dan Anjung Warisan - Anjung Selera dan Pusat Pengumpulan Hasil Laut Kuala Pahang Dalam Pelaksanaan - Pembangunan Temerloh Titik Tengah Semenanjung (TTTS) - Kerja Naik Taraf Pusat Konservasi Gajah Kebangsaan, Kuala Gandah - Pembinaan Kompleks Sukan Ketapang, Pekan
Kemudahan Awam dan Infrastruktur	- Membina taman permainan, gelanggang sukan dan taman rekreasi - Menaik taraf dan menurap jalan, kerja perparitan dan sistem pementasan - Merawat cerun, tebing dan benteng - Menyediakan lampu isyarat dan lampu jalan - Membina, membaiki dan menyelenggara pagar dan tembok - Membina serta menaik taraf dewan dan balai raya bagi menyokong aktiviti kemasyarakatan penduduk setempat
Pembangunan Kampung Tradisi	- Membaiki dan menaik taraf surau dan masjid - Membina serta menaik taraf dewan dan balai raya - Menaik taraf dan menurap jalan, kerja perparitan dan sistem pementasan

2010 – 2017 : Pecahan Projek Yang Dilaksanakan

Majlis Perbandaran / Daerah	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Jumlah
Temerloh	6	14	11	9	7	3	5	14	69
Bera	17	21	7	22	27	18	17	14	143
Maran	45	21	26	20	16	7	4	11	150
Jerantut	22	27	40	99	28	20	15	19	270
Pekan	18	17	6	14	10	8	8	15	96
Rompin	30	31	5	10	22	17	16	16	147
Jumlah	138	131	95	174	110	73	65	89	875

2010 – 2017: Pecahan Mengikut Kategori Bagi Projek Yang Dilaksanakan

Majlis Perbandaran / Daerah	Kemudahan Awam	Infrastruktur	Kg. Tradisi	Penyelenggaraan & Operasi	Strategik	SMA & Lain-lain	Jumlah
Temerloh	22	7	35	0	2	3	69
Bera	48	13	76	4	0	2	143
Maran	70	41	18	1	1	19	150
Jerantut	68	40	136	8	1	17	270
Pekan	64	4	0	11	3	14	96
Rompin	93	39	2	5	2	6	147
Jumlah	365	144	267	29	9	61	875

PROJEK KHAS: KAWASAN BEKAS LEMBAGA KEMAJUAN PAHANG TENGGARA (DARA) DAN LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH JENGA (LKWJ)

Ilustrasi Temerloh Titik Tengah Semenanjung (TTTS)

PENCAPAIAN UTAMA

ECERDC giat melaksanakan projek-projek strategik berimpak tinggi di kawasan bekas DARA dan LKWJ untuk **mengintegrasikan dan mendekatkan komuniti setempat dengan arus pembangunan** perdana. Ini dilakukan melalui penyediaan infrastruktur dan kemudahan awam strategik yang akan mendorong dan membolehkan rakyat luar bandar untuk turut menikmati serta menyumbang kepada kemakmuran negara.

Kompleks Sukan Ketapang, Pekan

Pada tahun 2017, antara projek-projek yang dilaksanakan di kawasan ini ialah **Kompleks Sukan Ketapang** di Pekan yang memulakan pembinaan pada Mac 2017 dan dijangka siap pada Julai 2018. Kompleks ini menempatkan astaka dan tempat duduk bertingkat yang mampu memuatkan 3,000 penonton, mempunyai 257 tempat letak kenderaan dan sebuah dewan tertutup. Komponen yang terlibat ialah pembinaan jalan masuk utama, tempat letak kenderaan, bangunan astaka berbumbung, tempat duduk berkapasiti 2,000 penonton, *earthbund* berkapasiti 1,000 penonton, trek larian balapan 400 meter, padang bola dan lampu tiang tinggi.

Pembangunan Temerloh Titik Tengah Semenanjung, Temerloh (TTTS)

Kerja-kerja pembinaan bagi Temerloh Titik Tengah Semenanjung (TTTS) dijangka bermula pada Februari 2018, yang mana ia akan menjadi satu mercu tanda ikonik bagi kawasan Temerloh. TTTS akan bertindak sebagai '*central point*' dan pusat maklumat mengenai pelancongan dan tempat tarikan sekitar Temerloh. Sasaran projek ialah untuk meningkatkan ketibaan dan pengalaman pelancong ke Temerloh selain mewujudkan kesan pengganda ke daerah-daerah sekitar. Kawasan seluas kira-kira 4 ekar merangkumi plaza komersial, tasik rekreasi dan taman monumen awam.

Pusat Konservasi Gajah Kebangsaan (PKGK), Kuala Gandah

Dalam usaha ECERDC membantu meningkatkan lagi PKGK sebagai sebuah pusat pemeliharaan hidupan liar dan destinasi ekopelancongan bertaraf dunia, kerja-kerja naik taraf fasiliti dan kemudahan pelancong akan dimulakan pada Februari 2018. Kerja-kerja ini melibatkan:

- Menaik taraf Kawasan Aktiviti Mandi Gajah
 - Membina *ramp* baharu ke sungai dan tempat simpanan barang pelawat
 - Naik taraf *ramp* sedia ada
- Menaik taraf Pentas Gajah and Tempat Duduk Pelawat
 - Membina bumbung baharu bagi pentas gajah
 - Memasang siling di struktur bumbung tempat duduk pelawat
 - Kerja-kerja lanskap di kawasan laluan gajah dan pelawat
- Menaik taraf Sumber Bekalan Air
 - Menaik taraf tebatan sungai sedia ada
 - Membina tebatan sungai baharu bagi sumber air tambahan
 - Memasang paip baharu dari tebatan sungai baharu ke paip sedia ada
 - Membekal dan memasang tangki air di kawasan penempatan gajah

Kerja-kerja pembinaan bagi TTS dijangka akan bermula pada awal tahun 2018

Pembinaan kemudahan rekreasi seperti gelanggang futsal untuk masyarakat setempat

KESAN DAN IMPAK PROJEK TERHADAP RAKYAT DI KAWASAN BEKAS DARA DAN LKWJ

Meningkatkan Kualiti Kehidupan

Bagi meningkatkan kualiti kehidupan komuniti setempat, ECERDC telah memastikan agar kemudahan awam di kawasan terlibat adalah selamat, bersih dan dapat memupuk semangat kejiranan dan kemasyarakatan. Antara projek-projek yang dilaksanakan adalah pembinaan taman permainan, gelanggang sukan dan taman rekreasi; menaik taraf dan menurap jalan, kerja perparitan dan sistem pembetulan; merawat cerun, tebing dan benteng; menyediakan lampu isyarat dan lampu jalan, membina, membaiki dan menyelenggara pagar dan tembok; serta membina dan menaik taraf dewan dan balai raya bagi menyokong aktiviti kemasyarakatan penduduk setempat.

Peluang Keusahawanan Dan Pekerjaan

ECERDC turut mengambil inisiatif untuk merancakkan lagi aktiviti ekonomi di kawasan DARA dan LKWJ, dengan membina lebih daripada 200 tapak perniagaan yang melibatkan pembinaan kedai, gerai, bazar, pasar malam, tapak penjaja, pekan sehari dan kompleks industri kecil dan sederhana (IKS). Selain membuka peluang perniagaan kepada usahawan baharu, pembangunan ini turut menyediakan peluang pekerjaan kepada penduduk setempat.

Tapak-tapak perniagaan ini merupakan platform pemasaran yang sangat penting kepada usahawan tempatan untuk menjual produk keluaran mereka sendiri serta barangan buatan tempatan yang lain. Kedatangan pelancong ke beberapa tarikan pelancongan baharu di sini juga akan membantu meningkatkan hasil jualan mereka.

Masjid Kampung Charuk Puting, Bera

Mendekati Dan Menyantuni Penduduk Kampung Tradisi

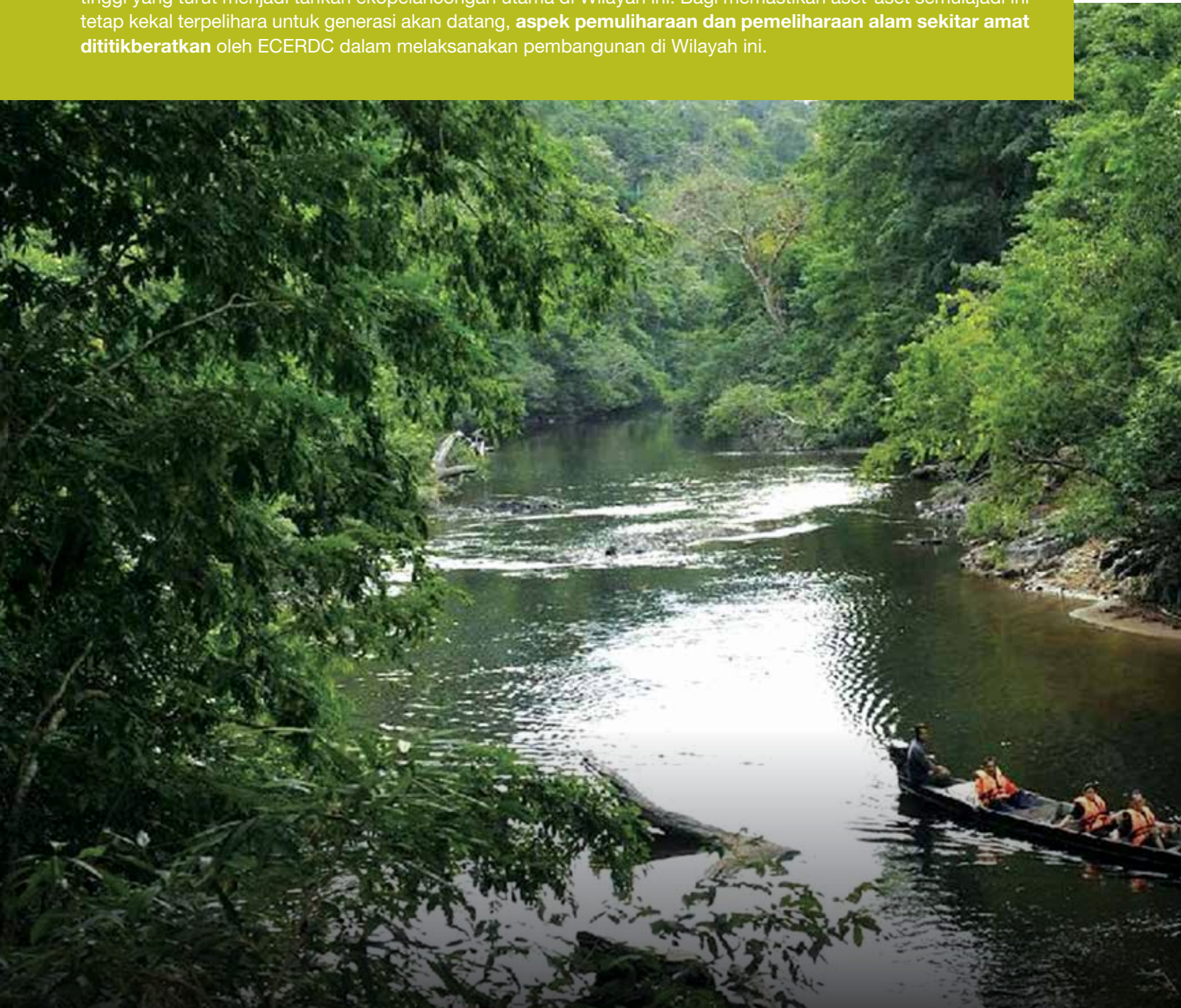
Kampung-kampung tradisi adalah terletak di luar bidang kuasa majlis daerah dan perbandaran, justeru itu, para penduduknya tidak berpeluang untuk menikmati kemudahan perkhidmatan yang disediakan. Walau bagaimanapun, ECERDC sebagai sebuah agensi yang prihatin telah meluaskan jangkauan pelaksanaan projek-projek di bawah Dana Peruntukan Khusus kepada kampung-kampung tradisi ini, yang merangkumi kerja-kerja membaiki dan menaik taraf masjid dan surau di kampung-kampung tersebut bagi memastikan keselesaan dan kesejahteraan rakyat.

PROSPEK

Di bawah Pelan Induk ECER 2.0, projek-projek di bawah inisiatif Peruntukan Khas bagi Kawasan Bekas DARA dan LKWJ akan diteruskan memandangkan kawasan-kawasan terlibat masih lagi memerlukan pemudahcaraan untuk memastikan pembangunan infrastruktur dan sosioekonominya dapat terus berjalan lancar.

Pelaksanaan projek-projek strategik, terutamanya yang berkaitan dengan pelancongan, dijangka dapat menarik lebih ramai pelancong dan seterusnya akan mewujudkan banyak peluang keusahawanan dan pekerjaan kepada penduduk tempatan. Ini berupaya merapatkan jurang ketidakseimbangan wilayah, serta mampu menggalak dan mempercepatkan integrasi antara kawasan bandar dan pedalaman.

ECER memiliki kekayaan sumber alam semulajadi yang merangkumi hutan hujan tropika berusia jutaan tahun, pantai dan pulau yang indah, **Rizab Biosfera UNESCO yang pertama di Malaysia**, tanah bencah, dan kawasan tanah tinggi yang turut menjadi tarikan ekopelancongan utama di Wilayah ini. Bagi memastikan aset-aset semulajadi ini tetap kekal terpelihara untuk generasi akan datang, **aspek pemuliharaan dan pemeliharaan alam sekitar amat dititikberatkan** oleh ECERDC dalam melaksanakan pembangunan di Wilayah ini.

5 PELAN
PENGURUSAN
BERSEPADU ALAM
SEKITAR (IEMP)

PEMULIHARAAN &
PEMELIHARAAN
TASIK CHINI
GIAT DIJALANKAN

4 ZON
PENGURUSAN
KHAS

PEMBINAAN RAINFOREST
DISCOVERY CENTRE DI TNER
SEDANG DILAKSANAKAN
(2017)

TAMAN NEGARA

KEMAMPAHAN ALAM SEKITAR

KEMAMPAHAN ALAM SEKITAR

Pencapaian Utama 2017

- Pembangunan Tasik Chini
 - o Fasa kedua kerja-kerja fizikal sedang giat dilaksanakan untuk pembinaan penginapan para penyelidik dan kelengkapan ekopelancongan di Tasik Chini, termasuk Dataran Komuniti yang bakal memaparkan produk-produk dan persembahan kesenian Orang Asli tempatan. Projek ini dijangka siap pada Mei 2018.
 - o Kerja-kerja peningkatan kualiti air Tasik Chini daripada Kelas II ke Kelas I berdasarkan Indeks Kualiti Air (WQI) turut giat dijalankan, yang dijangka dicapai pada tahun 2018.
- Pembinaan *Kinchin Rainforest Discovery Centre* (RDC) di Taman Negeri Endau-Rompin, Pahang bagi menggalakkan aktiviti penyelidikan untuk memastikan kemampuhan Taman Negeri Endau-Rompin rancak berjalan, yang dijangka siap pada suku ketiga 2018.

KEMAMPAHAN ALAM SEKITAR

Keindahan dan kepelbagaian biodiversiti aset-aset semula jadi ECER telah menjadikannya sebuah destinasi ekopelancongan yang terkenal dengan tarikan-tarikan seperti Taman Negara, Taman Negara Endau-Rompin dan Rizab Biosfera Tasik Chini. Terdapat juga Taman-taman Negeri di bawah pentadbiran Kerajaan Negeri seperti Tanah Tinggi Lojing di Kelantan yang terkenal dengan bunga Rafflesia, dan Taman Negeri Setiu Wetlands di Terengganu yang menjadi habitat pelbagai jenis flora dan fauna bagi kawasan darat dan laut.

Sehubungan itu, ECERDC amat menitikberatkan usaha-usaha pemuliharaan dan pemeliharaan alam sekitar di Wilayah ini yang merupakan warisan yang tidak ternilai buat negara dan generasi seterusnya. Pembangunan projek-projek ECERDC di Wilayah ini sentiasa memberi penekanan terhadap aspek perlindungan dan kemampuhan aset-aset semula jadi, agar kesejahteraan alam sekitar dan komuniti yang tinggal berhampiran tetap kekal terpelihara.

Langkah ini diambil dengan kerjasama pihak Kerajaan-kerajaan Negeri ECER dan agensi-agensi berkaitan, dengan berpandukan piawaian yang telah ditetapkan oleh pihak berkuasa seperti Jabatan Alam Sekitar serta Dasar Alam Sekitar ECER yang telah digariskan oleh ECERDC.

Salah satu khazanah alam semula jadi ECER ialah hutan hujan tropika yang merupakan antara yang tertua di dunia

Dasar Alam Sekitar ECER

Dasar Alam Sekitar ECER digunakan sebagai panduan bagi memastikan projek-projek pembangunan ECERDC dilakukan secara menyeluruh dan bersepadu supaya khazanah hutan semula jadinya akan terus terpelihara, serta turut menjaga kepentingan masyarakat Orang Asli yang telah lama mendiami kawasan tersebut.

Enam Dasar Alam Sekitar ECER telah digariskan seperti berikut;

1. Mengekal dan memelihara kawasan berkepentingan alam sekitar dan nilai pemuliharaan yang tinggi, merealisasikan potensi sosioekonomi dan memastikan kelestarian sumber aslinya;
2. Mewujud dan melaksanakan sistem pengurusan alam sekitar yang berkesan dalam semua projek ECERDC;
3. Mengenal pasti dan mematuhi semua undang-undang alam sekitar, peraturan dan keperluan kontrak yang berkaitan dengan projek-projek ECERDC;
4. Menyokong penggunaan teknologi bersih bagi menggalakkan penggunaan sumber-sumber semula jadi secara optimum dan mampan;
5. Mengambil tindakan yang perlu bagi pengurusan sisa dan pencegahan pencemaran serta mengurus dengan cekap sebarang kesan buruk terhadap alam sekitar di semua tapak projek ECERDC;
6. Memupuk kesedaran alam sekitar di kalangan pekerja ECERDC dan menyediakan latihan secukupnya berhubung perkara-perkara yang berkaitan dengan perlindungan dan pengurusan alam sekitar.

Keindahan alam semula jadi di Taman Negeri Setiu Wetlands

Pelan Pengurusan Alam Sekitar

Menyedari akan perlunya pengurusan yang sistematik bagi taman-taman negara dan taman-taman negeri di Wilayah ini, ECERDC telah melaksanakan kajian mengenai pengurusan alam sekitar di ECER antara tahun 2009 dan 2013. Hasilnya, lima Pelan Pengurusan Bersepadu Alam Sekitar (IEMP) telah disiapkan oleh ECERDC berdasarkan kajian tersebut, iaitu bagi pemuliharaan, pemeliharaan dan pembangunan **Taman Negara** yang merentasi negeri Pahang, Terengganu dan Kelantan; **Taman Negara Endau-Rompin** yang terletak di Pahang dan Johor; Tasik Chini di Pahang; **Taman Negeri Setiu Wetlands** di Terengganu; dan **Tanah Tinggi Lojing** di Kelantan.

IEMP ini telah diserahkan sendiri oleh YAB Perdana Menteri pada April 2014 kepada YB Menteri Besar Pahang, Terengganu, Kelantan dan Johor. IEMP ini dilihat sebagai amat penting kerana taman-taman negara dan negeri tersebut merupakan antara hutan hujan tropika yang tertua di dunia dan antara yang terkaya dari segi biodiversiti hutan hujan.

Di bawah IEMP berkenaan, Pelan Zon Pengurusan Khas telah digariskan untuk memastikan pembangunan di taman-taman tersebut dilakukan secara terkawal dan dengan impak kemusnahan yang minimum.

Empat Zon Pengurusan Khas telah dikenal pasti bagi memastikan kawalan pembangunan dapat dilaksanakan bagi mengurangkan impak terhadap alam sekitar:

- Zon Utama bagi kawasan alam sekitar yang sensitif dan memiliki biodiversiti tinggi.
- Zon Penampakan yang hanya membenarkan aktiviti ekopelancongan yang sesuai dengan aktiviti pemuliharaan dan berimpak rendah.
- Zon Peralihan untuk pertanian dan pembangunan ekonomi mampan.
- Zon Riparian untuk koridor sungai yang perlu dipulihara dan dipelihara.

Model pengurusan tersebut turut dijadikan asas bagi penyediaan Pelan Rancangan Kawasan Khas (RKK) oleh pihak Kerajaan Negeri yang merupakan dokumen rujukan serta panduan kepada agensi berkaitan dalam mengawal pembangunan serta menjalankan tindakan penguatkuasaan.

Status terkini pematuhan berpanduan model pengurusan taman-taman adalah seperti berikut:

A	B	C
Zon Pengurusan telah diluluskan untuk diterima pakai oleh Jawatankuasa Perancang Negeri bagi:	Penubuhan Badan Pengurusan/Jawatankuasa	Pelan Rancangan Kawasan Khas (RKK)
- Rizab Biosfera Tasik Chini - Tanah Tinggi Lojing - Taman Negeri Setiu Wetlands - Taman Negara Pahang - Taman Negara Endau-Rompin Johor - Taman Negeri Endau-Rompin Pahang	- Pejabat satelit Tasik Chini - Jawatankuasa Khas Tasik Chini - Jawatankuasa Bertindak Taman Negeri Endau-Rompin, Pahang - Perbadanan Taman Negeri Pahang (sedang dalam proses)	- RKK Kuala Tahan, pintu masuk Taman Negara Pahang - RKK Tanah Tinggi Lojing - RKK Merapoh, pintu masuk kedua Taman Negara, Pahang - RKK Tasik Chini (sedang di dalam kajian dan dijangka dimuktamadkan pada Jun 2018)

KEMAMPAHAN ALAM SEKITAR

Taman Negara

Taman Negara yang merentasi negeri Pahang, Terengganu dan Kelantan, merupakan hutan hujan tropika tertua di dunia yang berusia lebih 130 juta tahun. Berkeluasan 434,000 hektar, ia merupakan sebuah destinasi ekopelancongan yang amat terkenal di kalangan pelancong tempatan dan antarabangsa.

Berdasarkan keindahan dan kekayaan biodiversiti alam semulajadinya, pelbagai strategi dan pelan tindakan telah dirancang untuk memastikan taman tersebut disenaraikan sebagai **Tapak Warisan Dunia** menjelang 2020.

Pembinaan Rainforest Discovery Centre di TNER

Taman Negara Endau-Rompin (TNER)

TNER merupakan taman negara yang kedua terbesar di Semenanjung Malaysia dengan keluasan 80,702 hektar dan tersenarai dalam Pelan Induk jaringan kawasan *Central Forest Spine*.

Taman ini merentasi negeri Pahang hingga ke Mersing, Johor dan merupakan salah satu komponen utama dalam konsep pelancongan "Hutan Hujan ke Terumbu Karang" (*Rainforest to Reef - R2R*) yang digariskan untuk daerah Mersing, Johor. Konsep R2R ini menggabungkan destinasi hutan hujan yang unik dengan pantai, pulau dan terumbu karang bertaraf dunia untuk memberikan pengalaman yang istimewa buat pelancong.

Bagi menggalakkan aktiviti kajian berteraskan biodiversiti dan alam sekitar di TNER, ECERDC kini sedang melaksanakan pembinaan *Rainforest Discovery Centre (RDC)* atau Pusat Penerokaan Hutan Hujan di Kinchin, Pahang. Fungsi utama RDC ialah untuk mewujudkan kesedaran dan penghargaan orang awam tentang kepentingan pemuliharaan hutan serta penggunaan sumber hutan yang mampan. Selain itu juga RDC juga turut berfungsi sebagai fasiliti sokongan untuk kemudahan para pengkaji demi memastikan kemampuhan biodiversiti TNER untuk jangka masa panjang.

Pembangunan pusat tersebut di TNER merupakan sebuah projek ikonik yang menggabungkan elemen **ekopelancongan** dan **pelancongan pendidikan** (*edutourism*). Ia merangkumi pembinaan sebuah pusat pengunjung interaktif, bangunan pentadbiran, menara tinjau, menara pemerhatian unggas, dan jambatan gantung, yang dijangka siap akhir tahun 2018.

Peningkatan kualiti air di Tasik Chini telah membolehkan bunga teratai tumbuh kembali di tasik tersebut

Tasik Chini

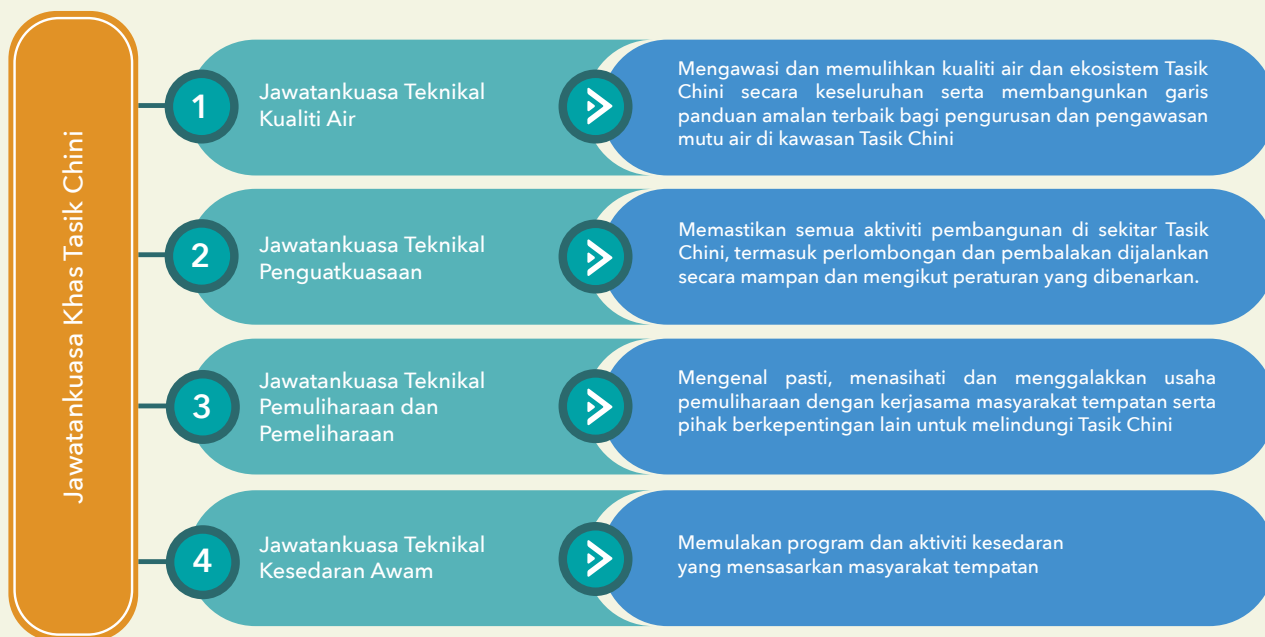
Tasik Chini merupakan Rizab Biosfera UNESCO yang pertama di negara ini melalui pengiktirafannya oleh badan antarabangsa tersebut pada 2009. Terkenal dengan legendanya yang tersendiri dan bunga teratainya yang ikonik, Tasik Chini menempatkan ekosistem serta hidupan liar yang unik, dan merupakan kediaman Orang Asli dari suku Jakun dan Semai.

Bagi menangani isu degradasi dan kualiti air di kawasan tasik tersebut, ECERDC telah bekerjasama dengan Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) dalam melaksanakan usaha-usaha memulihara dan memelihara tasik berkenaan. Langkah tersebut juga bertujuan untuk menjadikannya sebuah destinasi ekopelancongan utama di negara ini yang juga berperanan sebagai sebuah makmal hidup untuk kajian dan penyelidikan ilmiah.

Usaha pemuliharaan dan pemeliharaan tasik ini turut membabitkan pelbagai pihak berkepentingan termasuklah Kerajaan Negeri Pahang melalui Bahagian Perancang Ekonomi Negeri (BPEN), Pejabat Daerah Pekan, Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia (JPSM), Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) dan masyarakat tempatan.

Pada tahun 2011, Pelan Pelaksanaan Strategik atau *Strategic Implementation Plan (SIP)* untuk Tasik Chini telah dimuktamadkan di bawah usaha Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Pahang untuk memulihara dan memelihara Tasik Chini. Pelan Tindakan Segera yang dilaksanakan di bawah seliaan ECERDC turut merangkumi kerja-kerja pemuliharaan dan konservasi Tasik Chini yang melibatkan penstabilan cerun dan pembersihan sungai tercemar yang telah siap pada Oktober 2011.

Sebuah **Jawatankuasa Khas (Special Task Force) Tasik Chini** yang diketuai oleh Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar turut dibentuk bagi mencapai matlamat ini, yang terdiri daripada empat jawatankuasa kecil seperti di bawah:

Inisiatif pemeliharaan dan pemuliharaan Tasik Chini yang dijalankan ini telahpun menampakkan hasil yang positif. Kualiti air di tasik tersebut telah meningkat daripada Kelas III kepada Kelas II, dan bunga teratai yang pernah lenyap satu ketika dahulu kini kembali tumbuh dan menyerikan semula tasik tersebut.

Usaha kini diteruskan untuk meningkatkan kualiti air tasik itu kepada Kelas-I pada 2018, bagi membolehkan status Rizab Biosfera UNESCO dikekalkan apabila pihak UNESCO menjalankan audit ke atas Tasik Chini pada tahun 2019 kelak.

Setakat 2017, Fasa 2 kerja-kerja fizikal sedang giat dilaksanakan untuk pembinaan penginapan para penyelidik dan kelengkapan ekopelancongan di Tasik Chini, termasuk pembinaan Dataran Komuniti yang bakal memaparkan produk-produk dan persembahan kesenian Orang Asli tempatan. Kerja pembinaan ini dijangka siap pada suku kedua 2018.

Kemudahan yang disediakan ini akan memberi peluang kepada ahli-ahli akademik di dalam negara mahupun di luar negara untuk melakukan pemantauan kualiti air tasik secara berterusan dan penyelidikan di tapak sebenar, selain memberikan tempat (*venue*) untuk ahli akademik bertukar pendapat melalui forum, seminar dan berkongsi hasil penyelidikan mengenai Tasik Chini kepada warga tempatan dan pelancong.

Penduduk tempatan terutamanya Orang Asli turut terlibat sebagai ikon utama bagi industri ekopelancongan di sini. Beberapa program latihan dan kesedaran sedang dan akan dianjurkan bagi menyemarakkan lagi aktiviti pelancongan dan kemasyarakatan di Tasik Chini seperti program kesedaran alam sekitar, latihan keselamatan berkayak dan penyediaan perkhidmatan perubatan untuk Orang Asli.

Kompleks Makmal Air Tawar Tasik Chini, yang merupakan sebahagian daripada Pusat Penyelidikan Tasik Chini, telah siap dibina oleh ECERDC dan diserahkan kepada pihak UKM-PPTC pada Januari 2014. Kemuncak inisiatif konservasi tasik tersebut adalah dengan penyempurnaan majlis perasmian Makmal Air Tawar Tasik Chini oleh YAB Perdana Menteri pada 2016.

KEMAMPAHAN ALAM SEKITAR

Taman Negeri Setiu Wetlands

Taman Negeri Setiu Wetlands di Terengganu merupakan kawasan tanah bencah yang memiliki kekayaan ekosistem yang saling berhubung kait. Keunikannya terletak pada kepelbagaian habitat semulajadi yang wujud di kawasan tersebut, yang merangkumi lautan, pantai, lagun, muara, sungai, pulau, hutan pesisir pantai serta paya bakau.

Taman negeri ini turut menempatkan habitat bagi spesies hidupan liar yang sangat terancam dan terancam seperti tuntung laut, tuntung sungai, buaya jenjulong dan penyu agar

Taman Konservasi Rafflesia akan
dibangunkan di Tanah Tinggi Lojing

Di bawah Pelan Pengurusan Bersepadu Alam Sekitar (IEMP) yang telah disediakan oleh ECERDC, Zon Pengurusan bagi Taman Negeri Setiu Wetlands telahpun diluluskan untuk diterima pakai oleh Jawatankuasa Perancang Negeri pada Mac 2014, dan langkah ini dijangka mempunyai impak positif dalam mengekalkan kelestarian aset semulajadi yang amat berharga ini.

Tanah Tinggi Lojing

Tanah Tinggi Lojing yang berkeluasan 181,700 hektar merupakan kawasan tadahan hujan yang penting di Kelantan dan terkenal dengan bunga *Rafflesia Kerri* yang merupakan bunga terbesar di dunia.

Kawasan bersuhu sejuk ini didapati sesuai untuk aktiviti pertanian dan agropelancongan seperti “green shelter”. Tanah tinggi ini juga merupakan tempat tinggal Orang Asli dari suku kaum Temiar, yang mendiami tujuh kawasan penempatan utama masyarakat tersebut iaitu Pos Brooke, Pos Hendrop, Pos Tuel, Pos Blau, Pos Hau, Pos Balar dan Pos Kuala Betis.

ECERDC berhasrat untuk membangunkan sektor ekopelancongan dan perniagaan tani yang mampan dan lestari di kawasan Tanah Tinggi Lojing, dengan menekankan interaksi dinamik antara masyarakat dan alam sekitar, serta pembangunan ekonomi dan pemuliharaan ekologi.

PROSPEK

ECERDC akan terus memberi penekanan terhadap aspek kelestarian alam sekitar dalam melaksanakan projek-projek dan pembangunan di ECER, di samping mengetengahkan ekopelancongan sebagai salah satu sumber ekonomi yang mampu menyumbang kepada kesejahteraan rakyat tempatan, termasuk komuniti Orang Asli.

Antara lain, ia akan meneruskan usaha pemeliharaan rizab biosfera Tasik Chini serta memastikan pengkalan status Tapak Rizab Biosfera di bawah UNESCO, yang mana peruntukan telah diluluskan di bawah RMKe-11 bagi menambah baik kawalan terhadap Tasik Chini melalui pemantauan kualiti air, inisiatif pemuliharaan hutan, program penghutanan semula (*reforestation*), penyediaan nurseri teratai, serta menjalankan aktiviti perlombongan dengan menggunakan kaedah perlombongan secara mampan.

Usaha juga sedang giat dijalankan untuk mendapatkan pengiktirafan Tapak Warisan Dunia (*World Heritage Site*) UNESCO bagi Taman Negara, yang mampu melonjakkan lagi destinasi ekopelancongan tersebut di mata dunia.

Keindahan dan kepelbagaian biodiversiti di Taman Negeri Setiu Wetlands berjaya menambat
hati pelancong dari dalam dan luar negara

Projek-projek infrastruktur strategik di ECER memainkan peranan penting dalam meningkatkan kesalinghubungan di Wilayah ini, serta **menyokong aktiviti-aktiviti pelabur dalam kluster ekonomi** seperti pembuatan dan pelancongan, sekaligus **mengukuhkan kedudukan ECER sebagai gerbang pelaburan ke rantau Asia Pasifik**. Ketersediaan infrastruktur yang berkualiti seperti jalan raya, utiliti, loji rawatan air dan rangkaian jalur lebar juga telah berjaya meningkatkan kesejahteraan dan taraf hidup rakyat di Wilayah ini.

LOJI RAWATAN AIR GANCHONG
MULA BEROPERASI
(2017)

TANJUNG BUATAN (*ARTIFICIAL
HEADLAND*) KEEMPAT DI PANTAI
TELUK LIPAT, DUNGUN SIAP DIBINA
(2017)

INFRASTRUKTUR LUARAN DAN
SEBAHAGIAN BESAR PEMECAH OMBAK
DI PELABUHAN KUANTAN SIAP DIBINA
(2017)

Loji Rawatan Air Ganchong

INFRASTRUKTUR

INFRASTRUKTUR

Perluasan Pelabuhan Kuantan

Pencapaian Utama 2017

- Loji Rawatan Air Ganchong mula beroperasi.
- Infrastruktur luaran dan sebahagian besar pemecah ombak di Pelabuhan Kuantan siap dibina,
- Tanjung buatan (*artificial headland*) keempat di Pantai Teluk Lipat, Dungun siap dibina.
- Kerja-kerja infrastruktur di Taman Teknologi Pahang berjalan lancar dan dijangka siap pada 2018.

Ketersediaan infrastruktur fizikal seperti rangkaian pengangkutan yang efisien, bekalan utiliti yang stabil dan mencukupi, serta fasiliti awam yang berkualiti merupakan elemen utama yang amat dititikberatkan oleh ECERDC dalam agendanya untuk menjadikan ECER sebuah wilayah maju yang distingtif, dinamik dan berdaya saing.

Dalam hal ini, pelaksanaan projek-projek infrastruktur utama seperti **Peluasan Pelabuhan Kuantan, Central Spine Road, Lebuhraya Pantai Timur, dan Laluan Rel Pantai Timur (ECRL)** mempunyai impak yang amat besar terhadap transformasi sosioekonomi di Wilayah ini, yang mana ia berupaya menghasilkan kesan limpahan positif seperti pewujudan peluang-peluang pekerjaan dan keusahawanan baharu untuk Rakyat.

Di samping itu, projek-projek infrastruktur sokongan turut dilaksanakan bagi memastikan kelancaran aktiviti industri, serta kesejahteraan Rakyat di Wilayah ini.

PROJEK-PROJEK INFRASTRUKTUR STRATEGIK MAMPU MENGHASILKAN KESAN LIMPAHAN POSITIF SEPERTI PEWUJUDAN PELUANG-PELUANG PEKERJAAN DAN KEUSAHAWANAN BAHARU UNTUK RAKYAT

Peluasan Pelabuhan Kuantan

Peluasan Pelabuhan Kuantan menjadi sebuah pelabuhan laut dalam memainkan peranan penting dalam menjadikan ECER sebagai Gerbang Pelaburan ke Asia Pasifik. Ini kerana apabila ia siap kelak, Pelabuhan Kuantan akan berupaya menerima kapal-kapal moden yang lebih besar dengan kapasiti bersaiz **200,000 DWT** untuk kapal pengangkut pukal atau **18,000 TEU** untuk kapal kontena, berbanding kapasiti semasanya sebanyak 40,000 DWT. Sebelum ini, pelabuhan tersebut tidak dapat menerima kedatangan kapal-kapal besar memandangkan kedalaman draf yang amat cetek, iaitu hanya sedalam 11.2 meter.

Peluasan Pelabuhan Kuantan merupakan sebuah projek model **kerjasama awam-swasta** yang melibatkan pembinaan sebuah **Terminal Laut Dalam Baharu (NDWT)**, yang mana Kerajaan Persekutuan menerusi ECERDC bertanggungjawab membina pemecah ombak (*breakwater*) dan **infrastruktur luaran** di kawasan pelabuhan tersebut. Pihak swasta pula, iaitu pemegang konsesi, akan menjalankan kerja-kerja pengerukan bagi lembangan pelabuhan dan terusan navigasi, penambakan, serta pembinaan kemudahan untuk membolehkan pelabuhan tersebut beroperasi.

Fasa 1A projek tersebut merangkumi pembinaan sebahagian pemecah ombak, pengerukan lembangan sedalam 16 meter, tempat labuhan kapal (*berth*) sepanjang 400 meter, dan laman kargo seluas 20 hektar yang terletak bersebelahan dengan terminal laut dalam tersebut untuk menempatkan kapal-kapal konvensional dan kargo.

Fasa 1B pula akan melibatkan kedalaman lembangan 16 meter, tempat labuhan kapal sepanjang 600 meter, dan laman pukal kering seluas 22.5 hektar. Pembangunan Fasa 2 pula akan membabitkan kedalaman air 18 meter, pemanjangan tempat labuhan kapal sepanjang satu kilometer, dan pembinaan terminal kontena seluas 47 hektar yang akan bergantung kepada keperluan kapasiti dan permintaan pada masa hadapan.

Pada 2017, kerja-kerja pembinaan pemecah ombak oleh ECERDC di bawah Fasa 1A telahpun siap, dan projek tersebut telah diserahkan kepada pihak berkuasa pelabuhan, iaitu Lembaga Pelabuhan Kuantan.

Dengan siapnya Fasa 1A tersebut, Pelabuhan Kuantan dijangka akan **mula beroperasi** sebagai sebuah pelabuhan laut dalam menjelang **suku ketiga 2018**. Tarikh tersebut adalah serentak dengan permulaan operasi penuh Alliance Steel (M) Sdn Bhd, salah satu pelabur terbesar ECER di Taman Industri Kuantan Malaysia-China (MCKIP) yang terletak berhampiran, yang akan menjadi pengguna pertama bagi kawasan labuhan baharu di pelabuhan tersebut.

Di samping itu, kerja-kerja pembinaan dan penaiktarafan infrastruktur luaran di pelabuhan tersebut juga berjalan lancar. Pembinaan tangki simpanan air R9 telah siap pada November 2016, manakala pembinaan persimpangan trumpet ke pelabuhan telah siap pada Ogos 2017. Pembinaan jalan baharu ke terminal laut dalam baharu dan pembinaan persimpangan bertingkat di jalan sedia ada telah bermula pada Jun 2015 dan dijangka siap pada Januari 2018.

Kerja-kerja pembinaan pemecah ombak di Pelabuhan Kuantan oleh ECERDC di bawah Fasa 1A telah pun siap pada 2017, dan projek tersebut telah diserahkan kepada pihak Lembaga Pelabuhan Kuantan

Impak Peluasan Pelabuhan Kuantan

Peluasan Pelabuhan Kuantan menjadi sebuah pelabuhan laut dalam akan membolehkan kapal-kapal besar dan moden dengan kapasiti sehingga 200,000 DWT berlabuh di pelabuhan tersebut, lantas memberi manfaat kepada para pelabur di ECER yang kini mempunyai akses ke laluan yang lebih pantas ke China dan rantau Asia Pasifik, serta sebaliknya.

Di samping itu juga, pembinaan ECRL yang berperanan sebagai jambatan darat antara Pelabuhan Kuantan dan Pelabuhan Klang di Pantai Barat Semenanjung akan menawarkan tempoh perjalanan yang lebih pantas serta kos yang lebih kompetitif kepada pelabur serta pedagang untuk membuat penghantaran kargo dari rantau Asia Pasifik ke Eropah dan sebaliknya, berbanding menggunakan laluan tradisional melalui Singapura yang mengambil masa lebih panjang.

Central Spine Road

Projek lebuh raya **Central Spine Road** sepanjang 420 km merupakan satu lagi projek berimpak tinggi yang bakal mengubah lanskap sosioekonomi di ECER, yang mana ia akan merentasi **kawasan-kawasan pedalaman** di Wilayah ini, sekali gus membuka peluang ekonomi baharu di kawasan-kawasan tersebut yang dahulunya sukar diakses oleh para pengunjung dan pelabur.

Central Spine Road, yang merangkumi pembinaan jalan baharu empat lorong dua hala, akan menghubungkan Gua Musang di Kelantan melalui Kg. Relong, Raub, Bentong, dan Karak sehingga Simpang Pelangai di Pahang. Projek ini dilaksanakan oleh pihak Jabatan Kerja Raya (JKR) secara berperingkat.

Sehingga kini, tiga bahagian utama jajaran telah diluluskan pelaksanaannya mengikut keutamaan dari segi aspek keselamatan dan kesesakan iaitu **Jajaran Kota Bharu ke Kuala Krai, Kelantan; Jajaran Gua Musang, Kelantan ke Kg. Relong, Pahang; dan Jajaran Raub ke Bentong, Pahang.**

Di bawah projek ini, pembinaan jalan dari Felda Chegar Perah 2 ke Felda Telang di Pahang telah siap pada April 2015, manakala jalan dari Kampung Merapoh ke Kampung Kubang Rusa dijadual siap pada Mac 2018.

Sementara itu, pembinaan jalan dari Felda Telang ke Kampung Kechur, telah siap pada 2015, manakala jalan dari Kampung Kechur ke Kampung Seberang Jelai dijadual siap pada tahun 2018.

Central Spine Road akan mengukuhkan sub-koridor utara-selatan, di mana ia menyediakan jalan penghubung yang berkelajuan tinggi dan efisien melalui kawasan pedalaman ECER dan pantai barat Semenanjung Malaysia. Pengguna jalan raya dari kawasan Bentong, Raub dan Kuala Lipis, Pahang akan menikmati perjalanan yang lebih singkat untuk ke Kuala Krai dan Kota Bharu di Kelantan, dan juga sebaliknya.

Adalah dijangkakan bahawa lebuh raya ini akan memacu **pertumbuhan sosioekonomi bagi pekan-pekan kecil** seperti Bentong, Raub, Kuala Lipis dan lain-lain, hasil daripada kesalinghubungan yang lebih baik antara Pantai Barat dan Pantai Timur Semenanjung Malaysia.

Status Pelaksanaan Projek Central Spine Road Setakat 2017

- **Jajaran Kota Bharu ke Kuala Krai, Kelantan (71.4 km)**
 - 13.8 km dalam pembinaan (7 km siap pada September 2017 dan baki 6.8 km pada 2018)
- **Pakej 1: Kuala Krai ke Jambatan Sg. Lakit, Kelantan**
- **Pakej 2: Jambatan Sg. Lakit ke Gua Musang, Kelantan**
- **Pakej 3: Gua Musang, Kelantan ke Kg. Relong, Pahang (92.5 km)**
 - 41.35km telah siap dibina dan dibuka kepada pengguna.
 - 19.8 km kini dalam pembinaan (14 km akan siap pada Mac 2018 dan baki 5.8 km dijangka siap pada 2019).
 - 10.5 km akan mula dibina pada tahun 2017 dan dijangka siap pada 2021.
- **Pakej 4: Kg. Relong ke Raub, Pahang**
- **Pakej 5: Raub ke Bentong, Pahang (54 km)**
 - 16.18 km kini dalam pembinaan dan dijangka siap pada 2021.
 - 25.5 km mula dilaksanakan pada tahun 2017 dan dijangka siap pada 2019.
- **Pakej 6: Bentong ke Simpang Pelangai, Pahang**

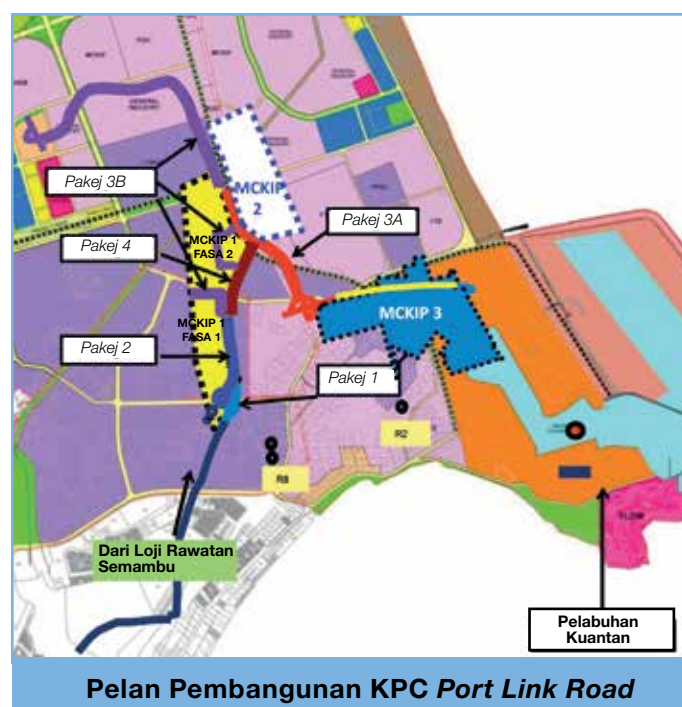
Laluan Rel Pantai Timur (ECRL)

Pelaksanaan projek Laluan Rel Pantai Timur (ECRL) dijangka memberi impak positif kepada pembangunan sosioekonomi di ECER, khususnya dari segi memudahkan pergerakan orang ramai dan barangan antara Pantai Timur dan Pantai Barat Semenanjung Malaysia, merancakkan industri pelancongan tempatan dan mewujudkan peluang-peluang ekonomi baharu untuk Rakyat. ECRL akan melalui bandar-bandar utama dan hab-hab perindustrian penting di ECER, termasuk Zon Ekonomi Khas ECER, serta pelabuhan-pelabuhan utama di Wilayah ini, iaitu Pelabuhan Kuantan, Pelabuhan Kemaman dan Pelabuhan Tok Bali. Dari segi pergerakan kargo, ECRL akan menyediakan hubungan terus atau “jambatan darat” antara Pelabuhan Klang di Lembah Klang dan Pelabuhan Kuantan di Pahang. Kerja-kerja pembinaan bagi ECRL telah pun bermula dan projek ini dijangka siap menjelang 2024.

Jalan Penghubung MCKIP (KPC Port Link Road)

Jalan Penghubung MCKIP ini akan menyokong pembangunan di Taman Industri Kuantan Malaysia-China (MCKIP) dan menyediakan laluan terus bagi menghubungkan kawasan pembangunan MCKIP dengan Pelabuhan Kuantan dan Lebuh raya Pantai Timur.

Jalan ini juga berperanan mengasingkan trafik kawasan perindustrian daripada trafik tempatan demi memastikan keselamatan pengguna terjaga.

INFRASTRUKTUR

Projek ini merangkumi beberapa komponen iaitu:

- (i) Pembinaan tangki simpanan air R2 dan R8
- Telah siap pada Julai 2015
- (ii) Pakej 1: Persimpangan bertingkat ke MCKIP
- Telah siap pada Mei 2016
- (iii) Pakej 2: Sebahagian jalan utama MCKIP dan tangki simpanan air untuk MCKIP 1 Fasa 1
- Telah siap pada Ogos 2016
- (iv) Pakej 3A: Persimpangan bertingkat di Jalan Pintas Gebeng dan jalan utama
- Dijangka siap pada Julai 2018
- (v) Pakej 3B: Jalan utama ke LPT2 dan Plaza Tol, pembinaan sistem saliran dan jalan dalaman MCKIP 1 Fasa 2
- Dijangka siap pada September 2019
- (vi) Pakej 4: Baiki jalan utama MCKIP 1 Fasa 2
- Dijangka siap pada Ogos 2018

Jalan Penghubung dari Lapangan Terbang Kuala Terengganu ke KTCC

Projek jalan penghubung ini merupakan sebahagian daripada pembangunan Kuala Terengganu City Centre (KTCC) dan akan melengkapkan rangkaian jalan KTCC Ring Road di Kuala Terengganu. Ia bertujuan mewujudkan sistem jaringan jalan dan penyuraian trafik yang lebih efisien di bandar tersebut. Apabila siap kelak, perjalanan dari pusat bandar Kuala Terengganu ke lapangan terbang tersebut akan mengambil masa hanya 10-15 minit sahaja.

Kerja Rekabentuk projek ini telah siap pada Disember 2016 dan pembinaan fasa pertama akan bermula pada Januari 2018.

Persimpangan bertingkat di Jalan Gebeng dan jalan utama sedang dalam pembinaan

Loji Rawatan Air Panching berkapasiti 160JLH telah siap pada tahun 2013

BEKALAN AIR

Loji Rawatan Air Panching

Penyiapan Loji Rawatan Air Panching yang berkapasiti 160 juta liter sehari (JLH) di Panching, Pahang pada 2013 telah menyumbang kepada pertambahan bekalan air terawat di Kuantan dengan membekalkan air kepada 14,000 ekar kawasan industri di Kawasan Perindustrian Gambang dan 140,000 penduduk setempat.

Loji Rawatan Air Ganchong

Pembekalan air terawat yang lancar dan stabil adalah amat penting dalam usaha meningkatkan keyakinan pelabur untuk menjalankan operasi mereka di ECER. Sehubungan itu, ECERDC telah melaksanakan pembinaan Loji Rawatan Air Ganchong di Pahang, yang mana Fasa 1 dan 2 telah siap sepenuhnya dan mula beroperasi pada April 2017.

Fasa 3A projek ini telah bermula pada September 2016 dan akan siap sepenuhnya pada penghujung 2019.

Dengan kewujudan Loji Rawatan Air Ganchong ini, pihak industri di sekitar Kawasan Perindustrian Peramu hingga ke Universiti Malaysia Pahang, dan juga penduduk tempatan di sekitar Pekan dan kawasan berhampiran, dapat menikmati bekalan air terawat tanpa gangguan, sekaligus meningkatkan daya tarikan Pekan sebagai sebuah destinasi pelaburan, pendidikan dan kediaman.

Loji Rawatan Air Limau Kasturi

Di Kelantan pula, Loji Rawatan Limau Kasturi berkapasiti 6 JLH yang siap pada 2011 telah diserahkan kepada Air Kelantan Sdn Bhd (AKSB). Loji ini berfungsi untuk membantu mempertingkatkan dan membekalkan air bagi memenuhi keperluan pembangunan Projek Agropolitan Kelantan Selatan (SKA) di Rantau Manis, Gua Musang, termasuk di 625 buah rumah peserta, serta menampung keperluan air di kawasan sekitar.

Loji Rawatan Air Wakaf Bunut

Selain itu, Loji Rawatan Air Wakaf Bunut, Kelantan yang berkapasiti 5.5 JLH yang siap pada 2013 juga telah diserahkan kepada Air Kelantan Sdn Bhd (AKSB), di mana ia telah membantu mempertingkatkan bekalan air ke Bukit Peraksi di samping memenuhi keperluan 450 buah rumah dan Taman Perikanan Bersepadu di Tok Bali, Kelantan.

Loji Rawatan Air Kelar

Pada tahun 2017, projek Loji Rawatan Air Kelar di Kelantan yang bakal mempunyai kapasiti 78 juta liter air sehari berjalan seperti dirancang dan dijangka siap pada akhir 2018.

Apabila siap kelak, loji ini akan memenuhi keperluan pelabur di Taman Industri Halal Pasir Mas, serta penduduk tempatan di sekitar Pasir Mas, Tumpat dan Rantau Panjang.

Inisiatif perlindungan Pantai Teluk Lipat yang dilaksanakan oleh ECERDC telah berjaya meningkatkan kedatangan pengunjung ke pantai tersebut, sekaligus meningkatkan aktiviti keusahawanan di kalangan penduduk tempatan

Infrastruktur ICT

Penyediaan infrastruktur maklumat, komunikasi dan teknologi (ICT) merupakan satu lagi elemen yang amat ditekankan oleh ECERDC dalam usahanya menarik lebih ramai pelabur dari sektor-sektor berorientasikan teknologi, lebih-lebih lagi dengan kedatangan Revolusi Perindustrian Keempat atau **Industri 4.0**.

Sehubungan itu, ECERDC kini giat melaksanakan kerja-kerja infrastruktur utama bagi Fasa 1A pembangunan **Taman Teknologi Pahang (PTP)** di kawasan seluas 148 ekar. Projek ini dijangka siap pada awal 2018, yang mana ia melibatkan pembinaan infrastruktur utama bagi *Cybercentre* di PTP bagi menampung pelaburan dalam projek-projek berkaitan ICT seperti pusat data, penyelidikan dan pembangunan (R&D), Internet Benda (IoT), serta penyediaan bekalan elektrik dan penyaluran (*ducting*) bagi membolehkan perkhidmatan jalur lebar berkelajuan tinggi pada kadar 100 megabait/saat.

Perlindungan Pantai Teluk Lipat, Dungun (Kawalan Hakisan Pantai)

ECERDC telah melaksanakan inisiatif Perlindungan Pantai Teluk Lipat di Dungun, Terengganu yang bertujuan menghalang degradasi pantai akibat hakisan yang disebabkan oleh monsun. Projek ini melibatkan pembinaan empat tanjung buatan (*artificial headland*) dan peluasan pantai secara penambahan pasir di pesisiran pantai.

Tiga tanjung buatan yang pertama telah siap pada tahun 2014 manakala tanjung buatan keempat telah siap pada April 2017, sekaligus melindungi Pantai Teluk Lipat sepanjang lebih kurang 2.5km.

Sejak projek perlindungan pantai ini siap, keempat-empat struktur tersebut telah berjaya melindungi aset pelancongan dan infrastruktur sedia ada di sepanjang pantai Teluk Lipat setiap kali musim monsun tiba.

Di samping itu, ia memudahkan orang ramai menikmati keindahan kawasan pantai berkenaan dan pada masa yang sama, ia telah membantu mewujudkan peluang keusahawanan kepada penduduk tempatan dan syarikat swasta, antaranya pengusaha makanan dan motel.

Kemudahan-kemudahan Awam Lain

Di samping projek-projek yang disenaraikan sebelum ini, ECERDC turut melaksanakan pelbagai projek infrastruktur sokongan dan kemudahan awam yang lain yang bertujuan menyokong kluster-kluster ekonomi utama dan juga meningkatkan kesejahteraan Rakyat. Projek-projek tersebut termasuk:

- Pembinaan *Mersing Harbour Centre* untuk kemudahan penduduk dan pelancong di Mersing.
- Medan Ikan Bakar Endau di Mersing untuk merangsang pertumbuhan usahawan tempatan.
- Penaiktarafan jalan menuju ke Taman Negara Endau-Rompin untuk menggalakkan aktiviti ekopelancongan di kawasan tersebut.
- Pembinaan serta penambahbaikan kemudahan-kemudahan awam seperti jeti dan laluan pejalan kaki di Pulau Aur, Pulau Sibu dan Pulau Pemanggil di Mersing.
- Infrastruktur strategik dan kemudahan awam di kawasan-kawasan yang dahulunya ditadbir oleh Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara (DARA) dan Lembaga Kemajuan Wilayah Jengka (LKWJ).

Mersing Harbour Centre bakal melonjak kedudukan Mersing sebagai destinasi pelancongan utama

Projek penaiktarafan jalan yang dilaksanakan di kawasan Taman Negara Endau-Rompin

Jeti dan kemudahan awam turut diberi perhatian di daerah Mersing bagi menarik kemasukan lebih ramai pelancong

Sekitar pulau-pulau menarik di daerah Mersing

Medan Ikan Bakar Endau, Mersing kini dibuka kepada pelancong tempatan dan luar negara

Kemudahan awam di Pulau Sibu bagi memudahkan pergerakan dan perhubungan penduduk tempatan

INFRASTRUKTUR

PROSPEK

Berdasarkan impak yang telah dihasilkan oleh Projek Lebuhraya Pantai Timur (LPT) 1 dan 2 terhadap pembangunan di ECER, terdapat perancangan untuk memanjangkan jajaran tersebut ke Kelantan di utara di bawah projek LPT 3, dan ke Johor di selatan melalui LPT 4.

Di samping itu, beberapa projek infrastruktur berkaitan pengangkutan jalan yang lain turut dirancang, antaranya, pembinaan **Lebuhraya Timur Barat 1** dari **Kulim ke Jeli**; **Lebuhraya Timur Barat 2** dari **Simpang Pulau-Gua Musang-Kuala Berang-Kuala Terengganu**; dan **Lebuhraya Pasir Puteh-Tok Bali**.

Pembinaan **Lebuhraya Timur Barat 2** akan membuka lebih banyak potensi pelancongan di kawasan Tasik Kenyir, KTCC dan Hulu Terengganu, manakala Lebuhraya Pasir Puteh-Tok Bali akan meningkatkan kesalinghubungan daripada Gua Musang ke Tok Bali, lantas menjadikan Gua Musang lebih menarik kepada pelabur.

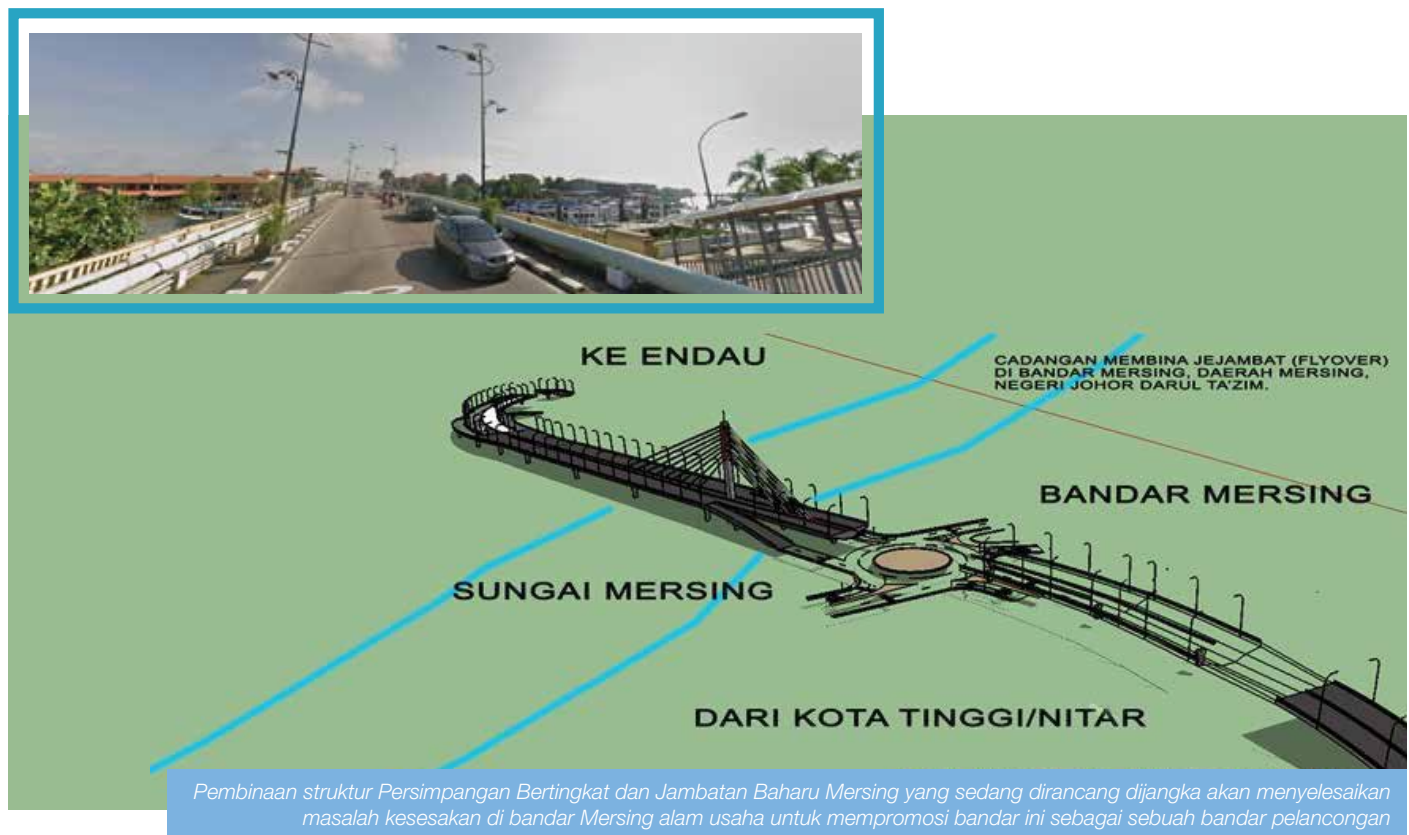
Menyedari akan kepentingan kesalinghubungan jalan darat untuk menggalakkan **perdagangan merentasi sempadan**, terutamanya dengan negara jiran Thailand, **pembinaan jambatan** juga akan dijalankan untuk memudahkan pergerakan barangan dan pengunjung. Ini termasuk

Jambatan Tak Bai-Pengkalan Kubor, Jambatan Rantau Panjang-Golok, dan Jambatan Palekbang di Kelantan.

Di Mersing pula, pembinaan struktur Persimpangan Bertingkat dan Jambatan Baharu Mersing sedang dirancang bagi meningkatkan lagi aktiviti ekonomi, terutama dari segi pelancongan, perikanan dan aktiviti laut. Pembinaan Jambatan Mersing dijangka akan menyelesaikan masalah kesesakan di bandar Mersing dalam usaha mempromosi bandar ini sebagai sebuah bandar pelancongan. Projek ini juga dijangka mampu menyelesaikan masalah yang dihadapi pengusaha bot-bot besar di sini.

Di samping peningkatan dari segi infrastruktur fizikal, penyediaan **infrastruktur digital** merupakan satu lagi aspek penting yang perlu diberi perhatian dalam fasa transformasi ECER yang seterusnya, khususnya dalam menghadapi **ekonomi digital dan Industri 4.0**.

Sehubungan itu, ECERDC akan memastikan agar Wilayah ini bersedia dari segi infrastruktur digital, terutamanya dalam menyediakan perkhidmatan jalur lebar yang berkualiti untuk kegunaan industri dan orang ramai.

SENARAI PROJEK-PROJEK INFRASTRUKTUR YANG TELAH/SEDANG/AKAN DILAKSANAKAN

No.	Projek	Status
A. Pelabuhan		
1.	Peluasan Pelabuhan Kuantan	Fasa 1A telah siap pada November 2017 Fasa 1, kerja-kerja membaik pulih dan baki kerja dijangka siap pada Julai 2019
2	Infrastruktur Luaran Peluasan Pelabuhan Kuantan: (i) Tangki simpanan air R9 (ii) Pembinaan jalan baharu ke terminal air dalam baharu (iii) Penaiktarafan jalan dan pembinaan persimpangan trumpet	(i) Pembinaan bermula pada Disember 2014 dan siap sepenuhnya pada 10 November 2016. (ii) Pembinaan jalan baharu ke terminal laut dalam baharu dan pembinaan persimpangan bertingkat di jalan sedia ada telah bermula pada Jun 2015 dan dijangka siap pada Januari 2018. (iii) Penaiktarafan jalan dan pembinaan persimpangan trumpet bermula pada April 2016 dan siap pada 29 Ogos 2017.
B. Kesalinghubungan (Connectivity)		
1	Jalan Penghubung MCKIP (<i>KPC Port Link Road</i>) (i) Tangki simpanan air R2 dan R8 (ii) Pakej 1 – Persimpangan Bertingkat ke MCKIP (iii) Pakej 2 – Sebahagian Jalan Utama MCKIP 1 Fasa 1 dan tangki simpanan air (iv) Pakej 3A – Persimpangan Bertingkat di Jalan Pintas Gebeng dan Jalan Utama (v) Pakej 3B – Jalan Utama ke LPT2 dan Plaza Tol, pembinaan sistem saliran dan jalan dalaman MCKIP 1 Fasa 2 (vi) Pakej 4 – Jalan Utama MCKIP 1 Fasa 2	(i) Pembinaan tangki simpanan siap pada Julai 2015. (ii) Pembinaan Pakej 1 siap pada Mei 2016. (iii) Pembinaan Pakej 2 siap pada Ogos 2016. (iv) Pembinaan Pakej 3A dijangka siap pada Julai 2018. (v) Pembinaan Pakej 3B dijangka siap pada September 2019. (vi) Pembinaan Pakej 4 telah bermula pada Ogos 2016 dan dijangka siap pada Ogos 2018.
2	Central Spine Road (i) Seksyen 33G – Jalan dari Felda Chegar Perah 2 ke Felda Telang (ii) Seksyen 3E2 – Jalan dari Kampung Merapoh ke Kampung Kubang Rusa; dan (iii) Seksyen 3H – Jalan dari Felda Telang ke Kampung Kechur serta skop tambahan yang meliputi pembinaan jalan dari Kampung Kechur ke Kampung Seberang Jelai	(i) Siap pada April 2015. (ii) Dijadual siap pada Mac 2018. (iii) Jalan dari Felda Telang ke Kampung Kechur siap pada 2015. (iv) Jalan dari Kampung Kechur ke Kampung Seberang Jelai dijadual siap pada tahun 2018.
3	Jalan penghubung dari Lapangan Terbang Kuala Terengganu ke KTCC	Kajian Reka Bentuk telah siap pada Disember 2016 dan pembinaan fasa pertama bermula pada Januari 2018.
C Bekalan Air		
1	Loji Rawatan Air Ganchong	Pembinaan Loji Rawatan Air Ganchong Fasa 1 & 2 telah siap sepenuhnya dan telah mula beroperasi pada April 2017. Fasa 3A bermula pada September 2016 dan akan siap sepenuhnya pada penghujung 2019.
2	Loji Rawatan Air Kelar	Projek Loji Rawatan Air Kelar berkapasiti 78 MLD dijangka siap pada akhir 2018.
D Perlindungan Alam Sekitar		
1	Perlindungan Pantai Teluk Lipat, Dungun (i) 3 tanjung buatan (<i>artificial headland</i>) & benteng penahan ombak sepanjang 100 meter (ii) 1 tanjung buatan	(i) Tiga tanjung buatan telah siap dibina pada 2014 (ii) Benteng penahan ombak sepanjang 100 meter telah siap pada 2015 (iii) Pembinaan tanjung buatan yang keempat siap pada April 2017.

Warga kerja yang **berkebolehan tinggi** adalah **tulang belakang** sesebuah **organisasi**. Di ECERDC, setiap individu yang berkhidmat dalam organisasi ini merupakan aset yang harus dipupuk bagi mencapai potensi sebenar agar mampu **memacu sebuah organisasi yang berprestasi tinggi**.

PENINGKATAN KEMAHIRAN
DAN KEUPAYAAN BAGI
MEMACU BUDAYA ORGANISASI
BERPRESTASI TINGGI

PENETAPAN HALA TUJU
STRATEGIK ORGANISASI

PENGHAYATAN NILAI
BERSAMA (ALIP)

PEMANTAPAN KEUPAYAAN
WARGA KERJA BAGI
MEREALISASIKAN HALA
TUJU ORGANISASI

Warga Kerja ECERDC

WARGA KERJA ECERDC

WARGA KERJA ECERDC

Transformasi sosioekonomi yang dialami oleh rakyat ECER sepanjang satu dekad yang lalu tidak mungkin dapat dicapai tanpa usaha keras, dedikasi dan komitmen warga kerja ECERDC yang terdiri daripada pelbagai latar belakang akademik dan pengalaman kerjaya (*multi-disciplinary team*). Setiap warga ECERDC mempunyai kelebihan masing-masing dan sebagai satu pasukan, mereka adalah *“a winning team”* yang akan memastikan transformasi sosioekonomi di ECER akan berterusan dan Wilayah ini, serta Rakyatnya, bersedia untuk lonjakan pertumbuhan sosioekonomi yang seterusnya atau *“The Next Leap”* bagi menjadi sebuah Wilayah maju dan berpendapatan tinggi kelak. Berpandukan nilai bersama yang dikenali sebagai *“ALIP”* iaitu *As One (Bersatu), Loyalty (Setia), Integrity (Berintegriti)* dan *Professionalism (Profesionalisme)*, kakitangan ECERDC merupakan tulang belakang organisasi ini dalam memastikan setiap projek dan program yang dilaksanakan berjalan lancar, di samping memberi impak dalam kehidupan rakyat.

“Saya mula bekerja di ECERDC sejak tahun 2010, yang mana saya berpegang kepada prinsip peribadi bahawa saya di sini untuk berkhidmat kepada Rakyat di ECER. Pegangan ini juga cuba saya terapkan di kalangan rakan sepasukan saya, di mana setiap hari kami berpeluang membantu warga ECER melalui khidmat nasihat perundangan yang diberikan oleh kami kepada pihak pengurusan dan rakan sekerja ECERDC, demi memastikan kelancaran pelaksanaan projek dan program di Wilayah tersebut. Bagi saya, sifat merendah diri adalah amat penting jika kita ingin berkhidmat untuk Rakyat, dan ia perlu disertai dengan keikhlasan dan kecekalan. Selepas lapan tahun di sini, saya masih lagi mempelajari pelbagai perkara baharu. Bagi saya, ia merupakan satu penghormatan untuk berkhidmat di organisasi ini.”

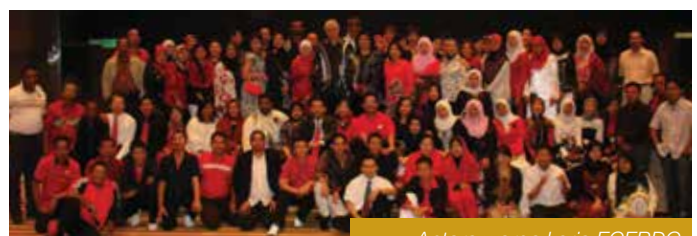

Kauthar Ali
Pengurus Kanan, Undang-undang

Warga kerja yang profesional, cekap, berdedikasi, bersatu dan daripada pelbagai disiplin (*multi-discipline*) merupakan aset utama ECERDC dalam merealisasikan transformasi berterusan di ECER. Ini bagi memastikan wawasan ECER untuk menjadi sebuah Wilayah maju dan berpendapatan tinggi berjaya dicapai demi kesejahteraan Rakyat.

ECERDC telah bermula dengan seramai 80 orang kakitangan dan kini, warga kerja ECERDC telah meningkat kepada seramai 165 orang yang ditempatkan di Pejabat Kuala Lumpur serta Pejabat-pejabat Negeri di Pahang, Terengganu dan Kelantan. Mereka bertanggungjawab untuk memastikan penyelarasan, pemantauan dan pelaksanaan projek di ECER disempurnakan secara menyeluruh dan berkesan, baik dari segi Ekonomi Modal dan juga Ekonomi Rakyat.

Antara warga kerja ECERDC

Bengkel Bimbingan (Coaching for Performance Workshop)

Peningkatan Kemahiran dan Keupayaan Bagi Memacu Budaya Organisasi Berprestasi Tinggi

Adalah menjadi aspirasi ECERDC untuk memastikan warga kerjanya yang terdiri daripada pelbagai latar belakang akademik dan pengalaman kerjaya sentiasa berdaya saing dan komited ke arah 'Budaya Organisasi Berprestasi Tinggi'. Bagi meningkatkan kemahiran dan keupayaan warga kerja, pelbagai peluang latihan dan bimbingan diberikan melalui latihan formal, latihan sewaktu bekerja (*on-the-job training*) dan sesi-sesi khas. Pada masa yang sama, kesejahteraan kakitangan turut diberi penekanan dengan memastikan keseimbangan kerjaya dan kehidupan seharian (*work-life balance*) melalui aktiviti-aktiviti riadah yang turut bertujuan memupuk semangat berpasukan yang lebih tinggi di kalangan kakitangan.

Sepanjang tahun 2017, warga kerja ECERDC telah menjalani pelbagai program latihan dan bimbingan khususnya untuk meningkatkan tahap kepimpinan dan kecekapan mereka. Dengan purata 8.85 hari latihan, ECERDC telah berjaya mencapai Objektif Peringkat Tertinggi bagi pembangunan sumber manusia organisasinya. Program-program yang telah dilaksanakan adalah meliputi pelaksanaan 'Pelan Pembangunan Individu Khusus' (*Structured Individual Development Plan*) yang merangkumi latihan formal, latihan sewaktu kerja, dan bimbingan (*coaching*) bagi semua warga kerja dengan menjadikan program bimbingan sebagai fokus utama dalam mewujudkan budaya bimbingan (*coaching culture*) di ECERDC.

Menyedari kepentingan bimbingan di dalam memacu budaya organisasi berprestasi tinggi, penekanan diberikan ke atas program-program berbentuk bimbingan (*coaching*) yang mana pihak Pengurus dikehendaki menjalankan minimum 4 sesi bimbingan yang khusus terhadap kakitangan masing-masing. Bagi membantu Pengurus melaksanakan program bimbingan

FOKUS UTAMA ECERDC MEMACU BUDAYA ORGANISASI BERPRESTASI TINGGI

ini secara efektif dan di dalam usaha untuk mewujudkan budaya bimbingan, ECERDC telah menganjurkan 2 sesi latihan dalaman (*in-house training*) yang khusus dikenali sebagai 'Coaching for Performance Workshop'.

Di samping itu, beberapa latihan dalaman (*in-house training*) yang lain turut dilaksanakan sepanjang tahun 2017 bagi meningkatkan tahap kepimpinan dan kecekapan warga kerja ECERDC. Ia juga bertujuan bagi menjimatkan kos di samping memberi peluang kepada lebih ramai warga kerja untuk menghadiri latihan. Antara latihan yang dianjurkan ialah Pengurusan Projek Peringkat Lanjutan (*Advanced Project Management*), Kemahiran Kepimpinan Untuk Pengurus (*Leadership Skills for Managers*), Penulisan Perniagaan (*Business Writing*), Bina Semangat (*Team Building*) dan Microsoft Powerpoint & Excel.

Bengkel KPI (KPI Workshop)

Bengkel Penulisan Perniagaan

WARGA KERJA ECERDC

Sesi Teh Tarik Bersama CEO

Penghayatan Nilai Bersama (ALIP)

Pelbagai inisiatif dan aktiviti telah dilaksanakan dalam memastikan warga ECERDC dapat menjivai nilai bersama, iaitu ALIP bagi memastikan pencapaian prestasi yang tinggi ke arah menuju aspirasi ECERDC.

Bagi mengukuhkan perhubungan dan semangat kerjasama di kalangan warga kerja ECERDC, Program Bina Semangat (*Team Building*) telah diadakan sebanyak dua sesi iaitu pada 18 hingga 19 Ogos dan 25 hingga 26 Ogos yang melibatkan seramai 94 orang di kalangan kumpulan Pengurus, Eksekutif Kanan dan Eksekutif. Selain itu, aktiviti lain seperti sesi Teh Tarik dan Sesi Ramah Mesra Jabatan, *One-Minute Manager*, *Program Get-to-Know-You* dan *Spring Cleaning ALIP* turut dijalankan.

Penerapan nilai bersama ini adalah untuk memupuk kesedaran mengenai ALIP, menjivai nilai bersama tersebut, di samping memantapkan penjiwaan nilai ALIP di kalangan warga ECERDC.

Saya amat berbesar hati diberi peluang untuk berkhidmat dengan ECERDC kerana ini telah membolehkan saya memainkan peranan dalam meningkatkan taraf hidup masyarakat di ECER. Dengan memudahcara pelaksanaan projek-projek pelaburan di ECER, kami yakin ia dapat memberi manfaat kepada warga setempat melalui penajaan peluang-peluang pekerjaan dan perniagaan baharu. Pelaksanaan projek-projek berteknologi tinggi di Wilayah ini juga akan membolehkan latihan dan pemindahan pengetahuan berlaku, sekaligus meningkatkan lagi tahap kemahiran Rakyat dan dapat memacu ECER untuk menjadi sebuah Wilayah maju.

Chin Chok Li

Pengurus, Pengurusan Pelabur

NILAI BERSAMA ALIP

As One – Bersatu

- Bersatu dalam tujuan dan persaudaraan
- Kami berdiri, berfikir dan bertindak sebagai satu pasukan
- Menyokong keamatan dan keputusan pasukan
- Tidak membiarkan orang lain gagal

L

Loyalty – Setia

- Setia dan komited terhadap visi dan misi ECERDC

I

Integrity – Berintegriti

- Jujur dan teguh berdiri
- Menampilkan tahap prestasi, kejujuran dan sifat saling hormat menghormati yang tinggi

P

Professionalism – Profesionalisme

- Komited, inovatif dan proaktif, sentiasa berusaha mencapai kecemerlangan
- Mengamalkan tahap profesionalisme yang tinggi, etika kerja dan tatacara yang sewajarnya dalam tindakan

Program Bina Semangat (*Team Building*)

Sesi '*One-Minute Manager*'

Penetapan Hala Tuju Strategik Organisasi

Kejayaan transformasi ECER sehingga kini adalah hasil daripada strategi, matlamat dan sasaran jelas yang ditetapkan oleh kepimpinan ECERDC. Bagi meneruskan kecemerlangan ini, seperti tahun-tahun sebelumnya, pada awal tahun 2017 iaitu pada 15 dan 16 Februari 2017, 2 sesi **Bengkel Penyelarasan Petunjuk Prestasi Utama** (*Key Performance Indicators*) telah diadakan. Ia merupakan sesi *KPI Cascading* bagi menetapkan KPI dan sasaran tahunan yang jelas bagi setiap Bahagian di ECERDC.

Penilaian Prestasi Separuh Penggal

Seterusnya, **Penilaian Prestasi Separuh Penggal** (*Mid-Year Review*) di peringkat Pengurusan ECERDC telah diadakan pada 23 dan 24 Ogos 2017 bertujuan menilai pencapaian dan prestasi setiap Bahagian dan warga kerja ECERDC bagi separuh penggal 2017. Beberapa mandat dan sasaran baharu turut dipersetujui untuk tujuan pelaksanaan sehingga akhir tahun 2017.

Pada 20 hingga 23 November 2017, **Sesi Wacana Pengurusan Strategik** (*Management Retreat*) yang melibatkan Pengurusan Tertinggi ECERDC telah diadakan. Ini bagi menilai prestasi organisasi sepanjang tahun 2017 di samping menyusun mandat, hala tuju dan strategi baharu ECERDC bagi tahun 2018 ke arah mencapai sasaran menjadikan ECER wilayah maju menjelang tahun 2020.

Pada penghujung tahun 2017, **Sesi Penetapan Petunjuk Prestasi Utama** (*KPI*) telah diadakan iaitu pada 4 dan 5 Disember 2017 yang melibatkan hampir semua kakitangan pengurusan ke atas. Sesi ini merupakan forum khas bagi Pihak Pengurusan bersama-sama kakitangan pengurusan secara keseluruhan menetapkan dan memuktamadkan KPI dan sasaran organisasi dan setiap Bahagian bagi tahun 2018.

Kajian Semula Pelan Induk ECER 2.0

Pada tahun 2017, ECERDC turut menjalankan **Kajian Semula Pelan Induk ECER** bertujuan membangunkan **Pelan Induk ECER 2.0**. Kajian dan pembangunan pelan induk ini turut melibatkan semua Bahagian di ECERDC menetapkan hala tuju strategik, matlamat dan sasaran seterusnya sehingga tahun 2025 bagi ECER menjadi Wilayah maju.

Sesi Penetapan Petunjuk Prestasi Utama (KPI)

KOMITED BAGI MEREALISASIKAN HALA TUJU ORGANISASI

Sesi 'Town Hall' 2017

Pemantapan Keupayaan Warga Kerja Bagi Merealisasikan Hala Tuju Organisasi

Sejajar dengan perancangan Pelan Induk ECER 2.0, ECERDC turut meningkatkan usahanya dalam memantapkan keupayaan kakitangan bagi memastikan hala tuju strategik, matlamat serta sasaran baharu di bawah pelan tersebut akan berjaya dicapai. Sehubungan itu, ECERDC telah melaksanakan inisiatif-inisiatif latihan dan pembangunan warga kerja bagi memastikan kakitangannya sentiasa bersedia untuk melaksanakan tugas mereka dengan cekap, berkesan dan cemerlang bagi merealisasikan Pelan Induk 2.0 ECER kelak. Komitmen ini telah dinyatakan oleh pihak Pengurusan ECERDC semasa sesi 'Town Hall' pada 8 Disember 2017.

Menyedari hal tersebut, ECERDC akan terus melaksanakan inisiatif-inisiatif latihan dan pembangunan warga kerja bagi memastikan kakitangannya sentiasa bersedia serta komited untuk melaksanakan tugas mereka dengan cekap, berkesan, cemerlang dan berimpak tinggi. Ini termasuk melaksanakan nilai bersama atau ALIP, menilai dan membangunkan kecekapan serta keupayaan warga kerja ECERDC, serta mobilisasi warga kerja dari segi perpindahan tempat kerja atau penggiliran tugas.

Kaji Selidik Keterlibatan Pekerja (EES)

ECERDC juga telah mengadakan 'Employee Engagement Survey' (EES), bagi tujuan mendapatkan maklum balas daripada warga kerja ECERDC dalam proses menambah baik organisasi. Inisiatif ini merupakan yang pertama diadakan sepanjang penubuhan ECERDC. Kajian ini juga telah melibatkan kakitangan ECERDC daripada Kumpulan Eksekutif dan Sokongan.

Berdasarkan maklum balas yang diterima, pihak Jabatan Sumber Manusia dan Pentadbiran telah merangka inisiatif-inisiatif tertentu bagi menutup jurang dan telah mendapat sokongan daripada Pihak Pengurusan Tinggi ECERDC untuk dilaksanakan pada tahun 2018.

Kaji Selidik 'Employee Engagement Survey'

Majlis Jamuan Hari Raya Aidilfitri

MEMUPUK HUBUNGAN ERAT DI KALANGAN WARGA KERJA

Pelbagai program telah dianjurkan sepanjang tahun 2017 bagi mewujudkan dan memperkukuh hubungan di kalangan warga kerja ECERDC, selain memupuk persekitaran dan budaya kerja yang mesra, cekap dan berkesan. Ini termasuk penganjuran **Hari Terbuka Sumber Manusia (HR Open Day)** pada 30 Mac 2017, **Majlis Doa Selamat** pada 25 Mei 2017, **Majlis Jamuan Hari Raya Aidilfitri** pada 7 Julai 2017 dan **Sesi 'Town Hall'** pada 8 Disember 2017.

Malam Penghargaan Warga Kerja ECERDC

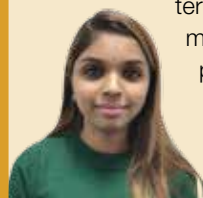

Hari Terbuka Sumber Manusia (HR Open Day)

“

“Saya suka dengan kerja saya kerana semua warga ECERDC berkongsi visi dan misi yang sama dan sangat berdedikasi terhadap tugas. Selain itu, semuanya saling menghormati dan bekerjasama sebagai satu pasukan dalam melaksanakan tugas yang mencabar, ini bertepatan dengan matlamat kerjaya saya”

Seetha a/p Manikam

Kakitangan Sokongan, Pejabat Ketua Pegawai Eksekutif

”

WARGA KERJA ECERDC

Kelab Sukan dan Rekreasi ECERDC (KSRE)

Sebagai sebuah organisasi yang **menitikberatkan aspek keseimbangan kerja dan kehidupan bagi warga kerjanya**, ECERDC telah mewujudkan Kelab Sukan dan Rekreasi di bawah Seksyen 7 Akta Pertubuhan 1966 pada 16 Ogos 2011 bagi merancang dan melaksanakan pelbagai aktiviti rekreasi, sukan, pendidikan, kebajikan dan sosial di kalangan warga kerja ECERDC. Selain aspek keseimbangan kerja dan kehidupan, aktiviti-aktiviti yang dijalankan juga dapat menerapkan **nilai bersama ALIP** di kalangan warga kerja ECERDC di luar waktu bekerja.

Pertandingan Futsal – 8 Sesi

Program Seni Pertahanan Diri

Majlis Jamuan Hari Raya Aidilfitri

Majlis Jamuan Hari Raya Aidilfitri

Larian Tayaria 2017

Kejohanan Bowling KSRE

Movie Night

Aktiviti di ATV Adventure Park

Larian MARA

Grand Prix Go Kart KSRE

Paintball Challenge

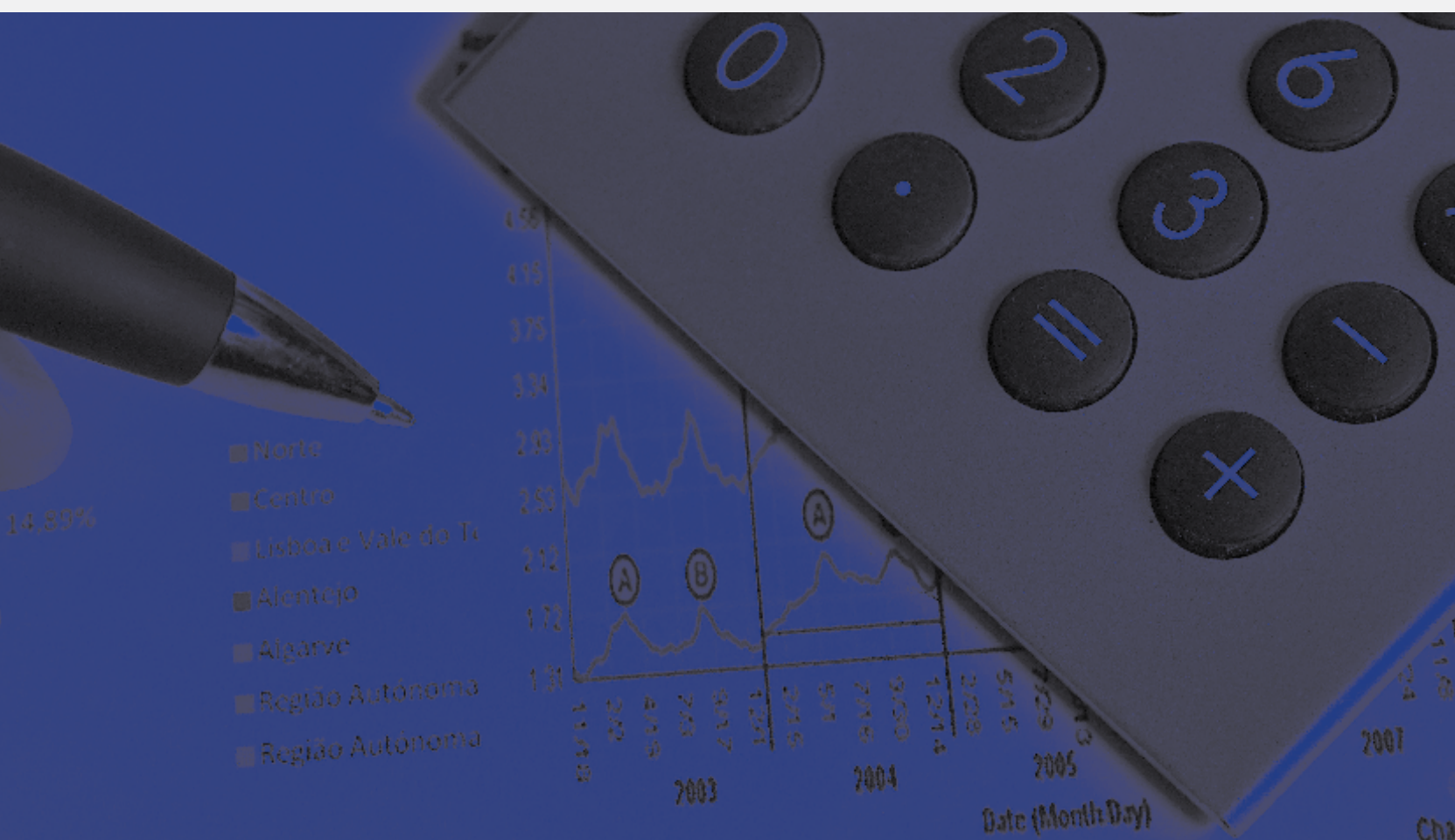
Movie Night

Movie Night

Majlis Doa Selamat dan Tazkirah Ramadan

PENYATA KEWANGAN

ANALISIS PRESTASI KEWANGAN	144
PENGAKUAN OLEH PEGAWAI – PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR	147
PENYATA ANGGOTA MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR	151
PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN	152
PENYATA PRESTASI KEWANGAN	153
PENYATA PERUBAHAN EKUITI	154
PENYATA ALIRAN TUNAI	155
PENYATA PERBANDINGAN ANTARA BAJET DAN PERBELANJAAN SEBENAR	156
NOTA–NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN	157
LAPORAN JAWATANKUASA AUDIT BAGI TAHUN 2017	175

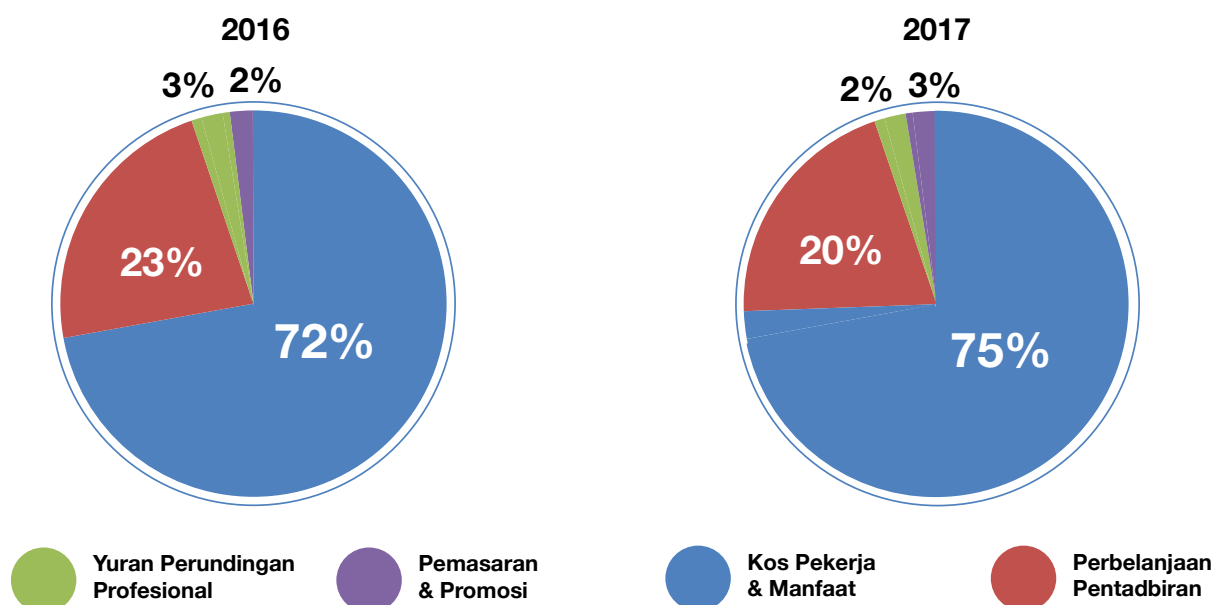
ANALISIS PRESTASI KEWANGAN

PENYATA PRESTASI KEWANGAN

BUTIRAN PENYATAN PRESTASI KEWANGAN	2017	2016	PERBEZAAN		2015 SEPERTI YANG DINYATAKAN SEMULA	2014	2013
	RM	RM	RM	%	RM	RM	RM
Jumlah Pendapatan	577,021,587	512,418,355	64,603,232	13%	626,790,775	470,003,818	759,527,257
Dana Diterima Daripada Kerajaan Pusat	549,768,655	484,785,789	64,982,866	13%	605,460,620	469,690,616	759,060,766
- Mengurus	36,355,000	27,703,900	8,651,100	31%	26,293,714	37,226,700	37,000,000
- Pembangunan	447,705,109	386,843,562	60,861,547	16%	494,732,432	397,839,562	702,651,556
- Dana-Dana Lain	65,708,546	70,238,327	(4,529,781)	-6%	84,434,474	34,624,354	19,409,210
Pendapatan Lain	27,252,932	27,632,566	(379,634)	-1%	21,330,155	313,202	466,491
Jumlah Perbelanjaan	553,997,956	486,633,299	67,364,657	14%	580,064,751	468,314,976	760,925,800
- Mengurus	39,567,069	37,500,909	2,066,160	6%	35,559,024	35,851,060	38,865,034
- Pembangunan	447,815,012	386,555,493	61,259,519	16%	494,267,664	397,839,562	702,651,556
- Dana-Dana Lain	66,615,875	62,576,897	4,038,978	6%	50,238,063	34,624,354	19,409,210
Lebihan/(Kurangan)	23,023,631	25,785,056	(2,761,425)	-11%	46,726,024	1,688,842	(1,398,543)

(i) PERBELANJAAN MENGURUS

Peruntukan mengurus yang diterima bagi tahun 2017 adalah berjumlah RM36.4 juta manakala perbelanjaan mengurus sebenar adalah berjumlah RM39.6 juta. Bagi menampung kekurangan peruntukan, ECERDC telah menggunakan sumber dalaman di samping mengamalkan langkah-langkah penjimatan yang sewajarnya bagi memastikan tiada kekangan kewangan untuk tujuan kelancaran operasi. Berbanding tahun 2016, perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan sebanyak RM2.1 juta atau 6%, seperti yang ditunjukkan di dalam rajah di bawah:

Peningkatan perbelanjaan mengurus disebabkan terutamanya oleh kenaikan kos emolumen, di mana bagi tahun 2017, kos emolumen meningkat kepada 75% daripada kos keseluruhan berbanding 72% yang dicatatkan pada tahun 2016. Sebaliknya hasil daripada langkah-langkah penjimatan yang diamalkan, perbelanjaan pentadbiran merekodkan penurunan sebanyak 3% kepada 20% daripada kos keseluruhan berbanding dengan 23% bagi tahun 2016.

(ii) PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

Perbelanjaan pembangunan meliputi perbelanjaan bagi tujuan pembangunan projek fizikal dan pembangunan modal insan. Jumlah peruntukan perbelanjaan pembangunan yang diluluskan bagi tahun 2017 adalah berjumlah RM790.7 juta, manakala yang diterima adalah berjumlah RM733.9 juta.

Bagi tahun 2017, jumlah perbelanjaan dilunaskan adalah sebanyak RM447.8 juta berbanding tahun 2016 sebanyak RM386.6 juta, mencatatkan peningkatan sebanyak 16%. Peningkatan perbelanjaan tersebut adalah disebabkan oleh peningkatan bilangan projek yang telah selesai pelaksanaannya yang mana antaranya *Coastal Protection Works* di Teluk Lipat, *R2R8 Water Storage Tank* di projek Pembangunan Bandar Pelabuhan Kuantan dan kerja reka bentuk SME Tanjung Api di projek Kuantan Waterfront.

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

BUTIRAN PENYATAN PRESTASI KEWANGAN	2017	2016	PERBEZAAN		2015	2014	2013
					SEPERTI YANG DINYATAKAN SEMULA		
	RM	RM	RM	%	RM	RM	RM
Jumlah Aset	2,416,973,503	2,107,121,972	309,851,531	15%	1,538,037,071	1,172,054,288	1,048,711,921
- Aset Semasa	714,625,090	829,975,823	(115,350,733)	-14%	772,218,236	558,738,551	833,397,968
- Aset Bukan Semasa	1,702,348,413	1,277,146,149	425,202,264	33%	765,818,835	613,315,737	215,313,953
Jumlah Liabiliti	2,189,160,418	1,902,332,519	286,827,899	15%	1,359,032,674	49,694,115	40,424,541
- Liabiliti Semasa	23,635,443	54,206,125	(30,570,682)	-56%	55,201,734	49,694,115	40,424,541
- Liabiliti Bukan Semasa	2,165,524,975	1,848,126,394	317,398,581	17%	1,303,830,940	-	-
Aset Bersih	227,813,085	204,789,453	23,023,632	11%	179,004,397	1,122,360,173	1,008,287,380

(i) **ANALISIS KEDUDUKAN KEWANGAN**

Jumlah aset untuk tahun 2017 adalah berjumlah RM2,416.9 juta berbanding dengan tahun 2016 yang berjumlah RM2,107.1 juta, iaitu peningkatan sebanyak 15% atau RM309.9 juta. Peningkatan jumlah aset telah disumbangkan oleh peningkatan jumlah aset bukan semasa sebanyak 33% atau RM425.2 juta, di mana peningkatan tersebut disumbangkan terutamanya oleh peningkatan Kerja Dalam Kemajuan sebanyak RM424.4 juta.

Aset semasa pula merekodkan pengurangan sebanyak 14% atau RM115.4 juta. Pengurangan aset semasa ini disebabkan antara lain oleh pengurangan simpanan tetap sebanyak RM106.5 juta.

Jumlah liabiliti meningkat sebanyak 15% atau RM286.8 juta di mana peningkatan disebabkan oleh peningkatan liabiliti bukan semasa sebanyak 17% atau RM317.4 juta serta pengurangan liabiliti semasa sebanyak 56% atau RM30.5 juta. Peningkatan liabiliti bukan semasa sebanyak RM317.4 juta disebabkan oleh peningkatan jumlah geran tertunda bagi tahun 2017 sebanyak 16% atau RM293.4 juta.

Lanjutan dari peningkatan jumlah aset dan pengurangan jumlah liabiliti, aset bersih bagi tahun 2017 telah merekodkan peningkatan sebanyak 11% atau RM23.0 juta berbanding tahun 2016.

(ii) **ANALISIS NISBAH KEWANGAN**

BUTIRAN PENYATAN PRESTASI KEWANGAN	2017	2016	2015 SEPERTI YANG DINYATAKAN SEMULA	2014	2013
	RM	RM	RM	RM	RM
Aset Semasa	714,625,090	829,975,823	772,218,236	558,738,551	833,397,968
Liabiliti Semasa	23,635,443	54,206,125	55,201,734	49,694,115	40,424,541
Nisbah Semasa	30.2	15.3	14.0	11.2	20.6
Jumlah Liabiliti	2,189,160,418	1,902,332,519	1,359,032,674	49,694,115	40,424,541
Jumlah Aset	2,416,973,503	2,107,121,972	1,538,037,081	1,172,054,288	1,048,711,921
Nisbah Liabiliti ke atas Jumlah Aset	0.91	0.90	0.88	0.04	0.04

Nisbah Semasa ECERDC berada di dalam tahap yang amat baik. Pada tahun 2017, nisbah tersebut menunjukkan bahawa setiap RM1 liabiliti semasa dapat ditampung oleh RM30.20 aset semasa berbanding dengan RM15.30 pada tahun 2016.

Nisbah Jumlah Liabiliti ke atas Jumlah Aset pada tahun 2017 adalah RM0.91 berbanding dengan RM0.90; peningkatan sebanyak RM0.01. Ini adalah disebabkan oleh peningkatan jumlah dalam Geran Tertunda untuk tahun 2017 sebanyak 16.4% atau RM288.3 juta berbanding tahun 2016.

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Penyata Kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur telah diaudit oleh wakil saya yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Dalam Ekuiti serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 8 hingga 26.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur pada 31 Disember 2017 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia oleh Lembaga Pengarah dan Akta Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur 2008 (Akta 688).

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya dihuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur dan telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Anggota Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Lembaga Pengarah Terhadap Penyata Kewangan

Anggota Majlis bertanggungjawab terhadap penyediaan penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia/ diluluskan oleh Anggota Majlis dan Akta Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur 2008 (Akta 688). Anggota Majlis juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur adalah bebas daripada salah nyata yang ketara sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur, Anggota Majlis bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengetahui pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan, kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai, kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Anggota Majlis.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Anggota Majlis dan berdasarkan bukti audit yang diperolehi, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperolehi sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan penyata kewangan Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur memberi gambaran yang saksama.

Saya telah berkomunikasi dengan Anggota Majlis, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur 2008 (Akta 688), saya juga melaporkan bahawa pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta.

Hal-hal Lain

Laporan ini dibuat untuk Anggota Majlis dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

ZAABA BIN ZAINUDDIN, CA (M)
b.p KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
6 JULAI 2018

PENYATA ANGGOTA

MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR

Kami, **TAN SRI DR. ALI BIN HAMSA** dan **TAN SRI WAN ZULKIFLEE BIN WAN ARIFFIN**, yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Anggota **MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR** dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat anggota Majlis, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Ekuiti, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Antara Bajet dan Perbelanjaan Sebenar dalam kedudukan kewangan yang berikut ini berserta dengan nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan **MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR** pada 31 Disember 2017 dan hasil kendaliannya serta perubahan kedudukan kewangannya bagi tahun kewangan berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi Pihak Anggota Majlis,

TAN SRI DR. ALI BIN HAMSA
ANGGOTA MAJLIS

TAN SRI WAN ZULKIFLEE BIN WAN ARIFFIN
ANGGOTA MAJLIS

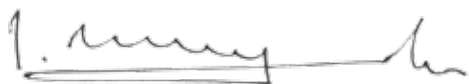
Putrajaya
Tarikh : 13 Jun 2018

PENGAKUAN OLEH PEGAWAI – PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN

MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR

Kami, **DATUK SERI JEBASINGAM ISSACE JOHN** dan **BAIDZAWI CHE MAT**, pegawai-pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan rekod-rekod perakaunan **MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR**, dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Ekuiti, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Antara Bajet dan Perbelanjaan Sebenar dalam kedudukan kewangan yang berikut ini berserta dengan nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan kami, adalah betul dan kami membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya diakui oleh penama-penama di atas di Kuala Lumpur pada 19 Jun 2018.

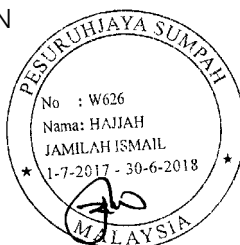
DATUK SERI JEBASINGAM ISSACE JOHN
(531110-05-5241)

BAIDZAWI CHE MAT
(660912-11-5067)

Di hadapan saya,

PESURUHJAYA SUMPAH

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN

SEPERTI PADA 31 DISEMBER 2017

	Nota	2017 RM	2016 RM
ASET			
Aset Semasa			
Pelbagai Penerimaan, Deposit Dan Prabayar	3	48,619,728	61,426,422
Simpanan Tetap Di Bank-Bank Berlesen	4	661,254,498	767,816,373
Tunai Di Bank Dan Di Tangan		4,750,864	733,028
Jumlah Aset Semasa		714,625,090	829,975,823
Aset Bukan Semasa			
Hartanah, Loji Dan Peralatan	5	2,291,716	1,162,937
Pelaburan Hartanah	6	17,144,556	17,507,403
Kerja Dalam Kemajuan	7	1,682,912,141	1,258,475,809
Jumlah Aset Bukan Semasa		1,702,348,413	1,277,146,149
Jumlah Aset		2,416,973,503	2,107,121,972
LIABILITI			
Liabiliti Semasa			
Pelbagai Pemiutang	8	23,635,443	54,206,125
Jumlah Liabiliti Semasa		23,635,443	54,206,125
Liabiliti Bukan Semasa			
Geran Tertunda:			
Kumpulan Wang Pembangunan	9	2,045,687,240	1,757,423,186
Tabung Amanah Hartanah	9	60,656,814	75,697,734
Dana Pembangunan Usahawan	9	-	34,906
Dana Khas PEMANDU/EPU	9	11,134,744	11,800,630
Dana TERAJU	9	24,014,357	3,169,938
Wang Tahanan		24,031,820	-
Jumlah Liabiliti Bukan Semasa		2,165,524,975	1,848,126,394
Jumlah Liabiliti		2,189,160,418	1,902,332,519
Aset Bersih		227,813,085	204,789,453
EKUITI			
Kumpulan Wang Mengurus	10(a)	3,119,732	1,609,116
Kumpulan Wang Pembangunan	10(b)	175,180,845	154,995,572
Tabung Amanah Hartanah	10(b)	684,513	768,906
Dana Pembangunan Usahawan	10(b)	-	336
Dana Khas PEMANDU/EPU	10(b)	3,421,055	2,832,742
Dana TERAJU	10(b)	2,396,414	1,811,997
Dana Taman Perindustrian	10(c)	43,010,526	42,770,784
Jumlah Ekuiti		227,813,085	204,789,453

Nota-nota yang disertakan di muka surat 157 sehingga 174 adalah merupakan sebahagian daripada, dan perlu dibaca bersama, penyata kewangan ini.

PENYATA PRESTASI KEWANGAN

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

	Nota	2017 RM	2016 RM
HASIL			
Urus Niaga Pertukaran:			
Dana Taman Perindustrian	11(a)	1,618,433	520,793
Urus Niaga Bukan Pertukaran:			
Geran Mengurus		36,355,000	27,703,900
Geran Pembangunan		447,705,109	386,843,562
Tabung Amanah Hartanah		15,040,921	16,667,374
Dana Pembangunan Usahawan		-	27
Dana Khas PEMANDU/EPU		665,886	3,270,512
Dana TERAJU		47,185,581	37,657,523
Dana Taman Perindustrian	11(b)	1,197,726	12,122,098
Pendapatan Lain	11(c)	27,252,932	27,632,566
JUMLAH HASIL		577,021,587	512,418,355
PERBELANJAAN			
Perbelanjaan Operasi	10(a)	(39,567,069)	(37,500,909)
Perbelanjaan Pembangunan		(447,815,012)	(386,555,493)
Perbelanjaan Tabung Amanah Hartanah		(15,040,921)	(16,667,374)
Perbelanjaan Dana Pembangunan Usahawan		-	(27)
Perbelanjaan Dana Khas PEMANDU/EPU		(665,886)	(3,270,512)
Perbelanjaan Dana TERAJU		(47,185,581)	(37,657,523)
Perbelanjaan Taman Perindustrian	10(c)	(3,723,488)	(4,981,461)
JUMLAH PERBELANJAAN		(553,997,956)	(486,633,299)
LEBIHAN TAHUN SEMASA	10(d)	23,023,631	25,785,056

Nota-nota yang disertakan di muka surat 157 sehingga 174 adalah merupakan sebahagian daripada, dan perlu dibaca bersama, penyata kewangan ini.

PENYATA PERUBAHAN EKUITI

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

Nota	Kump. Wang Mengurus RM	Kump. Wang Pem- angunan RM	Tabung Amanah Hartanah RM	Dana Pem- angunan Usahawan RM	Dana Khas PEMANDU/ EPU RM	Dana TERAJU RM	Dana Taman Per- industrian RM	Jumlah RM
Baki pada 1 Januari 2016	2,951,222	117,920,802	20,421,197	83,430	2,180,228	1,246,007	34,201,511	179,004,397
Lebihan/ (Kurangan) Terkumpul	10(d)	(1,342,106)	37,074,770	(19,652,291)	(83,094)	652,514	565,990	8,569,273
Baki pada 31 Disember 2016	1,609,116	154,995,572	768,906	336	2,832,742	1,811,997	42,770,784	204,789,453
Lebihan/ (Kurangan) Terkumpul	10(d)	1,510,617	20,185,272	(84,393)	(336)	588,313	584,417	239,742
Baki pada 31 Disember 2017	10(a), 10(b), 10(c)	3,119,733	175,180,845	684,513	—	3,421,055	2,396,414	43,010,526
		227,813,085						

Nota-nota yang disertakan di muka surat 157 sehingga 174 adalah merupakan sebahagian daripada, dan perlu dibaca bersama, penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

	Nota	2017 RM	2016 RM
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI			
Terimaan Tunai Pada Kerajaan		840,319,272	1,028,560,450
Terimaan Tunai Pada Aktiviti Tender Dan Lain-Lain		7,504,911	5,435,882
Bayaran Tunai Kepada Pembekal Dan Pekerja		(971,947,553)	(986,334,366)
Tunai Bersih Diterima Dari Aktiviti Operasi		(124,123,370)	47,661,966
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN			
Pulangan Daripada Simpanan Tetap		21,579,332	22,794,854
Tunai Bersih Daripada Aktiviti Pelaburan		21,579,332	22,794,854
PENAMBAHAN BERSIH DALAM TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI		(102,544,038)	70,456,820
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AWAL TAHUN		768,549,401	698,092,581
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN		666,005,362	768,549,401
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI			
Tunai Di Tangan		12,227	11,357
Tunai Di Bank		4,738,637	721,671
Simpanan Tetap Di Bank-Bank Berlesen	4	661,254,498	767,816,373
		666,005,362	768,549,401

Nota-nota yang disertakan di muka surat 157 sehingga 174 adalah merupakan sebahagian daripada, dan perlu dibaca bersama, penyata kewangan ini.

PENYATA PERBANDINGAN ANTARA BAJET DAN PERBELANJAAN SEBENAR

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

		Jumlah Bajet			
	Nota	Asal RM	Akhir RM	Sebenar RM	Varian RM
HASIL					
	Geran Mengurus	36,355,000	36,355,000	36,355,000	-
	Pendapatan Lain	-	4,722,685	4,722,685	-
	Jumlah Hasil	36,355,000	41,077,685	41,077,685	-
PERBELANJAAN					
	Kos Kakitangan	-	29,532,491	29,532,491	-
	Elaun Anggota Majlis	-	322,500	309,000	13,500
	Elaun Anggota Lembaga Tender	-	17,900	11,100	6,800
	Elaun Anggota Jawatankuasa Lain	-	171,000	149,550	21,450
	Penginapan Dan Perjalanan	-	875,231	698,692	176,539
	Perhubungan Dan Utiliti	-	402,491	369,782	32,708
	Sewaan	-	4,792,897	4,445,622	347,275
	Bekalan Dan Bahan-Bahan Lain	-	562,736	566,755	(4,019)
	Pembaikan Dan Penyelenggaraan	-	203,833	203,833	-
	Perkhidmatan Perundangan	-	100,000	9,737	90,263
	Perkhidmatan Pakarunding	-	989,604	795,160	194,444
	Perniagaan Dan Pengurusan				
	Pemasaran Dan Promosi	-	1,110,318	1,032,145	78,173
	Perkhidmatan Komputer & Pemprosesan Data	-	650,000	531,510	118,490
	Perkhidmatan Percetakan	-	283,900	102,234	181,666
	Perkhidmatan Keselamatan	-	66,980	64,769	2,211
	Perkhidmatan Penstoran	-	6,100	6,079	21
	Perkhidmatan Perekrutan	-	52,930	52,930	-
	Kos Latihan Kakitangan	-	350,000	322,234	27,766
	Belanja Aset Dilupuskan	-	-	-	-
	Yuran Audit	-	18,000	18,215	(215)
	Caj Bank	-	7,050	7,489	(439)
	Belanja Mesyuarat	-	92,345	64,839	27,506
	Insuran	-	60,000	44,491	15,509
	Perbelanjaan Perubatan	-	14,784	14,784	-
	Aset Nilai Rendah Dihapuskira	-	56,420	25,344	31,076
	Jumlah Perbelanjaan	-	40,739,509	39,378,785	1,360,724
	PERBELANJAAN BERSIH	12	-	338,176	1,698,900
				1,698,900	1,360,724

Nota-nota yang disertakan di muka surat 157 sehingga 174 adalah merupakan sebahagian daripada, dan perlu dibaca bersama, penyata kewangan ini.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

PADA 31 DISEMBER 2017

1. MAKLUMAT KORPORAT

Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECERDC) ditubuhkan pada 13 Jun 2008. Objektif utama ECERDC adalah untuk:

- (a) merangsang, menggalakkan dan mempercepat pertumbuhan Wilayah Ekonomi Pantai Timur dengan cara yang saksama dan mampan;
- (b) merangsang, menggalakkan dan mempercepat pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur supaya menjadi suatu wilayah ekonomi bertaraf dunia dan destinasi pilihan untuk melabur, bekerja dan tempat tinggal; dan
- (c) memastikan bahawa pembangunan sosial dan pembangunan mapan diberi keutamaan dalam menggerakkan pertumbuhan ekonomi di dalam Wilayah Ekonomi Pantai Timur.

Wilayah Ekonomi Pantai Timur terdiri daripada negeri-negeri Kelantan, Terengganu, Pahang dan Daerah Mersing di dalam Negeri Johor. Ia meliputi kawasan seluas 66,736 km persegi, iaitu 51% daripada keluasan Semenanjung Malaysia.

Bilangan pekerja ECERDC pada akhir tahun ialah 165 orang (2016: 158 orang).

Pejabat berdaftar dan operasi utama dijalankan di Aras 22, Menara 3 PETRONAS, Kuala Lumpur City Centre, 50088 Kuala Lumpur, Malaysia.

Penyata Kewangan ini telah diluluskan oleh Anggota Majlis pada 13 Jun 2018.

2. RINGKASAN POLISI-POLISI PERAKAUNAN YANG KETARA

Polisi-polisi perakaunan yang dinyatakan di bawah telah diguna pakai oleh ECERDC di mana ianya mematuhi peruntukan Akta ECERDC 2008 (Akta 688) dan konsisten dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS).

(a) Asas Perakaunan

Penyata Kewangan ECERDC disediakan berdasarkan prinsip kos sejarah melainkan seperti yang telah dinyatakan dalam nota-nota penyata kewangan.

Penyata Kewangan telah disediakan mengikut Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS), di mana tempoh peralihan adalah pada 1 Januari 2015. Dalam tahun kewangan sebelumnya, penyata kewangan ini telah disediakan dengan menggunakan Piawaian Pelaporan Entiti Persendirian (PERS). ECERDC telah menerima pakai MPSAS lebih awal daripada tarikh kuat kuasa seperti yang dinyatakan dalam Nota 2 (m).

2. RINGKASAN POLISI-POLISI PERAKAUNAN YANG KETARA (SAMBUNGAN)

(b) Pengiktirafan Pendapatan

Hasil daripada urus niaga bukan pertukaran

Urus niaga bukan pertukaran akan diiktiraf sebagai aset apabila terdapat manfaat ekonomi masa depan atau potensi perkhidmatan dijangka mengalir ke dalam entiti, ianya berpunca daripada peristiwa lampau serta nilai saksama aset dapat diukur dengan munasabah. Urus niaga bukan pertukaran yang diiktiraf sebagai aset hendaklah diiktiraf sebagai hasil, kecuali setakat liabiliti yang juga diiktiraf berkenaan dengan aliran masuk yang sama sebagai tertunda di dalam penyata kedudukan kewangan. Apabila obligasi terhadap sesuatu liabiliti itu telah dipenuhi, entiti hendaklah mengurangkan amaun bawaan liabiliti yang diiktiraf itu dan mengiktiraf amaun hasil yang sama dengan pengurangan itu.

- i. Geran kerajaan yang tidak dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan yang tertentu seperti geran mengurus diambilkira sebagai hasil di dalam penyata prestasi kewangan. Geran kerajaan yang dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan tertentu seperti geran pembangunan diiktiraf sebagai geran tertunda dan dilunaskan mengikut susutnilai projek yang telah siap, aset yang dibeli dan belanja pakai habis.

Hasil daripada urus niaga pertukaran

Hasil daripada urus niaga pertukaran diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada entiti dan manfaat ini boleh diukur dengan pasti.

- i. Hasil keuntungan daripada simpanan tetap diiktiraf atas dasar perkadaran masa yang mengambil kira kadar pulangan hasil efektif atas aset tersebut. Kadar pulangan hasil efektif ke atas aset ialah kadar keuntungan yang diperlukan untuk mendiskaunkan jangkaan aliran penerimaan tunai masa hadapan sepanjang hayat aset tersebut untuk disamakan dengan amaun bawaan awal aset tersebut. Keuntungan simpanan tetap daripada tabung akan diagihkan sebagai pendapatan tabung-tabung berkenaan, sekiranya pelaburan dibuat dari peruntukan tabung tersebut. Bagi pelaburan simpanan tetap yang lain, pendapatan diambilkira dalam penyata prestasi kewangan.
- ii. Hasil sewa diiktiraf apabila hasil itu diperoleh mengikut syarat perjanjian penyewaan.
- iii. Pendapatan dari penjualan tanah diiktiraf di dalam penyata kewangan apabila geran tanah telah ditukarmilik kepada pembeli.
- iv. Pendapatan-pendapatan lain diiktiraf apabila perkhidmatan tersebut diberikan.

(c) Aset Kewangan

Aset kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila ECERDC menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.

Pada pengiktirafan awal, aset kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusniaga untuk aset kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam transaksi kos.

ECERDC menentukan klasifikasi aset kewangan semasa pengiktirafan awal, di dalam kategori-kategori termasuk aset kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, pinjaman dan belum terima, pelaburan dipegang hingga matang dan aset kewangan sedia untuk dijual.

2. RINGKASAN POLISI-POLISI PERAKAUNAN YANG KETARA (SAMBUNGAN)

(c) Aset Kewangan (sambungan)

Aset kewangan dinyahiktiraf apabila hak kontrak untuk aliran tunai daripada aset kewangan tersebut tamat tempoh atau diselesai serta ECERDC telah memindahkan risiko dan ganjaran pemilikan aset kewangan yang ketara kepada pihak lain. Pada penyahiktirafan aset kewangan secara keseluruhannya, perbezaan di antara nilai dibawa dan jumlah pertimbangan diterima serta sebarang keuntungan atau kerugian kumulatif adalah diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

i. Pelbagai Penerimaan

Pelbagai penerimaan dibawa pada nilai yang dijangka boleh direalisasi. Hutang lapuk dihapus kira dalam tempoh kewangan di mana ia dikenalpasti. Anggaran dibuat bagi hutang ragu berdasarkan kajian semula semua jumlah tertunggak pada akhir tempoh kewangan.

ECERDC menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan terjejas. Bukti objektif rosot nilai untuk portfolio penerimaan merangkumi pengalaman lepas ECERDC di dalam pengutipan pembayaran, peningkatan dalam bilangan bayaran lewat dalam portfolio yang melebihi tempoh kredit purata dan perubahan yang dapat dilihat dalam keadaan ekonomi negara atau tempatan yang berhubung kait dengan pemungkiran dalam penghutang. Sekiranya bukti-bukti tersebut wujud, jumlah kerugian rosot nilai diukur sebagai perbezaan di antara amaun dibawa aset dan nilai semasa anggaran aliran tunai masa hadapan didiskaunkan pada kadar faedah efektif asal aset kewangan tersebut.

Kerugian rosot nilai diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan. Jumlah bawaan aset kewangan dikurangkan oleh kerugian kemerosotan nilai secara langsung untuk semua aset kewangan kecuali penghutang perdagangan, di mana nilai dibawa dikurangkan melalui penggunaan akaun elaun. Apabila amaun penghutang tidak dapat dikutip, ia akan dihapus kira terhadap akaun peruntukan. Jika dalam tempoh seterusnya, jumlah kerugian rosot nilai berkurangan dan pengurangan tersebut boleh dikaitkan secara objektif kepada peristiwa yang berlaku selepas rosot nilai diiktiraf, kerugian rosot nilai yang diiktiraf sebelumnya dibalikkan ke tahap di mana amaun dibawa aset tidak melebihi kos terlunas pada tarikh pembalikan. Amaun pembalikan akan diiktiraf sebagai untung atau rugi.

ii. Tunai dan Kesetaraan Tunai

Tunai dan setara tunai terdiri daripada tunai, baki di bank dan simpanan tetap dengan bank berlesen yang sedia untuk ditukar kepada jumlah tunai yang diketahui dan yang tertakluk kepada risiko perubahan dalam nilai.

(d) Liabiliti Kewangan

Liabiliti kewangan dikelaskan menurut kandungan pengaturan kontrak yang dimeterai dan definisi liabiliti kewangan. Liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila, dan hanya apabila, ECERDC menjadi satu pihak kepada peruntukan kontrak instrumen kewangan. Liabiliti kewangan dikelaskan sebagai liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi atau liabiliti kewangan lain. Liabiliti kewangan lain ECERDC termasuk perdagangan dan lain-lain pemiutang dan pinjaman, deposit daripada pelanggan, deposit dan penempatan dengan bank-bank dan institusi kewangan, bil-bil dan penerimaan belum bayar dan liabiliti lain.

2. RINGKASAN POLISI-POLISI PERAKAUNAN YANG KETARA (SAMBUNGAN)

(d) Liabiliti Kewangan (sambungan)

Pelbagai Pemiutang

Pelbagai pemiutang dinyatakan pada amaun di mana kontrak yang diikat atau kewajipan untuk menyelesaikan dan diiktiraf pada mulanya pada nilai saksama ditambah kos urusniaga secara langsung dan seterusnya diukur pada kos pelunasan menggunakan kaedah faedah efektif. Liabiliti kewangan dinyahdiiktiraf apabila obligasi di bawah liabiliti telah dihapuskan. Apabila liabiliti kewangan sedia ada digantikan oleh yang lain dari peminjam yang sama pada syarat yang berbeza, atau terma liabiliti sedia ada diubah dengan ketara, apa-apa pertukaran atau perubahan tersebut dianggap sebagai penyahiktirafan liabiliti asal dan pengiktirafan liabiliti baru, dan perbezaan dalam jumlah yang dibawa diiktiraf sebagai untung atau rugi.

(e) Hartanah, Loji dan Peralatan

Semua hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos setelah ditolak susut nilai terkumpul dan rosot nilai terkumpul, jika ada. Kos ini termasuk kos yang ditanggung pada mulanya untuk memperolehi atau membina sesuatu hartanah, loji dan peralatan dan kos yang dilakukan seterusnya untuk menambah, menggantikan sebahagian daripada, atau penyelenggaraan.

Jika sesuatu aset diperoleh melalui urus niaga bukan pertukaran, kos hendaklah diukur berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan. Aset-aset ini kemudiannya akan dikreditkan di dalam penyata prestasi kewangan, melainkan jika terdapat syarat-syarat mengenai penggunaan aset tersebut, di mana ia perlu diiktiraf di dalam liabiliti semasa.

Pembelian bagi hartanah, loji dan peralatan yang bernilai **RM1,000** ke bawah akan diambil kira terus ke penyata prestasi kewangan dalam tempoh kewangan yang sama.

Susutnilai dan Pelunasan

Kaedah garis lurus digunakan untuk menghapuskan kos hartanah, loji dan peralatan mengikut kadar anggaran guna hayat bagi setiap bahagian hartanah, loji dan peralatan berdasarkan kadar-kadar seperti berikut:

Komputer & Peralatan berkaitan ICT	33.33%
Perabot, peralatan & peralatan pejabat	20%
Tanah Pajakan	1%

Rosot Nilai

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, ECERDC meneliti nilai dibawa bagi aset-asetnya untuk menentukan sama ada terdapat sebarang petunjuk rosot nilai. Jika petunjuk sedemikian wujud, rosot nilai diukur dengan membandingkan nilai yang boleh diperolehi dengan nilai dibawa aset dan jika jumlah yang terakhir adalah lebih tinggi, aset tersebut dikurangkan nilainya kepada jumlah yang boleh diperolehi semula. Jumlah boleh diperolehi semula sesuatu aset adalah nilai lebih tinggi antara harga jualan bersih dan nilai dalam penggunaan, yang diukur dengan merujuk kepada aliran tunai masa hadapan.

Kerugian rosot nilai dicaj kepada penyata prestasi kewangan serta-merta, melainkan aset dibawa pada jumlah dinilai semula. Sebarang kerugian rosot nilai bagi aset yang dinilai semula dianggap sebagai pengurangan penilaian semula sehingga tahap lebihan penilaian semula yang diiktiraf terdahulu bagi aset yang sama. Sekiranya kerugian rosot nilai aset melebihi lebihan penilaian semula yang, lebihan rosot nilai dicaj kepada penyata prestasi kewangan.

2. RINGKASAN POLISI-POLISI PERAKAUNAN YANG KETARA (SAMBUNGAN)

(e) Hartanah, Loji dan Peralatan (sambungan)

Rosot Nilai (sambungan)

Peningkatan selanjutnya dalam jumlah boleh diperolehi semula aset jika dibawa pada kos, adalah dianggap sebagai keterbalikan kerugian rosot nilai terkumpul yang sebelum ini diiktiraf dalam penyata prestasi kewangan tetapi pembalikan adalah terhadap kepada kerugian rosot nilai terkumpul diiktiraf sebelum ini, dan jika dibawa pada jumlah dinilai semula, dikreditkan secara langsung kepada lebihan penilaian semula.

(f) Pelaburan Hartanah

Pelaburan hartanah, terutamanya terdiri daripada harta yang dipegang untuk mendapat sewa atau untuk modal penghargaan atau kedua-duanya, dipegang untuk hasil sewa jangka panjang dan tidak diduduki oleh ECERDC.

Hartanah pelaburan dinyatakan pada kos ditolak susutnilai terkumpul dan kemerosotan nilai.

Semasa hartanah pelaburan dilupuskan, atau apabila ianya tidak lagi digunakan dan tiada faedah ekonomi masa depan dijangka daripada pelupusannya, ia tidak lagi diiktiraf (disingkirkan daripada penyata kedudukan kewangan). Perbezaan di antara hasil pelupusan bersih dan nilai dibawa diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian dalam tempoh persaraan atau pelupusan.

Susutnilai

Kaedah garis lurus digunakan untuk menghapuskira kos hartanah pelaburan sepanjang tempoh anggaran hayat berguna pada kadar tahunan sebanyak 2%.

Rosot Nilai

Pelaburan hartanah pelaburan dirosot nilaikan apabila jumlah dibawa melebihi jumlah boleh pulih.

ECERDC akan menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang petunjuk yang aset mungkin terjejas. ECERDC akan menganggarkan jumlah boleh diperolehi semula aset jika apa-apa petunjuk berikut wujud:

- (i) dalam tempoh itu, nilai pasaran aset telah menurun dengan ketara lebih daripada yang dijangkakan akibat daripada peredaran masa atau penggunaan biasa;
- (ii) bukti boleh didapati daripada laporan dalaman yang menunjukkan bahawa prestasi ekonomi aset akan menjadi lebih teruk lagi daripada yang dijangkakan

(g) Kerja dalam Kemajuan

Semua kerja dalam kemajuan dinyatakan pada kos dan tidak disusutnilaikan. Kos bagi projek siap yang tidak akan menjadi milik ECERDC, akan dilupuskan kepada Penyata Prestasi Kewangan manakala kos projek siap yang akan menjadi milik ECERDC, akan diklasifikasikan sebagai harta modal di bawah Hartanah, Loji dan Peralatan dan akan disusutnilaikan.

2. RINGKASAN POLISI-POLISI PERAKAUNAN YANG KETARA (SAMBUNGAN)

(h) Peruntukan Liabiliti

Peruntukan bagi liabiliti diiktiraf apabila ECERDC mempunyai obligasi kini hasil daripada peristiwa lampau dan adalah berkemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi atau potensi perkhidmatan yang diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut dan jumlah anggaran yang munasabah boleh dibuat. Peruntukan dikaji semula pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan dan diselaraskan untuk menggambarkan anggaran semasa yang terbaik. Di mana kesan nilai masa wang adalah material, jumlah peruntukan adalah nilai semasa perbelanjaan yang dijangka akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut.

(i) Cukai dan Cukai Tertunda

Cukai hanya dikenakan ke atas pendapatan dividen selaras dengan pengecualian yang diperolehi daripada Kementerian Kewangan sepertimana yang dinyatakan pada nota 15. Ia diukur menggunakan kadar cukai yang telah termaktub oleh pihak Lembaga Hasil Dalam Negeri pada penyata kedudukan kewangan.

Tiada cukai tertunda diperuntukkan oleh ECERDC selaras dengan pengecualian tersebut.

(j) Transaksi Matawang Asing

Urusniaga dalam matawang asing dicatatkan dalam Ringgit Malaysia pada kadar pertukaran yang berkuatkuasa pada tarikh urusniaga.

(k) Manfaat Pekerja

Manfaat Jangka Pendek

Upah, gaji, cuti berbayar dan cuti sakit, caruman keselamatan sosial dan manfaat bukan kewangan adalah diakru dalam tempoh di mana perkhidmatan berkaitan diberikan oleh kakitangan ECERDC.

Pelan Caruman

Selaras dengan tuntutan undang-undang, ECERDC membuat caruman bulanan kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) untuk semua kakitangan yang layak berdasarkan kadar yang telah ditentukan mengikut gaji kakitangan. Caruman ini diambilkira dalam penyata pendapatan dalam tempoh di mana ia berlaku. Caruman kakitangan kepada KWSP termasuk di dalam gaji dan upah.

(l) Maklumat Bajet

Belanjawan tahunan disediakan pada asas tunai. Oleh kerana penyata kewangan disediakan pada asas akrual, Penyata Perbandingan Belanjawan dan Jumlah Sebenar adalah didedahkan secara berasingan. Penyata ini telah disediakan mengikut asas yang sama seperti penyediaan belanjawan tahunan dan meliputi bajet operasi sahaja.

2. RINGKASAN POLISI-POLISI PERAKAUNAN YANG KETARA (SAMBUNGAN)

(m) Pemakaian Awal MPSAS

ECERDC telah mengguna pakai lebih awal MPSAS yang berkenaan seperti di bawah daripada tarikh kuatkuasa sebenar:

		Tarikh Sebenar Kuatkuasa
MPSAS 1	– Pembentangan Penyata Kewangan	01 Januari 2017
MPSAS 2	– Penyata Aliran Tunai	01 Januari 2017
MPSAS 3	– Dasar Perakaunan, Perubahan dalam Anggaran Perakaunan dan Kesilapan	01 Januari 2017
MPSAS 9	– Hasil daripada Urus Niaga Pertukaran	01 Januari 2017
MPSAS 13	– Pajakan	01 Januari 2017
MPSAS 16	– Pelaburan Hartanah	01 Januari 2017
MPSAS 17	– Hartanah, Loji dan Peralatan	01 Januari 2017
MPSAS 19	– Peruntukan, Liabiliti Luar Jangka dan Aset Luar Jangka	01 Januari 2017
MPSAS 21	– Perosotan Aset Bukan Penjana Tunai	01 Januari 2017
MPSAS 23	– Hasil daripada Urus Niaga Bukan Pertukaran (Cukai & Pindahan)	01 Januari 2017
MPSAS 24	– Pembentangan Maklumat Bajet dalam Penyata Kewangan	01 Januari 2017
MPSAS 25	– Manfaat Pekerja	01 Januari 2017
MPSAS 26	– Perosotan Nilai Aset Penjana Tunai	01 Januari 2017
MPSAS 28	– Instrumen Kewangan: Pembentangan	01 Januari 2017
MPSAS 29	– Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran	01 Januari 2017
MPSAS 30	– Instrumen Kewangan: Pendedahan	01 Januari 2017
MPSAS 33	– Penggunaan Pertama Kali Asas Akruan MPSAS	01 Januari 2017

3. PELBAGAI PENERIMAAN, DEPOSIT DAN PRABAYAR

	2017 RM	2016 RM
Penerimaan daripada Urus Niaga Pertukaran	653,167	726,433
Tolak : Peruntukan Hutang Ragu	(640,918)	-
Pulangan Pelaburan Terakru	2,755,256	1,770,407
Prabayar	43,059,048	56,321,882
Deposit	2,693,507	2,547,700
Lain-lain Penerimaan	99,668	60,000
	48,619,728	61,426,422

4. SIMPANAN TETAP DI BANK-BANK BERLESEN

	2017 RM	2016 RM
Kumpulan Wang Mengurus	2,160,000	1,360,000
Kumpulan Wang Pembangunan	520,211,462	636,275,512
Tabung Amanah Hartanah	62,366,895	77,158,216
Dana Pembangunan Usahawan	-	-
Dana Khas PEMANDU/EPU	17,000,401	17,025,021
Dana TERAJU	26,295,658	4,224,142
Dana Taman Perindustrian	33,220,082	31,773,482
	661,254,498	767,816,373

5. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

Kos	Nota	Tanah RM	Komputer Dan Peralatan ICT RM	Perabot, Alatan Pejabat Dan Peralatan Lain RM	Jumlah RM
Pada 1 Januari 2017		500,520	16,867,125	4,338,723	21,706,368
Tambahan	14(b)	1,374,534	49,443	21,690	1,445,667
Pelupusan/Hapuskira		-	-	-	-
Pada 31 Disember 2017		1,875,054	16,916,568	4,360,413	23,152,035

Susutnilai Berkumpul

Pada 1 Januari 2017	5,094	16,556,722	3,981,615	20,543,431
Susutnilai Semasa	10,879	164,144	141,865	316,888
Pelupusan/Hapuskira	-	-	-	-
Pada 31 Disember 2017	15,973	16,720,866	4,123,480	20,860,319

Nilai Dibawa

Pada 31 Disember 2017	1,859,081	195,702	236,933	2,291,716
-----------------------	------------------	----------------	----------------	------------------

Kos	RM	RM	RM	RM
Pada 1 Januari 2016	500,520	17,238,122	4,229,526	21,968,168
Tambahan	-	315,993	133,596	449,589
Pelupusan/Hapuskira	-	(686,990)	(24,399)	(711,389)
Pada 31 Disember 2016	500,520	16,867,125	4,338,723	21,706,368

Susutnilai Berkumpul

Pada 1 Januari 2016	-	17,104,019	3,828,720	20,932,739
Susutnilai Semasa	5,094	139,561	176,678	321,333
Pelupusan/Hapuskira	-	(686,858)	(23,783)	(710,641)
Pada 31 Disember 2016	5,094	16,556,722	3,981,615	20,543,431

Nilai Dibawa

Pada 31 Disember 2016	495,426	310,403	357,108	1,162,937
-----------------------	----------------	----------------	----------------	------------------

6. PELABURAN HARTANAH

Kos	2017 RM	2016 RM
Pada 1 Januari	18,142,387	18,142,387
Penambahan tahun semasa	-	-
Pada 31 Disember	18,142,387	18,142,387
Susutnilai Berkumpul		
Pada 1 Januari	634,984	272,136
Susutnilai tahun semasa	362,847	362,848
Pada 31 Disember	997,831	634,984
Nilai Dibawa		
Pada 31 Disember	17,144,556	17,507,403

Nilai saksama pelaburan hartanah ECERDC adalah berdasarkan penilaian pasaran terbuka yang dijalankan oleh jurunilai bebas yang berkelayakan. Nilai saksama harta itu pada 31 Disember 2017 adalah RM18,000,000.

7. KERJA DALAM KEMAJUAN

Kos	2017 RM	2016 RM
Baki pada 1 Januari	1,258,475,809	746,913,155
Tambahan Dalam Tahun Kewangan	539,095,077	562,399,474
Pindahan Projek Siap ke Penyata Pendapatan	(114,658,745)	(50,836,820)
Pindahan ke Pelaburan Hartanah (Nota 6)	-	-
Pindahan ke Tanah	-	-
Baki Pada 31 Disember	1,682,912,141	1,258,475,809
Pecahan Kerja Dalam Kemajuan		
Hartanah, Pelancongan & Pembuatan	152,620,756	67,485,284
Projek Infrastruktur	1,515,585,719	1,166,208,955
Projek Pertanian	14,705,666	24,781,570
Jumlah	1,682,912,141	1,258,475,809

8. PELBAGAI PEMIUTANG DAN PERBELANJAAN TERAKRU

	2017 RM	2016 RM
Wang Tahanan	11,392,226	30,184,798
Pemiutang Pembekal	2,475,658	5,392,924
Perbelanjaan Terakru	6,324,925	16,270,742
Peruntukan Manfaat Pekerja	448,550	429,089
Pemiutang Lain	2,994,084	1,928,572
	23,635,443	54,206,125

Pelbagai pemiutang merangkumi amaun tertunggak bagi perbelanjaan semasa.

9. GERAN TERTUNDA

	Kump. Wang Pembangunan RM	Tabung Amanah Hartanah RM	Dana Pembangunan Usahawan RM	Dana Khas PEMANDU/ EPU RM	Dana TERAJU RM	JUMLAH RM
Baki pada 1 Januari 2016	1,175,532,296	92,365,108	34,933	15,071,142	20,827,461	1,303,830,940
Geran Diterima	968,734,452	-	-	-	20,000,000	988,734,452
Pendapatan diiktiraf dalam tahun semasa	(386,843,562)	(16,667,374)	(27)	(3,270,512)	(37,657,523)	(444,438,998)
Baki pada 31 Disember 2016	1,757,423,186	75,697,734	34,906	11,800,630	3,169,938	1,848,126,394
Geran Diterima	735,934,272	-	-	-	68,030,000	803,964,272
Pendapatan diiktiraf dalam tahun semasa	(447,670,218)	(15,040,920)	(34,906)	(665,886)	(47,185,581)	(510,597,511)
Baki pada 31 Disember 2017	2,045,687,240	60,656,814	-	11,134,744	24,014,357	2,141,493,155

Nota ini perlu dibaca bersama nota 7 (Kerja Dalam Kemajuan).

10. EKUITI

(a) KUMPULAN WANG MENGURUS

	Nota	2017 RM	2016 RM
Pendapatan			
Baki pada 1 Januari		1,609,116	2,951,222
Geran Kerajaan Persekutuan		36,355,000	27,703,900
Pendapatan Lain		4,722,685	8,454,903
Jumlah Pendapatan		42,686,801	39,110,025
Perbelanjaan			
Kos Kakitangan	13	29,532,491	27,066,068
Elaun Anggota Majlis	14(a)	309,000	321,500
Elaun Anggota Lembaga Tender		11,100	14,450
Elaun Anggota Jawatankuasa Lain		149,550	153,500
Penginapan Dan Perjalanan		698,692	630,306
Perhubungan Dan Utiliti		369,782	410,175
Sewaan		4,445,622	4,373,191
Bekalan Dan Bahan-Bahan Lain		566,755	538,405
Pembaikan Dan Penyelenggaraan		203,833	335,021
Perkhidmatan Perundangan		9,737	13,612
Perkhidmatan Pakarunding Perniagaan Dan Pengurusan		795,160	933,886
Pemasaran Dan Promosi		1,032,144	921,363
Perkhidmatan Komputer & Pemprosesan Data		531,510	488,207
Perkhidmatan Percetakan		102,234	388,515
Perkhidmatan Keselamatan		64,770	66,780
Perkhidmatan Penstoran		6,079	2,242
Perkhidmatan Perekrutan		52,930	175,765
Kos Latihan Kakitangan		322,234	248,032
Belanja Susutnilai		188,283	250,658
Belanja Aset Dilupuskan		-	739
Yuran Audit		18,215	17,024
Caj Bank		7,489	6,944
Belanja Mesyuarat		64,839	46,588
Insuran		44,491	42,802
Perbelanjaan Perubatan		14,785	21,984
Aset Nilai Rendah Dihapuskira		25,344	33,152
Jumlah Perbelanjaan		39,567,069	37,500,909
Baki pada 31 Disember		3,119,733	1,609,116

10. EKUITI (SAMBUNGAN)

(b) LAIN-LAIN KUMPULAN WANG

	Kump. Wang Pembangunan RM	Tabung Amanah Hartanah RM	Dana Pembangunan Usahawan RM	Dana Khas PEMANDU/ EPU RM	Dana TERAJU RM	JUMLAH RM
Baki pada 1 Januari 2016	117,920,802	20,421,197	83,430	2,180,228	1,246,007	141,851,664
Pindahan (daripada)/ kepada	20,416,636	(20,333,206)	(83,430)	-	-	-
Penambahan Hartanah, Loji dan Peralatan	357,618	-	-	-	-	357,618
Susutnilai Semasa	(69,549)	-	-	-	-	(69,549)
Pendapatan Lain	16,370,065	680,915	336	652,514	565,990	18,269,820
Baki pada 31 Disember 2016	154,995,572	768,906	336	2,832,742	1,811,997	160,409,553
Pindahan (daripada)/ kepada	-	-	-	-	-	-
Penambahan Hartanah, Loji dan Peralatan	5,638	-	-	-	-	5,638
Susutnilai Semasa	(115,541)	-	-	-	-	(115,541)
Pendapatan Lain	20,295,176	(84,393)	(336)	588,313	584,417	21,383,176
Baki pada 31 Disember 2017	175,180,845	684,513	-	3,421,055	2,396,414	181,682,826

10. EKUITI (SAMBUNGAN)

(c) DANA TAMAN PERINDUSTRIAN

	2017 RM	2016 RM
Pendapatan		
Baki pada 1 Januari	42,770,784	34,201,511
Pendapatan dari transaksi bukan pendapatan	1,197,726	12,122,098
Pulangan Pelaburan	1,129,327	902,235
Pendapatan dari transaksi pendapatan:		
Pendapatan Sewa	278,020	520,793
Jualan Tanah	1,340,413	-
Lain-lain Pendapatan	17,744	5,608
Jumlah Pendapatan	46,734,014	47,752,245
Perbelanjaan		
Penginapan Dan Perjalanan	38,182	38,356
Perhubungan Dan Utiliti	91,553	51,036
Bekalan Dan Bahan-Bahan Lain	453	32,670
Pembaikan Dan Penyelenggaraan	900,551	54,761
Perkhidmatan Perundangan	18,934	22,890
Perkhidmatan Pakarunding Perniagaan Dan Pengurusan	1,046,009	3,690,178
Perkhidmatan Keselamatan	606,178	708,127
Belanja Susutnilai	375,911	363,974
Caj Bank	63	113
Belanja Mesyuarat	4,736	1,922
Hutang Ragu	640,918	-
Cukai	-	17,434
Jumlah Perbelanjaan	3,723,488	4,981,461
Baki pada 31 Disember	43,010,526	42,770,784

10. EKUITI (SAMBUNGAN)

(d) LEBIHAN/ (KURANGAN) PENDAPATAN

Nota	Kump. Wang Mengurus RM	Kump. Wang Pem- angunan RM	Tabung Amanah Hartanah RM	Dana Pem- angunan Usahawan RM	Dana Khas PEMANDU/ EPU RM	Dana TERAJU RM	Dana Taman Per- industrian RM	Jumlah RM
2017								
Pendapatan Dari Transaksi Pertukaran	11(a)	-	-	-	-	-	1,618,433	1,618,433
Pendapatan Dari Transaksi Bukan Pertukaran		36,355,000	447,705,109	15,040,920	-	665,886	47,185,581	548,150,222
Pendapatan Lain	11(c)	4,722,685	20,295,175	(84,393)	(336)	588,313	584,417	27,252,932
Jumlah Pendapatan		41,077,685	468,000,284	14,956,527	(336)	1,254,199	47,769,998	577,021,587
Perbelanjaan		(39,567,069)	(447,815,012)	(15,040,920)	-	(665,886)	(47,185,581)	(553,997,956)
Lebihan/ (Kurangan) Tahun Semasa		1,510,617	20,185,272	(84,393)	(336)	588,313	584,417	23,023,631
2016								
Pendapatan Dari Transaksi Pertukaran	11(a)	-	-	-	-	-	520,793	520,793
Pendapatan Dari Transaksi Bukan Pertukaran		27,703,900	386,843,562	16,667,374	27	3,270,512	37,657,523	484,264,996
Pendapatan Lain	11(c)	8,454,903	36,786,701	(19,652,291)	(83,094)	652,514	565,990	27,632,566
Jumlah Pendapatan		36,158,803	423,630,263	(2,984,917)	(83,067)	3,923,026	38,223,513	512,418,355
Perbelanjaan		(37,500,909)	(386,555,493)	(16,667,374)	(27)	(3,270,512)	(37,657,523)	(486,633,299)
Lebihan/ (Kurangan) Tahun Semasa		(1,342,106)	37,074,770	(19,652,291)	(83,094)	652,514	565,990	25,785,056

11. HASIL

	2017 RM	2016 RM
(a) <u>Urus Niaga Pertukaran</u>		
Dana Taman Perindustrian		
Sewa	278,020	520,793
Jualan Tanah	1,340,413	-
Jumlah	1,618,433	520,793
(b) <u>Urus Niaga Bukan Pertukaran</u>		
Dana Taman Perindustrian	1,197,726	-

Pengiktirafan 14 lot komersil di Taman Perindustrian Halal Gambang, Pahang, dengan jumlah keluasan 221,801.14 kaki persegi adalah berdasarkan harga tanah mentah RM5.40 per kaki persegi.

	2017 RM	2016 RM
(c) <u>Pendapatan Lain</u>		
Faedah Pelaburan Jangka Pendek	22,564,181	18,471,163
Yuran Tender	107,831	140,900
Pendapatan Lain	4,580,920	9,020,503
Jumlah	27,252,932	27,632,566

12. PERBANDINGAN ANTARA BAJET DAN PERBELANJAAN SEBENAR

- (a) Tempoh bajet yang diluluskan adalah sama seperti tempoh penyata kewangan. Defisit telah dibiayai oleh pendapatan hibah dan tunai yang dibawa ke hadapan daripada tahun sebelumnya.
- (b) Penyesuaian jumlah sebenar antara bajet dan aliran tunai adalah seperti berikut:

	Tunai Bersih Operasi RM	Tunai Bersih Pelaburan RM	Jumlah RM
Jumlah Sebenar yang Dibentangkan dan Dibandingkan			
Antara Bajet dan Penyata Perbandingan Sebenar	1,487,879	211,020	1,698,901
Perbezaan Masa	(925,929)	(2,885)	(928,814)
Perbezaan Dana	(124,685,320)	21,371,197	(103,314,123)
Jumlah Sebenar Dalam Penyata Aliran Tunai	(124,123,369)	21,579,332	(102,544,036)

13. KOS KAKITANGAN

	2017 RM	2016 RM
Kos Kakitangan	29,532,491	27,066,068

Termasuk dalam kos kakitangan adalah sumbangan daripada ECERDC kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja berjumlah RM3,682,455 (2016: RM3,339,832).

Tidak termasuk dalam kos kakitangan adalah kos kakitangan yang dipinjamkan oleh pihak PETRONAS berjumlah RM1,849,164 (2016: RM1,690,085). Kos ini dibiayai sepenuhnya oleh pihak PETRONAS.

14. TRANSAKSI ENTITI BERKAITAN

	2017 RM	2016 RM
(a) <u>Ahli Pengurusan Tertinggi</u> Elaun ahli Majlis ECERDC dan ahli Jawatankuasa Pelaksanaan dan Koordinasi	280,500	282,000
(b) <u>Transaksi ECERDC Dengan Kerajaan Malaysia Dan Entiti Berkaitan Dengan Kerajaan Malaysia</u>		
Pembelian Tanah	1,374,534	-

Pembelian tanah merujuk kepada pembelian 14 lot komersial di Taman Perindustrial Halal, Gambang daripada Kerajaan Negeri Pahang.

15. CUKAI PENDAPATAN

ECERDC telah menerima pengecualian cukai pendapatan di bawah Seksyen 127 (3A) Akta Cukai Pendapatan 1967 seperti yang dirujuk kepada surat Kementerian Kewangan bertarikh 20 Februari 2009, nombor rujukan (8.09) 248/39/7-871(3). Semua pendapatan kecuali dividen dikecualikan daripada cukai mulai tahun taksiran 2008 hingga tahun taksiran 2017.

Pengecualian selanjutnya untuk tahun taksiran 2018 sehingga 2022 telah diterima dari Kementerian Kewangan, seperti yang dirujuk kepada surat bertarikh 19 Disember 2016, nombor rujukan (8.09) 248/39/7-871(7), dengan syarat yang sama seperti kelulusan pertama.

16. KOMITMEN

	2017 RM	2016 RM
Diluluskan dan dikontrakkan:		
Perbelanjaan Mengurus	2,910,320	2,684,884
Perbelanjaan Pembangunan	1,173,921,451	950,315,529
Perbelanjaan Tabung Amanah Hartanah	49,007,796	43,774,377
Perbelanjaan Dana TERAJU	143,596,566	48,663,366
Jumlah	1,369,436,133	1,045,438,156
Diluluskan dan tidak dikontrakkan:		
Perbelanjaan Pembangunan	568,863,499	1,261,748,197
Perbelanjaan Tabung Amanah Hartanah	7,581,825	24,384,140
Perbelanjaan Dana TERAJU	26,144,363	270,610,076
Jumlah	602,589,687	1,556,742,413

LAPORAN JAWATANKUASA AUDIT BAGI TAHUN 2017

Fungsi utama Jawatankuasa Audit ECERDC adalah untuk membantu Majlis dalam memenuhi peranan dan tanggungjawab pengawasan. Secara dasarnya, fungsi ini dilaksanakan melalui pelaksanaan rangka kerja laporan kawalan dalaman dan pelaksanaan program pematuhan dalam memastikan wujudnya pengenalpastian dan penilaian risiko yang tepat dalam organisasi dan pengurusan risiko yang bersesuaian.

A. PENGAWASAN TADBIR URUS ECERDC

Tiga (3) sidang Mesyuarat Jawatankuasa Audit telah diadakan pada tahun 2017. Butiran adalah seperti berikut:

1. Mesyuarat Jawatankuasa Audit ke-20; (Mesyuarat No: AC _1/2017) telah diadakan pada 3hb. Mac 2017. Kertas kertas yang dibentangkan adalah:
 - a) Pengesahan Minit Mesyuarat Jawatankuasa Audit yang ke-19; (Mesyuarat No: AC_3/2016) yang bersidang pada 19hb. Ogos 2016;
 - b) Perkara Berbangkit – Maklum balas kepada perkara-perkara yang dibangkitkan semasa sidang mesyuarat yang ke-19; (Mesyuarat No: AC_3/2016) yang bersidang pada 19hb. Ogos 2016;
 - c) Pembentangan Penyata Kewangan ECERDC Yang Telah Diaudit Bagi Tahun Kewangan Berakhir 31 Disember 2016;
 - d) Laporan Audit keatas Aktiviti-aktiviti Pengurusan Projek Pembinaan Jambatan Angkat Pusat Bandar Kuala Terengganu;
 - e) Laporan Audit keatas Keberhasilan Projek Pelancongan Warisan Pekan;
 - f) Laporan Audit keatas Keberhasilan Projek Pemulihan dan Pemuliharaan Tasik Chini;
 - g) Laporan Audit keatas Kawalan Tahap Entiti dan Aktiviti Pengurusan Bahagian Perancangan Strategik Korporat;
 - h) Laporan keatas Tinjauan Terhadap Aktiviti-aktiviti Pengurusan Koperasi Agropolitan Lepar Pekan Berhad;
 - i) Laporan Prestasi Audit Dalaman bagi tahun 2016;
 - j) Pengesahan Semula Program Audit Tahunan bagi tahun 2017;
 - k) Cadangan Pindaan Terma Piagam Audit Dalaman;
 - l) Kemaskini Makluman Suku Tahun Status Tindakan Penyelesaian keatas Laporan Audit;
 - m) Laporan hasil Penilaian Jaminan Kualiti Audit Dalaman bagi tahun 2016.
2. Mesyuarat Jawatankuasa Audit ke-21; (Mesyuarat No: AC _2/2017) telah diadakan pada 18hb. Julai 2017. Kertas kertas yang dibentangkan ialah:
 - a) Pengesahan Minit Mesyuarat Jawatankuasa Audit yang ke-20; (Mesyuarat No: AC_1/2017) yang bersidang pada 3hb. Mac 2017;
 - b) Perkara Berbangkit – Maklum balas kepada perkara-perkara yang dibangkitkan semasa sidang mesyuarat yang ke-20; (Mesyuarat No: AC_1/2017) yang bersidang pada 3hb. Mac 2017;
 - c) Laporan Audit keatas Keberhasilan Projek Pembangunan Kelompok Herba Bersepadu Pasir Raja, Terengganu;
 - d) Laporan Audit keatas Aktiviti-aktiviti Pengurusan Jabatan Pengurusan Aset, Bahagian Kewangan;
 - e) Kemaskini Makluman Suku Tahun Status Tindakan Penyelesaian keatas Laporan Audit;
 - f) Laporan Prestasi Pertengahan Tahun Audit Dalaman bagi tahun 2017.

3. Mesyuarat Jawatankuasa Audit ke-22; (Mesyuarat No: AC_3/2017) telah diadakan pada 6hb. Oktober 2017. Kertas kertas yang dibentangkan ialah:
- a) Pengesahan Minit Mesyuarat Jawatankuasa Audit yang ke-21; (Mesyuarat No: AC_2/2017) yang bersidang pada 18hb. Julai 2017;
 - b) Perkara Berbangkit – Maklum balas kepada perkara-perkara yang dibangkitkan semasa sidang mesyuarat yang ke-21; (Mesyuarat No: AC_2/2017) yang bersidang pada 18hb Julai 2017;
 - c) Laporan Audit keatas Keberhasilan Program Entrepreneur-ECER;
 - d) Laporan Audit keatas Keberhasilan Projek Perladangan Kambing di Telaga Papan, Terengganu;
 - e) Kemaskini Makluman Suku Tahun Status Tindakan Penyelesaian keatas Laporan Audit;
 - f) Penilaian Isu Audit Bertema untuk tahun 2015 hingga pertengahan tahun 2017;
 - g) Laporan Prestasi Terkini Aktiviti-aktiviti Audit Dalam;
 - h) Cadangan Pelan Audit Tahunan bagi tahun 2018.

B. PERANCANGAN AUDIT TAHUNAN

Semasa membuat perancangan untuk program Audit Tahunan bagi 2018, Audit Dalam telah menerima-pakai pendekatan penilaian berasaskan risiko semasa membuat pilihan entiti yang perlu di audit.

Seterusnya penilaian risiko ini dibuat dalam dua (2) perspektif, iaitu perspektif operasi serta keberhasilan dan perspektif fungsi, iaitu usaha dan sokongan dari pengurusan ECERDC.

Pemilihan entiti atau kegiatan berdasarkan operasi serta keberhasilan dibuat keatas projek-projek yang telah siap dan sedang beroperasi. Manakala pemilihan entiti atau kegiatan fungsi adalah dengan mengambil kira aktiviti fungsi, proses dan kegiatan yang diperlukan untuk menyokong pelaksanaan projek-projek ECERDC yang berkenaan.

Sehubungan dengan itu, sebanyak sepuluh (10) program audit telah diluluskan untuk dilaksanakan pada tahun 2018, yang mana lima (5) adalah audit berasaskan keberhasilan dan tiga (3) audit berasaskan fungsi sokongan ECERDC. Audit Dalam juga telah menyediakan dua (2) ruang masa pilihan untuk kerja semakan kawalan dalaman seperti yang dipohon oleh pengurusan.

Pejabat Kuala Lumpur
Aras 22, Menara 3 PETRONAS
Kuala Lumpur City Centre
50088 Kuala Lumpur
MALAYSIA
Tel : +609 2035 0000
Faks : +609 2035 0020

Pejabat Negeri Pahang
B8002 Sri Kuantan Square
Jalan Teluk Sisek
25050 Kuantan, Pahang
MALAYSIA
Tel : +609 565 0021
Faks : +609 565 0020

Pejabat Negeri Terengganu
Tingkat Bawah & Tingkat 1
100B Jalan Sultan Zainal Abidin
20000 Kuala Terengganu, Terengganu
MALAYSIA
Tel : +609 565 0021
Faks : +609 565 0020

Pejabat Negeri Kelantan
Blok B,
Bangunan Taman Industri Halal Pasir Mas,
Lot PT9942, Lubok Jong
Jalan Pasir Mas - Rantau Panjang
17000 Pasir Mas, Kelantan
MALAYSIA
Tel : +609 791 9200
Faks : +609 791 9220

